

...από τα βουνά του μεξικάνικου νότου

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΩΝ ΣΑΡΑΤΙΣΤΑΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΑΘΗΝΑ

ΙΟΥΝΙΟΣ 1996

2

...από τα βουνά του μεξικάνικου νότου

Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης στον Αγώνα των Ζαπατίστας

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΑΘΗΝΑ

ΙΟΥΝΙΟΣ 1996

Οι φωτογραφίες που έχουν χρησιμοποιηθεί σ' αυτή την έκδοση προέρχονται από το βιβλίο του Nicolas Arraitz «TENDRE VENIN» Les Editions du Phéromone, από το ημερολόγιο 1996 με φωτογραφίες από την εξεγερμένη Chiapas που έχουν εκδόσει οι Επιτροπές Αλληλεγγύης της Barcelona, από τα Δελτία Αντιπληροφόρησης «TIERRA Y LIBERTAD» που εκδίδει η Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης στον Αγώνα των Ζαπατίστας Θεσσαλονίκης καθώς και από την 1η Ευρωπαϊκή Συνάντηση για την Ανθρωπότητα και ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό που έγινε στο Βερολίνο από 30 Μαΐου - 2 Ιουνίου 1996.

Τα έσοδα από την έκδοση αυτή και από τυχόν προσφορές, θα χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη του αγώνα των Ζαπατίστας.

«...Θέλουμε να αποδείξουμε ότι ο λαός μπορεί να τα καταφέρει μόνος του, χωρίς τη βοήθεια της κυβέρνησης και θέλουμε εσείς να μας βοηθήσετε να υψώσουμε τη σημαία του ζαπατισμού, τη σημαία της ζαπατίστικης αξιοπρέπειας σε πολλά μέρη. Αν η κυβέρνηση μας επιτεθεί θα πρέπει τότε να καταστρέψει όχι ένα Aguascalientes αλλά πολλά, θα πρέπει να καταστρέψουν σχολεία, βιβλιοθήκες, νοσοκομεία, παιδικά παιχνίδια, θέατρα, κινηματογράφους, αίθουσες χορού, θα πρέπει να δείξουν στον κόσμο το πραγματικό τους πρόσωπο: δολοφόνοι όλων όσων συνιστούν το ανθρώπινο...».

ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ: ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ 151/948080-34

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΩΝ ΖΑΠΑΤΙΣΤΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

FAX: (031) 207.093, Τ.Θ. 50 042, Τ.Κ. 540 13, Θεσσαλονίκη

ΚΑΘΕ ΤΡΙΤΗ 7 μ.μ. ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ ΣΤΕΚΙ ΣΤΗ ΦΛΣ

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΩΝ ΖΑΠΑΤΙΣΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

FAX: (01) 38.40.390, 38.12.373

ΚΑΘΕ ΤΡΙΤΗ 8.30 μ.μ. ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΒΑΛΤΕΤΣΙΟΥ 35, ΤΗΛ. 38.13.928, Τ.Κ. 106 81, ΑΘΗΝΑ

Σύντομο χρονικό του αγώνα των ζαπατίστας

Ξημερώματα 1ης Γενάρη 1994 (Επίσημη ημέρα εφαρμογής του νεοφιλελεύθερου συμφώνου ελεύθερου εμπορίου ανάμεσα σε ΗΠΑ, Καναδά και Μεξικό): Ομάδες οπλισμένων αγροτών, στη συντριπτική τους πλειοψηφία ινδιάνοι, εμφανίζονται σε δεκάδες δήμους και κοινότητες της πολιτείας **Chiapas**. Καταλαμβάνουν αστυνομικά τμήματα και στρατόπεδα του ομοσπονδιακού στρατού και μοιράζουν τα όπλα στους εξεγερμένους. Τα αρχεία των δικαστηρίων, τα χρεώχαρτα των εφοριών και τα κτηματολόγια των δήμων γίνονται στάχτη. Απελευθερώνονται οι κρατούμενοι από τις φυλακές. Απαλλοτριώνονται τρόφιμα και φάρμακα από τις κρατικές αποθήκες και μοιράζονται στον πληθυσμό. Αρχίζουν μάχες. Οι εξεγερμένοι ελέγχουν το μεγαλύτερο μέρος της ζούγκλας **Lacandona** όπου κατοικούν πάνω από 150.000 ινδιάνοι.

12 Γενάρη 1994: Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση, πιεσμένη από διαδηλώσεις με συμμετοχή εκατοντάδων χιλιάδων ατόμων, διατάσσει κατάπαυση του πυρός και προτείνει παράδοση των ζαπατίστας με παράλληλη αμνηστευση. Ο EZLN απαντά: "Ποιος πρέπει να ζητήσει χάρη και ποιος διακαιούται να τη δώσει;"

Τέλη Φλεβάρη 1994: Η κυβέρνηση καλεί τους ζαπατίστας σε διαπραγματεύσεις. Μέλη της Παράνομης Επαναστατικής Επιτροπής Ινδιάνων, Γενικής Διοίκησης του EZLN συναντιούνται στο San Cristobal, στο "**Διάλογο για την Ειρήνη**", με κυβερνητικούς εκπροσώπους, εκθέτουν τα αιτήματα του πληθυσμού και ακούν τις αντιπροτάσεις της κυβέρνησης. Στη συνέχεια πραγματοποιούνται ξανά γενικές συνελεύσεις στις ινδιάνικες κοινότητες που διαρκούν πάνω από δύο μήνες. Αποφασίζεται να απορριφθούν στο σύνολό τους οι κυβερνητικές προτάσεις: "Μας συμβούλεψαν να συμβιβαστούμε με όσα μας προσέφεραν και να περιμένουμε. Μας υπέδειξαν το λογικό: να παραδοθούμε γι'α να ζήσουμε. Ποιος μπορεί να ζήσει μ' αυτή τη ντροπή; Ποιος ανταλλάσει την αξιοπρέπειά του με τη ζωή του; Αυτές οι λογικές συμβουλές ήταν άχρηστες. Σ' αυτή τη γη, εδώ και χρόνια, βασιλεύουν η ανυποταξία και η αξιοπρέπεια".

Ιούνης 1994: Ο EZLN καλεί στα απελευθερωμένα εδάφη μια συνάντηση όλων των αντικαθεστωτικών δυνάμεων, με σκοπό το συντονισμό του αγώνα. Επαναλαμβάνει ότι δεν στοχεύει στην κατάληψη της εξουσίας αλλά στη δημιουργία ενός ελεύθερου πεδίου ισότιμης αντιπαράθεσης των διαφόρων πολιτικών προτάσεων, "μια επανάσταση που θα κάνει εφικτή την επανάσταση". Γι' αυτό το σκοπό θεωρεί ότι είναι απαραίτητη η κατάρρευση του κόμματος-κράτους PRI που κυβερνάει δικτατορικά το Μεξικό για πάνω από εβδομήντα χρόνια και συγχρόνως η συγκρότηση διαφορετικού τύπου πολιτικών σχέσεων ανάμεσα σε όλους τους αντιστεκόμενους. Αυτή η συνάντηση, η **Convención Nacional Democrática**, πραγματοποιείται τελικά τον Αύγουστο του 1994, λίγο πριν τις προεδρικές εκλογές. Τα κόμματα της αριστεράς και κυρίως το μεγαλύτερο από αυτά, το **PRD** εκμεταλλεύονται τη συνάντηση για να επιδείξουν επαναστατικό προφίλ. Τελικά δεν πραγματοποιείται οποιαδήποτε ουσιαστική συζήτηση. Ο EZLN κάνει τα στραβά μάτια γιατί μέσα από αυτή τη διαδικασία καταφέρνει να βγει από την απομόνωση και να κερδίσει χρόνο. Στη συνέχεια, μετά τη νίκη του κυβερνώντος κόμματος στις εκλογές -εξαιτίας του κλίματος τρομοκρατίας που ακολούθησε τη δολοφονία του κυβερνητικού υποψηφίου και με διαπιστωμένη νοθεία- τα αριστερά κόμματα αδρανούν και ο EZLN μπορεί πλέον να μιλήσει για τους πολικάντικους ελιγμούς της αριστεράς και την "αναγκαιότητα δημιουργίας νέων πολιτικών σχηματισμών που δεν θα έχουν τη μορφή κόμματος".

19 Δεκέμβρη 1994: Λίγο μετά την επίσημη ανάληψη της εξουσίας από το νεοκλεγέντα πρόεδρο **E. Zedillo**, ο EZLN αποδεικνύει τη δική του αποφασιστικότητα να συνεχίσει τον αγώνα: χιλιάδες μαχητές του διαπερνούν μυστικά τον κλοιό των κυβερνητικών στρατευμάτων γύρω από τη ζούγκλα **Lacandona** και σε συνεργασία με τον πληθυσμό ανακηρύσσουν σε εξεγερμένα εδάφη τη **μισή έκταση της Chiapas** όπου κατοικούν δύο εκατομμύρια ινδιάνοι και άλλοι αγρότες. Λίγες μέρες αργότερα οι μαχητές του EZLN, που δεν επιθυμούν ανάμειξη του άμαχου πληθυσμού σε συμπλοκές, επιστρέφουν στη ζούγκλα χωρίς να ανταλλάξουν ούτε έναν πυρο-

βολισμό με τους κυβερνητικούς, που από τη μεριά τους φοβούνται ότι αυτό θα οδηγούσε σε εξάπλωση της σύγκρουσης σε ολόκληρη τη χώρα. Την ίδια στιγμή, οι πανικόβλητοι βορειοαμερικάνοι, κυρίως, επενδυτές αποσύρουν μαζικά τα κεφάλαιά τους από τη χώρα με αποτέλεσμα ένα **οικονομικό κραχ** στο Μεξικό που ξεπερνά τα σύνορα της χώρας και προκαλεί τη χειρότερη διεθνή χρηματιστηριακή κρίση από τον Οκτώβρη του 1987. Και όλα αυτά ενώ οι **μαζικές καταλήψεις γης** από ακτήμονες χωρικούς παίρνουν ανεξέλεγκτες διαστάσεις. Οι διεθνείς οικονομικοί κύκλοι είναι ανάστατοι. Μεταφέρουν στη μεξικανική κυβέρνηση, εκτός από τεράστιες πιστώσεις, και τη σαφέστατη εντολή: τελειώνετε τώρα με τους ζαπατίστας.

Αρχές Φλεβάρη 1995: Η γενική εισαγγελία του Μεξικό παρουσιάζει ένα ευφάνταστο όσο και γελοίο σενάριο: η εξέγερση του μεξικάνικου νότου αποτελεί μια "κομμουνιστική συνωμοσία" οργανωμένη από τον Subcomandante Marcos, το πραγματικό όνομα του οποίου, σύμφωνα με τους ίδιους είναι **Rafael Guillen**. Εκδίδεται ένταλμα σύλληψης και **70.000 στρατιώτες** του ομοσπονδιακού στρατού εισβάλλουν στη ζούγκλα Lacandonia για να τον συλλάβουν (!) Οι ζαπατίστας δεν πέφτουν στην παγίδα, γνωρίζουν ότι η ουσία της αντιπαράθεσης βρίσκεται στο πολιτικό και όχι στο στρατιωτικό επίπεδο, γνωρίζουν επίσης ότι για να μπορούν να μιλάνε πρέπει να διατηρούν μια ένοπλη υπόσταση. Υποχωρούν έτσι συντεταγμένα στα πιο δύσβατα σημεία της ζούγκλας, αποφεύγοντας ένα μακρόχρονο πόλεμο όπου στόχος των κυβερνητικών θα ήταν ο αγροτικός πληθυσμός της υπαίθρου και όχι οι αντάρτες. Παράλληλα, διαδηλώσεις με συμμετοχή εκατοντάδων χιλιάδων ατόμων που φωνάζουν **"είμαστε όλοι ζαπατίστας"** συγκλονίζουν την πρωτεύουσα του Μεξικό, ενώ κινητοποιήσεις αλληλεγγύης πραγματοποιούνται σε ολόκληρο τον κόσμο και αναγκάζουν τη μεξικανική κυβέρνηση να αναστείλει τα εντάλματα σύλληψης και να διατάξει το σταμάτημα της προέλασης του στρατού.

Η κυβέρνηση προσπαθεί να αρχίσει ένα βρώμικο πόλεμο ενάντια στον ινδιάνικο και γενικότερα αγροτικό πληθυσμό της υπαίθρου της Chiapas: δολοφονίες, απαγωγές, βιασμοί, εξαφανίσεις... όλα δείχνουν ότι έχει επιλέξει να ακολουθήσει το μοντέλο καταστολής που ακολουθήθηκε στη Γουατεμάλα, το Περού, την Κολομβία κ.α. Δηλαδή, τον **"πόλεμο χαμηλής έντασης"**. Η μεξικανική και διεθνής κοινωνία όμως απαντάει άμεσα. Συγκροτούνται οι **"Καταυλισμοί Πολιτών για την Ειρήνη"** που σκοπό έχουν να δημιουργήσουν πρόχειρα νοσοκομεία και σχολεία στις κατεχόμενες ινδιάνικες κοινότητες και συγχρόνως να εμποδίσουν τις βιαιότητες του ομοσπονδιακού στρατού, μέσω της παρουσίας πολιτών από χώρες της Δύσης που λειτουργούν ως διεθνείς παρατηρητές, καταγγέλοντας άμεσα κάθε παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και παίζοντας το ρόλο ανθρωπίνης ασπίδας.

Μάρτης 1995: Η μεξικανική κυβέρνηση, κάτω από τις διεθνείς διαστάσεις που πήρε η υπόθεση, αναγκάζεται να έρθει ξανά σε διάλογο με τους ζαπατίστας. Βέβαια δεν πρόκειται ακριβώς για διάλογο, αφού η μεν κυβέρνηση "προσφέρει εγγυήσεις για την παράδοση των ζαπατίστας", ενώ οι εκπρόσωποι του EZLN δηλώνουν ότι την παράδοση των όπλων δεν τη συζητούν καν και για να συζητήσουν οποιοδήποτε άλλο θέμα, θα πρέπει πρώτα να πραγματοποιηθούν γενικές συνελεύσεις σε όλες τις ινδιάνικες κοινότητες για να παρθούν οι αποφάσεις που οι εκπρόσωποι του EZLN απλώς θα μεταφέρουν στην κυβέρνηση. Οι ζαπατίστας δεσμεύονται να αποσύρουν τους μαχητές τους στα βάθη της ζούγκλας απαιτώντας συγχρόνως να αποσυρθούν από τη Chiapas όλες οι δυνάμεις του στρατού και της αστυνομίας για όσο καιρό θα διαρκέσουν οι γενικές συνελεύσεις! Στο μεταξύ, την πρωτομαγιά του '95, στην μεξικανική πρωτεύουσα, όπου η κυβέρνηση έχει απαγορεύσει κάθε συγκέντρωση, πραγματοποιείται τεράστια αντικυβερνητική διαδήλωση με συμμετοχή εκατοντάδων χιλιάδων ατόμων. Οι περισσότεροι φοράν κουκούλες και φωνάζουν **"Ζήτω ο EZLN!"**

Ιούνιος 1995: Ο EZLN παίρνει ξανά την πρωτοβουλία των κινήσεων, απευθύνοντας στο μεξικάνικο λαό, αλλά και διεθνώς, πέντε και στη συνέχεια έξι ερωτήματα που σκοπό έχουν να καθορίσουν την πορεία του στο εξής. Αυτή η διαδικασία ονομάζεται **"Consulta"** (Συμβουλή - Διαβούλευση). Ο Subcomandante Marcos, σε επεξηγηματικό για την Consulta κείμενό του, διευκρινίζει ότι σύμφωνα με τους ζαπατίστας "η επαναστατική αλλαγή θα εμπεριέχει διαφορετικές μεθόδους, διαφορετικά μέτωπα, πολλές βαθμίδες και πολλές μορφές συμμετοχής. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει χώρος για όλες τις μεθόδους, ότι όλα τα μέτωπα αγώνα είναι απαραίτητα, ότι όλοι οι βαθμοί συμμετοχής είναι σημαντικοί. Είναι μια αντίληψη συμμετοχική, αντιπρωτοποριακή και συλλογική. Η υπόθεση της επανάστασης (προσοχή στα πεζά) δεν είναι πια υπόθεση ΤΗΣ (προσοχή στα κεφαλαία) οργάνωσης, ΤΗΣ μεθόδου, ΤΟΥ ηγέτη, αλλά αφορά όλους όσους θεωρούν την επανάσταση αναγκαία και εφικτή και για την πραγματοποίησή της όλοι είναι σημαντικοί. Αυτή η επανάσταση δεν στοχεύει στην κατάκτηση της εξουσίας, ούτε στην επιβολή, με βίαιο ή ειρηνικό τρόπο, ενός νέου κοινωνικού συστήματος. Στοχεύει στη δημιουργία του προθαλάμου ενός νέου κόσμου, στη δημιουργία ενός πεδίου όπου οι διαφορετικές πολιτικές δυνάμεις θα μπορούν να εκθέσουν ισότιμα στον πληθυσμό τις προτάσεις τους. Αυτό σημαίνει πως

είμαστε "ένοπλοι ρεφορμιστές"; Νομίζω πως όχι. Απλά ισχυριζόμαστε ότι μια επανάσταση που θα επιβληθεί χωρίς τη συγκατάθεση του πληθυσμού θα καταλήξει να στραφεί ενάντια στον ίδιο της τον εαυτό." Η Consulta στο Μεξικό παίρνει το χαρακτήρα δημοψηφίσματος που διεξάγεται στις 27 Αυγούστου 1995 για τους ενήλικους και στις 13 Σεπτέμβρη 1995 για τους ανήλικους πάνω από 13 χρονών. Συμμετέχουν πάνω από 1.300.000 άτομα, ενώ σε αντίστοιχο δημοψήφισμα που είχε οργανώσει λίγο πριν το κόμμα της επίσημης αριστεράς PRD σε σχέση με τα νέα οικονομικά μέτρα, είχαν συμμετάσχει 600.000 άτομα, τη στιγμή που το PRD στις εκλογές του Αυγούστου 1994 είχε πάρει πάνω από 7.000.000 ψήφους. Στην Consulta του EZLN συμμετέχουν επίσης 81.775 άτομα από 46 χώρες των πέντε ηπείρων.

29 Σεπτέμβρη 1995: Εκπρόσωποι του EZLN σχολιάζουν τα αποτελέσματα της Consulta ως εξής: "... Το μεγάλο δίδαγμα, το πιο μεγάλο μάθημα της Consulta είναι ότι ναι, μπορούμε να οργανωθούμε για να συζητήσουμε, μπορούμε να οικοδομήσουμε μηχανισμούς διαλόγου χωρίς την άδεια και χωρίς την κηδεμονία κανενός. Τα αποτελέσματα της Consulta ότι, ναι, μπορούμε, υπάρχουν δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι πρόθυμοι να δουλέψουν, να αναζητήσουν το δρόμο για έναν καλύτερο κόσμο, έναν κόσμο που κανείς δεν θα μας υποσχεθεί ούτε θα μας χαρίσει, αλλά θα τον φτιάξουμε εμείς οι ίδιοι σύμφωνα με τις επιθυμίες μας και όχι όπως η Εξουσία τον θέλει." Την ίδια ημέρα, οι εκπρόσωποι του EZLN ανακοινώνουν ότι "θα φτιάξουμε κέντρα αντίστασης και θέλουμε εσείς κι εμείς μαζί να κάνουμε κάτι για τους ινδιάνους. Να φτιάξουμε ένα καλό νοσοκομείο που δεν θα είναι της κυβέρνησης, με φάρμακα, γιατρούς, εξοπλισμό κλπ, θέλουμε σχολεία και κέντρα εκπαίδευσης με παιχνίδια και εργαστήρια, θέλουμε ειδικά σχολεία για τις γυναίκες, θέατρα, κινηματογράφους, αθλητικές εγκαταστάσεις, όλα αυτά. Χωρίς όμως να πάρουμε τίποτα από την κυβέρνηση. Έτσι μαζί θα φτιάξουμε έναν τόπο όπου θα διοικεί ο λαός, όπου θα αποδεικνύεται ότι δε χρειαζόμαστε την κυβέρνηση, όπου θα αποδεικνύεται ότι ο λαός του Μεξικό μπορεί να συζητά και να συμφωνεί. Όπου θα μπορούμε να οικοδομήσουμε ανάμεσά μας μια ειρήνη με δικαιοσύνη και αξιοπρέπεια, χωρίς την κυβέρνηση τους στρατούς της και τις αστυνομίες της."

1η Γενάρη 1996: Οι ζαπατίστας ανακοινώνουν τη δημιουργία του **Frente Zapatista de Liberacion Nacional**, που θα αποτελεί, όπως αναφέρεται στην **4η Διακήρυξη από τη Lacandona**, "μια νέα πολιτική δύναμη βασισμένη στον EZLN (...). Μια νέα πολιτική δύναμη της οποίας τα μέλη δεν θα συμμετέχουν στην εκλογική διαδικασία, ούτε θα καταλαμβάνουν οποιοδήποτε κυβερνητικό πόστο σε οποιοδήποτε επίπεδο. Μια πολιτική δύναμη που δεν θα επιδιώκει την κατάληψη της εξουσίας. Μια πολιτική δύναμη που δεν θα είναι ένα πολιτικό κόμμα (...) Μια πολιτική δύναμη που θα μπορεί να οργανώσει τα αιτήματα και τις προτάσεις των πολιτών ώστε όποιος διοικεί, να διοικεί υπακούοντας. Μια πολιτική δύναμη που θα μπορεί να οργανώσει την επίλυση των συλλογικών προβλημάτων χωρίς την παρέμβαση των πολιτικών κομμάτων και της κυβέρνησης."

Οι ζαπατίστας τονίζουν για μια ακόμα φορά ότι δεν πρόκειται να παραδώσουν τα όπλα, αναφέροντας στην ίδια διακήρυξη ότι "Ο EZLN δεν θα εξαφανιστεί, αλλά οι σημαντικότερές του προσπάθειες θα αφιερωθούν στον πολιτικό αγώνα."

26 Γενάρη 1996: Κατά τη διάρκεια της 5ης Συνάντησης Αλληλεγγύης στην Εξέγερση των Ζαπατίστας, που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι, ο EZLN αιφνιδιάζει για μια ακόμα φορά με την πρότασή του για πραγματοποίηση μιας **Διηπειρωτικής Συνάντησης για την Ανθρωπότητα κι ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό** που θα αποτελέσει το πρώτο βήμα ώστε: "ενάντια στη διεθνή του τρόμου που αντιπροσωπεύει ο νεοφιλελευθερισμός, να υψώσουμε τη διεθνή της ελπίδας. Την ενότητα, πέρα από σύνορα, γλώσσες, χρώματα, κουλτούρες, φύλα, στρατηγικές και συλλογισμούς όλων εκείνων που προτιμούν την ανθρωπότητα ζωντανή. **Τη διεθνή της ελπίδας.** Όχι τη γραφειοκρατία της ελπίδας, όχι μια εικόνα αντεστραμμένη και κατά συνέπεια, πανομοιότυπη με αυτήν που μας εξοντώνει. Όχι την Εξουσία κάτω από νέο όνομα ή αμφίεση. Μια ανάσα, ναι. Την ανάσα της αξιοπρέπειας. Ένα λουλούδι, ναι. Το λουλούδι της ελπίδας. Ένα τραγούδι, ναι. Το τραγούδι της ζωής."

Οι ζαπατίστας προτείνουν η **Διηπειρωτική Συνάντηση** να πραγματοποιηθεί στην **Chiapas**, στις αρχές του **Αυγούστου του 1996**, έχοντας προηγηθεί σε κάθε ήπειρο προπαρασκευαστικές συναντήσεις. Ειδικά για την Ευρώπη, προτείνουν η προπαρασκευαστική συνάντηση να πραγματοποιηθεί στο Βερολίνο, με το εξής σκεπτικό: "η Εξουσία επέλεξε την πτώση του τείχους του Βερολίνου ως σύμβολο της παντοδυναμίας και της αιωνιότητάς της. Πάνω στα ερείπια του τείχους του Βερολίνου, η Εξουσία έχτισε ένα τείχος πιο μεγάλο και ισχυρό: το τείχος της απελπισίας (...). Γιατί να μην αρχίσουμε με ένα σύμβολο; Γιατί να μην αρχίσουμε να πορευόμαστε ξανά από εκεί όπου η Εξουσία ύψωσε το σύμβολο του τέλους της Ιστορίας και της αιωνιότητας της κυριαρχίας της;"

8 Μάρτη 1996 (ημέρα της γυναίκας): Στο San Cristobal de las Casas πραγματοποιείται πορεία 5.000 γυναικών ζαπατίστας.

Αρχές Απρίλη 1996: Στην κοινότητα Realidad της Chiapas πραγματοποιείται η προπαρασκευαστική συνάντηση της αμερικάνικης ηπείρου ενόψει της διηπειρωτικής συνάντησης του καλοκαιριού.

30 Μαΐου - 2 Ιουνίου 1996: Στο Βερολίνο πραγματοποιείται η προπαρασκευαστική συνάντηση της ευρωπαϊκής ηπείρου ενόψει της διηπειρωτικής συνάντησης του καλοκαιριού. Η συνάντηση καταλήγει στην ακόλουθη διακήρυξη:

2 Ιουνίου 1996

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ «ΓΙΑ ΜΙΑ ΔΙΕΘΝΗ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ»

Ενωμένοι στο Βερολίνο διαφορετικοί άνθρωποι, που μας ενώνει η περιφρόνηση για τους ανθρώπους της δύναμης και του χρήματος, ανταποκρινόμαστε στο κάλεσμα των Ζαπατίστας για την πραγματοποίηση αυτής της 1ης Ευρωπαϊκής συνάντησης για την Ανθρωπότητα και ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό. Ευχαριστούμε τις εξεγερμένες κοινότητες της Τσιάπας, που πυρπόλησαν τις καρδιές μας, προσκαλώντας μας να βαδίσουμε μαζί. Από την ιστορία μας και τα αδιέξοδά μας, αναγνωρίζουμε στην ελπίδα δρόμο για να ακολουθήσουμε.

Παίρνοντας υπ' όψη μας:

1) Πως η νεοφιλελεύθερη διεθνοποίηση προωθεί την ελεύθερη κυκλοφορία του χρήματος και των εμπορευμάτων, αλλά κλείνει τα σύνορα στις ανθρώπινες υπάρξεις

2) Πως αυτό συνεπάγεται την αποδυνάμωση των εθνικών κρατών και ταυτόχρονα την έκρηξη κοινωνικών συγκρούσεων, συχνά μεταμφιεσμένων σε φυλετικές, θρησκευτικές και εθνικές

3) Πως απ' όλες τις απόψεις η οικονομική ανάπτυξη δεν παράγει πλούτο και εργασία, χωρίς φτώχεια, αποκλεισμό και καταστροφή

Για όλα αυτά αποδεχόμαστε την πρόκληση και ριχνόμαστε στην οικοδόμηση αυτού του ονείρου που μοιραζόμαστε μαζί με γυναίκες, άνδρες, ομάδες, κινήματα και οργανώσεις. Μέσα από την συνύπαρξη θέλουμε να ανακαλύψουμε άλλες μορφές συνεργασίας και να φτιάξουμε ένα καινούργιο κόσμο πριν να πέσουν πάνω μας τα ερείπια του παλιού. Μας κινητοποιεί η επιθυμία να χτίσουμε γέφυρες ανάμεσα στους πολλούς τρόπους του αγώνα ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό. Ενώ οι κύριοι της οικονομίας αδελφοποιούν τα εμπορεύματα και το χρήμα, εμείς αδελφοποιούμε λαούς και αξιοπρέπειες.

Αναλαμβάνουμε τη δέσμευση να ανοίξουμε χώρους που περιλαμβάνουν και δεν αποκλείουν, όπου όλοι μαθαίνουμε, όπου οι προσδοκίες μας, οι ελπίδες μας συνοδεύουν την πράξη, όπου όλα θα είναι για όλες και όλους. Δεν επιδιώκουμε την εξουσία: η εξουσία δεν είναι κάτι που το παίρνεις αλλά μια κοινωνική σχέση που οικοδομείται.

Ο εχθρός είναι πολύ δυνατός και πρέπει να γίνουμε πολύ δυνατοί για να τον αντιμετωπίσουμε, χτίζοντας οριζόντια δίκτυα, όπου ο καθένας θα βρει τη θέση του. Τα παλιά μοντέλα, άχρηστα πιά, δεν μας κάνουν. Είμαστε στην αρχή ενός μακριού δρόμου, αρχίζουμε μία πορεία με πολλές δυσκολίες, θα πρέπει να βρούμε μορφές που συνδυάζουν την αποτελεσματικότητα με τη συμμετοχή, που βάζουν μπροστά από τα αποτελέσματα τους ανθρώπους, που μας δείχνουν βήμα-βήμα τον κόσμο που προσδοκούμε.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Ανακοίνωση της Παράνομης Επαναστατικής Επιτροπής Ινδιάνων, Γενικής Διοίκησης του EZLN Chiapas , Μεξικό, 10 Μάη 1995

Αδελφια,

θέλουμε να σας ενημερώσουμε για το αποτέλεσμα των συζητήσεων που διεξήχθησαν ανάμεσα στα μέλη του EZLN σχετικά με την πρόταση που έκανε η κυβέρνηση στους απεσταλμένους Ζαπατίστας στη συνάντηση του San Andres Sacam'chen de los Pobres της Chiapas, στις 23 Απρίλη 1995. Η πρόταση της κυβέρνησης ήταν η εξής:

"Ο EZLN θα συγκεντρώσει τα μέλη των λεγόμενων "εξεγερμένων βάσεων" σε τρεις περιοχές που θα καθοριστούν από τις δύο πλευρές. Ως αντάλλαγμα η ομοσπονδιακή κυβέρνηση εγγυάται τη σωματική ακεραιότητα των προαναφερθέντων καθώς και την παροχή στέγης, τροφής και υγειονομικής περίθαλψης. Επιπλέον θα μειώσει σημαντικά τη στρατιωτική παρουσία στις αντίστοιχες περιοχές και συγκεκριμένα στις περιοχές: 1) Los Altos (ορεινά της Τσιάπας), 2) Meseta (οροπέδιο της Τσιάπας), 3) Selva (ζούγκλα Λακαντόνα)

Σε σχέση με τα παραπάνω ανακοινώνουμε ότι:

ΠΡΩΤΟΝ. Η πρόταση μεταφέρθηκε στην ολομέλεια της Παράνομης Επαναστατικής Επιτροπής Ινδιάνων - Γενικής Διοίκησης του EZLN, στις Επιτροπές των Εθνότητων, στις Περιφερειακές Επιτροπές, στις Βάσεις Στήριξης και στους μαχητές του EZLN.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ. Οι δυσκολίες που προκύπτουν από τη στρατιωτικοποίηση της περιοχής από την κυβέρνηση παρέτειναν το χρόνο των συζητήσεων για την πρόταση και δεν επέτρεψαν τη σχολαστικότερη ανάλυση της.

ΤΡΙΤΟΝ. Η πρόταση της κυβέρνησης απορρίφθηκε ομόφωνα για τους ακόλουθους λόγους :

A. Απαιτήσαμε την επιστροφή του κυβερνητικού στρατού στις θέσεις που κατείχε πριν τις 8 Φεβρουαρίου. Σε αντάλλαγμα προτεínουμε να παραμείνουμε στις θέσεις μας στα βουνά χωρίς να επαναπροωθηθούμε στις περιοχές από όπου θα αποσυρθούν οι κυβερνητικοί, χωρίς να πραγματοποιήσουμε στρατιωτικούς αποκλεισμούς στους δρόμους αυτών των περιοχών. Επιπλέον δεσμευτήκαμε να μην διεξάγουμε καμία στρατιωτική επιχείρηση κατά τη διάρκεια του διαλόγου.

Η κυβέρνηση έχει προτείνει να παραδοθούμε και να καταθέσουμε τον οπλισμό μας. Αυτή η πρόταση της κυβέρνησης δεν είναι παρά ένας χλευασμός. Δείχνει ότι η κυβέρνηση δεν έκανε τον κόπο ούτε καν να ακούσει τα αιτήματα των ένοπλων εξεγερμένων. Δεν έκανε καμία μετακίνηση των κυβερνητικών στρατευμάτων κατοχής (παρά μόνο για να τα ενισχύσει), δεν έκανε καμία κίνηση για να σταματήσει τη δράση των λευκών φρουρών που έχουν κατακλύσει τη Τσιάπας, συμπεριφέρεται σαν να μην υπήρχαν καν οι Ζαπατίστας. Με λίγα λόγια η κυβέρνηση, χωρίς να έχει κάνει οποιαδήποτε κίνηση για την επίλυση του προβλήματος που αντιμετωπίζει, απαιτεί να αποφασιστεί το τέλος του πολέμου. Διότι αυτό σημαίνει η πρόταση της : " Ο πόλεμος τελειώσει, δεν θα ξαναπολεμήσουμε πια". Η κυβέρνηση ζητά από μας τους Ζαπατίστας να αποδεχθούμε το τέλος του πολέμου, να αποδεχτούμε τις στρατιωτικές απειλές τη στιγμή που η κυβέρνηση δεν έχει καν ακούσει τα αιτήματα μας, να αποδεχτούμε ότι όλα παντού θα παραμείνουν ίδια και ότι ο πόλεμος που εμείς ξεκινήσαμε για να τα αλλάξουμε όλα έχει ήδη τελειώσει χωρίς τίποτε, δήθεν, να έχει αλλάξει. Η κυβέρνηση μας κοροϊδεύει, όπως το συνηθίζει εδώ και αιώνες.

B. Δηλαδή είμαστε ενάντιοι στον τερματισμό του πολέμου; Όχι, δεν είμαστε ενάντιοι. Γι' αυτό προτεínουμε την κατάπαυση των στρατιωτικών επιχειρήσεων με την λήξη των συνομιλιών. Θέλουμε όμως πρώτα να δούμε τα προβλήματα να αντιμετωπίζονται με έργα, όχι με λόγια και πάντα στα πλαίσια της αξιοπρέπειας. Πριν αποφασιστεί το τέλος της σύρραξης, κανείς δεν μπορεί να αρχίσει διάλογο ανακηρύσσοντας απλά τον πόλεμο τελειωμένο χωρίς καν να έχει προσεγγίσει τα αίτια που τον προκάλεσαν. Ο πόλεμος θα τελειώσει όταν ολοκληρωθεί ο διάλογος και επιλυθούν οι αιτίες που τον προκάλεσαν, όταν τα πράγματα αλλάξουν και φυσικά όχι με το να παραμένουν ίδια.

Γ. Η κυβέρνηση, περιφρόνησε την πρότασή μας, την χλεύασε. Στο στρατιωτικό τομέα προτεínουμε να αποσυρθούμε στις θέσεις που βρίσκονταν το Δεκέμβρη του 1993, παραιτηθήκαμε από τον έλεγχο μιας περιοχής η οποία, όπως πολύ καλά το ξέρουν η κυβέρνηση και οι στρατιωτικοί, είναι η περιοχή μας. Απόδειξη γι' αυτό είναι ο τεράστιος όγκος στρατιωτικών δυνάμεων που αναγκάστηκαν να μεταφέρουν για να πετύχουν τον έλεγχό της. Προτεínουμε να επιστρέψουμε την ελεύθερη πρόσβαση χωρίς να δημιουργήσουμε στρατιωτικά μπλόκα ούτε στο εσωτερικό της

περιοχής, ούτε στα όριά της, ούτε στις γειτονικές περιοχές.

Στο στρατιωτικό τομέα λοιπόν προτείναμε από την πλευρά μας ένα καθεστώς σαν να μην είχε καν υπάρξει ο πόλεμος. Σαν αντάλλαγμα δεν ζητήσαμε από την κυβέρνηση να επαναφέρει το στρατό της στις θέσεις που βρίσκονταν πριν το Δεκέμβρη του 1993. Τους επιτρέπουμε να διατηρήσουν το στρατιωτικό κλοιό γύρω από την περιοχή ή και να τον ενισχύσουν ακόμα αν νομίζουν ότι το χρειάζονται και το αντέχουν οικονομικά. Ζητήσαμε όμως την ελεύθερη κυκλοφορία των κατοίκων και την επιστροφή των διωχθέντων ώστε να πραγματοποιήσουμε ελεύθερα το διάλογο με τη συμμετοχή τους.

Δ. Η κυβέρνηση δικαιολογεί την αναγκαιότητα της παρουσίας κυβερνητικού στρατού με την πρόφαση της εξασφάλισης της επιστροφής όσων είχαν οικειοθελώς εγκαταλείψει την περιοχή όταν αυτή βρισκόταν υπό τον έλεγχο των Ζαπατίστας. Το λεγόμενο πρόβλημα των εκτοπισμένων είναι μέρος του σχεδίου για τη στρατιωτική καταστολή της εξέγερσης. Έχουμε δεσμευθεί να ελέγχουμε τους ανθρώπους μας ώστε να μην προβούν σε αντίποινα και να μην παραβιαστεί με οποιοδήποτε τρόπο ή εκχειρία. Δεχόμαστε η περιοχή να ελέγχεται συνεχώς από αποστολή της Διεθνούς Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και από μη-κυβερνητικές οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Όπως ξέρουμε όλοι, οι περισσότεροι από όσους είχαν φύγει είχαν ήδη αρχίσει να επιστρέφουν πριν την

κυβερνητική βλακεία της 8 Φεβρουαρίου, εκτός από όσους είχαν εξαγοραστεί από την κυβέρνηση. Το πραγματικό κίνητρο της επιχείρησης "εκτοπισμένοι" είναι η μεταφορά των Ζαπατίστας.

Ε. Προτείναμε λοιπόν δίκαια και αμοιβαία μέτρα ύφεσης που θα αποτρέψουν μια ένοπλη σύρραξη ένα δημόσιο διάλογο για την ειρήνη. Προτείναμε οι δυνάμεις μας να κρατήσουν τις θέσεις τους στα βουνά, να κρατήσουν τις θέσεις που βρισκόμασταν μέχρι το Δεκέμβρη του 1993. Σαν αντάλλαγμα απαιτήσαμε ο κυβερνητικός στρατός να επιστρέψει στις θέσεις που κατείχε πριν τις 8 Φεβρουαρίου 1995. Αναλογικά προσφέρουμε περισσότερα από όσα ζητάμε από την κυβέρνηση γιατί ξέρουμε ότι είμαστε δυνατότεροι και μπορούμε να υποχωρήσουμε περισσότερο. Όμως στο

θέμα της αξιοπρέπειας δεν θα υποχωρήσουμε ούτε ένα βήμα γιατί ακριβώς για την αξιοπρέπειά μας πήραμε τα όπλα ενάντια στην περιφρόνηση της κυβέρνησης.

Ζ. Σαν απάντηση στην προθυμία των Ζαπατίστας για ύφεση και πολιτική λύση η κυβέρνηση μας πρότεινε τον εγκλεισμό των Ινδιάνων σε ρεζέρβες, των Ινδιάνων που πήρανε τα όπλα για την ελευθερία. Τα λεγόμενα "σημεία συγκέντρωσης" είναι μία σκόπιμη πρόκληση ενάντια στους εξεγερμένους Ζαπατίστας που οδηγεί στη διακοπή του διαλόγου. Η πρόταση της κυβέρνησης δεν είναι παρά μια άθλια πρόκληση, αδέξια και άτεχνα παρουσιασμένη.

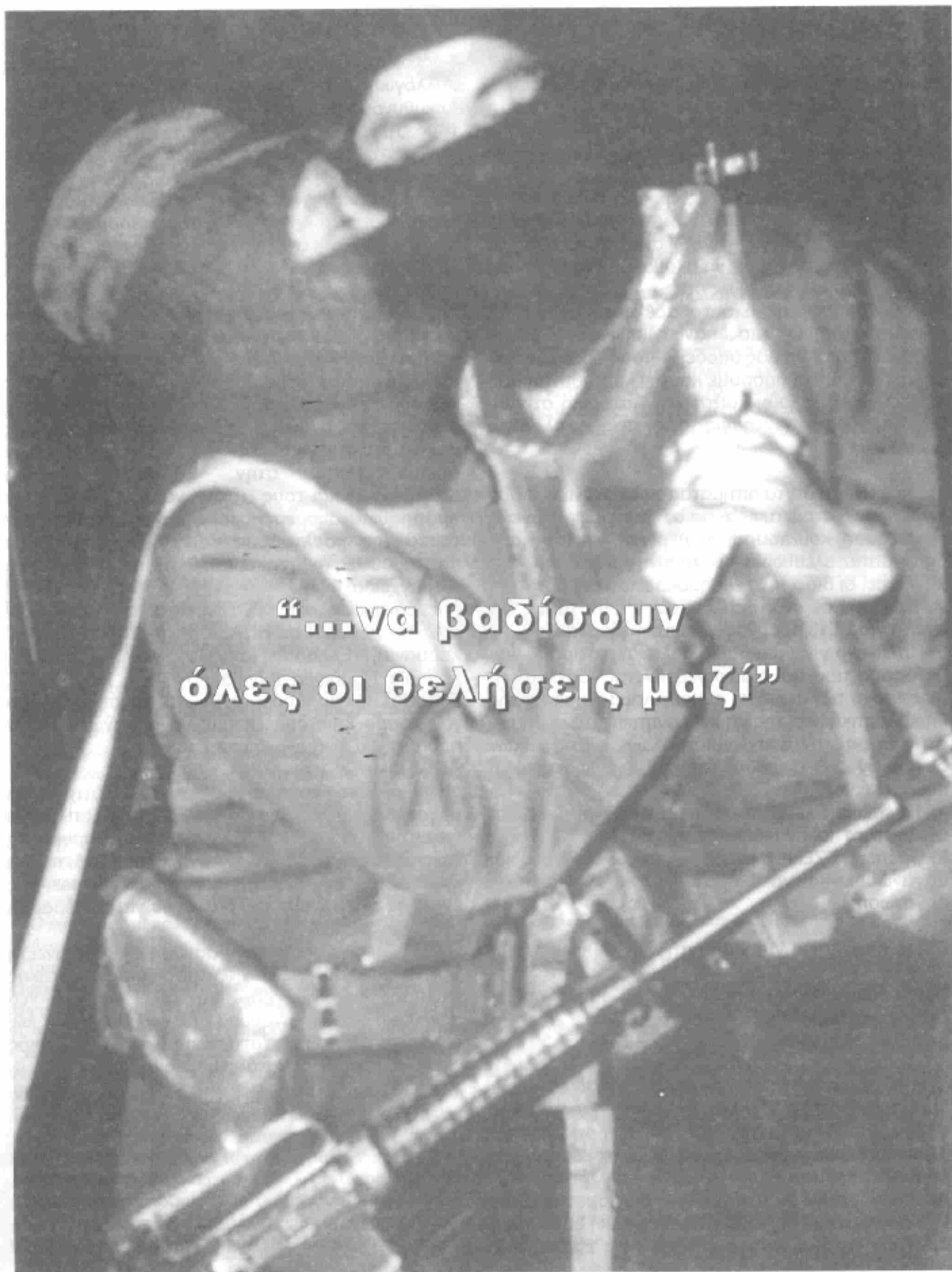
ΤΕΤΑΡΤΟΝ. Οι Βάσεις Στήριξης των Ζαπατίστας ανέθεσαν στους εκπροσώπους του EZLN που συμμετείχαν στη συνάντηση με τους κυβερνητικούς να επιμείνουν στην πρόταση της Παράνομης Επιτροπής για την οικοδόμηση δίκαιων και αμοιβαίων μέτρων ύφεσης, για την αποτροπή του κινδύνου ένοπλης σύρραξης, για να καταστεί άμεσα δυνατή η πραγματοποίηση ενός δημόσιου διαλόγου για τις συνομιλίες με την κυβέρνηση.

ΠΕΜΠΤΟΝ. Η Παράνομη Επαναστατική Επιτροπή Ινδιάνων -Γενική Διοίκηση του EZLN απορρίπτει την πρόταση της κυβέρνησης γιατί είναι εκτός τόπου και χρόνου, δεν μπορεί κανείς να την πάρει στα σοβαρά, είναι στη ουσία μια προσβολή για την Ινδιάνικη αξιοπρέπεια και την ιστορία μας. Ο EZLN επαναλαμβάνει την πρότασή του και ζητάει από την κυβέρνηση να προχωρήσει σε ενέργειες που θα κάνουν δυνατές τις συνομιλίες για τη λήψη αποφάσεων που θα οδηγήσουν στο τέλος του πολέμου, σε μια ειρήνη δίκαια και αξιοπρεπή, σε μια ειρήνη που είναι επιθυμία όλων των μεξικάνων.

ΕΚΤΟΝ. Ο EZLN επαναβεβαιώνει την προθυμία του για διάλογο και δεσμεύεται να αναζητήσει πολιτικές λύσεις στα δίκαια αιτήματα.

Δημοκρατία! Ελευθερία! Δικαιοσύνη!

Από τα βουνά του μεξικάνικου νότου.
Παράνομη Επαναστατική Επιτροπή Ινδιάνων,
Γενική Διοίκηση του EZLN, Μάης του 1995

**“...να βαδίσουν
όλες οι θελήσεις μαζί”**

Οι πέντε ερωτήσεις...

Απευθυνόμαστε σε όλους, νόμιμους και παράνομους, ένοπλους και ειρηνικούς, πολίτες και μαχητές, σε όλους όσους αγωνίζονται, με όλα τα μέσα, σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τόπους για τη δημοκρατία, την ελευθερία και τη δικαιοσύνη στον κόσμο.

Για μας, για τους ζαπατίστας, η φωνή της κοινωνίας των πολιτών είναι σημαντική. Η φωνή σας έχει δύναμη και αξία για τους ζαπατίστας. Για να προχωρήσουμε θέλουμε να ακούσουμε το λόγο σας και να μάθουμε τις σκέψεις σας.

Απευθυνόμαστε σε όλα τα αδέρφια μας για να πραγματοποιηθεί μια πανεθνική και διεθνής "Consulta" που θα μας υποδείξει τους δρόμους που πρέπει να ακολουθήσουμε και την κατεύθυνση που πρέπει να επιλέξουμε αυτήν την ιστορική στιγμή. Θέλουμε τις απαντήσεις σας στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- 1) Συμφωνείτε ότι τα αιτήματα του μεξικάνικου λαού είναι γη, κατοικία, εργασία, διατροφή, υγεία, εκπαίδευση, κουλτούρα, ενημέρωση, ανεξαρτησία, δημοκρατία, ελευθερία, δικαιοσύνη και ειρήνη;
- 2) Πρέπει οι διάφορες εκδημοκρατιστικές δυνάμεις να ενωθούν σε ένα πλατύ μέτωπο αντίστασης και αγώνα για τα 13 προαναφερθέντα αιτήματα;
- 3) Πρέπει να γίνει μια βαθιά πολιτική μεταρρύθμιση με όρους που θα διασφαλίζουν την ισότητα, τη συμμετοχή των πολιτών, συμπεριλαμβανομένης της μη-κομματικής και της μη-κυβερνητικής, το σεβασμό στην ψήφο, την αναγνώριση όλων των πολιτικών δυνάμεων σε επίπεδο τοπικό, περιφερειακό ή πανεθνικό;
- 4) Πρέπει ο EZLN να μετατραπεί σε μια νέα και ανεξάρτητη πολιτική δύναμη;
- 5) Πρέπει ο EZLN να ενωθεί με άλλες δυνάμεις και οργανώσεις και να σχηματιστεί μια νέα πολιτική οργάνωση;

Πέντε ερωτήσεις για ν'απαντηθούν με ΝΑΙ, ΟΧΙ ή ΔΕΝ ΞΕΡΩ.

Πέντε ερωτήσεις που πρέπει να τις απαντήσουμε όλοι για να συνεχίσουμε.

Αδέρφια,

απευθυνόμαστε στα αδέρφια μας της ACN (Εθνικής Συμμαχίας Πολιτών) για να βοηθήσουν στην οργάνωση αυτής της συλλογικής απάντησης, αξιοποιώντας την εμπειρία που έχουν στη διεξαγωγή δημοψηφισμάτων.

Απευθυνόμαστε με αγωνία στις διάφορες ομάδες που συγκροτούν την Εθνική Δημοκρατική Συνέλευση και τους ζητάμε να σταματήσουν τις εσωτερικές

διχόνοιες και να αναλάβουν την οργάνωση αυτής της συλλογικής απάντησης σε πανεθνικό επίπεδο.

Απευθυνόμαστε στην Εθνική Συνέλευση Εργατών και τους ζητάμε να οργανώσουν την προσπάθεια στα συνδικάτα, τα εργατικά κέντρα και τις εργατικές οργανώσεις.

Απευθυνόμαστε στην Εθνική Συνέλευση Ινδιάνων και τους ζητάμε να οργανώσουν την προσπάθεια στις ινδιάνικες και αγροτικές κοινότητες και στις ανεξάρτητες κοινωνικές οργανώσεις ινδιάνων και αγροτών.

Απευθυνόμαστε στην Εθνική Συνέλευση Φοιτητών και τους ζητάμε να οργανώσουν την προσπάθεια στα κέντρα μέσης και ανώτερης εκπαίδευσης της χώρας.

Απευθυνόμαστε στην Εθνική Συνέλευση Γυναικών και τους ζητάμε να οργανώσουν την προσπάθεια στις ανεξάρτητες οργανώσεις γυναικών και ανάμεσα στις νοικοκυρές στις γειτονιές.

Απευθυνόμαστε στην Εθνική Συνέλευση Καλλιτεχνών και τους ζητάμε να οργανώσουν την προσπάθεια ανάμεσα στους εργαζόμενους στον τομέα της κουλτούρας και να βοηθήσουν με πρωτοβουλίες τους την επιτυχία της προσπάθειας σε όλη τη χώρα.

Απευθυνόμαστε στις οργανώσεις αλληλεγγύης στον αγώνα του EZLN σε ΗΠΑ, Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιαπωνία, Χιλή, Ολλανδία, Σουηδία, Νορβηγία, Αγγλία, Αργεντινή, Βενεζουέλα, Ελβετία, Βέλγιο, Αυστρία, Ρωσία, και σε ολόκληρο τον κόσμο και τους ζητάμε να οργανώσουν την προσπάθεια στις χώρες τους.

Αδέρφια,

αυτά έχουμε να σας πούμε. Σας ζητάμε να οργανωθείτε για να δράσετε, όχι απλά να απαντήσετε. Θα θέλαμε να συγκεντρώσουμε τις απαντήσεις πριν από τις 8 Αυγούστου 1995, πρώτη επέτειο της Συνέλευσης στο Aguascalientes, της έναρξης του πανεθνικού διαλόγου για το πέρασμα στη δημοκρατία.

Ο EZLN με αυτήν του την πρόταση επιβεβαιώνει τη δέσμευσή του για αναζήτηση μιας πολιτικής επίλυσης του πολέμου και καλεί σε ένα νέο πανεθνικό διάλογο ανάμεσα στις εκδημοκρατιστικές δυνάμεις της χώρας, στο πνεύμα του ότι "όποιος διατάζει, πρέπει να διατάζει υπακούοντας".

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ! ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ! ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ!

**...από τα βουνά
του μεξικάνικου νότου,
Comandante Tacho,
Subcomandante Marcos,
Comandante David**

Το φεγγάρι ανάμεσα στους καθρέφτες της νύχτας και το κρύσταλλο της ημέρας

Μάης του 1985. Ξημέρωμα. Το φεγγάρι κοιτάζεται στον καθρέφτη της λίμνης κι αυτή, ζηλιάρα, του ζαρώνει το πρόσωπο με τα κύματά της. Βρισκόμαστε μέσα σε ένα καγιάκ, έχουμε διανύσει τη μισητή απόσταση. Το σκάφος έχει σταθερότητα τόσο ακλόνητη όσο και η αποφασιστικότητά μου να διανύσουμε τη λίμνη. Ο γέρο Antonio με έχει προσκαλέσει να δοκιμάσουμε το καγιάκ του. Τις τελευταίες 28 νύχτες ο γέρο Antonio σκάλιζε με κοψιές από τσεκούρι και ματσέτα ένα μεγάλο κορμό κέδρου. Τώρα το σκάφος πλέει με τα επτά μέτρα του μήκους του.

Ο γέρο Antonio μου εξηγούσε ότι τα καγιάκ μπορούν να φτιαχτούν από κορμούς κέδρου, μαονιού, δέντρων huanacastle ή bariy και συγχρόνως μου έδειχνε τα διαφορετικά δέντρα. Αυτά όμως τις μέρες που πέρασαν. Τώρα είναι ξημερώματα και, όπως είναι το έθιμο, πλέουμε στη μικρή βάρκα από ξύλο κέδρου που ο γέρο Antonio βάφτισε η Ανικανοποίητη. "για να τιμήσουμε το φεγγάρι", λέει ο γέρο Antonio που κρατάει ένα κοντό και λεπτό κουπί. Βρισκόμαστε ήδη στη μέση της λίμνης. Ο άνεμος ταραίζει τα νερά και το καγιάκ σκαμπανεβάζει. Ο γέρο Antonio αποφασίζει ότι πρέπει να περιμένουμε να κοπάσει ο αέρας και αφήνει το σκάφος να παρασύρεται. "Ένα από αυτά τα κύματα θα μπορούσε να μας αναποδογυρίσει" λέει και με τον καπνό του τσιγάρου του φτιάχνει κύκλους σαν αυτούς που ζωγραφίζουν τα κύματα στην επιφάνεια της λίμνης. Το φεγγάρι είναι γεμάτο και στο φως του ξεχωρίζουν όλα τα νησάκια που μοιάζουν σαν να έχουν πιτσιλίζει το πρόσωπο της λίμνης Miramaro. Μέσα από μία σπείρα καπνού ο γέρο Antonio αφηγείται μια παλιά ιστορία. Όλη η προσοχή μου όμως είναι συγκεντρωμένη στην προοπτική του ναυαγίου που μου φαίνεται πια αναπόφευκτο κι αφού δεν έχω αποφασίσει ακόμα αν θα αισθανόμην ναυτία ή πανικό, δεν έχω μεγάλη διάθεση για ιστορίες. Τίποτε από αυτά δεν απασχολεί το γέρο Antonio που ξαπλωμένος στον πάτο του καγιάκ, χωρίς χρονοτριβή, αρχίζει να λέει τις πρώτες φράσεις με τις οποίες φτάνει στα αυτιά μου...

Η Ιστορία των Καθρεφτών

Λένε οι πιο γέροι ανάμεσα στους γέρους ότι το φεγγάρι γεννήθηκε εδώ, στη ζούγκλα Lacandona. Λένε ακόμα ότι κάποτε, πάει καιρός, οι θεοί είχαν αποκοιμηθεί κουρασμένοι επειδή πολύ έπαιζαν χωρίς τίποτα να κάνουν. Ο κόσμος έμεινε ήσυχος, σιωπηλός. Όμως ένας θρήνος άρχισε να ακούγεται στο δάσος. Ήταν μια λίμνη που την είχαν ξεχάσει χαμένη εδώ, μέσα στα βουνά. Όταν μοιράζανε τα πράγματα της Γης αυτή η λιμνούλα περίσσεψε κι αφού δεν ξέραν τι να την κάνουν την άφησαν έτσι όπως είχε παραπέσει στη μέση μερικών κέδρων τόσο μεγάλων που κανείς δεν περνούσε ανάμεσά τους. Η λιμνούλα λοιπόν άρχισε να κλαίει από την πολλή μοναξιά και η Μάνα Ceiba, το στήριγμα του κόσμου, ένωσε θλίψη στην καρδιά από το πολύ κλάμα της λιμνούλας.

- Τι σου συμβαίνει; ρώτησε η Ceiba τη λιμνούλα που από το πολύ κλάμα κόντευε να στεγνώσει.
- Δεν θέλω να είμαι μόνη, είπε η λιμνούλα.
- Μην κλαις, θα κάτσω εδώ, μαζί σου, είπε η Ceiba, το στήριγμα του κόσμου.
- Δεν θέλω να μείνω άλλο εδώ, είπε η λιμνούλα.
- Καλά λοιπόν, θα σε πάρω μαζί μου, είπε η Ceiba.
- Δεν έλω να ζω χαμηλά, θέλω να βλέπω τον κόσμο από ψηλά, όπως εσύ, είπε η λιμνούλα.
- Εντάξει, θα σε βάλω πάνω στο κεφάλι μου, αλλά μόνο για λίγο γιατί ο άνεμος είναι κακός και μπορεί να σε ρίξει, είπε η Ceiba. Η Μάνα Ceiba σήκωσε τη μανίκια, έσκυψε και σήκωσε τη λιμνούλα όσο πιο προσεχτικά μπορούσε αφού ήταν η Μάνα, το στήριγμα του κόσμου. Η Ceiba έβαλε τη λιμνούλα στην κορφή του κεφαλιού της και σηκώθηκε αργά προσέχοντας να μην χύσει ούτε μια σταγόνα από το νερό της λιμνούλας που είχε απομείνει ασθενική και αδύναμη.

Όταν η λίμνη βρέθηκε ψηλά φώναξε: Είναι πολύ ωραία εδώ πάνω! Πάρε με μαζί σου να γνωρίσω τον κόσμο! Θέλω να τα δω όλα!

- Ο κόσμος είναι πολύ μεγάλος μικρή μου κι εσύ μπορεί να πέσεις από εδώ πάνω, απάντησε η Ceiba.
- Δεν με νοιάζει! Πάρε με μαζί σου!, είπε η λιμνούλα και βάλθηκε να κάνει ότι έκλαιγε.

Έτσι η Ceiba που δεν ήθελε να βλέπει τη λίμνη να κλαίει άρχισε να περπατά πολύ προσεχτικά με τη λιμνούλα πάνω στο κεφάλι της. Από τότε είναι που οι γυναίκες έμαθαν να περπατάνε με κανάτια γεμάτα νερό στο κεφάλι τους, χωρίς να τους πέφτει ούτε σταγόνα. Όπως η Μάνα Ceiba περπατάνε οι ινδιάνες όταν κουβαλάνε το νερό που χαρίζει τη ζωή. Ίσιο το κορμί, ψηλά το κεφάλι, με ένα βάδισμα όμοιο με αυτό των σύννεφων το καλοκαίρι.

Η Μάνα Ceiba δεν δυσκολευόταν να πάει σε όποιο μέρος ήθελε γιατί εκείνον τον καιρό τα δέντρα δεν έμεναν στην ίδια θέση αλλά τριγυρνούσαν δεξιά κι αριστερά κάνοντας παιδιά και γεμίζοντας τον κόσμο δέντρα. Έτσι λοιπόν όπως παραμέριζαν για να περάσει η Ceiba φάνηκε να πλησιάζει ο άνεμος σφυρίζοντας ένα σκοπό, αφού δεν είχε τίποτα να κάνει. Για να διασκεδάσει ο άνεμος σκέφτηκε να σκαρώσει κάτι για να πειράξει τη Ceiba αλλά αυτή, θυμωμένη του είπε: Κάτσε φρόνιμα! Δεν βλέπεις ότι κουβαλάω στο κεφάλι μου μια λιμνούλα κλαψιέρα και γκρινιέρα; Ο άνεμος που μέχρι τότε δεν την είχε δει τη λίμνη που στόλιζε τα σγουρά μαλλιά της Ceiba την κοίταζε προσεχτικά και σκέφτηκε να την ερωτευτεί. Έτσι λοιπόν ο άνεμος πέταξε ψηλά, στο κεφάλι της Ceiba και άρχισε να ψιθυρίζει λέξεις ερωτικές στο αυτί της λιμνούλας. Αυτή δεν έχασε χρόνο και του είπε: Αν με γυρίσεις σε όλο τον κόσμο τότε θα έρθω μαζί σου! Ο άνεμος, χωρίς να το σκεφτεί δεύτερη φορά, έφτιαξε ένα άλογο από σύννεφα και αγκαλιάζοντας τη λιμνούλα από τους γλουτούς την έβαλε πάνω του, παίρνοντάς την τόσο γρήγορα από το κεφάλι της Μάνας Ceiba ώστε αυτή ούτε που το πρόσεξε.

Με πολύ ομορφιά περιπλανιότανε μαζί ο άνεμος και η λιμνούλα. Ο άνεμος δεν σταματούσε στιγμή να λέει ερωτόλογα στη λίμνη: Ότι ούτε όλο το νερό της δεν θα έφτανε για να χορτάσει τη δίψα του γι' αυτήν, ότι ήταν τόσο όμορφη που θα μπορούσε να πνιγεί μέσα της. Και πολλά άλλα τέτοια της έλεγε ο άνεμος για να την πείσει να κάνουν έρωτα μέσα σε κάποιο από τα χρώματα της αυγής. Όλα όσα της έλεγε για την ομορφιά της ο άνεμος, τα πίστευε η λιμνούλα κι έτσι κάθε φορά που περνούσαν πάνω από κάποια άλλη λίμνη, η λιμνούλα προσπαθούσε να δει την αντανάκλαση της μορφής της κι έφτιαχνε τα βρεγμένα της μαλλιά και μισόκλεινε τα υγρά της μάτια και αυτάρεσκα έκανε σχέδια με τα κύματά της πάνω στο στρογγυλό της πρόσωπο.

Όμως η λιμνούλα ήθελε μόνο να κάνει βόλτες στον άνεμο, καθόλου δεν ήθελε να κάνουν έρωτα κι έτσι ο άνεμος θύμωσε και με μια πνοή ανέβασε τη λιμνούλα πολύ ψηλά και χωρίς προειδοποίηση την άφησε στο κενό και φύσηξε γι' αλλού. Η λιμνούλα άρχισε να πέφτει κι επειδή πολύ ψηλά είχε ανεβεί, πολλή ώρα έπεφτε και σίγουρα θα έπεφτε με μεγάλη δύναμη αν δεν ήταν εκείνα τα άστρα που την είδαν να πέφτει, έτρεξαν με θιάση κοντά της και την έπιασαν όπως μπορούσαν με τις ακτίνες τους. Εφτά αστέρια σταμάτησαν την πτώση της και κρατώντας την γύρω-γύρω σαν τενωμένο ύφασμα την ανέβασαν ξανά ψηλά στους ουρανούς. Η λιμνούλα από το φόβο της είχε πάρει ένα κλωμό χρώμα, αλλά αφού δεν ήθελε πια να ξανακατεβεί στη γη ζήτησε από τα αστέρια να την πάρουν μαζί τους.

- Ωραία, της είπαν τα αστέρια, όμως θα πρέπει να έρχεσαι πάντα μαζί μας όπου πηγαίνουμε. Σύντομα όμως η λιμνούλα θαρέθηκε να κάνει πάντα την ίδια διαδρομή κι έβαλε ξανά τα κλάματα.

Αυτήν τη φορά ήταν οι θεοί που ξύπνησαν από το κλάμα της κι έφαξαν να δουν τι συμβαίνει κι είδαν μια λιμνούλα κρατημένη από τις ακτίδες εφτά αστεριών να διασχίζει τη νύχτα. Όταν οι θεοί έμαθαν τι είχε συμβεί θύμωσαν, γιατί δεν είχαν φτιάξει τις λίμνες για να περιδιαβαίνουν στους ουρανούς, αλλά για να βρίσκονται στη γη. Πήγαν, λοιπόν, κοντά στη λιμνούλα και της είπαν: Δεν θα είσαι πια λίμνη. Οι λίμνες δεν ζουν στον ουρανό. Αφού δεν μπορούμε να σε κατεβάσουμε θα μείνεις εδώ. Επειδή, όμως, ήσουν κοκέτα και φιλάρεσκη η τιμωρία θα είναι να αντανάκλας το φως για τη Γη και το όνομά σου από δω και πέρα θα είναι φεγγάρι και σελήνη.

Οι θεοί είχαν φυλάξει το φως της Γης μέσα σε ένα πηγάδι μεγάλο και στρογγυλό όπου πηγαίνουν για να ξεδιψάσουν τα αστέρια όποτε τους τελειώνει το φως και τα κουράγιο. Έτσι το φεγγάρι δεν έχει δικό του φως: είναι απλά ένας καθρέφτης που φαίνεται ολοστρογγυλός κάθε φορά που στέκεται, ακριβώς πάνω από το πηγάδι απ' όπου ξεδιψάνε τ' αστέρια. Ένας καθρέφτης φωτός, αυτό είναι το φεγγάρι. Γι' αυτό όποτε η σελήνη περνάει από μια λίμνη, είναι ένας καθρέφτης που κοιτάζεται μέσα σ' έναν άλλον καθρέφτη. Κι επειδή δεν μπορεί να δει κάτι πέρα από τον καθρέφτη, γι' αυτό και τη σελήνη την ονομάζουν η Ανικανοποίητη...

Ι. ΣΤΗ ΝΥΧΤΑ ΤΟΥ ΜΙΣΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΓΧΥΣΗΣ

Στο Μεξικό, μερικές φορές το φεγγάρι παίρνει ένα αστραφτερό κόκκινο χρώμα. Όχι από αίμα, ούτε από ντροπή, είναι η πίκρα και το θάρρος που του χρωματίζουν το φιλντισένιο πρόσωπο. Επιστρέφοντας από το μεγάλο ταξίδι του μέσα στη μεξικάνικη νύχτα, το φεγγάρι τελειώνει την παρατεταμένη διαδρομή του ανάμεσα στους καθρέφτες. Το πρόσωπό του είναι πυρωμένο. Γιατί; Τι αντίκρυσε; Τραυλίζοντας, ασφυκτιώντας, με μια φωνή λεπτή σαν νήμα που ξετυλίγεται από τον άνεμο του Μάη, το φεγγάρι αφηγείται την ιστορία του μεγάλου του ταξιδιού. Προχωρώντας με δυσκολία μέσα στο γιγαντινό λαβύρινθο από καθρέφτες που είναι η ιστορία μας, φτάνει μέχρι τον subcomandante Marcos και του περιγράφει, για να το πει κι αυτός μετά με τη σειρά του, τι δείχνει...

ο πρώτος καθρέφτης:
Η Εξουσία σαν εικόνα και σαν αντανάκλαση

Κεφάλαιο 1ο που μιλάει για τον παραλογισμό ενός καθρέφτη τοποθετημένου εμπρός σε έναν άλλον καθρέφτη, που περιγράφει τη διπλή υποκρισία της εικόνας της Εξουσίας και τη "μεγάλη αλήθεια" που μας λένε πως πρέπει να πιστέψουμε: ότι η Εξουσία είναι απαραίτητη, χρήσιμη και αιώνια.

Πρώτη υποκρισία: Το αναμφισβήτητο. Αν το πρώτο μισό της χρονιάς του 1994 ήταν γεμάτο από εκπλήξεις και πρωτόγνωρα γεγονότα, η αντίστοιχη περίοδος του 1995 είναι η απόδειξη πως η κατεύθυνση του νεοφιλελευθερισμού είναι η έλλειψη κατεύθυνσης. Οι αυτοσχεδιασμοί και οι αντιφάσεις συγκροτούν τον πυρήνα της νέας πολιτικής που έχει μετατραπεί σε κυβερνητικό πρόγραμμα.

Έλεγαν "ευημερία για τους μεξικάνους" και έφεραν τη φτώχεια, την ανεργία, την πτώση των δεικτών της οικονομίας.

Έλεγαν "ειρήνη και πολιτική λύση" και έστειλαν τα τανκς, τα αεροπλάνα, τα ελικόπτερα, τις πάνοπλες στρατιές.

Έλεγαν "αποφασιστική πολιτική μεταρρύθμιση" και ανέλαβαν την "υπεράσπιση της δημοκρατίας" χρησιμοποιώντας το στρατό, που όλο και περισσότερο μοιάζει με στρατό κατοχής.

Έλεγαν "υπεράσπιση της εθνικής κυριαρχίας" και ετοίμαζαν τις ετικέτες με τις τιμές ξεπουλήματος του πλούτου της χώρας.

Έλεγαν "πάνω απ' όλα ειλικρίνεια" και οργάνωναν καλύτερα τον έλεγχο των ΜΜΕ που εκπέμπουν ψέμματα τόσο υπερβολικά που προκαλούν το γέλιο αντί για την οργή.

Ο καθρέφτης της Εξουσίας μιλάει και λέει: "Εγώ ή η αναρχία" και η οικονομία με την πολιτική πιασμένες χέρι-χέρι παραπαίουν χωρίς πρόγραμμα και κατεύθυνση. "Εγώ ή το χάος" και το μόνο που κάνουν οι ειδικοί της διαχείρισης είναι να λένε και να ξελένε. "Εγώ ή η αβεβαιότητα" και το μόνο σίγουρο είναι πως το μέλλον είναι μια άγνωστη απειλή.

Δεύτερη υποκρισία: Η διπλή χρήση της εικόνας της εξουσίας.

Η εικόνα της εξουσίας στρέφεται πρώτα προς την ίδια. Η κατεστημένη υπεροψία απέναντι στον ίδιο της τον εαυτό, το μεγαλείο. Έτσι αυτοπροσδιορίζεται: "Είμαστε ίδιοι, παντοτινοί. Τώρα είμαστε λιγότεροι ίσως, αλλά πλουσιότεροι. Ξεπερνάμε την αβεβαιότητα του μέλλοντος εισάγοντας στοιχεία από το παρελθόν. Το χθες μπορεί να γίνει σήμερα. Αρκεί μια επένδυση σε δολάρια, μια κατάλληλη διαφημιστική εκστρατεία".

Για την Εξουσία, το παρόν είναι ένας καθρέφτης που κοιτάζει προς το παρελθόν και την επιβεβαιώνει. Στο μέλλον προτιμά να μην κοιτάζει, τα βάραιθρα προκαλούν ίλιγγο.

Η εικόνα της εξουσίας είναι και εξωστρεφής. Προσφέρεται για διεθνή κατανάλωση. Και ποια είναι η εικόνα που προσφέρει στο λαό του Μεξικό, αφού εν πάσει περιπτώσει είναι η κυβέρνησή του; Μην ανησυχείτε και στον πληθυσμό του Μεξικό φτάνει η εικόνα... μέσα από τα διεθνή ειδησεογραφικά πρακτορεία!

Οι πληροφορίες για την οικονομική κατάσταση, για τα κυβερνητικά σχέδια, για την εσωτερική πολιτική, όλα αυτά φτάνουν στο Μεξικό από τα διεθνή ΜΜΕ. Ο μέσος μεξικάνος για να πληροφορηθεί για την πορεία της οικονομίας δεν πρέπει να ασχολείται με το μισθό του, την αγοραστική του δύναμη, την οικονομική και εργασιακή του σταθερότητα, το βιοτικό επίπεδο. Πρέπει να συμβουλευτεί τους αναλυτές και τους οικονομικούς οργανισμούς... άλλων χωρών!

Η Εξουσία, ή καλύτερα ο νεοφιλελευθερισμός που έγινε Εξουσία στο Μεξικό δεν προσπαθεί πλέον να δικαιωθεί μπροστά στα μάτια των υπηκόων. Ο καθρέφτης τώρα μεταχειρίζεται ένα νέο τρुक. Μια άλλη εικόνα περνάει σε πρώτο πλάνο. Η "νομιμότητα". Αφού η Εξουσία δεν μπορεί να δικαιωθεί φοράει το μανδύα των νόμων. Με το πρόσχημα της "νομιμότητας" μπορεί να κάνει τα πάντα, ακόμα και να παραβιάζει τους νόμους. Αυτός είναι τώρα ο καθρέφτης της εξουσίας, κυριαρχεί η εικόνα της νομιμότητας που δεν νομιμοποιείται από τίποτα.

Η -κυβέρνηση -αντιπροσωπεύει -το -νόμο -που -αντιπροσωπεύει -την -κυβέρνηση -που -αντιπροσωπεύει -το -νόμο -που -αντιπροσωπεύει -κ.ο.κ. μέχρι το άπειρο, σε μια εναλλαγή από εικόνες ενός καθρέφτη απέναντι σε έναν άλλο καθρέφτη.

Αυτό είναι η Εξουσία. Ο ταυτολογικός καθρέφτης. Μέσα από την εικόνα της, μέσα από την αντανάκλασή της που η ίδια δημιουργεί, η Εξουσία λέει:

*υπάρχω γιατί είμαι απαραίτητη,
είμαι απαραίτητη γιατί υπάρχω,
επομένως,
υπάρχω και είμαι απαραίτητη.*

Παρένθεση: Λεπτομέρειες στην εικόνα του καθρέφτη

(Η εναλλαγή της εξουσίας, η αλλαγή της οπτικής γωνίας αλλά ο ίδιος καθρέφτης)

Ο λαϊκισμός και ο νεοφιλελευθερισμός, οι δεινόσαυροι και οι τεχνοκράτες, το PRI¹ και το PAN² ανάμεσά τους η εικόνα της εξουσίας αναζητεί την καλύτερή της οπτική γωνία, την πιο ελκυστική, την πιο αποτελεσματική. Το σύστημα δεν είναι ούτε πιο ισχυρό ούτε πιο τρωτό από ό,τι πριν. Συνεχίζει στις αντιφάσεις του και προετοιμάζει την μεταλλαγή του για τον ίδιο πάντα σκοπό: τη διασφάλιση της αναπαραγωγής της εικόνας της εξουσίας.

Η δεξιά ήταν πάντα τμήμα του καθρέφτη. Δεν ενδιαφέρθηκε ποτέ για την κατάκτηση της εξουσίας γιατί ήδη βρισκόταν στην εξουσία. Ανακάλυψαν όμως ότι οι εικόνες με την πολλή χρήση εξαντλούνται, φθερίζουν, ξεθωριάζουν και αρχίζουν να ενοχλούν το αξιοσέβαστο κοινό. Μια νέα μορφή (που δεν είναι μια νέα εικόνα απλά λεπτομέρειες που περνάνε σε πρώτο πλάνο) είναι απαραίτητη: η εναλλαγή της εξουσίας που προτείνουν είναι στην πραγματικότητα εναλλαγή εικόνων στον ίδιο καθρέφτη, αλληλουχία πρώτων και δεύτερων πλάνων των λεπτομερειών της ίδιας εικόνας, του ίδιου καθρέφτη, της ε-

ξουσίας...

Οι χθεσανοί οπαδοί του Salinas είναι οι τωρινοί οπαδοί του PAN, οι δεινόσαυροι του χθες είναι οι τεχνοκράτες του σήμερα, χαμαιλέοντες με μεταπτυχιακά στο εξωτερικό. Η εικόνα είναι εφήμερη, ο καθρέφτης, δηλαδή η Εξουσία, αιώνια...

Με αηδία και τρόμο, σαν κάποιος που ξυπνάει από έναν εφιάλτη στον οποίο ξέρει ότι θα επιστρέψει, το φεγγάρι αποτινάσσει το χλωμό του πέπλο. Επιφυλακτικό και συγκρατημένο, με ζωγραφισμένο το ύφος της απογοήτευσης καθώς αφηγείται τις συνεχείς αντανakλάσεις από τον έναν καθρέφτη στον άλλο, το φεγγάρι, καθρέφτης και το ίδιο, ρίχνει αλλού τη ματιά του και βλέπει την εικόνα που σχηματίζει...

ο δεύτερος καθρέφτης

Κεφάλαιο 2ο που αφηγείται πως υπάρχουν τόσες αλήθειες όσες και οι δυνάμεις που αντιστέκονται, περιγράφει πως η εξουσία μολύνει με τον κυνισμό της, μεταπράττει και αυτούς που της εναντιώνονται και άλλες εικόνες παρομορφωμένες στους προαναφερθέντες καθρέφτες.

Στο δεύτερο καθρέφτη ζουν αυτοί που αντιστέκονται. Στο Μεξικό είναι απλό να ανήκεις σε αυτή την κατηγορία. Αρκεί να μην είσαι με το PRI. Όμως υπάρχουν αντιστάσεις και αντιστάσεις. Πριν από δύο δεκαετίες η εικόνα του νόμιμου πολιτικού φάσματος στο Μεξικό ήταν πολύ απλή: στο κέντρο βρισκόταν το PRI και καμιά φορά το PPS. Η αντίσταση βρισκόταν περιφερειακά.

Μια δεκαετία αργότερα διάφορες οργανώσεις της αριστεράς άρχισαν να συμμετέχουν στο νόμιμο αγώνα για την πολιτική εξουσία. Πολλά κόμματα άρχισαν να διεκδικούν το αριστερό τμήμα της μεξικάνικης πολιτικής χωροταξίας. Το κέντρο το κατείχε σταθερά το PRI που μπορούσε να μετακινείται προς τα δεξιά ή προς τα αριστερά για να έχει καλύτερη εικόνα και στον καθρέφτη. Όμως η κρίση που άρχισε να εκδηλώνεται, η κρίση του συστήματος, προκάλεσε κρίση και στα κόμματα.

Στον τομέα των εσωτερικών συγκρούσεων το PRI είναι α-ξεπέραστο. Ετσι τις παραμονές των εκλογών του 1988 ένα τμήμα του αποσχίστηκε και το PAN βρήκε στο πρόσωπο του Maquío το χαρισματικό ηγέτη που του έλειπε. Η νόμιμη αριστερά διασπασμένη και διαλυμένη, σκέφτηκε ότι μια αριστερή συμμαχία δεν θα ήταν άσχημη ιδέα. Ένα ευρύ μέτωπο σχηματίστηκε γύρω από τον Cuauhtémoc Cardenas. Η δυσαρέσκεια των πιο διαφορετικών κοινωνικών ομάδων ανάβλυσε και διοχετεύθηκε στο ρεύμα του νεο Καρδενισμού. Η αγανάκτηση μετατράπηκε σε ψήφους και για πρώτη φορά το PRI ηττήθηκε στις κάλπες από μια αντικαθεστωτική δύναμη. Άλλο πράμα όμως να χάσεις και άλλο να παραδώσεις την εξουσία. Η εκλογική απάτη έκανε θαύματα. Οι μετεκλογικές διαμαρτυρίες κόπασαν σταδιακά και ο Salinas, υποψήφιος τρόφιμος τώρα των φυλακών Almoloya, κατασκεύασε γύρω από τον εαυτό του ένα γιγαντιαίο καθρέφτη ψεμμάτων. Τον βοήθησαν τα ηλεκτρονικά μέσα, ο αντιδραστικός κλήρος, το κεφάλαιο και η σημαία με τις ρίγες και τα απατηλά αστέρια.

Το μέτωπο που είχε σχηματιστεί γύρω από τον Cardenas άρχισε να δέχεται τα πρώτα χτυπήματα και οι δορυφόροι του το εγκατέλειψαν. Το ευρύ μέτωπο της αντίστασης άρχισε να μετατρέπεται σε πολιτικό κόμμα και ονομάστηκε PRD.³ Κόμμα της Δημοκρατικής Επανάστασης. Το βάπτισμά του έγινε μέσα στο ίδιο του το αίμα, μαζικές δολοφονίες σήμαναν την έναρξη του ακήρυχτου πολέμου του Salinas ενάντια στον Cardenas και το PRD.

Γεννημένο στη μέση αυτών των επιθέσεων, το PRD μοιάζει να συγκεντρώνει όλα τα μειονεκτήματα ενός μετώπου και όλα τα μειονεκτήματα ενός κόμματος. Η συμμετοχή παλιότερα, στο PRI ενός αριθμού των μελών του, μετατρέπουν το PRD σε έναν εναλλακτικό καθρέφτη του συστήματος του κόμματος-κράτους. Χωρίς αμφιβολία, κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί ότι το PRD κατάφερε, με κόστος τη ζωή πολλών μελών του, να ανοίξει ένα σημαντικό πεδίο για πολιτική δραστηριοποίηση του πληθυσμού. Μεγάλο μέρος των όποιων δη-

μοκρατικών ελευθεριών υπάρχουν σήμερα οφείλεται στο PRD.

Η μεγαλύτερη τιμή για το PRD προκύπτει από τις πολλαπλές επιθέσεις που δέχεται από την εξουσία. Η εξουσία το φοβάται και του επιτίθεται συνέχεια και με όλους τους τρόπους. Σήμερα τα μεγάλα κεφάλια της αντίδρασης πασχίζουν να αποδείξουν μέσα από διάφορες αναλύσεις ότι πρέπει πλέον να υπογραφεί το πιστοποιητικό θανάτου του PRD, του μοναδικού επίσημου κόμματος που δικαιούται να υποστηρίξει ότι ανήκει στην αντίσταση. Όσο για τον Cardenas, του επιτίθεται όχι μόνο η εξουσία αλλά και οι ίδιοι του οι σύντροφοι, επιτιθέμενοι στο πρόσωπό του αλλά κυρίως σε αυτό που κατέληξε να συμβολίζει: την αδιαλλαξία ενάντια στον αυταρχισμό.

Τώρα το PRD είναι δέσμιο του καθρέφτη της μόδας: του αγώνα για την κατάκτηση του πολιτικού κέντρου. Η νόμιμη αριστερά ξεθωριάζει και συμμετέχει στη διεκδίκηση ενός χώρου που όλοι θέλουν να αρπάξουν. Το κέντρο το διεκδικούν το PRI το PAN και ο Manuel Camacho. Το κέντρο, λένε, εγγυάται μια μεταβολή χωρίς πόνο, ένα σταθερό μετασχηματισμό, μια "αλλαγή χωρίς ρήξη". Η σύγκρουση ανάμεσα στους "συμβιβαστικούς" και τους "αδιάλλακτους" του PRD είναι στην πραγματικότητα μια πάλη ανάμεσα σε εκείνους που επιθυμούν την κατάκτηση του κέντρου (και των εκλογικών θριάμβων που PAN) και σε εκείνους που παραμένουν στην αριστερά εξαιτίας της ιστορίας τους... ή από συνήθεια.

Και η αριστερά; Δεν υπάρχει τίποτα νόμιμο που θα μπορούσε να καταλάβει το κενό που ετοιμάζεται να αφήσει το PRD. Η αριστερά βέβαια υπάρχει. Ο εκτός νόμου χαρακτήρας της (που δεν σημαίνει αναγκαστικά εσκεμμένη παρανομία) δεν μπορεί να ακυρώσει την πολιτική δουλειά και την επιρροή της σε συγκεκριμένες περιοχές και σε κρίσιμα σημεία του κοινωνικού χώρου.

Τόσο η νόμιμη όσο και η παράνομη αριστερά συγκροτούν έναν καθρέφτη ανθρωποφάγο που καταβροχθίζει ό,τι τον πλησιάζει και πάσχει από σοβαρά προβλήματα αφομοίωσης: ό,τι καταβροχθίζει πάει χαμένο. Η αριστερά που καυχείται γι' αυτό θέλει συγχρόνως να είναι η πρωτοπορία. Υπάρχουν τόσες πρωτοπορίες που κανείς δεν ξέρει προς τα πού βαδίζει και δεν υπάρχει κανένα "υποκείμενο" για να τις ακολουθήσει. Ο "πολιτικός ρεαλισμός" και ο κυνισμός είναι, εκτός από κοινοτυπίες, είδη πρώτης ανάγκης. Η νέα αριστερά εφαρμόζει την παλιά πολιτική και όλα της τα αρχικά δεν είναι παρά μικρά καθρεφτάκια μέσα στο μεγάλο καθρέφτη της αντίστασης στο Μεξικό.

Διασπασμένη, αντιμέτωπη με τον εαυτό της η αριστερά που αντιστέκεται έχει την αναμφισβήτητη τιμή ότι δεν ξεπουλήθηκε, ότι μετά από κάθε χτύπημα σηκώνεται ξανά, ότι συνεχίζει να αγωνίζεται (ενάντια σε όλα και ενάντια στον εαυτό της) ότι συνεχίζει να πιστεύει πως η επανάσταση είναι αναγκαία.... και ότι μπορεί να γίνει....

Με κουράγιο και με οργή βγαίνει το φεγγάρι από αυτόν τον καθρέφτη. Ανάμεσα στους δύο καθρέφτες αρχίζει να ξεχωρίζει μια λάμψη. Με μια επιδεξιότητα, ακροβάτης των σύννεφων και της θύελλας, το φεγγάρι παίρνει φωτιά και εκτοξεύεται μέχρι το σημείο από όπου φαίνεται η εικόνα που περιέχει....

ο τρίτος καθρέφτης

Κεφάλαιο 3ο που μιλάει για το "λαό", για "τους χωρίς κόμμα", για την "κοινωνία των πολιτών", για τις "πλειοψηφίες", για τη "μάζα που περιμένει με αδημονία την πρωτοπορία", για την "κοινωνία" και για όλες αυτές τις λέξεις με τις οποίες φωνάζουν αυτούς που δεν έχουν όνομα, ούτε φωνή, ούτε πρόσωπο και είναι, επιπλέον, μια πιθανή ψήφος, μια κραυγή στη διαδήλωση, ένας καταναλωτής, ένας τηλεθεατής, ένας αναγνώστης, ένα νούμερο στην καταμέτρηση...

Οι πρωταγωνιστές των μεγάλων διαδηλώσεων των τελευταίων χρόνων είναι που δέχονται τα περισσότερα χτυπήματα από παντού. Η κρίση και, κυρίως, η "ευφυής" διαχείριση της κρίσης από τους νεοφιλελεύθερους τεχνοκράτες, διεξάγει μια παράδοση προπαγανδιστική εκστρατεία που ούτε καν ονειρεύτηκε ποτέ κάποια επαναστατική πρωτοπορία. Ο παραλογισμός μιας οικονομικής πραγματικότητας που συνεχώς επιδεινώνεται σπέρνει στα μυαλά και τις καρδιές τη λαχτάρα για αλλαγή.

Τα ΜΜΕ αρχίζουν να αποδεικνύονται ανεπαρκή. Κάτι βρωμάει εκεί ψηλά, κάτι σαπίζει. Η αποσύνθεση προκαλεί δραματικές επιπτώσεις στην καθημερινότητα. Οι αυτοκτονίες αυξάνονται. Η οικονομική κρίση ξεπηδάει από τα χρηματιστήρια, τα μεγάλα τραπεζικά κέντρα, τις ειδικές εκδόσεις των οικονομικών αναλύσεων. Η οικονομική κρίση ζει στα τραπέζια της πλειοψηφίας αυτού που αποκαλούν "μεξικάνικο λαό".

Στο ρουχισμό, στη διατροφή, στην κατοικία, στη δουλειά, στον έρωτα, ακόμα και στο θάνατο η κρίση έρχεται να πάρει το μερτικό της. Πρέπει να πληρωθεί και μάλιστα τοις μετρητοίς.

Η κρίση κατάφερε αυτό που ονειρευόταν η αντίσταση, να ενώσει τις τάξεις και τις κοινωνικές ομάδες που η επαγγελία της "ευημερίας" διατηρούσε διαχωρισμένες και συχνά αντιμέτωπες.

Καθώς ο Μάης έδινε τη θέση του στον Ιούνιο, κάποιες στατιστικές πέρασαν απαρατήρητες στις σελίδες των εφημερίδων: έλλειμα 19.200.000 θέσεων εργασίας σε όλη τη χώρα. Μέσα στο 1995 προστέθηκαν 1.200.000 νέοι άνεργοι στα 6.000.000 που υπήρχαν ήδη και στα 12.000.000 των υποαπασχολούμενων. Ο αριθμός όσων ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας έφτασε τα 36.000.000. Στο πρώτο τρίμηνο του 1995 απολύθηκαν 436.191 άτομα. Στο ίδιο διάστημα ο ελαχιστος μισθός έχασε το 17% της πραγματικής αγοραστικής του δύναμης (πηγή: La Jornada, 29 Μάη 1995).

Ό,τι όμως η οικονομία το ενώνει, η πολιτική το διαχωρίζει. Η πρωτομαγιά του 1995 σημαδεύτηκε από την μεγαλύτερη ανεξάρτητη κινητοποίηση των τελευταίων δεκαετιών. Δύο ήταν τα χαρακτηριστικά της: το ένα είναι πως ήταν μια διαμαρτυρία ενάντια στην κυβερνητική πολιτική, το άλλο ότι δεν είχε ενιαία πολιτική κατεύθυνση. Μια μεγάλη διαδήλωση, ένδειξη μεγάλης δυσανεμίας. Απουσία ενιαίας κατεύθυνσης, ένδειξη ότι "κάτι" λείπει...

Αυτό που τόσο συχνά επικαλούνται "ο λαός του Μεξικό", γεννάει νέες και δημιουργικές μορφές λόγου. Η καταδίκη σε

θάνατο της ελπίδας, που συνοψίζεται στη φράση "ο μεξικάνος τα υπομένει όλα", αρχίζει να αντιλογίζεται. Η ελπίδα, τραυλίζοντας, αρχίζει να αρθρώνει τις δικές της λέξεις, να φτιάχνει μια νέα γλώσσα, να συνθέτει μια νέα εικόνα...

Το φεγγάρι φεύγει από τον τρίτο καθρέφτη με μια ελπίδα μόλις σχηματισμένη στην καρδιά. Κουρασμένο και τρέμοντας από το κρύο της νύχτας, το φεγγάρι βυθίζεται στη ζεστή θάλασσα. Κοιτάζεται στον καθρέφτη των κυμάτων και πλένει το πρόσωπο με το αλμυρό νερό. Το όνειρο και ο αφρός των κυμάτων το εμποδίζουν να δει ότι μακριά ξεπροβάλλει...

ο τέταρτος καθρέφτης

Κεφάλαιο 4ο που μεταφέρει πάνω από τον ωκεανό ένα χαιρετισμό προς όλους τους άντρες και όλες τις γυναίκες στην Ευρώπη που ανακάλυψαν ότι πάσχουμε από την ίδια ασθένεια: τον πυρετό της ελπίδας.

Οδηγίες για να δείτε τον τέταρτο καθρέφτη:

Βρείτε έναν οποιοδήποτε καθρέφτη, τοποθετήστε τον μπροστά σας και καθήστε σε μια αναπαιτική στάση. Αναπνεύστε βαθιά. Κλείστε τα μάτια και επαναλάβετε τρεις φορές:

"Είμαι αυτό που είμαι και λίγο αυτό που μπορώ να είμαι. Ο καθρέφτης μου δείχνει αυτό που είμαι, στο κρύσταλλο βλέπω αυτό που μπορώ να είμαι".

Μόλις τελειώσετε, ανοίξετε τα μάτια και κοιτάξετε τον καθρέφτη. Όχι, μην κοιτάτε την εικόνα σας. Κατευθύνετε το βλέμμα σας κάτω και προς τα αριστερά. Το κάνετε; Ωραία, δώστε προσοχή και σε λίγο θα εμφανιστεί μια εικόνα. Ναι, είναι μια πορεία. Άντρες, γυναίκες, παιδιά και ηλικιωμένοι που έρχονται από το νότο. Ναι, είναι σε έναν από τους αυτοκινητόδρομους που οδηγούν στην Πόλη του Μεξικό. Βλέπετε κάτι που βαδίζει στην αριστερή πλευρά του καραβιού; Πού; Εκεί κάτω στο χώμα! Ναι, αυτό το μικρό, μαύρο σημάδι! Τι είναι; Ένας σκαραβαίος! Τώρα δώστε προσοχή γιατί αυτός ο σκαραβαίος είναι...

Ο Durito,

ο νεοφιλελευθερισμός και το σύστημα του κόμματος -κράτους...

Ο Durito βαδίζει στους δρόμους. Όλοι αυτοί από την πολιτεία Tabasco μετά από τόσες μέρες δρόμου και δυσκολιών, όλοι τους φαίνονται ξεκούραστοι. Περπατάνε λες και μόλις αυτό το πρωί ξεκίνησαν αυτήν την Έξοδο για την αξιοπρέπεια και την ανεξαρτησία της χώρας. Για μια ακόμα φορά, όπως χτες με τη φωνή των ζαπατίστας, ο μεξικάνικος νότος κινείται με ένα μήνυμα για ολόκληρη τη χώρα. Είναι ο ίδιος πόθος: δημοκρατία, ελευθερία, δικαιοσύνη. Μέσα στον ηρωικό παροξυσμό του μεξικάνικου νότου, η ελπίδα παίρνει το όνομα της ιδιανικής πορείας: Tachicam, η ενότητα του πόθου για ένα καλύτερο μέλλον. Το όνειρο ενός κόσμου όπου το δικαίωμα στη γιορτή θα είναι κατοχυρωμένο στο σύνταγμα...

Ο Durito αξιοποιεί μια στάση της πορείας για να βρει καταφύγιο από τη ζέστη κάτω από ένα θάμνο. Μετά από λίγο βγάζει ένα χαρτί και ένα μολυβάκι. Ο Durito αρχίζει να γράφει ένα γράμμα πάνω σε μια πέτρα που αντικαθιστά το γραφειάκι που άφησε πίσω του στη ζούγκλα Lacandona. Ελάτε! Μη διστάσετε! Σκύψτε πάνω από τον ώμο του Durito και διαβάστε:

E.Z.L.N, Μεξικό

Από τον Δον Durito de La Lacandona,

περιπλανώμενο ιππότη του οποίου ιπποκόμος είναι ο διαβόητος Subcomandante Marcos, Μεξικό

Προς τον αξιότιμο κύριο Τάδε,
καθηγητή και ερευνητή στο Αυτόνομο Εθνικό Πανεπιστήμιο του Μεξικό
Πόλη του Μεξικό

Αξιότιμε κύριε,

ίσως να σας φαίνεται παράξενο που εγώ, ένας σκαραβαίος που ασχολείται με το ευγενές επάγγελμα του περιπλανώμενου ιππότη, απευθύνομαι σε σας με αυτό το γράμμα. Μην πανικοβάλεστε, μην τηλεφωνήσετε σε ψυχαναλυτή, θα σας τα εξηγήσω όλα, σύντομα και απλά. Έχω πληροφορηθεί ότι προτείνετε στον Marcos να γράψει ένα άρθρο για ένα βιβλίο σας για τον εκδημοκρατισμό. Αυτό τέλος πάντων το βιβλίο θα εκδιδόταν από το πανεπιστήμιο, κάτι που αποτελεί εγγύηση ότι δεν θα το διάβαζε κανένας, ακόμα και αν δεν υπήρχε η κρίση στο χώρο του βιβλίου και η πρόσφατη αύξηση της τιμής του χαρτιού. Η συμφωνία ήταν ότι το υπέρογο ποσό του ενός εκατομμυρίου νέων πέσος που πληρώνει το πανεπιστήμιο για κάθε συγγραφική συνεργασία θα μετατρεπόταν σε δολάρια ή ιταλικές λιρέττες και θα στελνόταν στους εργάτες της FIAT στο Τορίνο! Έχουμε ήδη μάθει ότι οι ιταλοί εργάτες των COBAS έχουν λάβει το ποσό που στάλθηκε σαν συμβολική ενίσχυση της ευρωπαϊκής εργατικής τάξης από τους ζαπατίστας. Εσείς κρατήσατε τη συμφωνία σας, όμως ο Marcos άφησε να περάσει η προθεσμία χωρίς να γράψει τίποτα. Το Γενάρη του 1995 βλέπετε, ο Marcos ασχολιόταν με τις εξυπνάδες του ότι η κυβέρνηση ήταν δήθεν πρόθυμη για διάλογο. Μπήκε ο Φλεβάρης και η εισβολή του κυβερνητικού στρατού τον επανέφερε στη λογική και καθώς οι ζαπατίστας τρέχανε για να ξεφύγουν, έφτασε στα μέρη μου. Ανάμεσα σε αυτά που μου διηγήθηκε, μου είπε και για τη συμφωνία σας και μου ζήτησε να τον βοηθήσω. Εγώ αγαπητέ μου κύριε είμαι ένας περιπλανώμενος ιππότης και εμείς οι περιπλανώμενοι ιππότες δεν μπορούμε να αρνηθούμε να βοηθήσουμε όποιον έχει ανάγκη, ακόμα και αν είναι παράνομος και κουκουλοφόρος. Ετσι δέχτηκα να τον βοηθήσω και γι' αυτό είμαι εγώ που σας

γράφω και όχι ο Marcos. Είναι φυσικό να αναρωτιέστε γιατί δεν έγραφα τίποτε μέχρι το Μάη αφού δέχτηκα να αναλάβω αυτό το καθήκον από το Φλεβάρη. Σας θυμίζω λοιπόν ότι όπως πολύ σωστά έγραψε κάποιος δημοσιογράφος, αυτή είναι "η ανταρσία των καταδικασμένων", των "coigados" και coigado στην πιάτσα λέγεται και όποιος είναι ασυνεπής στα ραβτεβού του.

Επίσης, θέλω να προσθέσω ότι εγώ γράφω πολύ σοβαρά και τυπικά γι' αυτό μην περιμένετε να διαβάσετε τα αστεϊάκια και τις μεταφορές του Marcos. Καθυστέρησα λοιπόν αλλά θα μπορούσε να ήταν και χειρότερα, θα μπορούσε να έπρεπε να περιμένετε να γράψει κάτι ο Marcos. Αλλά αυτά δεν έχουν πια σημασία γιατί ήδη σας στέλνω το άρθρο που ζητήσατε και που, αν θυμάμαι καλά, ο τίτλος του ήταν...

Το πέρασμα στη δημοκρατία σύμφωνα με τους ζαπατίστας.

Κάποιος θα μπορούσε να διαφωνήσει και να πει σύμφωνα με τους νεοζαπατίστές αλλά όπως ήδη εξήγησε ο γερο-Antonio στην Ιστορία των Ερωτήσεων, εδώ οι ζαπατίστας του 1994 και του 1910 είναι οι ίδιοι. Προχωρήστε λοιπόν στην ανάγνωση της ανάλυσής μου για την σημερινή πολιτική κατάσταση, τη δημοκρατία και το πέρασμα προς αυτήν.

1. Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΚΡΑΤΟΥΣ, ΚΥΡΙΟ ΕΜΠΟΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΣΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΟ ΜΕΞΙΚΟ

Στο Μεξικό σήμερα είμαστε αντιμέτωποι με μια δομική δυσμορφία που διαπερνά όλο το φάσμα της κοινωνίας, τόσο σε ό,τι αφορά τις κοινωνικές τάξεις όσο και τα πολιτικά και οικονομικά ζητήματα αλλά ακόμα και τη γεωγραφική οργάνωση, σε αστικό και επαρχιακό επίπεδο. Αυτή η "δυσμορφία", σαν συνέπεια του άγριου παγκόσμιου καπιταλισμού του τέλους του 20ου αιώνα, είναι μεταμφιεσμένη σε αυτό που ονομάζεται "ΝΕΟΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΣ" του οποίου υποτιθέμενος στόχος και προορισμός είναι η εξάλειψη αυτής της δυσμορφίας. Οποιαδήποτε προσπάθεια "εξισορρόπησης" αυτής της δυσμορφίας από την ίδια την Εξουσία είναι παράλογη, μια πανάκριβη δημαγωγία όπως το υποτιθέμενο σχέδιο για την ύπαιθρο το PROCAMPO ή η εξελιγμένη προσπάθεια φασιστικού ελέγχου σε εθνικό επίπεδο όπως είναι το PRONASOL, το Πρόγραμμα Εθνικής Αλληλεγγύης. Θέλουμε να πούμε ότι η κοινωνική "ανισορροπία" στο Μεξικό δεν είναι αποτέλεσμα αδικίας ή ένα πρόβλημα που μπορεί να λυθεί με μια υποτιθέμενη αναδιάρθρωση. Αντίθετα είναι η ίδια η ουσία του συστήματος κυριαρχίας, αυτό που καθιστά ισχυρή την εξουσία. Χωρίς την ανισορροπία, όλο το σύστημα θα κατέρρεε. Δεν θα αναφερθούμε στις οικονομικές και κοινωνικές "δυσμορφίες", θα μιλήσουμε μόνο για τις πολιτικές κι αυτό επιγραμματικά.

Το μεξικάνικο πολιτικό σύστημα οφείλει τα ιστορικά του θεμέλια, την παρούσα του κρίση και το μελλοντικό του θάνατο σε αυτή τη δυσμορφία που ονομάζεται "σύστημα του κόμματος-κράτους". Δεν πρόκειται απλά για ένα γάμο της κυβέρνησης με το κόμμα-κράτος, το PRI, αλλά, πολύ περισσότερο, για ένα σύστημα σχέσεων πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών που διαπερνά ακόμα και τις αντιστεκόμενες πολιτικές οργανώσεις και τη λεγόμενη "κοινωνία των πολιτών".

Η ισορροπία των πολιτικών δυνάμεων στα πλαίσια αυτού του συστήματος δεν μπορεί να είναι, στην καλύτερη περίπτωση τίποτα παραπάνω από διακαής πόθος του εκδημοκρατιστικού τμήματος του PRI και κάποιων μελών της αριστεράς. Ο τρόπος με τον οποίο αυτό το πολιτικό σύστημα επιβιώνει μέχρι τώρα είναι μέσω της αναπαραγωγής της βάνουσης ανισορροπίας που από τη μια μεριά θέτει όλη τη δύναμη του κρατικού μηχανισμού τις δυνάμεις καταστολής, τα ΜΜΕ, το κεφάλαιο και τον αντιδραστικό κλήρο, όλα τους κάτω από το έμβλημα του PRI, ενώ από την άλλη μεριά τις αντιστεκόμενες πολιτικές δυνάμεις, διασπασμένες και αντιμαχόμενες, κυρίως, μεταξύ τους. Στη μέση, ή καλύτερα στο περιθώριο αυτών των δύο πόλων, βρίσκεται ο μεξικάνικος λαός. Και οι δύο δυνάμεις, το σύστημα του κόμματος-κράτους και η οργανωμένη αντίσταση απευθύνονται σε αυτόν το τρίτο παράγοντα, στην απουσία ή την παρουσία του, για την απάθεια ή τη δραστηριοποίησή του. Για να τον διατηρήσουν αδρανή κινητοποιούνται όλοι οι μηχανισμοί του συστήματος, την ενεργοποίησή του προσπαθούν οι δυνάμεις που αντιστέκονται, νόμιμες ή παράνομες, επίσημες ή συνωμοτικές.

Οποιαδήποτε προσπάθεια αποκατάστασης της ισορροπίας στο εσωτερικό αυτού του συστήματος είναι ανέφικτη. Η εξισορρόπηση θα σημάνει το θάνατο του πολιτικού συστήματος που κυριαρχεί στο Μεξικό εδώ και πάνω από 60 χρόνια. Με

τους κανόνες του παιχνιδιού αυτού του συστήματος δεν μπορεί να επιτευχθεί τίποτα, ούτε καν ένα πολυκομματικό σύστημα ή ένας έστω λίγο δικαιότερος τρόπος κοινωνικής οργάνωσης. Όπως η φαντασίωση του ελεύθερου παιχνιδιού της αγοράς και της ζήτησης είναι παρανοϊκή στα πλαίσια μιας οικονομίας που ελέγχεται από τα μονοπώλια, έτσι και το ελεύθερο πολιτικό παιχνίδι των κομμάτων δεν μπορεί να υπάρξει σε ένα σύστημα στηριγμένο στο μονοπώλιο της πολιτικής, στο σύστημα του κόμματος-κράτους.

Επιτρέψτε μου να αφήσω αυτό το σημείο απλά σημειωμένο, εννοώ επισημαίνοντας ένα πρόβλημα και όχι μια λύση. Επιτρέψτε μου να αναβάλω, για ένα φεγγάρι (ίσως, την ανάπτυξη του επιχειρήματος. Για μια πιο βαθιά ανάλυση του συστήματος του κόμματος-κράτους μπορείτε να προστρέξετε σε κείμενα πιο διαυγή και συνεκτικά (αυτό το γράφω χωρίς ειρωνία), γραμμένα από εξαιρετικούς αναλυτές. Αυτό που θα διαφοροποιήσει, πιθανώς, τις θέσεις μας από τις υπόλοιπες ανάλυσεις που θα συμπεριλάβετε στο βιβλίο σας είναι η βεβαιότητά μας ότι οποιαδήποτε προσπάθεια αποκατάστασης αυτής της δυσμορφίας είναι ανέφικτη στα πλαίσια του συστήματος του κόμματος-κράτους. Δεν υπάρχει "αλλαγή χωρίς ρήξη". Στο σημερινό Μεξικό είναι απαραίτητη μια βαθιά, ριζοσπαστική αλλαγή του συνόλου των κοινωνικών σχέσεων. ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΜΙΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ, μια νέα επανάσταση.

2. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ: ΒΑΣΗ ΕΝΟΣ ΝΕΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΜΕΞΙΚΟ.

Το τρίπτυχο Δημοκρατία-Ελευθερία-Δικαιοσύνη είναι η βάση των αιτημάτων του EZLN. Κανένα από τα τρία δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς τα άλλα δύο. Ούτε γίνεται να επιδιωχθεί πιο άμεσα κάποιο από τα τρία από μόνο του, όπως η ιδεολογία μας ψιθυρίζει απατηλά στο αυτί: "ας αναβάλουμε τη δημοκρατία, πρώτα να κατακτήσουμε τη δικαιοσύνη".

Θα αναφερθώ τώρα στην αναγκαιότητα της επανάστασης που επισημάναμε στο ανακοινωθέν μας της 20ης Γενάρη του 1994, όταν οι κυβερνητικές δυνάμεις έσφιγγαν τον κλοιό τους γύρω από τους μαχητές μας και η Παρανομή Επιτροπή καταδικώταν από τους κομάντες του κυβερνητικού στρατού. Τότε λοιπόν λέγαμε:

Πιστεύουμε ότι η επαναστατική αλλαγή στο Μεξικό δεν θα είναι αποτέλεσμα της δράσης ενός μόνο στοιχείου. Δεν θα είναι ούτε μια ένοπλη επανάσταση ούτε μια ειρηνική επανάσταση. Πάνω από όλα θα είναι μια επανάσταση που θα προκύψει από τον αγώνα σε πολλά κοινωνικά πεδία, με διάφορες μεθόδους, με διάφορες κοινωνικές μορφοποιήσεις, με διαφορετικούς βαθμούς δέσμευσης και συμμετοχής. Αποτέλεσμά της δεν θα είναι ο θρίαμβος ενός κόμματος, μιας οργάνωσης ή μιας συμμαχίας οργάνωσης με τη σαφή τους κοινωνική πρόταση αλλά ένα είδος δημοκρατικού χώρου αντιπαράθεσης των διαφορετικών πολιτικών προτάσεων. Αυτός ο δημοκρατικός χώρος έχει τρεις προϋποθέσεις, αδιαχώριστες ακόμα και ιστορικά: Δημοκρατία, για να αποφασιστεί η καλύτερη πρόταση κοινωνικής οργάνωσης, Ελευθερία ώστε ο καθένας να μπορεί να υποστηρίξει την μια ή την άλλη πρόταση και Δικαιοσύνη που όλες οι προτάσεις οφείλουν να εφαρμόζουν. (20 Γενάρη 1994)

Τρεις επισημάνσεις σε μια μόνο παράγραφο, τρεις επισημάνσεις πυκνές σαν τον ξινό χυλό ροζόλ. Το γνωστό στυλ του Marcos, εννοιολογική ασάφεια, ιδέες που δύσκολα γίνονται αντιληπτές και ακόμα δυσκολότερα εφαρμόζονται. Επιτρέψτε μου λοιπόν να αναπτύξω ό,τι αυτός άφησε σαν περίγραμμα. Έχουμε τρεις επισημάνσεις που συγκροτούν μια αντίληψη για την επανάσταση (με πεζά γράμματα, για να αποφύγουμε τις πολεμικές με τις διάφορες πρωτοπορίες και τους σωτήρες που θέλουν ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ).

Η πρώτη επισημάνση αναφέρεται στο χαρακτήρα της επαναστατικής αλλαγής που θα εμπεριέχει διαφορετικές μεθόδους, διαφορετικά μέτωπα, πολλές μορφές και πολλές βαθμίδες συμμετοχής. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει χώρος για όλες τις μεθόδους, ότι όλα τα μέτωπα αγώνα είναι απαραίτητα, ότι όλοι οι βαθμοί συμμετοχής είναι σημαντικοί. Είναι μια αντίληψη συμμετοχική, αντιπρωτοποριακή και συλλογική. Το πρόβλημα της επανάστασης (προσοχή στα πεζά) δεν είναι πια πρόβλημα ΤΗΣ οργάνωσης, ΤΗΣ μεθόδου, ΤΟΥ ηγέτη (προσοχή στα κεφαλαία) αλλά αφορά όλους όσους θεωρούν την επανάσταση αναγκαία και εφικτή και για την πραγματοποίησή της όλοι είναι σημαντικοί.

Η δεύτερη επισημάνση αναφέρεται στο σκοπό και το αποτέλεσμα αυτής της επανάστασης. Δεν στοχεύει στην κατάκτηση της εξουσίας, ούτε στην επιβολή με βίαιο ή ειρηνικό τρόπο ενός νέου κοινωνικού συστήματος. Στοχεύει στη δημιουργία του προθάλαμου ενός νέου κόσμου, στη δημιουργία του πεδίου όπου οι διαφορετικές πολιτικές δυνάμεις θα μπορούν ισότιμα να εκθέσουν στον πληθυσμό τις προτάσεις τους. Αυτό σημαίνει ότι είμαστε "ένοπλοι ρεφορμιστές"; Νομίζω πως όχι.

Απλά ισχυριζόμαστε ότι μια επανάσταση που θα επιβληθεί χωρίς τη συγκατάθεση του πληθυσμού θα καταλήξει να στραφεί ενάντια στον ίδιο της τον εαυτό. Σελίδες επί σελίδων θα μπορούσαν να γραφτούν γι' αυτό το ζήτημα, μιας όμως και εγώ γράφω απλώς ένα γράμμα, θα περιοριστώ στις επισημάνσεις που μπορούν να αναιχτυθούν κάποια άλλη στιγμή, να προκαλέσουν διάλογο και συζήτηση (η συζήτηση ειδικά φαίνεται ότι έχει γίνει η σπεσιαλιτέ των ζαπατίστας).

Η τρίτη επισημάνση αναφέρεται στα χαρακτηριστικά όχι της επανάστασης αλλά του αποτελέσματός της. Το πεδίο που θα προκύψει, οι νέες πολιτικές σχέσεις, πρέπει να πληρούν τους τρεις όρους: δημοκρατία, ελευθερία, δικαιοσύνη.

Συνοψίζοντας, δεν προτείνουμε μια κλασική επανάσταση, αλλά κάτι πολύ πιο δύσκολο, μια επανάσταση που θα κάνει εφικτή την επανάσταση...

3. ΕΝΑ ΠΛΑΤΥ ΜΕΤΩΠΟ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ;

Ο κατακερματισμός των δυνάμεων που αντιστέκονται επιτρέπει στο σύστημα του κόμματος-κράτους όχι μόνο να αντέχει τα χτυπήματα αλλά και να παίζει ρόλο συνδιαμορφωτή και διαμεσολαβητή στην αντίσταση. Η βασική ανησυχία του συστήματος του κόμματος-κράτους δεν είναι η ριζοσπαστικότητα των δυνάμεων που του αντιστέκονται αλλά η ενότητά τους. Η πολυδιάσπαση των αντικαθεστωτικών πολιτικών δυνάμεων επιτρέπει στο σύστημα του κόμματος-κράτους την κατάκτηση καθεμίας από τις πολιτικές νησίδες που συγκροτούν την αντίσταση. Εφαρμόζεται μια στρατιωτική μέθοδος, "η οικονομία δυνάμεων". Έναν εχθρό διασπασμένο σε μικρούς πυρήνες τον κατακτάς συγκεντρώνοντας δυνάμεις ενάντια σε ένα πυρήνα κάθε φορά, απομονώνοντας τον από τους υπόλοιπους. Αυτοί οι πυρήνες της αντίστασης δεν αναγνωρίζουν τον εαυτό τους σαν μέτωπο ενάντια σε ΕΝΑΝ εχθρό αλλά δίνουν ιδιαίτερη έμφαση σε αυτό που τους διαφοροποιεί (οι πολιτικές τους προτάσεις) και όχι σε αυτό που τους ενώνει (ο κοινός εχθρός, το σύστημα του κόμματος-κράτους). Φυ-

σικά εδώ αναφερόμαστε στη τίμια αντίσταση και όχι στις μαριονέτες. Η διάσπαση των δυνάμεων της αντίστασης επιτρέπει στις δυνάμεις του συστήματος να εντοπίζουν και να καταλαμβάνουν κάθε πυρήνα ξεχωριστά.

Η ενότητα αυτών των πυρήνων θα σήμαινε ένα σοβαρό κίνδυνο για το σύστημα του κομματός -κράτους όμως δεν θα έφτανε από μόνη της για να ανατρέψει το καθεστώς. Θα συνέχιζε να απουσιάζει το "τρίτο στοιχείο", ο μεξικάνικος λαός. Ναι, έτσι με πεζά, για να αποφύγουμε τη μυθοποίηση και τον καθαγιασμό του. Αυτό το "τρίτο στοιχείο" έχει άραγε ειδοποιά χαρακτηριστικά κοινωνικής τάξης;

Ναι, αλλά όχι αυτά που προκύπτουν πρωτογενώς. Αυτό που κυριαρχεί είναι ο σκεπτικισμός και η δυσπιστία απέναντι στην πολιτική, ή καλύτερα απέναντι στις πολιτικές οργανώσεις. Θέλουμε να πούμε με αυτό ότι όταν αναφερόμαστε στο "μεξικάνικο λαό" επισημαίνουμε ένα πρόβλημα και όχι μια λύση. Πρόβλημα ναι, αλλά συγχρόνως και μια πραγματικότητα που εκδηλώνεται με μια επιμονή που υπερβαίνει όλα τα θεωρητικά σχήματα και τους μηχανισμούς ελέγχου.

Η ενότητα των πυρήνων συναντά πολλά εμπόδια. Ένα, όχι το μοναδικό, αλλά σίγουρα πολύ σημαντικό, είναι οι διαφορετικές αντιλήψεις για το χαρακτήρα της ενότητας. Ενότητα των καταπιεσμένων τάξεων, των οργανώσεων των καταπιεσμένων τάξεων ή πολυταξική ενότητα; Είναι εφικτή μια παράλληλη οικοδόμηση των δύο μετώπων ή το ένα είναι αντίθετο στο άλλο; Σε κάθε περίπτωση το καλύτερο είναι να απαντήσει ο τρίτος καθρέφτης, "αυτοί που θα χειραφετηθούν". Να ρωτάς, να απαντάς, να μιλάς, να ακούς. Ένας διάλογος λοιπόν. Ένας διάλογος σε πανεθνικό επίπεδο...

(Τέλος του άρθρου και της ανεύλημμένης υποχρέωσης)

Αυτά λοιπόν αξιότιμε κύριε. Είμαι σίγουρος ότι θα βρήκατε το ύφος μου απλό και λιτό, όχι σαν του ιπποκόμου μου, που αν και είναι τίμιος και πιστός, συχνά τείνει να βλέπει τον κόσμο σαν ένα παιχνίδι ανάμεσα σε κρύσταλλα και καθρέφτες... Λοιπόν, σας χαιρετώ. Μην ανησυχείτε για το κρύσταλλο, είναι πάντα εδώ, πρέπει μόνο να βρεθεί... Από δεν ξέρω ποιο χιλιόμετρο, δεν ξέρω ποιο αυτοκινητόδρομο σίγουρα πάντως στο Μεξικό,

**Don Durito de La Lacandona,
Μάης του 1995**

II. Η ΜΕΡΑ ΠΟΥ ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΥΣΤΑΛΛΟ ΓΙΑ ΝΑ ΒΛΕΠΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΛΗ ΜΕΡΙΑ

Χαραγμένος από την αντίστροφη μεριά, ένας καθρέφτης παύει να είναι καθρέφτης και μετατρέπεται σε κρύσταλλο. Στον καθρέφτη βλέπεις αυτήν τη μεριά και στο κρύσταλλο την άλλη. Οι καθρέφτες είναι για να τους διακοσμήεις. Το κρύσταλλο το σπας...και περνάς στην άλλη μεριά

**Από τα βουνά του μεξικάνικου νότου
Subcomandante Insurgente Marcos
Μεξικό, Φλεβάρης-Μάης του 1995**

Υ.Γ. ΠΟΥ ΦΑΝΤΑΖΕΤΑΙ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΘΩΣ ΤΗ ΦΑΝΤΑΖΕΤΑΙ, ΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΤΟΣΟΥΣ ΚΑΘΡΕΦΤΕΣ, ΒΡΙΣΚΕΙ ΕΝΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΟ ΓΙΑ ΝΑ ΤΟ ΣΠΑΣΕΙ.

Ο DURITO ΚΑΙ ΠΑΛΙ

Ξημερώνει στην Πόλη του Μεξικό. Ο Durito περιπλανιέται στους δρόμους κοντά στην κεντρική πλατεία, το Zócalo. Με μια μικροσκοπική καμπαρντίνα και ένα καπέλο σαν αυτό του Humphrey Bogart στην Casablanca προσπαθεί να περάσει απαρατήρητος. Δεν είναι απαραίτητα ούτε η μεταμφίεση, ούτε το προσεκτικό βάδισμα του Durito που κρύβεται στις σκιές που γεννιούνται από τις φανταχτερές βιτρίνες. Μια σκιά στη σκιά, βαδίζει σιωπηλός με το καπέλο υγρό και την καμπαρντίνα να την παίρνει ο άνεμος. Ο Durito βαδίζει μέσα στο ξημέρωμα στους δρόμους της Πόλης του Μεξικό. Κανείς δεν τον προσέχει. Δεν τον βλέπουν, όχι, όμως γιατί είναι καλά μεταμφιεσμένος ή γιατί αυτή η μικρή φιγούρα, ο μικροσκοπικός αυτός Δον Κικώτης, ντυμένος σαν ντεντέκτιβ του '50, μόλις που ξεχωρίζει ανάμεσα στα βουνά των σκουπιδιών. Ο Durito βαδίζει ανάμεσα σε φύλλα χαρτιού που παρασύρονται από τα πόδια των περαστικών ή από κάποιο φύσημα αυτών των απρόβλεπτων ανέμων του ξημερώματος στην πρωτεύουσα. Κανείς δεν προσέχει το Durito για τον απλούστατο λόγο ότι σ'αυτήν την πόλη κανείς δεν προσέχει κανέναν.

"Αυτή η πόλη είναι άρρωστη", μου γράφει ο Durito, "είναι άρρωστη από τη μοναξιά και το φόβο. Είναι ένα μεγάλο σύνολο από μοναξίες. Είναι πολλές πόλεις συγχρόνως, μια για κάθε έναν από τους κατοίκους της. Δεν είναι ένα άθροισμα α-

πό αγωνίες αλλά ένα δυναμικό: κάθε μοναξιά πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό που την περιτριγυρίζουν. Η μοναξιά καθενός μετατρέπεται σε μια από αυτές τις "αίθουσες των καθρεφτών" που συναντά κανείς στα πανηγύρια της επαρχίας. Κάθε μοναξιά είναι ένας καθρέφτης που αντανακλά μια άλλη μοναξιά που σαν καθρέφτης, αναπαράγει μοναξιά".

Ο Durito καταλαβαίνει ότι βρίσκεται σε ξένο πεδίο, η πόλη δεν είναι ο τόπος του. Μέσα στην καρδιά του, μέσα στη αυγή, ο Durito ετοιμάζεται να φύγει. Κάνει μια βόλτα σαν τελευταία επιθεώρηση, σαν εκείνο το χάδι του εραστή που ξέρει ότι στην πραγματικότητα σημαίνει αποχώρισμό. Μερικές φορές οι διαβάτες χάνονται καθώς ακούγονται να πλησιάζουν τα ουρλιαχτά των περιπολικών που κυνηγούν τους ξένους και ο Durito είναι ένας απ' αυτούς τους ξένους κι έτσι κρύβεται στο στενό. Ο Durito στέκεται ακίνητος. Απέναντί του, μια βιτρίνα έχει τραβήξει την προσοχή του. Ο Durito πλησιάζει και βλέπει το μεγάλο κρύσταλλο και όλα όσα βρίσκονται πίσω του. Καθρέφτες σε όλα τα σχήματα και όλα τα μεγέθη, φιγούρες από πορσελάνη, από γυαλί, από κρύσταλλο, μουσικά κουτιά. Ο Durito αποφασίζει να αποχαιρετήσει αυτήν την πόλη που όλοι την αρνούνται αλλά κανείς δεν την εγκαταλείπει, χαρίζοντας κάτι. Ένα δώρο. Είναι ο Durito, ένας σκαρβαίος από τη ζούγκλα Lacandona στο κέντρο της Πόλης του Μεξικό. Ο Durito αποχαιρετά με ένα δώρο. Κάνει με επιδεξιότητα μια μαγική χειρονομία. Όλα σταματούν, τα φώτα σβήνουν όπως οι φλόγες των κεριών όταν τους φιλάει το πρόσωπο ο άνεμος. Άλλη μια χειρονομία και μια λάμψη, σαν αντανάκλαση, φωτίζει ένα από τα μουσικά κουτιά της βιτρίνας. Μια μπαλαρίνα με απαλό ιώδες φόρεμα στέκεται σε μια περίεργη στάση με τα χέρια πλεγμένα ψηλά και τις μύτες των ποδιών της στο όριο της ισορροπίας. Ο Durito προσπαθεί να μιμηθεί τη στάση αλλά σύντομα μπλέκεται και πέφτει, με τόσα πόδια που έχει. Μια ακόμη μαγική χειρονομία και εμφανίζεται ένα πιάνο μεγέθους πακέτου τσιγάρων. Ο Durito παίρνει θέση μπροστά στο πιάνο και χτυπάει τα δάχτυλά του κάνοντας μια κίνηση σαν αυτές τις ασκήσεις των δακτύλων που εκτελούν οι πιανίστες στις ταινίες. Ο Durito ψιθυρίζει ένα άγνωστο σκοπό, κρατάει το ρυθμό με κάποια από τα πόδια του, κλείνει τα μάτια και αρχίζει να λικνίζεται. Ακούγονται οι πρώτες νότες. Ο Durito παίζει πιάνο με τέσσερα χέρια. Από την άλλη πλευρά του κρύσταλλου η μπαλαρίνα κάνει μια στροφή και υψώνει τον αριστερό μηρό. Ο Durito σκύβει πάνω στο πιάνο και παίζει με μανία. Η μπαλαρίνα εκτελεί τις πιο εξαιρετικές φιγούρες που της επιτρέπει η φυλακή του μουσικού κουτιού. Η πόλη χάνεται. Δεν υπάρχει τίποτα, μόνο ο Durito στο πιάνο και η μπαλαρίνα στο μουσικό κουτί. Παίζει ο Durito και χορεύει η μπαλαρίνα. Η πόλη είναι άφωνη, τα μάγουλά της κοκκινίζουν όπως κάποιου που δέχεται ένα απρόσμενο δώρο, μια ευχάριστη έκπληξη, μια καλή είδηση.

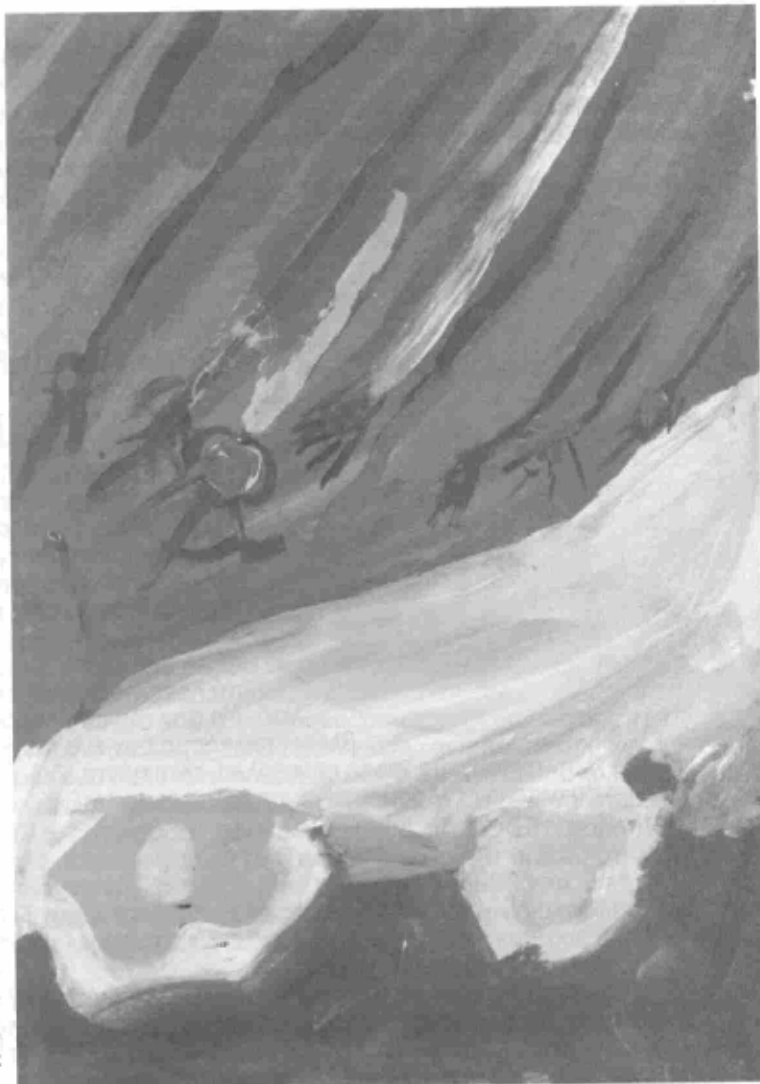
Ο Durito της έδωσε το καλύτερο δώρο που μπορούσε: έναν αποχαιρετισμό που δεν πληγώνει, που δίνει ζωή, που εξαγνίζει. Η εικόνα κρατάει μερικές στιγμές ακόμα, οι τελευταίες νότες σβήνουν καθώς αρχίζουν να εμφανίζονται ξανά οι πόλεις που στοιχειώνουν αυτήν την Πόλη. Η μπαλαρίνα επιστρέφει στην άβολη ακινησία της. Ο Durito σηκώνει το γιακά της καμπαρντίνας του και κάνει μια απαλή υπόκλιση προς τη βιτρίνα.

"Είσαι πάντα στην άλλη μεριά του κρύσταλλου;" ρωτάει και ακούει να τον ρωτάνε ο Durito. "Είσαι πάντα στο πλευρό μου από εκεί πίσω και είμαι πάντα στο πλευρό σου από εδώ πέρα; Αντίο μικρή μου ανικανοποίητη. Η ευτυχία είναι όπως τα δώρα, κρατάει όσο μια λάμψη αλλά αξίζει τον κόπο".

Ο Durito διασχίζει το δρόμο, φτιάχνει το καπέλο του και συνεχίζει το δρόμο του. Πριν στρίψει στη γωνία γυρίζει και κοιτάζει προς το μαγαζί με τα μουσικά κουτιά. Μια τρύπα σαν αστέρι στολίζει το κρύσταλλο της βιτρίνας. Οι συναγερμένοι χτυπάνε μάτια. Πίσω από τη βιτρίνα, η μπαλαρίνα έχει εξαφανιστεί...

"Αυτή η πόλη είναι άρρωστη. Όταν η αρρώστια της γίνει κρίση θα έρθει η θεραπεία της. Αυτή η συλλογική μοναξιά, παλλοπλασιασμένη στο άπειρο, θα σταματήσει να κοιτάζει τον εαυτό της και θα αναζητήσει την αιτία που τη γεννά. Τότε και μόνο τότε θα απαλλαγεί από το γκρίζο χρώμα που τη ντύνει και θα φορέσει τα λαμπερά χρώματα που συννηθίζονται στην ύπαιθρο.

Αυτή η πόλη ζει σε ένα σκληρό παιχνίδι με καθρέφτες αλλά το παιχνίδι με τους καθρέφτες είναι μάταιο αν δεν υπάρχει κάποιος κρύσταλλο σαν σκοπός. Αρκεί να το ανιληφθεί και, όπως είπε δεν ξέρω ποιος, να ριχτεί στον αγώνα και τότε θα

βρει την ευτυχία....

Επιστρέφω, ετοίμασε τον καπνό και την αϋπνία, έχω πολλά να σου διηγηθώ Σάντισο” Ετσι τελειώνει το γράμμα του Durito. Ξημέρωσε. Μερικές νότες συνοδεύουν τη μέρα που έρχεται και το Durito που φεύγει. Στην ανατολή, ο Ήλιος μοιάζει με μια πέτρα που σπάει το κρύσταλλο της αυγής...

Σας χαιρετώ και πάλι. Αντίο, και αφήστε την παραίτηση στους άδειους καθρέφτες.

Subcomandante Marcos
Ιούνης του 1995

Σημειώσεις:

1. **PRI:** (Κόμμα της Θεσμοθετημένης Επανάστασης), κυβερνών κόμμα από το 1929
2. **PAN:** το κόμμα της επίσημης ακροδεξιάς
3. **PRD:** (Κόμμα της Δημοκρατικής Επανάστασης), κόμμα της επίσημης αριστεράς

Προς τους άντρες και τις γυναίκες που συγκεντρώθηκαν στη Brescia της Ιταλίας, αλληλέγγυοι με τον αγώνα στην Chiapas, στο Μεξικό. Προς όλους τους λαούς του πλανήτη.

Αδέρφια,
στο όνομα όλων των ανδρών, των γυναικών, των παιδιών και των ηλικιωμένων του Ζαπατιστικού Στρατού σας χαιρετίζω και εκφράζω την επιθυμία τα αποτελέσματα της συνάντησης να είναι θετικά.

Ξέρουμε ότι έχουμε αδέρφια σε άλλες χώρες και ηπείρους.

Μας ενώνει μια παγκόσμια τάξη που καταστρέφει κουλτούρες και έθνη. Ο μεγάλος διεθνής εγκληματίας, το χρήμα, έχει ένα καινούργιο όνομα που αντανakλά την ανικανότητα της Εξουσίας για να δημιουργήσει κάτι νέο. Αυτή τη στιγμή διεξάγεται ένας νέος παγκόσμιος πόλεμος. Είναι ένας πόλεμος ενάντια σε όλους τους λαούς, ενάντια στην ανθρωπίνη ύπαρξη, ενάντια στην κουλτούρα, ενάντια στην ιστορία. Είναι ένας πόλεμος που διευθύνεται από μια χούφτα οικονομικά κέντρα χωρίς πατρίδα, χωρίς ηθική. Είναι ένας πόλεμος διεθνής: το χρήμα ενάντια στην ανθρωπότητα. Η νέα οικονομική τάξη έχει προκαλέσει περισσότερο θάνατο και περισσότερη καταστροφή από τους μεγάλους παγκόσμιους πολέμους. Η φτώχεια και ο θάνατος που όλο και πληθαίνουν μας κάνουν αδέρφια.

Μας ενώνει το ανικανοποίητο, η ανυπακοή, η διάθεση να κάνουμε κάτι, η ανυποταξία. Η ιστορία που γράφεται από την Εξουσία μας δίδαξε ότι έχουμε χάσει, ότι ο κυνισμός και η πλεονεξία είναι αρετές, ότι η τιμιότητα και η αυτοθυσία είναι ηλιθιότητες, ότι ο ατομικισμός είναι ο νέος θεός, ότι η ελπίδα είναι υποτιμημένο νόμισμα που δεν περνάει στην παγκόσμια αγορά, χωρίς αγοραστική δύναμη, χωρίς ελπίδα. Δεν μάθαμε το μάθημα. Ήμασταν κακοί μαθητές. Δεν πιστέψαμε τίποτε από ό,τι μας δίδαξε η Εξουσία. Όταν στην τάξη διδάσκονταν ο συμβιβασμός, η ιδιώτευση και η ηλιθιότητα, εμείς είχαμε κάνει κοπάνα. Απορρίψαμε τον εκσυγχρονισμό. Συμμαθητές στην εξέγερση, συναντηθήκαμε και βρήκαμε πως είμαστε αδέρφια.

Μας ενώνει η φαντασία, η δημιουργία, το αύριο. Στο παρελθόν δεν γνωρίσαμε μόνο την ήττα, αλλά και τον πόθο για δικαιοσύνη και το όνειρο να είμαστε καλύτεροι. Παρατήσαμε τον αποπνικτικό σκεπτικισμό στα συρτάρια του Κεφαλαίου και ανακαλύψαμε ότι μπορούμε να πιστεύουμε, ότι αξίζει να πιστεύουμε, ότι πρέπει να πιστεύουμε σε εμάς τους ίδιους.

Καταλάβαμε ότι οι μοναξιές που συσσωρεύονται μπορούν να είναι όχι μία μεγάλη μοναξιά, αλλά μια συλλογικότητα που συναντιέται και συναδελφώνεται περά από εθνικότητες, γλώσσες, κουλτούρες, φύλα και φυλές.

Εμείς, οι Ζαπατίστας, συνεχίζουμε στα βουνά του μεξικάνικου νότου. Συνεχίζουμε να είμαστε περικυκλωμένοι, κυνηγημένοι, ο θάνατος συνεχίζει να ακολουθεί κάθε μας κίνηση, κάθε μας ανάσα, κάθε μας βήμα. Η κυβέρνηση, στο παλάτι της, συνεχίζει να μας καταδιώκει, να μας κυνηγά, συνεχίζει να προσφέρει το θάνατο και την αθλιότητα, συνεχίζει να σκορπάει το ψέμα.

Πάνω από ένα εκατομμύριο μεξικάνοι, μέσα από μία δημοκρατική πράξη χωρίς προηγούμενο στο Μεξικό, εκφράσανε τη συμφωνία τους με τα κύρια αιτήματά μας. Η κυβέρνηση συνεχίζει να μην ακούει. Δεκάδες χιλιάδες άντρες και γυναίκες κινητοποιήθηκαν για να βοηθήσουν την Εθνική Consulta για την Ειρήνη και τη Δημοκρατία. Η κυβέρνηση συνεχίζει να μην βλέπει. Η φτώχεια και η πείνα στραγγαλίζουν ολόκληρες κοινότητες. Τα πολιτικά κόμματα αρνούνται να αναγνωρίσουν τα δικαιώματα των ινδιάνων. Τα μέσα ενημέρωσης συνεργάζονται στο ψέμα και την απόκρυψη. Η παραίτηση και η συνθηκολόγηση μετατρέπονται σε εθνική κληρονομιά. Είμαστε αγνοημένοι, περιφρονημένοι, ξεχασμένοι.

Όπως είναι φανερό, ο θρίαμβος είναι πιο κοντά από ποτέ. Ήδη ετοιμαζόμαστε για να σχηματίσουμε Ομάδες Αλληλεγγύης στους αγώνες στις χώρες σας. Να είστε βέβαιοι ότι θα σας βοηθήσουμε μέχρι το τέλος (που δεν σημαίνει απαραίτητα μέχρι τη νίκη) και δεν θα σας εγκαταλείψουμε. Δεν πρέπει να απογοητεύεστε από τις δυσκολίες, συνεχίστε να αντιστέκεστε. Συνεχίστε τον αγώνα και να ξέρετε ότι στα βουνά του μεξικάνικου νότου υπάρχει μια συλλογική καρδιά που είναι μαζί σας και σας στηρίζει. Μην αισθάνεστε μόνοι ή απομονωμένοι. Εμείς συνεχίζουμε στο πλευρό σας και δεν σας ξεχνάμε.

Αυτά. Σας εύχομαι υγεία και να θυμάστε ότι τα λουλούδια, όπως και οι ελπίδες, καλλιεργούνται.

**Από τα βουνά του μεξικάνικου νότου,
Subcomandante Insurgente Marcos,
Μεξικό, Αύγουστος 1995**

Προς τους άντρες και τις γυναίκες που συγκεντρώθηκαν στη Brescia της Ιταλίας, αλληλέγγυοι με τον αγώνα στην Chiapas στο Μεξικό. Προς όλους τους λαούς του πλανήτη.

Από τον Don Durito από τη Lacandona.

Αδέλφια,

σας γράφει ο Don Durito από τη Lacandona, περιπλανώμενος ιππότης, επανορθωτής των αδικιών, όνειρο των γυναικών, πρότυπο των αγοριών, τελευταίο και πιο μεγάλο παράδειγμα αυτής της ράτσας που εμπλούτισε την ανθρωπότητα με τόσο περίφημους και αδιάφορους ηρωισμούς, ένας σκαραβαίος, ένας πολεμιστής του φεγγαριού.

Διέταξα τον πιστό μου ιπποκόμο, αυτόν που εσείς αποκαλείται Subcomandante Marcos, να σας στείλει ένα χαιρετισμό, γραμμένο με όλους τους τύπους που απαιτεί η σύγχρονη διπλωματία, εκτός από τις περιπτώσεις επεμβάσεων-αστραπή, των οικονομικών προγραμμάτων και της φυγάδευσης κεφαλαίων.

Θέλησα να σας γράψω μερικές αράδες με μοναδικό στόχο να συνεισφέρω στην ανάπτυξη του πνεύματός σας και στον εμπλουτισμό της σκέψης σας με ευγενείς και άξιους συλλογισμούς. Γι' αυτό σας αποστέλλω την ακόλουθη αφήγηση που, χωρίς αμφιβολία είναι γεμάτη από πλούσια και πολύτιμα διδάγματα. Αυτό το παραμύθι αποτελεί

τμήμα της συλλογής "Παραμύθια για μια νύχτα Ασφυξίας" (η έκδοση της οποίας παραμένει αβέβαιη) και λέγεται:

ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΑΚΙ ΚΑΙ Ο ΓΑΤΟΥΛΗΣ

Μια φορά κι έναν καιρό υπήρχε ένα ποντικάκι που πεινούσε πάρα πολύ και ήθελε να φάει ένα τυράκι που βρισκόταν σε μια κουζινίτσα από ένα σπιτάκι. Πήγε λοιπόν το ποντικάκι στην κουζινίτσα με μεγάλη αποφασιστικότητα, για να φάει το τυράκι. Όμως εκεί συνάντησε ένα γατούλη και το ποντικάκι φοβήθηκε πολύ και το έβαλε στα πόδια. Το ποντικάκι δε μπορούσε να πάει στην κουζινίτσα για να φάει το τυράκι. Καθότανε λοιπόν και σκεφτότανε τι μπορούσε να κάνει για να πάρει το τυράκι, όταν ξαφνικά του ήρθε μια ιδέα:

-Το βρήκα! είπε το ποντικάκι. Θα βάλω κάπου ένα πιατάκι με γαλατάκι και τότε ο γατούλης θα πάει να πει το γαλατάκι, γιατί στους γατούληδες αρέσει πολύ το γαλατάκι. Και τότε, ενώ ο γατούλης θα πίνει το γαλατάκι και δεν θα προσέχει, θα πάω στην κουζινίτσα και θα πάρω το τυράκι και θα το φάω. Μμμ! πολύ ωραία ιδέα! είπε το ποντικάκι και πήγε να βρει γαλατάκι. Τελικά όμως το γαλατάκι ήταν στην κουζινίτσα κι όταν το ποντικάκι προσπάθησε να πάει στη κουζινίτσα συνάντησε το γατούλη και φοβήθηκε πολύ και το έβαλε στα πόδια. Το ποντικάκι δεν μπορούσε να πάει στην κουζινίτσα για να πάρει το γαλατάκι. Καθότανε λοιπόν και σκεφτότανε τι μπορούσε να κάνει για να πάρει το γαλατάκι, όταν ξαφνικά του ήρθε μια ιδέα:

-Το βρήκα! είπε το ποντικάκι. Θα κρεμάσω κάπου μακριά ένα ψαράκι και τότε ο γατούλης θα πάει να φάει το ψαράκι, γιατί στους γατούληδες αρέσουν πολύ τα ψαράκια. Και τότε, ενώ ο γατούλης θα τρώει το ψαράκι και δεν θα προσέχει, θα πάω στην κουζινίτσα και θα πάρω το γαλατάκι και θα το βάλω σε ένα πιατάκι και ενώ ο γατούλης θα πίνει το γαλατάκι και δεν θα

προσέχει θα πάω στην κουζινίτσα και θα πάρω το τυράκι και θα το φάω. Μμμ! πολύ ωραία ιδέα! είπε το ποντικάκι και πήγε να βρει ένα ψαράκι. Τελικά όμως το ψαράκι ήταν στην κουζινίτσα κι όταν το ποντικάκι προσπάθησε να πάει στην κουζινίτσα συνάντησε το γατούλη και φοβήθηκε πολύ και το έβαλε στα πόδια. Το ποντικάκι δεν μπορούσε να πάει στην κουζινίτσα για να πάρει το ψαράκι. Και τότε το ποντικάκι κατάλαβε ότι και το τυράκι και το γαλατάκι και το ψαράκι όλα βρίσκονταν στην κουζινίτσα και δεν μπορούσε να πάει να τα πάρει γιατί ο γατούλης δεν τον άφηνε να περάσει. Και τότε το ποντικάκι είπε "ΦΤΑΝΕΙ ΠΙΑ" και πήρε ένα πολυβόλο και γάζωσε το γατούλη και πήγε στην κουζινίτσα και είδε ότι το ψαράκι, το γαλατάκι και το τυράκι είχαν χαλάσει και δεν τρωγότανε και τότε γύρισε πίσω στο γατούλη, τον πήρε και τον έψωσε και κάλεσε όλους τους φίλους και τις φίλες του και έκαναν γιορτή και έφαγαν το γατούλη ψητό και τραγούδησαν και χόρεψαν και ήταν πολύ ευτυχισμένοι. Και αυτό ήταν η αρχή της ιστορίας...

Έτσι λοιπόν τελειώνει το παραμύθι και αυτό είναι το τέλος της επιστολής μου. Σας υπενθυμίζω ότι τα σύνορα υπάρχουν μόνο για να στοιχειοθετείται το αδίκημα του λαθρεμπορίου και να δικαιολογούνται οι πόλεμοι. Οποσδήποτε υπάρχουν τουλάχιστον δύο πράγματα για τα οποία οι συνοριακές γραμμές δεν έχουν σημασία. Το ένα είναι το έγκλημα που, εκσυγχρονιστικά μεταμφιεσμένο, κατανέμει την αθλιότητα σε παγκόσμια κλίμακα. Το άλλο είναι η ελπίδα πως η αξιοπρέπεια υπάρχει μόνο όταν δεν ακολουθούμε το βήμα του χορού που μας χορεύουν και όχι όταν κοιτάζουμε τον εαυτό μας στον καθρέπτη. Για να τελειώνουμε με το πρώτο και για να κάνουμε το δεύτερο να ανθίσει, το μόνο που χρειάζεται είναι να αγωνιστούμε και να είμαστε καλύτεροι. Όλα τα άλλα θα έρθουν μόνα τους, όλα αυτά που γεμίζουν τις βιβλιοθήκες και τα μουσεία.

Δεν χρειάζεται να κατακτήσουμε τον κόσμο, αρκεί να τον φτιάξουμε απ' την αρχή.

Αυτά. Σας εύχομαι υγεία και να θυμάστε ότι για τον έρωτα το κρεβάτι είναι μια πρόφαση, για το χορό η μουσική είναι ένα στολίδι και για τον αγώνα η εθνικότητα δεν είναι παρά ένα ατύχημα εντελώς συμπτωματικό.

Από τα βουνά του μεξικάνικου νότου,
Don Durito από τη Lacandona,
Μεξικό, Αύγουστος 1995

Υ.Γ. Συγχωρέστε με που δεν γράφω περισσότερα, όμως αυτό τον καιρό προετοιμάζω μια εκστρατεία για να εισβάλουμε το χειμώνα στην Ευρώπη. Πώς θα σας φαινότανε μια απόβαση την ερχόμενη πρώτη του Γενάρη;

29 Σεπτέμβρη 1995

Κέντρο ζαπατίστικης αντίστασης "La Realidad" (Η πραγματικότητα)

Εξεγεργμένος Δήμος San Pedro de Michoacan, Chiapas, Μεξικό.

Μιλώ εκ μέρους του EZLN

Αδέρφια,

τη σημερινή ημέρα, 29 Σεπτέμβρη του 1995, ολοκληρώνεται μια μεγάλη κοινωνική κινητοποίηση που αναπτύχθηκε σε ολόκληρη την εθνική επικράτεια και σε ένα μεγάλο αριθμό εθνών σε όλο τον κόσμο. Σήμερα τελειώνει η **Εθνική Consulta για την Ειρήνη και τη Δημοκρατία** και αρχίζει μια νέα εποχή στον εθνικό διάλογο.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε τους άντρες και τις γυναίκες της CND που συγκρότησαν την *Επιτροπή Προώθησης*, τα αδέρφια μας της *Συμμαχίας Πολιτών* που συγκρότησαν την *Οργανωτική Επιτροπή*, τις Συνελεύσεις και τις Συμμαχίες Πολιτών των πολιτειών και τις δεκάδες χιλιάδες μεξικάνους και μεξικάνες που προώθησαν και οργάνωσαν αυτή την Consulta, που πρώτος της κερδισμένος ήταν οι διαδικασίες για την ειρήνη.

Θέλουμε επίσης να ευχαριστήσουμε τους άντρες και τις γυναίκες της CND που συμμετείχαν στην *Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων*, τα αδέρφια μας στη Βόρεια την Κεντρική και τη Νότια Αμερική, στην Ευρώπη, την Ασία και την Ωκεανία που οργάνωσαν την Consulta στις χώρες τους και που από έθνη και ιστορίες ίδια μέσα στη διαφορετικότητά τους, βοήθησαν με τη φωνή τους να μιλήσει μια ειρήνη νέα και καλύτερη για όλους τους μεξικάνους.

Τα αδέρφια της Συμμαχίας Πολιτών κατέβαλαν μεγάλες προσπάθειες και έδωσαν σε όλη τη χώρα και κυρίως στα πολιτικά κόμματα και την κυβέρνηση ένα ξεχωριστό μάθημα αφοσίωσης και οργάνωσης. Με την οργάνωση της Consulta, η Συμμαχία Πολιτών απέδειξε ότι είναι ένας τίμιος και αξιόπιστος δίαυλος επικοινωνίας που δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες του Μεξικό να συζητήσουν μεταξύ τους. Κανείς, ούτε οι αισχρότεροι της γραφειοκρατίας του εγκλήματος που μας κυβερνά, δεν τόλμησε να αμφισβητήσει την αξιοπιστία της Consulta. Αυτό είναι αποτέλεσμα των αψεγάδιαστων διαδικασιών που ακολούθησε η Συμμαχία Πολιτών.

ΜΙΑ ΣΤΡΑΤΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ

Σας χαιρετούμε αδέρφια της Συμμαχίας Πολιτών. Δεχθείτε το θαυμασμό και το σεβασμό μας. Η

συνεισφορά σας στην υπόθεση της ειρήνης με αξιοπρέπεια και δικαιοσύνη είναι κάτι που κανείς δεν θα μπορέσει ποτέ να αμφισβητήσει. Θέλουμε επίσης να ευχαριστήσουμε όλους όσους, είτε ήταν μέλη της CND είτε όχι, συμμετείχαν στην προώθηση της Consulta. Εκφράσατε την επιθυμία της κοινωνίας των πολιτών, την επιθυμία για μια νέα ειρήνη, μια ειρήνη που δεν θα είναι υποκρισία, μια ειρήνη που δεν θα 'ναι καλυμμένος πόλεμος. Δεκάδες χιλιάδες μεξικάνοι κινητοποιήθηκαν με μόνη ανταμοιβή την αίσθηση της ικανοποίησης ενός χρέους, μια δουλειά που απαιτούσε κόπο, χρόνο και θυσίες και που δεν έδινε αλλά αντίθετα απαιτούσε χρήματα. Είναι οι ίδιοι που εμπόδισαν τον πόλεμο κάθε φορά που οι ισχυροί ζητούσαν το αίμα μας, το Γενάρη του 1994, το Δεκέμβρη του 1994, το Φλεβάρη του 1995 και, τώρα, το Σεπτέμβρη του 1995, τον "*μήνα της πατρίδας*". Αυτή η στρατιά των πολιτών μας έχει πείσει αμέτρητες φορές, όχι με όπλα, ούτε με ψέμματα, ούτε με απάτες, ούτε με προδοσίες. Μας έχει πείσει, αποδεικνύοντάς μας ότι η πατρίδα, αυτό το παράξενο συναίσθημα που κατοικεί στο στήθος και που δεν κατάφερε να θάψει ο κυβερνητικός κυνισμός, έχει κι άλλους άντρες και γυναίκες που την αγαπάνε όπως κι εμείς, που είναι διατεθειμένοι να κάνουν τα πάντα για να τη δουν ελεύθερη. Μας έπεισαν να μιλήσουμε και να ακούσουμε, γιατί πριν κανείς δεν μας μιλούσε, κανείς δεν μας άκουγε. Μας έπεισαν να σκεφτόμαστε το "*εμείς*" σαν κάτι περισσότερο από τα όπλα και τις κουκούλες. Μας έπεισαν, αποδεικνύοντάς μας ότι η πατρίδα μας δεν είναι κληρονομιά οργάνωσης και ομάδων εξουσίας ότι, η πατρίδα μας είναι ζωντανή και είναι δικιά μας.

Πρέπει να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στα μέλη του εθνικού και διεθνούς καλλιτεχνικού χώρου που ανταποκρίθηκαν με ανιδιοτέλεια στο κάλεσμα για ειρήνη που αποτελούσε η Consulta. Από διαφορετικούς χρόνους, από διαφορετικούς τόπους, από διαφορετικές κουλτούρες, οικοδόμησαν ένα σημείο επαφής και ενότητας μ' εκείνους για τους οποίους η περιφρόνηση ήταν ισόβια ποινή, η σιωπή αναπότρεπτο μέλλον και ο θάνατος καθημερινός φίλος. Αντρες και γυναίκες, εργαζόμενοι στην κουλτούρα και την τέχνη, έβαλαν

τους εαυτούς τους στην υπηρεσία μιας δίκαιης υπόθεσης, για την ειρήνη και την δημοκρατία. Ο ρόλος τους ήταν μια πρόσκληση όχι στη λησμονία, την απάτη, την άπραγη ονειροπόληση αλλά για να γίνει κάτι ώστε η πραγματικότητα, αυτή που συναντούμε μπροστά μας, να γίνει καλύτερη.

Οι δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν από τους καλλιτεχνικούς κύκλους κατάφεραν να κερδίσουν μια σημαντική μάχη στη ζούγκλα Lacandona, τη μάχη ενάντια στη Λεσμανίαση, τη "λέπρα του βουνού". Σήμερα το σκούρο δέρμα των ινδιάνων, αντρών και γυναικών, παιδιών και ηλικιωμένων, αρχίζει να θεραπεύεται κι όλα αυτά γιατί άλλοι άντρες και γυναίκες, με δέρμα διαφορετικού χρώματος αλλά το ίδιο άνθρωποι, δεν τους ξέχασαν αλλά τους βοήθησαν.

Είναι πολλοί και πολλές αυτοί που αφιέρωσαν γι' αυτούς τους σκοπούς ταινίες, θεατρικές παραστάσεις, βιβλία, επιθεωρήσεις, όλα όσα συνιστούν την πολιτιστική δραστηριότητα στο Μεξικό. Από σήμερα, υπάρχει μια θέση για τα ονόματά τους όχι στις φωτεινές επιγραφές, ούτε στους τίτλους των ταινιών ή στα καλλιτεχνικά προγράμματα αλλά στην καρδιά των ινδιάνων της Chiapas, η εικόνα τους έμεινε χαραγμένη στο σκούρο δέρμα που τώρα θεραπεύεται.

Δεν μπορούμε να τους δώσουμε βραβεία με αναγνώριση στο χρηματιστήριο της τέχνης, δεν έχουμε τίποτε να προσφέρουμε. Μπορούν τουλάχιστον να προσθέσουν στις καλλιτεχνικές τους περγαμηνές το εξής: "Στα βουνά του μεξικάνικου νότου υπάρχει μια ανθρώπινη ύπαρξη που βοήθησε να θεραπευτούν οι πληγές της, να γιατρευτεί από τη λησμονία, να ανακουφιστεί από τη μοναξιά".

Ίσως να μην τους φέρει ένα καλύτερο συμβόλαιο αυτή η σημείωση, ίσως να μην αυξήσει τα κέρδη ή τις ευκαιρίες τους στους καλλιτεχνικούς κύκλους, ίσως να μην προσθέσει καινούριους fan. Αυτό όμως που είναι σίγουρο, τουλάχιστον για μας, είναι ότι το ανθρώπινο ανάστημά τους έχει μεγαλώσει. Είναι πια γίγαντες, δηλαδή είμαστε ίδιοι.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα τις κοινωνικές ομάδες που όπως και οι ινδιάνοι βασανίζονται από την περιθωριοποίηση και την άνιση μεταχείριση. Θέλουμε να ευχαριστήσουμε τις γυναίκες, τους νέους, τους και τις ομοφυλόφιλους/ες, τους κρατούμενους. Με διαφορετικούς τρόπους και με διαφορετικές δικαιολογίες, όλοι τους υφίστανται τον αυταρχισμό, την κακομεταχείριση, τους διωγμούς, την περιφρόνηση. Η φωνή των παντοτινά περιφρονημένων, των αιώνια ηττημένων, των ινδιάνων του Μεξικό, αναγνώρισε τον εαυτό της

μέσα τους.

Ευχαριστούμε τις γυναίκες του Μεξικό, τις πάντα καταδικασμένες στην υποταγή, τη σιωπή, το συμβιβασμό, αυτές που γκρέμισαν τη διπλή φυλακή όπου τις είχαν κλεισμένες και βγήκανε στους δρόμους, στα χωράφια, σε όλες τις δραστηριότητες της κοινωνικής ζωής για να φωνάξουν: "Εδώ είμαστε. Ηρθαμε για να μεταφέρουμε την φωνή των άλλων, που όπως κι εμείς, ζουν ένα θάνατο άχρηστο, μάταιο, σιωπηλό". Οι γυναίκες του Μεξικό, οι ελεύθερες, οι παντρεμένες, οι χήρες, οι χωρισμένες, οι παντοτινά προσδιορισμένες ως προς τον άντρα. Οι ελεύθερες που πρέπει να βρουν τον αφέντη τους, οι παντρεμένες που τον βρήκαν, οι χήρες και οι χωρισμένες που τον χάσαν. Οι γυναίκες του Μεξικό, που τώρα πια δεν είναι ελεύθερες, παντρεμένες, χήρες, χωρισμένες. Χωρίς αφέντη τώρα, χωρίς να ψάχνουν για αφέντη. Οι γυναίκες του Μεξικό, τόσο ασυμβίβαστες, τόσο ενοχλητικές, τόσο όχι πια γυναίκες, οι γυναίκες του Μεξικό. Οι άλλοι ασυμβίβαστοι, οι άλλοι ενοχλητικοί, οι ινδιάνοι του Μεξικό, τις ευχαριστούν.

Ευχαριστούμε τους νέους του Μεξικό, τους παντοτινά ανώριμους για να επιλέγουν και ώριμους μόνο για να τους εκμεταλλεύονται. Τους νέους του Μεξικό, που τους αρνούνται κάθε δυνατότητα σκέψης, που τους κατηγορούν ότι δεν έχουν δικές τους ιδέες, που δεν τους αναγνωρίζουν αυθεντικές επιθυμίες, που τους θεωρούν πάντα εξαπατημένους, μπερδεμένους, παρασυρμένους. Τους νέους του Μεξικό, που τους αντιμετωπίζουν σαν αρρώστια ενοχλητική αλλά παροδική, σήμερα αμαρτωλοί, αύριο μεταμελημένοι. Τους καταδικασμένους να ντροπιάζουν με τη μελλοντική υποταγή τη περήφανη εξέγερση της νιότης. Αναλώσιμο είδος, προορισμένο για τις φυλακές, τα ναρκωτικά, την πορνεία, το θάνατο, την απογοήτευση. Οι νέοι του Μεξικό τώρα γεμίζουν όλα όσα άφησε κενά ο κυνισμός της Εξουσίας, δηλαδή όλα, όλα. Οι νέοι του Μεξικό φέρνουν τη φωνή και τη μορφή των άλλων εξεγερμένων, των άλλων αιώνιων πολιτών δεύτερης κατηγορίας, των άλλων υπανθρώπων, των άλλων "ανώριμων-παρασυρμένων-μπερδεμένων-εξαπατημένων", αυτών των άλλων που σήμερα τους ευχαριστούν, των ινδιάνων του Μεξικό.

Ευχαριστούμε τους ομοφυλόφιλους και τις ομοφυλόφιλες του Μεξικό, τους παντοτινά κυνηγημένους, τους αναγκασμένους να κρύβονται από ντροπή, τους παντοτινά άρρωστους, τους ανεπιθύμητους, τον μόνιμο στόχο του αυταρχισμού

και της υποκρισίας, αυτούς που η ίδια τους η υπόσταση μετατρέπεται σε βρισιά, προσβολή και περιφρόνηση, δίκη, ποινή και καταδίκη. Οι ομοφυλόφιλοι και οι ομοφυλόφιλες του Μεξικό, οι πρόστυχοι στα μάτια των γενναίων που συγκροτούν το εθνικό ψέμμα, ο δίκαιος αγώνας για την ισότητα μέσα στη διαφορετικότητα. Οι ομοφυλόφιλοι και οι ομοφυλόφιλες του Μεξικό ανταποκρίθηκαν στη φωνή των άλλων κυνηγημένων, των άλλων αναγκασμένων να κρύβονται από ντροπή, των άλλων που η ίδια τους η υπόσταση είναι συνώνυμο προσβολής, ιστορικής και πολιτιστικής κατωτερότητας, των άγριων, όπως τους θεωρούν οι πολιτισμένοι που συγκροτούν το εθνικό ψέμμα, των άλλων που επίσης δίνουν ένα αγώνα για την ισότητα μέσα στη διαφορετικότητα, των άλλων που είναι χαρούμενοι γιατί η φωνή τους βρήκε αυτιά και καινούριες φωνές, των άλλων. Των ινδιάνων του Μεξικό.

Ευχαριστούμε τους κρατούμενους του Μεξικό, τους φυλακισμένους για το ιστορικό έγκλημα της φτώχειας, τους εξορισμένους από την ηλίθια κανονικότητα που είναι πολύ πιο αρρωστημένη από τους παραβάτες της, τους φυλακισμένους επειδή σκέφτονται όπως σκέφτονται ή απλά επειδή σκέφτονται σε μια χώρα που η σκέψη θεωρείται αδίκημα, τους φυλακισμένους επειδή θεωρούν ότι τη σκέψη την ακολουθεί ο λόγος και ότι η σκέψη σπέρνει τις πράξεις, τους φυλακισμένους επειδή αρνήθηκαν να γίνουν εγκληματίες, δηλαδή να γίνουν συνένοχοι στο έγκλημα της απραξίας. Οι κρατούμενοι του Μεξικό γκρέμισαν με τα γράμματά τους τα τείχη των σωφρονιστικών ιδρυμάτων, γελοιοποίησαν τους φύλακες και τους ποινικούς κώδικες. Οι κρατούμενοι του Μεξικό ανταποκρίθηκαν, μίλησαν, είπαν: "εδώ είμαστε, σας ακούμε" στους άλλους εγκληματίες εξ' αιτίας της φτώχειας, στους άλλους παραβάτες του νόμου της λήθης και της αδιαφορίας, στους άλλους απροσάρμοστους που πολεμούν ενάντια στην προσαρμογή στο ρατσισμό και το ψέμα, στους άλλους παράνομους γιατί σκέφτονται, στους άλλους που αρνούνται να γίνουν συνένοχοι στο έγκλημα της προδοσίας της πατρίδας μας που πραγματοποιεί η κυβέρνηση, στους άλλους φυλακισμένους της ιστορίας. Στους ινδιάνους του Μεξικό.

Η CONSULTA ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ

Πρώτα πρέπει να πούμε μαζί με τα αποτελέσματα της Εθνικής Consulta, δηλώνουμε ότι η Consulta ολοκληρώθηκε και σας ευχαριστούμε όλους σας. Για μας δεν υπάρχει Consulta πρώτης δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας. Για μας είναι σημαντικά αυτά που είπε ένα παιδί 12 χρονών και ένας ηλικιωμένος 86 χρόνων. Είναι σημαντικά αυτά που είπαν στην Ελλάδα, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Αγγλία, τη Βόρεια Αμερική, τη Νότια Αμερική, την Ασία, την Ωκεανία.

Ολοι εσείς καταφέρατε να ξεπεράσετε πολλές δυσκολίες για να φτάσουμε σ' αυτή τη μέρα α μαζί με τα αποτελέσματα της Εθνικής Consulta, δηλώνουμε ότι η Consulta ολοκληρώθηκε και σας ευχαριστούμε όλους σας. Για μας δεν υπάρχει Consulta πρώτης δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας. Για μας είναι σημαντικά αυτά που είπε ένα παιδί 12 χρονών και ένας ηλικιωμένος 86 χρόνων. Είναι σημαντικά αυτά που είπαν στην Ελλάδα, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Αγγλία, τη Βόρεια Αμερική, τη Νότια Αμερική, την Ασία, την Ωκεανία.

Όλοι εσείς καταφέρατε να ξεπεράσετε πολλές δυσκολίες για να φτάσουμε σ' αυτή τη μέρα που μπορούμε να ευχαριστήσουμε όλους όσους ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μας για βοήθεια και συμμετοχή. Την αρχική κυβερνητική απόπειρα υποβάθμισης της Consulta την διαδέχτηκαν οι παρενοχλήσεις και το σαμποτάρισμα. Ο ίδιος όμως ο χαρακτήρας της Consulta κατάφερε να ανοίξει ένα μικρό πέρασμα στο δύσκολο πεδίο των μέσων ηλεκτρονικής επικοινωνίας.

Τα media αντιμετώπισαν την Consulta με δύο τρόπους: είτε την αγνόησαν είτε την υποβάθμισαν. Πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι υπήρξαν άλλα ηλεκτρονικά μέσα που μετέδωσαν με αντικειμενικότητα το χαρακτήρα αυτής της προσπάθειας των πολιτών, ανοίγοντας δρόμους στο τηλεοπτικό μονοπώλιο. Η σχέση των μέσων επικοινωνίας, ειδικά των ηλεκτρονικών, με την Εξουσία, αποδείχτηκε για μια ακόμα φορά, με την υπόθεση της Consulta. Κάποιοι, αντιλαμβανόμενοι ότι με την έλλειψη αξιοπιστίας τους συμπαρασύρονται στην πτώση του συστήματος, προσπάθησαν να κρατήσουν αποστάσεις. Άλλοι, όπως η TV Azteca, κατάφεραν να ξεπεράσουν τους φαρisaίους του χθες.

Ανεξάρτητα από τη στάση των media, οι επιτροπές για την Consulta ανέπτυξαν ευφυείς και δημιουργικές πρωτοβουλίες που τους αξίζει να γραφτούν στην ιστορία (όχι με κεφαλαία) αυτής της χώρας, στην ιστορία δηλαδή που έχει σημασία, στην ιστορία που μεταμορφώνει και εμπλουτίζει. Γυναίκες και νέοι ήταν κυρίως αυτοί που κατάφεραν να σπάσουν τον κλοιό που είχε επιβάλλει η κυβέρνηση στην κοινωνία και άνοιξαν ένα διάλογο, τα πραγματικά αποτελέσματα του οποίου θα φανούν στο μέλλον.

Εσείς, ενάντια σε όλους, ενάντια σε όλα, υιοθετήσατε ένα σκοπό, την υπόθεση της ειρήνης και της δημοκρατίας. Εσείς, διακινδυνεύοντας τα πάντα και χωρίς ανταμοιβή, μας βγάλατε μια ακόμα φορά από τη λήθη, μας φέρατε κοντά σας μας ακούσατε μας μιλήσατε. Όλοι εσείς κερδίσατε το σημαντικότερο πράγμα που έχουμε. Όλοι εσείς κερδίσατε το δικαίωμα, τώρα και για πάντα, να σας αποκαλούμε αδελφία.

Αυτό είναι και το πιο σημαντικό από όσα θέλουμε να σας πούμε σήμερα, αυτό θέλουμε να σας δείξουμε, αν το ακούσουν όσοι από σας δεν είναι παρόντες εδώ, να ακουστεί σε όλες τις γωνίες της χώρας και του κόσμου. Είναι μόνο λίγες λέξεις, μικρές όπως κι εμείς, ξεχασμένες όπως κι εμείς, περιφρονημένες όπως κι εμείς, αφορμή για χλευασμό όπως κι εμείς.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΑΔΕΛΦΙΑ!

Οπωσδήποτε, είναι φανερό σε μας ότι δεν ήρθατε από τόσο μακριά μόνο για να ακούσετε τις ευχαριστίες μας, η γιγάντια και ηρωική προσπάθεια της Consulta δεν μπορεί να τελειώσει απλά με το "ευχαριστώ" που τα λόγια και οι καρδιές μας σας απευθύνουν.

Η ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ

Η Εθνική Consulta μίλησε, απαντήθηκε και, όπως πρέπει σε ένα διάλογο, είναι τώρα η σειρά μας να μιλήσουμε. Θα θέλαμε λοιπόν να πούμε μερικά πράγματα σχετικά με τα αποτελέσματα της Consulta, τόσο της Εθνικής όσο των Εφήβων και της Διεθνούς.

Πάνω από 1.300.000 άτομα στο Μεξικό και σ' όλο τον κόσμο απάντησαν στις ερωτήσεις που τους έθεσε μια ομάδα ένοπλη, παράνομη, χωρίς πρόσωπο, κρυμμένη στα βουνά του μεξικάνικου νότου. Πάνω από 1.300.000 άντρες και γυναίκες ανταποκρίθηκαν, όχι στις ερωτήσεις του EZLN, αλλά στις προσπάθειες δεκάδων χιλιάδων οργανωτών που τους προσκάλεσαν σε διάλογο και συζήτηση. Η συμμετοχή ήταν ένας θρίαμβος, εξέπληξε τους πάντες και πρώτους από όλους εμάς τους ίδιους. Ο θρίαμβος των 1.300.000 διαλόγων είναι ένας θρίαμβος, μια νίκη δικιά σας.

Το μεγάλο δίδαγμα, το πιο μεγάλο μάθημα της Consulta είναι ότι ναι, μπορούμε να οργανωθούμε για να συζητήσουμε, μπορούμε να οικοδομήσουμε μηχανισμούς διαλόγου χωρίς την άδεια και χωρίς την κηδεμονία κανενός. Τα αποτελέσματα της Consulta αποδεικνύουν ότι, ναι, μπορούμε, υπάρχουν δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι πρόθυμοι να δουλέψουν, να αναζητήσουν το δρόμο για ένα καλύτερο κόσμο, έναν κόσμο που κανείς δεν θα μας υποσχεθεί ούτε θα μας χαρίσει, αλλά θα τον φτιάξουμε εμείς οι ίδιοι σύμφωνα με τις επιθυμίες μας και όχι όπως η Εξουσία τον θέλει.

Η Εξουσία του Χρήματος τρέμει. Κατάλαβε ότι υπάρχει κάτι που ούτε αγοράζεται ούτε πουλιέται. Η αξιοπρέπεια άρχισε να οργανώνει τη συνάντησή της. Τρέμει η Εξουσία του Χρήματος γιατί ξέρει ότι αυτή η συνάντηση της αξιοπρέπειας θα σημάνει το τέλος της, την μετατροπή της σε κομμάτι ενός εφιάλτη που πέρασε, το θάνατο της ιστορικής εποχής όπου βασιλεύει η πλεονεξία και η ηλιθιότητα.

Η Consulta ήταν ένα πείραμα άσκησης της κυριαρχίας των ανθρώπων πάνω στους ίδιους. Η Consulta ήταν ένα μήνυμα προς τους εξουσιαστές:

Δεν σας χρειαζόμαστε!

Η Consulta ήταν τμήμα μιας αδιάκοπης αναζήτησης: της αναζήτησης του ανθρώπινου.

ΟΙ ΕΞΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Μπορούμε επίσης να βγάλουμε μερικά συμπεράσματα από τις 6 ερωτήσεις της Consulta. Οι ερωτήσεις 1,2,3 και 6 απαντήθηκαν καταφατικά με τεράστια πλειοψηφία. Αυτό συνεπάγεται:

α) Ότι η βάση ενός προγράμματος αγώνα βρίσκεται στα 16 σημεία. Ότι αυτά τα αιτήματα είναι τα πιο σημαντικά και ότι δεν φτάνει απλά να το αναγνωρίσουμε αυτό αλλά πρέπει να πάμε πιο πέρα, όχι μόνο να φτιάξουμε ένα πλαίσιο αγώνα που να τα συμπεριλαμβάνει αλλά και να καταστρώσουμε σχέδια για την ικανοποίησή τους.

β) Την αναγκαιότητα ενός πλατιού μετώπου αγώνα για την ικανοποίηση αυτών των αιτημάτων. Η κυρίαρχη διάθεση της κοινωνίας των πολιτών, όπως εκφράστηκε στην Consulta, ζητάει όλες οι θελήσεις που αναζητούν κάτι νέο και καλύτερο να ενωθούν και να βαδίσουν μαζί σεβόμενες τις διαφορές τους.

γ) Τις ελάχιστες αναγκαίες συνθήκες που καθιστούν άχρηστο τον ένοπλο αγώνα και επιτρέπουν την ειρηνική συμμετοχή των πολιτών στην πολιτική.

δ) Την αναγνώριση μιας πραγματικότητας, της αυξανόμενης και ξεχωριστής συμμετοχής των γυναικών στον αγώνα για τη λύση των μεγάλων προβλημάτων της χώρας. Τίποτα δεν παραχωρήθηκε, τίποτα δεν χαρίστηκε στις γυναίκες, όλα τα κατακτήσαν και τα κατακτούν μόνες τους.

Σε σχέση με τα αποτελέσματα των ερωτήσεων 4 και 5, θα χρειαστεί ένας δικός μας εσωτερικός διάλογος για να υπάρξει μια δημόσια απάντηση. Αυτό θα κάνουμε.

Εκτός από αυτές τις πρώτες σκέψεις για τα αποτελέσματα της Consulta, υπάρχουν και πράξεις, σαν άμεσες συνέπειες. Και ο EZLN έχει δώσει μια έμπρακτη απάντηση στη θέληση για ειρήνη και δημοκρατία που εκφράστηκε στη Consulta, μέσα από τους εκπροσώπους του στο διάλογο στο San Andres Sacam'chen de los Pobres. Στην κυβερνητική απόπειρα διακοπής του διαλόγου, οι εκπρόσωποι του EZLN απάντησαν με μια πρόταση που μετατόπισε το θέμα της συζήτησης από τα διαδικαστικά, ανοίγοντας νέους δρόμους στην διαδικασία για την ειρήνη. Σ' αυτό βοήθησε η δουλειά του CONAI¹ και η

υπευθυνότητα των μελών της Cocopa² που κατάφεραν να αναγνώσουν στην Consulta αυτό που η ανόητη τύφλωση της Εξουσίας εμπόδισε την κυβέρνηση να δει: την πανεθνική υποστήριξη στα αιτήματα του EZLN και στην πρόθεσή του για μια ειρήνη νέα, δίκαια και αξιοπρεπή.

Ο EZLN έτσι έδωσε ήδη μια απάντηση σ' αυτούς που συμμετείχαν στην Consulta. Η στάση του EZLN κατάφερε να απεγκλωβίσει το διάλογο στο San Andres από το τέλμα που τον είχε οδηγήσει η κυβερνητική αντιπροσωπεία. Με αυτή την πρώτη του απάντηση στην εθνική και διεθνή κοινωνία των πολιτών, ο EZLN κατάφερε να ξεπεράσει την ηλιθιότητα που χαρακτηρίζει τις διαπραγματεύσεις του θανάτου, τους εμπόρους της αξιοπρέπειας, τους επαγγελματίες της προδοσίας, φτιαγμένους καθ' εικόνα και ομοίωση του αφεντικού τους, που η μοναδική τους

διασκέδαση ήταν ο εξευτελισμός και η ειρωνία των ιδιάνων για τον τρόπο που μιλάνε, που ντύνονται, που αγωνίζονται, για το ότι είναι ινδιάνοι. Αφοσιωμένοι στην προσπάθεια για την αποτυχία του διαλόγου, μόνη τους έγνοια ήταν η διατήρηση των μισθών και των θέσεων τους. Όλα αυτά ξεπεράστηκαν από μια μεγάλη εθνική και διεθνή κινητοποίηση, την Consulta, που τους ανάγκασε να αποδεχτούν αυτό που έλεγαν πως ποτέ δεν θα αποδεχόταν, ένα διάλογο βασισμένο στο σεβασμό και τη σοβαρότητα.

Ο σχεδόν νεκρός διάλογος στο San Andres ξαναπόκτησε ζωή, όχι εξαιτίας της κυβερνητικής βούλησης αλλά από τη φωνή εκατοντάδων χιλιάδων αντρών και γυναικών που ανάγκασαν τους εξουσιαστές και τους γραφειοκράτες υπηρέτες τους να αλλάξουν τη στάση τους.

Το ξαναζωντάνεμα του διαλόγου στο San Andres ήταν ένα αποτέλεσμα της Consulta. Οπωσδήποτε, αυτή η πρώτη απάντηση δεν είναι αρκετή. Παραμένει η ερώτηση που έθεσαν με την απάντησή τους 1.300.000 άνθρωποι. Ακόμα περιμένει την απάντησή της η έβδομη ερώτηση:

ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ CONSULTA, ΤΙ;

Για να μπορέσουμε να δώσουμε την απάντηση, πρέπει πρώτα να ρίξουμε μια γρήγορη ματιά στα γεγονότα του 1995 σε σχέση με το ζαπατισμό, την εθνική και τη διεθνή κατάσταση.

Σ' ότι αφορά τον ζαπατισμό, μπορούμε να πούμε τα εξής:

1η Περίοδος: Χαρακτηρίστηκε από τη μεταβολή της στάσης και τη στρατιωτική επίθεση της κυβέρνησης. Παραγράφοντας το γεγονός ότι βρισκόταν ήδη σε διαδικασίες διαλόγου με τον EZLN, η κυβέρνηση θεμελίωσε την προδοσία της 9ης Φλεβάρη 1995 στα σαθρά επιχειρήματα των υποτιθέμενων προγραμματισμένων επιθέσεων του EZLN της υποτιθέμενης αποκάλυψης των υποτιθέμενων ηγετών του EZLN και της υποτιθέμενης εφαρμογής της υποτιθέμενης νομιμότητας μιας υποτιθέμενης κυβέρνησης. Προσπαθώντας να νομιμοποιήσει τη δράση της με ένα βάφτισμα νομιμότητας, η τυραννία έφερε ολόκληρη τη χώρα στο χείλος του εμφυλίου πολέμου. Αντίθετα με τις προσδοκίες της, η κυβέρνηση βρέθηκε αντιμέτωπη με μια άμεση και μαζική κοινωνική κινητοποίηση. Στις πρώτες μέρες της επίθεσης κατάφερε να εφαρμόσει τη στρατηγική της καταστροφής και των διωγμών των πολιτών που κατηγορήθηκαν ως ζαπατίστας. Σ' αυτό το έργο είχε τη βοήθεια των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας και των έμισθων συνεργατών της στον τύπο. Το λεγόμενο όμως "θεώρημα Iruegas"³, η απόπειρα της νομιμοποίησης μέσα από νόμους, κατέρρευσε. Η αδικία δεν νομιμοποιείται με τη νομιμότητα. Οι κινητοποιήσεις, στο Μεξικό και σ' όλο τον κόσμο, ξεπεράσανε τις αντίστοιχες του Γενάρη του 1994 και κατάφεραν να σταματήσουν τη μηχανή του θανάτου. Μια επιτροπή νομοθετών, η λεγόμενη *Επιτροπή Ειρήνης και Συμφωνίας* (Cocora) κατάλαβε ότι αυτές οι ανόητες ενέργειες οδηγούσαν τη χώρα στο γκρεμό και παρουσίασε το νόμο της 6ης Μάρτη του 1995 που άνοιγε μια νόμιμη διέξοδο στη νόμιμη ηλιθιότητα που είχε ποδοπατήσει κάθε αίσθημα δικαίου.

2η Περίοδος: Η κυβέρνηση, βασισμένη στο νόμο της 6ης Μάρτη 1995, προσπάθησε να ξαναπάρει τον έλεγχο της κατάστασης. Η νομοθετική εξουσία, ο νόμος της 6ης Μαρτη και η Cocora είχαν δώσει τη δυνατότητα οι διαδικασίες να επιστρέψουν στην προηγούμενη κατάσταση. Ομως το "δόγμα Iruegas" συνέχισε να χαρακτηρίζει την εκτελεστική εξουσία και η κυβερνητική πολιτική υπαγόρευσε την απομάκρυνση του υπουργού εσωτερικών Montezuma. Τότε, μια διακεκριμένη προσωπικότητα της πολιτικής με αφοσίωση στον ειρηνικό αγώνα για τη δημοκρατία και ενάντια στο καθεστώς, μεσολάβησε και επιτεύχθηκε η λεγόμενη "Συνάντηση του San Miguel", στις 9 Απρίλη του 1995. Χωρίς αυτήν την παρέμβαση, δεν θα είχε επιτευχθεί η αρχή του

διαλόγου. Εν τω μεταξύ, η κοινωνία των πολιτών έπαιρνε νέες πρωτοβουλίες που ισχυροποιούσαν την εύθραυστη ειρήνη που εδραίωνε ο νέος νόμος. Οργανώθηκαν οι πρώτοι καταυλισμοί για την Ειρήνη και έγινε εφικτή η πραγματοποίηση της συνάντησης στο ejido San Miguel, στον εξεγερμένο δήμο Francisco Gomez της Chiapas.

3η Περίοδος: Οι συμφωνίες του San Miguel σύντομα παραβιάστηκαν από την κυβέρνηση, δέκα μόλις μέρες μετά την υπογραφή τους. Ο ρατσισμός της εκτελεστικής εξουσίας είχε στη συνέχεια πολλές ευκαιρίες για να εκδηλωθεί μέσα από την γκρίζα αντιπροσωπεία που απέστειλε στο διάλογο του San Andres. Αποτελούμενη από απατεώνες και υποκριτές, το μόνο που έκανε η κυβερνητική αντιπροσωπεία ήταν να προσπαθεί να εξευτελίσει τους απεσταλμένους των ζαπατίστας. Τα αλληπάλληλα περιστατικά απλώς αποδείκνυαν τη θεμελιώδη διαφορά αντίληψης σχετικά με το διάλογο. Για την κυβερνητική αντιπροσωπεία δεν ήταν παρά με ευκαιρία για χλευασμό, για τον EZLN μια σοβαρή συζήτηση. Αφού προσπεράστηκαν στη συζήτηση τα μέτρα ύφεσης, η κυβέρνηση βρήκε μια νέα ευκαιρία για να οδηγήσει τον διάλογο σε απτυχία, με τη συζήτηση των Διαδικαστικών Κανόνων.

4η Περίοδος: Για μια ακόμα φορά η Cocora ήταν που κατάλαβε το μήνυμα της Consulta και χάρη στη δική της πρωτοβουλία, σε συνδυασμό με την ωριμότητα των απεσταλμένων του EZLN, η 6η συνάντηση του San Andres είχε καλά αποτελέσματα και μας οδήγησε στην περίοδο που τώρα βρισκόμαστε.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η κυβερνητική ανικανότητα δεν αποδείχτηκε μόνο στο διάλογο του San Andres. Η εθνική κατάσταση συνίσταται σε μια βαθιά κρίση σε όλες τις πλευρές της ζωής. Η οικονομική κρίση μπορεί να συνοψιστεί στο ότι σήμερα οι πλούσιοι είναι λιγότεροι αλλά πιο πλούσιοι και οι φτωχοί περισσότεροι και πιο φτωχοί. Αυτός είναι ο τελικός απολογισμός μιας οικονομικής πολιτικής που μοναδικός της στόχος ήταν η ικανοποίηση του διεθνούς κεφαλαίου. Η κοινωνική κρίση εκδηλώνεται στην αύξηση της εγκληματικότητας που συναγωνίζεται την αύξηση της διαφθοράς στους κατασταλτικούς μηχανισμούς, στη διάρκεια του κοινωνικού ιστού σαν αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης και της έλλειψης πολιτικής διεξόδου. Η πολιτική κρίση, που είναι σε μεγάλο βαθμό ηθική κρίση, σαρκώνει τα πολιτικά κόμματα

και πολλαπλασιάζει την έλλειψη εμπιστοσύνης και το σκεπτικισμό. Και δίπλα έρχεται η πολιτιστική κρίση, με εκφραστή τα μέσα επικοινωνίας.

Στο εσωτερικό της ομάδας εξουσίας έχουν καταργηθεί όλοι οι κανόνες. Μέσα από μια ανακατάταξη αναζητούν μάταια την επιβίωση.

Η διάλυσή τους θα προέλθει από τα εγκλήματα που θα ακολουθήσουν. Όποιο και αν θα είναι το τελικό αποτέλεσμα, δεν θα μας αφορά, γιατί εμείς δεν δεχόμαστε το ρόλο του θύματος. Καμμία από τις αντιμαχόμενες φράξιες δεν σκέφτεται τη χώρα, αναζητούν την επιβίωση και την καλοπέρασή τους. Ο μέσος πολίτης γι' αυτούς, στην καλύτερη περίπτωση απλά δεν υπάρχει και στην χειρότερη είναι αναλώσιμο είδος. Για την Εξουσία και τις εσωτερικές της συγκρούσεις όλοι είμαστε αναλώσιμοι, είτε είμαστε απλοί πολίτες, είτε υποψήφιοι για την προεδρία της δημοκρατίας, γερουσιαστές, διευθυντικά στελέχη κομμάτων ή καρδινάλιοι. Η χώρα παραδίνεται στις διεθνείς οικονομικές αγορές. Στο παρελθόν οι έννοιες "πετρέλαιο" και κυριαρχία" ήταν συνώνυμες, τώρα είναι αντίθετες.

Μέσα από τους λαϊκούς αγώνες σχηματίζονται οι πυρήνες της αντίστασης, απομονωμένοι, αναζητώντας μια διασύνδεση. Η Chiapas, το Guerrero⁴, το Tabasco⁵, το Ruta-100⁶, οι αποκλεισμένοι από το UNAM⁷, το Barzon⁸, όλα αυτά είναι απλά εκφράσεις ενός πλατιού κινήματος λαϊκής αντίστασης που παραμένει προς το παρόν διάσπαρτο αλλά και πρόθυμο για συντονισμένη δράση.

Η αβεβαιότητα, η απογοήτευση και η πίκρα είναι που χαρακτηρίζουν το μεξικάνικο λαό. Η ελπίδα είναι ακόμα μικρή, όμως παραμένει ζωντανή.

Αντιμέτωπες με το χάος που μετατράπηκε σε κυβέρνηση προβάλλουν οι ακόλουθες απαντήσεις: Μια κυβέρνηση του PAN⁹, στους οπαδούς του οποίου αξίζει να υπενθυμίσουμε τις εκκλήσεις της ηγεσίας του για την επέμβαση "μιας πολυεθνικής στρατιωτικής δύναμης" στο Μεξικό. Το περίφημο "πολιτικό κέντρο" που αναζητεί η ηγεσία του PRD¹⁰, κηρύσσοντας τη μετατροπή του "νόμιμου αγώνα" σε "συναινετικό αγώνα" που είναι ένας εύσχημος τρόπος για να περιγραφεί ο συμβιβασμός. Το αναμορφωμένο PRI που προτείνουν οι πολιτικοί του χτες σαν αντικατάσταση της τεχνοκρατικής ανικανότητας. Τέλος υπάρχουν τα διδάγματα της αυτοκυβέρνησης, οι νέες μορφές αυτού που περιγράφεται ως "κυβέρνηση του λαού, από το λαό, για το λαό", δηλαδή, η δημοκρατία: το 1985, το

1988, η Συμμαχία των Πολιτών, η ανάπτυξη των μη κυβερνητικών οργανώσεων, ο EZLN, το Tepoztlan¹¹, το Barzon, το συνδικάτο του Ruta-100, η αντίσταση των πολιτών στο Tabasco, το κίνημα των αποκλεισμένων από το UNAM.

Στο διεθνές πεδίο, αυτό που χαρακτηρίζει την παγκόσμια νέα τάξη είναι το χάος.

Ο τρίτος παγκόσμιος πόλεμος έχει ήδη κηρυχτεί από τις τρεις οικονομικές αγορές, την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Ιαπωνία, την Αμερική. Τρεις μεγάλες εμπόλεμες δυνάμεις που δεν είναι εθνικές, αλλά εκφράζουν μόνο οικονομικά συμφέροντα. Οι σύγχρονοι στρατοί στελεχώνονται από ειδικούς της πληροφορικής και της οικονομίας, τα νέα πεδία μαχών είναι τα χρηματιστήρια.

Η παγκοσμιοποίηση και συγχρόνως η πολυδιάσπαση των εθνικών κρατών είναι το μέλλον που προετοιμάζεται για ολόκληρο τον κόσμο.

Ο πόλεμος συνεχίζει στην παλιά λογική του διαίρει και βασιλεύει, η παλιά διαίρεση ανάμεσα σε χώρες τώρα αντικαθίσταται από τη διαίρεση σε τμήματα της χώρας. Το έθνος-κράτος αντιμετωπίζει τον ίδιο τον εαυτό. Ο νέος εχθρός αυτού του νέου πολέμου είμαστε εμείς οι ίδιοι.

Ο νεοφιλελευθερισμός, ως θεωρία του σύγχρονου χάους και της καταστροφής της ανθρωπότητας, είναι ο ιδεολογικός κληρονόμος του ναζισμού, η θεωρητική βάση για τους πολέμους για την "εθνική καθαρότητα" και την επιβολή του αυταρχισμού. Ο νεοφιλελευθερισμός είναι η θεωρία του σύγχρονου πολέμου. Ο σκοπός του είναι, όπως και σε κάθε πόλεμο, η καταστροφή του εχθρού του. Εχθρός του είναι η ανθρωπότητα, στην φυσική και ηθική της υπόσταση.

Στο μέσο όλων αυτών, η πολύτιμη συνάντηση μιας πλανητικής αριστεράς με την πρωταρχική της σημαία, τη σημαία του ανθρώπινου. Μόλις που ξεχωρίζουν, αλλά με μια λάμψη δική τους, αυτοί που τους πιστέψαν νικημένους, ανακαλύπτουν ότι υπάρχουν πολλά να γίνουν η ιστορία δεν τελείωσε...

ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ;

Αυτή η ερώτηση είναι εύκολο να απαντηθεί. Στο εθνικό πεδίο, πρέπει να ξαναφτιάξουμε τη χώρα που καταρρέει. Στο διεθνές, πρέπει να ξαναφτιάξουμε το ανθρώπινο, που σήμερα το καταστρέφουν συστηματικά. Συνοψίζοντας, αυτό που μένει είναι να αγωνιστούμε και να νικήσουμε.

Αυτή είναι η απάντηση μας στην ερώτηση "Και μετά την *Consulta*, τι;". Σας καλούμε να την προφέρουμε μαζί. Να κάνουμε τώρα πραγματικότητα το "εμείς" που σας απευθύνουμε.

ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ...

Το επόμενο βήμα είναι η οργάνωση ενός πανεθνικού διαλόγου με συμμετοχή των κύριων κοινωνικών και πολιτικών αντικαθεστωτικών δυνάμεων, όχι όμως των κομμάτων. Τα κόμματα, τα αφεντικά της πολιτικής, η ελίτ που αποφασίζει ή νομίζει ότι αποφασίζει για το μέλλον της χώρας, πιστεύουν ότι οι υπόλοιποι μεξικάνοι δεν έχουν θέση σ' αυτό.

Ομως το πέρασμα στη δημοκρατία δεν θα προέλθει από τον ανύπαρκτο διάλογο των αφεντικών της πολιτικής αλλά από εκεί που πρέπει να προέλθει, από τη βάση, από τη θέληση των μεξικάνων, από το λαό. Δηλαδή, θα αφήσουμε τα κόμματα και την κυβέρνηση να κάνουν το διάλογό τους και τις πολιτικές τους συμφωνίες για την εκλογική μεταρρύθμιση και για τέτοια πράγματα, αλλά εμείς θα συνεχίσουμε να επιμένουμε στο διάλογο με τον κόσμο, με το λαό, σε αναζήτηση νέων τρόπων οργάνωσης που δεν θα είναι όπως οι πολιτικές οργανώσεις του παλιού τύπου.

Αυτό έχουμε στο μυαλό μας: έναν πανεθνικό διάλογο ανάμεσα σε όσους δεν έχουν φωνή, ένα πανεθνικό διάλογο που θα αναζητήσει την ενότητα όσων αγωνίζονται πραγματικά για την εθνική απελευθέρωση.

Αυτός που θέλουμε να μας ακούσει είναι ο λαός του Μεξικό και όχι η κυβέρνηση. Αυτόν που

θέλουμε να ακούσουμε, το λαό του Μεξικό, όχι την κυβέρνηση. Από το λαό του Μεξικό περιμένουμε τη συμφωνία που θα μας αλλάξει και τους δύο στο πέρασμα στη δημοκρατία. Από την κυβέρνηση περιμένουμε μόνο το ψέμα, την προδοσία και την απάτη. Την ελευθερία, τη δημοκρατία και τη δικαιοσύνη, μόνο μόνοι μας μπορούμε να τα οικοδομήσουμε, κανείς δεν πρόκειται να μας τα χαρίσει.

Αυτή είναι η απάντησή μας στην ερώτηση "Και μετά την *Consulta*, τι;". Υπάρχει ένα νέο βήμα που πρέπει να το κάνουμε μαζί, να οικοδομήσουμε ένα πανεθνικό διάλογο χωρίς την κυβέρνηση. Η δικιά μας αντίληψη του πανεθνικού διαλόγου δεν είναι με τους αφέντες της πολιτικής αλλά με την κοινωνία των πολιτών. Αυτή είναι η απάντησή μας στην Cocopa για τη "φόρμουλα" συμμετοχής του EZLN σε ένα πανεθνικό διάλογο. Θέλουμε ένα "ειδικό φόρουμ" με τους δικούς μας καλεσμένους και τη δική μας θεματολογία. Αυτόν τον πανεθνικό διάλογο ανάμεσα στον EZLN και την κοινωνία των πολιτών είναι που ζητάμε από την Cocopa να υποστηρίξει, σαν συνεισφορά της στη διαδικασία της ειρήνης.

Η Cocopa πρότεινε στον EZLN να συμμετάσχει σ' ένα πανεθνικό διάλογο "για τη μεταρρύθμιση του κράτους" και αναζητεί τον τρόπο που αυτό θα γίνει εφικτό. Για μας ο τρόπος είναι ένας διάλογος ανάμεσα στον EZLN και άλλες ανεξάρτητες δυνάμεις όπως οι Μη-Κυβερνητικές Οργανώσεις, η Ruta-100, το Barzon, ανεξάρτητοι πολίτες, κοινωνικές οργανώσεις, μη αναγνωρισμένες πολιτικές οργανώσεις κλπ

Θέλουμε να προτείνουμε στη Cocora να αποτελέσει την επαφή ανάμεσα σ' αυτόν τον πανεθνικό διάλογο και το διάλογο για τη μεταρρύθμιση. Θέλουμε η Cocora να συναντηθεί με τα πολιτικά κινήματα και την κυβέρνηση και να τους παρουσιάσει τα αποτελέσματα του πανεθνικού διαλόγου. Θέλουμε επίσης να ζητήσουμε από την Cocora να δεσμευτεί να παρουσιάσει στο Κογκρέσο τις προτάσεις που θα προκύψουν από το διάλογο. Θέλουμε να της προτείνουμε να συμμετάσχει πιο ενεργά στη διαδικασία για μια ειρήνη με δημοκρατία όχι μόνο στη Chiapas αλλά σε ολόκληρο το Μεξικό. Αν οι πολίτες θα έχουν ένα χώρο όπου θα μπορούν να εκφράζονται και να τους ακούν, τότε δεν θα είναι υποχρεωμένοι να καταφεύγουν στο επιχείρημα των όπλων για να ακουστούν. Η Cocora έχει την ιστορική ευκαιρία να μετατραπεί σε ένα σημαντικό παράγοντα στο πέρασμα στη δημοκρατία. Της μένει να ανταποκριθεί για να αποδείξει την ανεξαρτησία της νομοθετικής εξουσίας απέναντι στην εκτελεστική.

Αν η Cocora δεχτεί, έχει καλώς. Αν όχι, δεν πειράζει. Θα βρούμε τρόπο ώστε η φωνή της κοινωνίας των πολιτών να φτάσει στα υψηλά κλιμάκια της πολιτικής.

Όμως, δεν είναι αυτό το μόνο που τους ζητάμε. Ζητάμε επίσης να εργαστούν σ' αυτή τη νέα εποχή του πανεθνικού διαλόγου, τους ζητάμε να εργαστούν για μια νέα σχέση ανάμεσα στον EZLN και την κοινωνία των πολιτών τους ζητάμε να:

Δημιουργήσουν **Επιτροπές Πολιτών για το Διάλογο** τοπικές, δημοτικές, περιφερειακές, πανεθνικές, με σκοπό να συμμετάσχουν στον πανεθνικό διάλογο.

Τα θέματα του διαλόγου είναι:

α) Ένα σχέδιο για τη χώρα βασισμένο σε ένα πρόγραμμα αγώνα και την αναγνώριση της ισότιμης συμμετοχής των γυναικών: Τα 16 σημεία δηλαδή.

β) Ένα σχέδιο για το Πανεθνικό Μέτωπο Αντίστασης.

γ) Νέες πολιτικές σχέσεις ανάμεσα στις οργανώσεις, την κυβέρνηση και τους πολίτες, νέα σχέση της χώρας με τους ινδιάνους.

δ) Η δημιουργία μιας νέας ανεξάρτητης πολιτικής δύναμης βασισμένης στον EZLN.

Τα χαρακτηριστικά συμμετοχής είναι:

Χωρίς κόμματα, χωρίς όρους, χωρίς οργανωτικές δεσμεύσεις αλλά με ένα σκοπό: την

ανοικοδόμηση της χώρας. Συμμετοχή ανοιχτή, συμμετοχή πολιτών, όχι παρανόμων, όχι συνομοτική, προστατευμένη από το σύνταγμα.

Σημεία δήλωσης συμμετοχής: Κεντρικά στον EZLN, τμήματα σε όλη τη χώρα.

Νέα Aguascalientes. Καλούμε την κοινωνία των πολιτών να αρχίσουμε να δουλεύουμε μαζί οι ινδιάνοι ζαπατίστας πολίτες και οι πολίτες των αστικών κέντρων. Οι βάσεις στήριξης των ζαπατίστας έχουν δημιουργήσει τα "*κέντρα ζαπατίστικης αντίστασης*", δηλαδή χωριά και κοινότητες που συνεχίζουν την αντίσταση, αρνούμενα να αποδεχτούν οτιδήποτε από την κυβέρνηση. Αυτοί οι οικισμοί είναι οι σημαίες μας, τα σύμβολα της ζαπατίστικης αντίστασης.

Σας καλούμε να φτιάξετε πολλά Aguascalientes σαν απάντηση στην καταστροφή του Aguascalientes¹² του Guadalupe Tepeyac. Αυτά τα Aguascalientes θα φτιαχτούν στα κέντρα ζαπατίστικης αντίστασης. Στην κοινωνία των πολιτών λέμε το εξής: Θέλουμε να φτιάξουμε πολλά Aguascalientes και θέλουμε να μας βοηθήσετε. Θα φτιάξουμε κέντρα αντίστασης και θέλουμε εσείς και εμείς μαζί να κάνουμε κάτι για τους ινδιάνους. Να φτιάξουμε ένα καλό νοσοκομείο που δεν θα είναι της κυβέρνησης, με φάρμακα, γιατρούς, εξοπλισμό κλπ, θέλουμε σχολεία και κέντρα εκπαίδευσης με παιχνίδια και εργαστήρια, θέλουμε ειδικά σχολεία για τις γυναίκες, θέατρα, κινηματογράφους, αθλητικές εγκαταστάσεις, όλα αυτά. Όμως χωρίς να πάρουμε τίποτα από την κυβέρνηση. Ετσι μαζί θα φτιάξουμε ένα τόπο όπου θα διοικεί ο λαός, όπου θα αποδεικνύεται ότι δε χρειαζόμαστε την κυβέρνηση, όπου θα αποδεικνύεται ότι ο λαός του Μεξικό μπορεί να συζητά και να συμφωνεί. Όπου θα μπορούμε να οικοδομήσουμε ανάμεσά μας μια ειρήνη με δικαιοσύνη και αξιοπρέπεια, χωρίς την κυβέρνηση, τους στρατούς της και τις αστυνομίες της.

Θέλουμε να αποδείξουμε ότι ο λαός μπορεί να τα καταφέρει μόνος του, χωρίς τη βοήθεια της κυβέρνησης και θέλουμε εσείς να μας βοηθήσετε να υψώσουμε τη σημαία του ζαπατισμού, τη σημαία της ζαπατίστικης αξιοπρέπειας σε πολλά μέρη. Αν η κυβέρνηση μας επιτεθεί θα πρέπει τότε να καταστρέψει όχι ένα Aguascalientes αλλά πολλά, θα πρέπει να καταστρέψουν σχολεία, βιβλιοθήκες, νοσοκομεία, παιδικά παιχνίδια, θέατρα, κινηματογράφους, αίθουσες χορού, θα πρέπει να δείξουν στον κόσμο το πραγματικό τους πρόσωπο: δολοφόνοι όλων όσων συνιστούν το ανθρώπινο.

ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

Πρέπει να πραγματοποιηθεί μια διηπειρωτική συνάντηση όλων των δυνάμεων που αγωνίζονται για την ανθρωπότητα, δηλαδή ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό.

ΑΔΕΡΦΙΑ

Από την πρώτη Γενάρη του 1994 μιλάμε και ακούμε. Από το Γενάρη συμμετέχουμε σε ένα διάλογο για τον οποίο δεν είμαστε προετοιμασμένοι, ούτε καν τον είχαμε φανταστεί: ένα διάλογο με άντρες και γυναίκες που άοπλοι και ανοιχτά αγωνίζονται για την ίδια με εμάς σημαία, την σημαία με τον αετό που αρπάζει το φίδι, το λευκό χρώμα που το καλύπτουν το πράσινο και το

'80, όλοι εμείς έχουμε δικαίωμα σε ένα μέλλον χωρίς κρυψώνες αλλά με περηφάνια.

Για μας τους εξεγερμένους, μοναδική ανταμοιβή είναι η εκπλήρωση του χρέους μας.

Εμείς οι εξεγερμένοι είμαστε επίσης εσείς. Εμείς και εσείς, οι εξεγερμένοι του σήμερα, πρέπει να αναγνωρίσουμε το μεγάλο υπόγειο ποτάμι που μας συνδέει όλο αυτό τον καιρό: η πατρίδα μας.

Εμείς και εσείς, οι εξεγερμένοι, έχουμε ένα σκοπό, το κίνημά μας είναι νόμιμο γιατί νόμιμος είναι ο σκοπός που στα χέρια μας γίνεται σημαία: η δημοκρατία, η ελευθερία και η δικαιοσύνη.

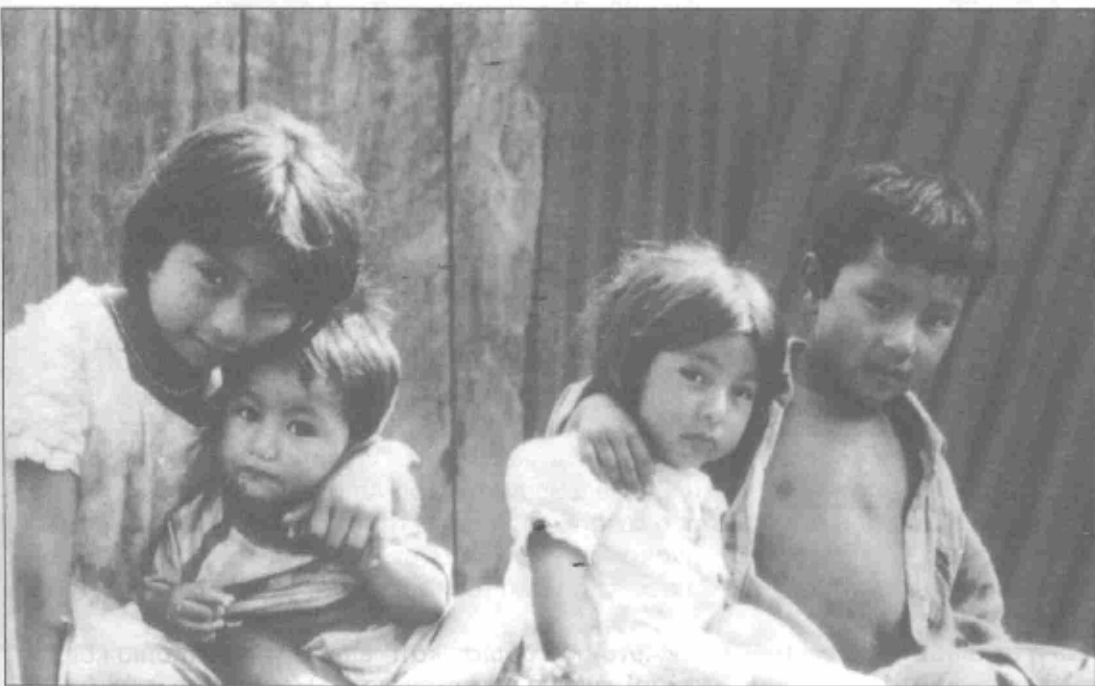
Ο σκοπός των εξεγερμένων, το "όλα για όλους, τίποτα για μας".

Εμείς και εσείς, οι εξεγερμένοι, είμαστε κυνηγημένοι σαν εγκληματίες από μια υποκριτική νομιμότητα, τη νομιμότητα που επιβάλλουν με τη δύναμη της ηλιθιότητας αυτοί που λερώνουν την αξιοπρέπεια της χώρας με αίμα και λάσπη: η τυραννία. Μας προσφέρουν ένα μέλλον χωρίς πατρίδα, ευνουχισμένο, φαύλων κύκλων χωρίς λογική. Προσφέρουν τη δημοκρατία της λήθης, την ελευθερία του χρήμα-

τος και του εγκλήματος, την ατιμωρησία ως δικαιοσύνη και αποκλειστικό κάτοχο της εξουσίας.

Η κυβέρνηση ψεύδεται σε τέτοιο βαθμό ώστε μερικές φορές νομίζει ότι είναι αληθινή μέσα στο ψεύδος που κυριαρχεί. Όμως η κυβέρνηση πρέπει κάποτε να θυμηθεί ότι το έθνος μας δεν αποτελείται μόνο από το φίδι της εξουσίας αλλά και από άλλους. Και από ότι φαίνεται, αυτοί οι άλλοι, εμείς, αποφασίσαμε να μάθουμε μόνοι μας να κυβερνούμε τους εαυτούς μας.

Όπως πριν 185 χρόνια στο Dolores, όπως πριν 85 χρόνια στο κέντρο της χώρας, όπως πριν 30 χρόνια στη Madera, όπως πριν 27 χρόνια στο φοιτητικό κίνημα, όπως πριν 10 χρόνια στο σεισμό που διέλυσε την πόλη του Μεξικό, ο Σεπτέμβρης είναι ο μήνας που μιλάει η πατρίδα μας. Στο Tepoztlan,

κόκκινο, η σημαία που στο κέντρο της δηλώνει περήφανα τις ιδιάνικες ρίζες μας, τη σημαία που συνεχώς πρέπει να απελευθερώνουμε από την ομάδα των εγκληματιών που κατοικούν στο εθνικό ανάκτορο, τη σημαία που μας κάνει αδέρφια, τη σημαία του Μεξικό.

Δεν ξεχνάμε από που μας γέννησε, αυτό που μας έκανε αυτό που είμαστε. Εμείς, οι εξεγερμένοι, έχουμε μια ιστορική παράδοση που μας κληροδότησαν οι παράνομοι του χτες, οι εγκληματίες του παρελθόντος, οι παλιότεροι κυνηγημένοι, οι Hidalgo, οι Morelos, οι Allende, οι Pipila, οι Ortiz de Domínguez, οι Narciso Mendoza, οι Guerrero, οι Mina, οι Galeana, οι Guadalupe, οι Francisco Villa, οι Emiliano Zapata. Εμείς οι εξεγερμένοι, οι κληρονόμοι του Madera, του Arturo Gamiz και της γενιάς της αξιοπρέπειας των πολιτικών-αντάρτικων κινημάτων του '70 και του

στο Tabasco, στη Ruta-100, στη Chiapas, στην Πανεπιστημιούπολη, στο Barzon, στην πανεθνική αφύπνιση των ινδιάνων, σε όλες τις γωνιές της χώρας, η πατρίδα μας είναι ζωντανή.

Σήμερα, όπως πάντα, η Εξουσία δεν ακούει. Σήμερα η Εξουσία δεν συζητά, μονολογεί. Η Εξουσία δεν συνδιαλέγεται, διαπραγματεύεται. Η Εξουσία δεν κρατάει το λόγο της, προδίδει. Η Εξουσία δεν ζει, σκοτώνει.

Δεν είναι πια κυβέρνηση. Μπορεί να νομίζουν ότι είναι, ότι θα ξεπεράσουν την πολιτική κρίση και όλα θα γίνουν όπως πριν. Όμως έχουν ήδη ηττηθεί, στο κενό που αφήνουν πρέπει να αναπτυχθεί ένας άλλος τρόπος άσκησης της εξουσίας.

Η χώρα έχει καταστραφεί, πρέπει να την ξαναφτιάξουμε. Εμείς. Να οικοδομήσουμε την ειρήνη που αρνούνται οι εξουσιαστές.

Πρέπει να κάνουμε περιττή την κυβέρνηση, να φτιάξουμε αυτό που πρώτα μας έκλεψαν, μετά το κατέστρεψαν και τώρα ξεπουλάνε τα απομεινάρια του. Να ξαναφτιάξουμε την πατρίδα μας.

Όποτε θα επεμβαίνει η κυβέρνηση θα πρέπει να στεκόμαστε αντιμέτωποι, αλλά με μια πρόταση.

Ο διάλογος πρέπει να γίνει μεταξύ μας. Από τη συνάντησή μας αυτή μπορεί να προκύψει μια νέα πρόταση για τη χώρα μας. Ένα ιστορικό πρόγραμμα, η σωτηρία και η ανοικοδόμηση της χώρας μας. Όχι πια αυτής της πατρίδας που μας επιβάλλουν αλλά αυτής που θέλουμε, αυτής που χρειαζόμαστε, της μόνης που είναι αξιοπρεπής, της μόνης εφικτής, μια πατρίδα όπου η δημοκρατία, η ελευθερία και η δικαιοσύνη θα είναι για όλους.

Αυτό είναι που πρέπει να ακολουθήσει: ένας πανεθνικός διάλογος ανάμεσα σε όλες τις δυνάμεις που αγαπούν την πατρίδα μας, για να υπάρξει συζήτηση για ένα ιστορικό πρόγραμμα για τη χώρα μας, ένας διάλογος όπου μαζί θα αναζητήσουμε το δρόμο για τη δημοκρατία, την ελευθερία και τη δικαιοσύνη, το δρόμο για την πατρίδα μας, το δρόμο για το Μεξικό.

**Από τα βουνά του μεξικάνικου νότου,
εκ μέρους της Παράνομης Επαναστατικής
Επιτροπής Ινδιάνων,
Γενικής Διοίκησης του EZLN,
Subcomandante Insurgente Marcos,
Μεξικό, Σεπτέμβρης 1995**

Υ.Γ. ΠΟΥ ΔΙΝΕΙ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Μας είχε ξυπνήσει μια αυγή του Σεπτέμβρη με λάσπη και βροχή. Ήταν εκείνη τη χρονιά που ένας άλλος σεισμός διέλυε την απάθεια και τον ατομικισμό μιας χώρας που και τότε λεγόταν Μεξικό. Ο γερο-Antonio κρατούσε ζωντανή τη φλόγα της φωτιάς που ήταν το καταφύγιό μας. Να προσπαθήσουμε να στεγνώσουμε θα ήταν μάταιο, ο γερο-Antonio το ήξερε. Στεγνώνοντας η λάσπη θα γινόταν σκληρή γη που θα πλήγωνε το δέρμα και τις αναμνήσεις. Ο γερο-Antonio κι εγώ σκεφτόμασταν όχι τη λάσπη που μας σκέπαζε μέχρι τα μαλλιά, αλλά πώς θα κρατήσουμε μακριά τις σπίθες της φωτιάς που γιόρταζε την παρουσία μας. Την τελετουργία της φωτιάς την ακολούθησε η τελετουργία του καπνίσματος και ανάμεσα στον καπνό της φωτιάς και τον καπνό της πίπας αρχίσαμε μια συζήτηση για τον πόλεμο της ανεξαρτησίας. Ο γερο-Antonio άκουγε και έκανε νεύματα με το κεφάλι, κάθε φορά που η κουβέντα αναφερόταν στον Hidalgo, το Morelos, το Guerrero, το Mina, το Pipila, το Galeana. Δεν ήταν μια ιστορική αφήγηση, προσπαθούσα να μιλήσω για την μοναξιά εκείνων των ανδρών και εκείνων των γυναικών, για το πείσμα τους να συνεχίζουν εμπρός παρά τις διώξεις και τη συκοφάντηση. Δεν πρόλαβα να τελειώσω, ενώ μιλούσα για τη μεγάλη αντίσταση του αντάρτικου του Vicente Guerrero στα μεξικάνικα βουνά, ο γερο-Antonio με διέκοψε με ένα πνιχτό βήξιμο, από αυτά που συνήθιζε για να ανακοινώσει ότι μαζί με τη θερμή της αναμένης πίπας, στα χείλη του έφτανε ένα ακόμη θαύμα.

- Αυτό μου θύμισε κάτι- είπε ο γερο-Antonio και φύσηξε για να ζωντανέψει τη φλόγα και τις μνήμες. Έτσι, ανάμεσα στους εξεγερμένους του παρόντος και του παρελθόντος, ανάμεσα στον καπνό και τη φωτιά, ο γερο-Antonio, όπως κάποιος που αποθέτει ένα φορτίο βαρύ αλλά και πολύτιμο, άρχισε να προσφέρει τις λέξεις και άρχισε να σχηματίζεται....

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΠΑΘΙΟΥ, ΤΟΥ ΔΕΝΤΡΟΥ, ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

Ο γερο-Antonio δαγκώνει την πίπα του. Δαγκώνει τις λέξεις και τους δίνει μορφή και χροιά. Ο γερο-Antonio μιλάει και η βροχή σταματάει για ν' ακούσει, το σκοτάδι και το νερό κάνουν διάλειμμα. Ο γερο-Antonio αφηγείται την ιστορία:

“Οι μεγάλοι παππούδες μας έπρεπε να αντιμετωπίσουν το ξένο που ήρθε να κατακτήσει αυτή τη γη. Ο ξένος ήρθε για να μας επιβάλει άλλους τρόπους,

άλλη γλώσσα, άλλη πίστη, άλλο θεό, άλλη δικαιοσύνη. Η δικαιοσύνη του ήταν μόνο γι' αυτόν. Ο Θεός του ήταν ο χρυσός. Η πίστη του ήταν η ανωτερότητά του. Η γλώσσα του ήταν τα ψέματα. Ο τρόπος του ήταν η σκληρότητα. Οι δικοί μας, οι μεγάλοι πολεμιστές, του αντιστάθηκαν. Μεγάλες μάχες ξεκίνησαν οι γιοι αυτής της γης για να την υπερασπιστούν από το χέρι του ξένου. Όμως ήταν μεγάλη και η δύναμη που κρατούσε το ξένο χέρι. Μεγάλοι και καλοί πολεμιστές έπεφταν νεκροί στις μάχες. Οι μάχες συνεχίζονταν, λίγοι πολεμιστές είχαν μείνει πια, οι γυναίκες και τα παιδιά έπαιρναν τα όπλα από τους σκοτω-

μένους.

Μαζεύτηκαν τότε οι πιο σοφοί από τους γέροντες και αφηγήθηκαν την ιστορία του σπαθιού, του δέντρου, της πέτρας και του νερού. Διηγήθηκαν πως κάποτε, στους παλιούς τους χρόνους, εδώ στα βουνά, είχαν μαζευτεί όλα τα πράγματα που χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι για να δουλεύουν και για να αμύνονται. Οι θεοί είχαν πάρει μια βόλτα, όπως το συνηθίζανε, ή μπορεί και να κοιμόντουσαν κιόλας, γιατί ήταν πολύ τεμπέληδες εκείνοι οι θεοί, δεν ήταν οι μεγάλοι θεοί, οι πρώτοι, αυτοί που γέννησαν τον κόσμο. Ο άντρας και η γυναίκα ήταν κρυμμένοι στην καρδιά μιας γωνίας από το χάραμα, για να εξαντλήσουν το κορμί και να αυξήσουν τη ζωή. Η νύχτα ήταν σιωπηλή. Δεν μιλούσε η νύχτα γιατί ήξερε ότι λίγος χρόνος πια της έμενε. Τότε μίλησε το σπαθί.”

- Ένα σπαθί σαν αυτό - διακόπτει ο γέρο-Antonio

και σπκώνει μια δίκωπη ματσέτα. Οι φλόγες της φωτιάς αντανακλώνται, για μια στιγμή μονάχα ξεπετάγονται λαμπυρίσματα, μετά πάλι στο σκοτάδι. Ο γέρο-Antonio συνεχίζει:

“Τότε μίλησε το σπαθί και είπε:

- Έχω την περισσότερη δύναμη και μπορώ να τα καταστρέψω όλα. Η κόψη μου είναι κοφτερή και δίνει δύναμη σε όποιον με κρατά και θάνατο σε όποιον μου εναντιώνεται.

- Ψέματα! - είπε το δέντρο -. Εγώ έχω την περισσότερη δύναμη, έχω αντισταθεί στον άνεμο και στις πιο τρομερές καταιγίδες.

Το σπαθί και το δέντρο ρίχτηκαν στη μάχη. Ακλόνητο και δυνατό στήθηκε το δέντρο και αντιμετώπισε το σπαθί. Το σπαθί χτυπούσε μέχρι που τελικά έκοψε τον κορμό και το δέντρο σωριάστηκε στη γη.

- Έχω την περισσότερη δύναμη - ξαναείπε το σπαθί.

- Ψέματα! - είπε η πέτρα - Έχω εγώ την περισσότερη δύναμη, είμαι αρχαία και σκληρή, είμαι βαριά και γερή.

Το σπαθί και η πέτρα ρίχτηκαν στη μάχη. Αποφασισμένη και δυνατή στήθηκε η πέτρα και αντιμετώπισε το σπαθί. Το σπαθί χτυπούσε και χτυπούσε, αλλά δεν μπορούσε να νικήσει την πέτρα, μόνο της έσπαγε μικρά κομμάτια. Στο τέλος στόμωσε η κόψη του σπαθιού αλλά και η πέτρα ήταν πια κουτσουρεμένη.

- Ισοπαλία! - είπαν το σπαθί και η πέτρα και σεναχωρήθηκαν γιατί η μάχη τους αποδείχτηκε άσκοπη.

Όλη αυτή την ώρα το νερό από το ρυάκι δεν έκανε τίποτα, παρά μόνο έβλεπε τις μάχες χωρίς να μιλάει. Το σπαθί γύρισε στο νερό και του είπε:

- Εσύ είσαι πιο αδύναμο από όλους μας. Δεν μπορείς να κάνεις τίποτα σε κανένα. Είμαι πολύ πιο δυνατό από σένα! - είπε το σπαθί και ρίχτηκε με μανία στο νερό από το ρυάκι. Έγινε μεγάλος πάταγος, τα ψάρια κατατρόμαξαν, το νερό δεν αντιστάθηκε στο χτύπημα του σπαθιού.

Χωρίς να πει τίποτα, το νερό ξαναπήρε την αρχική του μορφή, κύκλωσε το σπαθί από όλες τις μεριές και συνέχισε το δρόμο του προς το ποτάμι που οδηγεί στο μεγάλο νερό που έχουν φτιάξει οι θεοί για να γιατρεύουν τη δίψα τους.

Πέρασε ο καιρός και το σπαθί μέσα στο νερό άρχισε να παλιώνει και να σκουριάζει, δεν έκοβε καθόλου πια και τα ψαράκια το πλησίαζαν χωρίς φόβο και το κορόιδευαν. Το σπαθί βγήκε από το ρυάκι με μεγάλη στεναχώρια. Χωρίς κόψη και πτημένο, άρχισε τα παράνομα: Είμαι πολύ πιο δυνατό από το νερό αλλά δεν μπόρεσα να του κάνω τίποτα ενώ, αυτό, χωρίς καν να παλέψει, με νίκησε!

Πέρασε και το χάραμα και ήρθε ο ήλιος να ξυπνήσει τον άντρα και τη γυναίκα που είχαν τόσο κουραστεί μαζί για να γίνουν καινούργιοι. Ο άντρας και η γυναίκα βρήκαν το σπαθί ριγμένο σε μια γωνία και σκοτεινιασμένο, την πέτρα κομματιασμένη, το δέντρο ριγμένο στη γη και το ρυάκι να τραγουδάει...

Οι παππούδες μας τελείωσαν την αφήγηση της ιστορίας του σπαθιού, το δέντρο, της πέτρας και του νερού και είπαν: "Υπάρχουν φορές που πρέπει να πολεμάμε όπως το σπαθί απέναντι στο θηρίο, υπάρχουν φορές που πρέπει να πολεμάμε όπως το δέντρο στην καταιγίδα, υπάρχουν φορές που πρέπει να πολεμάμε όπως η πέτρα ενάντια στο χρόνο. Υπάρχουν όμως και φορές που πρέπει να πολεμάμε όπως το νερό ενάντια στο σπαθί, το δέντρο και την πέτρα. Τώρα είναι η ώρα για να γίνουμε νερό και να συνεχίσουμε το δρόμο μας προς το ποτάμι που θα μας βγάλει στο μεγάλο νερό που έχουν φτιάξει για να γιατρεύουν τη δίψα τους οι μεγάλοι θεοί, οι πρώτοι, αυτοί που γέννησαν τον κόσμο".

- Έτσι έκαναν και οι παππούδες μας - είπε ο γέρο-Antonio. Αντιστάθηκαν όπως το νερό αντιστέκεται και στα πιο λυσσασμένα χτυπήματα. Ο ξένος ήρθε, ήταν πανίσχυρος, οι αδύναμοι φοβήθηκαν, αυτός πίστεψε ότι είχε νικήσει αλλά ο χρόνος πέρασε και ο ξένος σκούριασε και πάλιωσε. Τώρα ο ξένος στέκεται αναστατωμένος σε μία γωνία και αναρωτιέται πως γίνεται να είναι πτημένος, αφού είχε κερδίσει.

Ο γέρο-Antonio ξαναάγει την πίπα του και το σωρό τα ξερόκλαδα στη φωτιά και συνεχίζει:

- Έτσι οι μεγάλοι και σοφοί παππούδες μας κέρδισαν τον πόλεμο ενάντια στον ξένο. Αυτός τώρα φεύγει. Εμείς είμαστε εδώ, όπως τα νερά στο ρυάκι συνεχίζουμε το δρόμο μας προς το ποτάμι που θα μας βγάλει στο μεγάλο νερό που έχουν φτιάξει για να γιατρεύουν τη δίψα τους οι μεγάλοι θεοί, οι πρώτοι, αυτοί που γέννησαν τον κόσμο.

Το χάραμα έφυγε, μαζί του και ο γέρο-Antonio. Εγώ ακολούθησα το δρόμο του ήλιου, προς τη δύση, βαδίζοντας πλάι σ' ένα ρυάκι που σαν φίδι προχωρούσε προς το ποτάμι. Μπροστά στην αντανάκλαση, ανάμεσα στον ήλιο της αυγής και τον ήλιο του σούρουπου, βρίσκεται το τρυφερό χάδι του ήλιου του μεσονυχτίου. Μία θεραπεία που είναι πληγή. Ένα νερό

που είναι δίψα. Μία συνάντηση που είναι αναζήτηση.

Όπως το σπαθί στην ιστορία του γέρο-Antonio, η κυβερνητική επίθεση του Φλεβάρη διέσχισε χωρίς δυσκολία την περιοχή των Ζαπατίστας. Πανίσχυρο, αστραφτερό, με μία περίτεχνη λαβή το σπαθί της Εξουσίας χτύπησε τη γη των Ζαπατίστας. Όπως το σπαθί στην ιστορία του γέρο-Antonio, έκανε μεγάλο πάταγο και μια φορά ακόμα τρόμαξε μερικά

ψάρια. Όπως στην ιστορία του γέρο-Antonio, το χτύπημα ήταν δυνατό, τρομερό ... και άχρηστο. Όπως το σπαθί στην ιστορία του γέρο-Antonio, βρίσκεται ακόμα μέσα στο νερό, παλιώνει και σκουριάζει. Και το νερό; Συνεχίζει το δρόμο του, περικυκλώνει το σπαθί και χωρίς πολλά - πολλά φτάνει μέχρι το ποτάμι που θα το βγάλει στο-μεγάλο νερό που έχουν φτιάξει για να γιατρέψουν τη δίψα τους οι μεγάλοι θεοί, οι πρώτοι αυτοί που γέννησαν τον κόσμο.

Αυτά. Σας εύχομαι υγεία και το νερό που γιατρεύει και ξεδιψάει.

Από τα βουνά του μεξικάνικου νότου
Εκ μέρους της Παράνομης Επαναστατικής Επι-
τροπής Ινδιάνων,
Γενικής Διοίκησης του EZLN,
Subcomandante Insurgente Marcos, πλέοντας
κάτω από το ρυάκι,
Μεξικό, Σεπτέμβρης 1995

1. **CONAI:** Εθνική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, πρωτοβουλία "προσωπικοτήτων" και μη-κυβερνητικών οργανώσεων.
2. **Cocopa:** Επιτροπή Ειρήνης και Συμφωνίας, πρωτοβουλία γνωστών νομοθετών.
3. **Iruegas:** Κυβερνητικό στέλεχος, υποτιθέμενος εκφραστής της λεγόμενης "σκληρής γραμμής".
4. **Guerrero:** Πολιτεία του Μεξικό όπου έχει αναπτυχθεί ισχυρό κίνημα πολιτικής ανυπακοής ενάντια στον με νοθεία εκλεγμένο κυβερνήτη, ο οποίος ενέχεται και στο εμπόριο ναρκωτικών.
5. **Tabasco:** Πολιτεία του Μεξικό όπου έχει αναπτυχθεί ισχυρό κίνημα πολιτικής ανυπακοής ενάντια στον με νοθεία εκλεγμένο κυβερνήτη.

6. **Ruta-100:** Αστικές συγκοινωνίες της Πόλης του Μεξικό. Την άνοιξη του 1995 η κυβέρνηση διέλυσε την εταιρία, απέλυσε όλους τους εργαζόμενους και συνέλαβε συνδικαλιστές του συνδικάτου των εργαζόμενων στην εταιρία (SUTAU-100) με την κατηγορία ότι χρησιμοποιούσαν το ταμείο του συνδικάτου για να χρηματοδοτούν τον EZLN. Από τότε οι απολυμένοι βρίσκονται σε συνεχείς κινητοποιήσεις.

7. **Αποκλεισμένοι του UNAM:** Φοιτητές οι οποίοι πέτυχαν στις εξετάσεις για εισαγωγή στο πανεπιστήμιο της Πόλης του Μεξικό, αλλά στη συνέχεια ακυρώθηκε η εγγραφή τους, για "οικονομικούς λόγους".

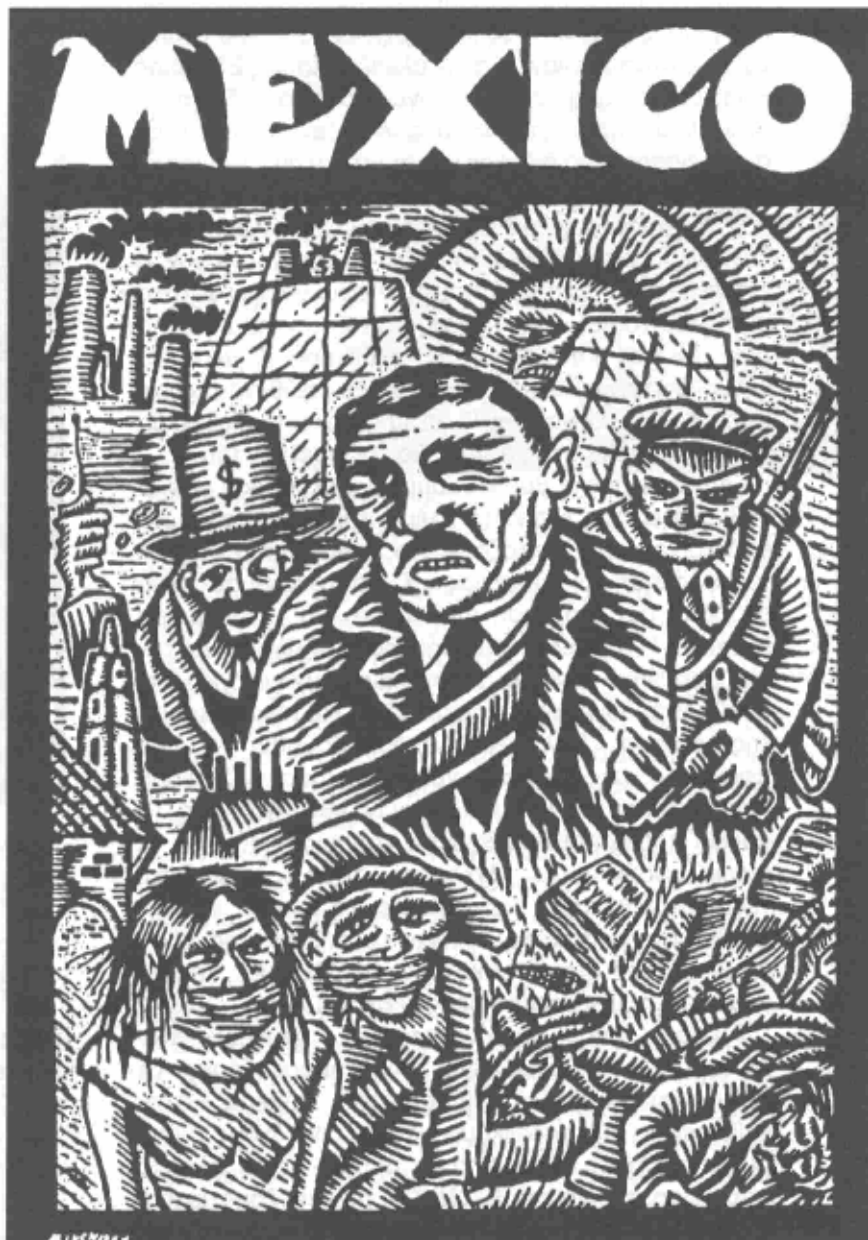
8. **Barzon:** Κίνημα οφειλετών που αρνούνται να πληρώσουν τα χρέη τους στις τράπεζες.

9. **PAN:** Κόμμα Εθνικής Δράσης, "εκσυγχρονιστικό" κόμμα της δεξιάς, με στενές σχέσεις με επιχειρηματικούς κύκλους των ΗΠΑ.

10. **PRD:** Κόμμα της Δημοκρατικής Επανάστασης, κεντροαριστερό κόμμα στο οποίο συμμετέχουν, κυρίως στην ύπαιθρο, ιδιαίτερα ριζοσπαστικά και αγωνιστικά μέλη αγροτικών και ανεξάρτητων οργανώσεων, για λόγους πολιτικής κάλυψης. Πάρα πολλά μέλη του PRD έχουν δολοφονηθεί από μπάτσους και παρακρατικούς.

11. **Tepoztlán:** Πόλη στην πολιτεία Yucatan, όπου όταν η κυβέρνηση προσπάθησε να καταπατήσει κοινοτικές εκτάσεις για να κατασκευάσει ένα γήπεδο γκολφ, δημιουργήθηκε ένα αυθόρμητο μαζικό κίνημα πολιτών που κατέλαβε την έκταση και από τότε την αυτοδιαχειρίζεται.

12. **Aguascalientes:** Τοποθεσία στην ζούγκλα Lacandona, στα πρώην απελευθερωμένα ζαπατιστικά εδάφη, όπου το καλοκαίρι του 1994 οι μαχητές του EZLN κατασκεύασαν στην πλαγιά ενός βουνού ένα αμφιθέατρο για 8.000 άτομα. Ονομάστηκε έτσι ως αναφορά στην πόλη όπου το 1914 πραγματοποιήθηκε η επαναστατική συνέλευση των αντάρτικων ομάδων και των επαναστατικών οργανώσεων της μεξικάνικης επανάστασης των αρχών του αιώνα. Τον Αύγουστο του 1994, στο Aguascalientes της Chiapas, πραγματοποιήθηκε η πρώτη σύνοδος της CND. Όταν το Φλεβάρη του 1995 ο κυβερνητικός στρατός εισέβαλε στη ζαπατιστική περιοχή, ισοπέδωσε ολοκληρωτικά το αμφιθέατρο και τις υπόλοιπες εγκαταστάσεις (βιβλιοθήκη, εγκαταστάσεις φιλοξενίας, μαγειρία κλπ).

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΤΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΙΝΔΙΑΝΩΝ, ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ EZLN

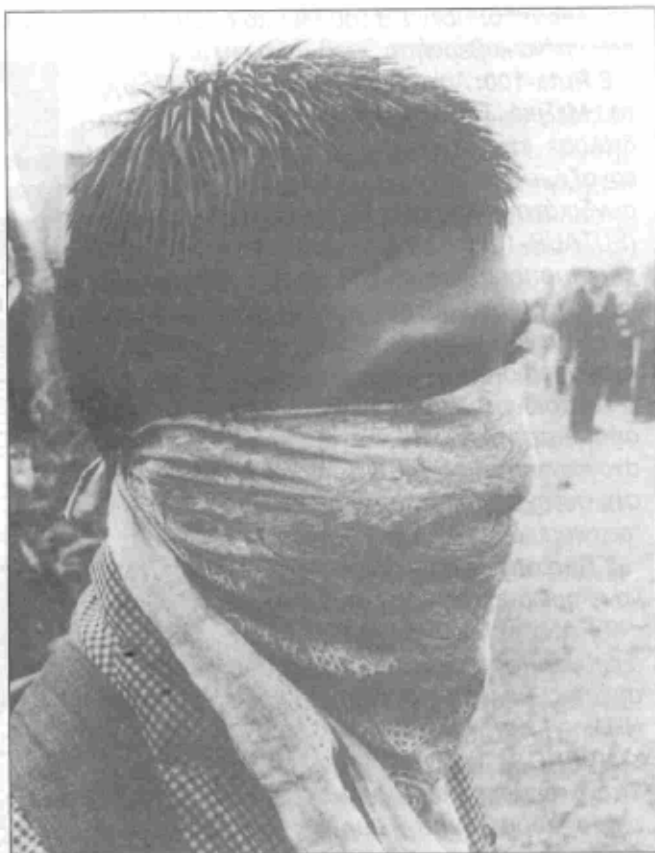
ΜΕΞΙΚΟ, 12 ΟΚΤΩΒΡΗ 1995

Αδέρφια,

σήμερα φέρνουμε στη μνήμη μας τους μεγάλους προγόνους μας, αυτούς που άρχισαν το μακρύ αγώνα της αντίστασης ενάντια στην αλλαζονεία της Εξουσίας και τη βία του χρήματος. Οι πρόγονοί μας μάς δίδαξαν ότι ένας λαός που έχει αξιοπρέπεια δεν παραδίνεται, αντιστέκεται. Μας δίδαξαν να είμαστε περήφανοι για το χρώμα του δέρματός μας, τη γλώσσα μας, τον πολιτισμό μας. Περισσότερα από 500 χρόνια εκμετάλλευσης και διωγμών δεν στάθηκαν αρκετά για να μας αφανίσουν. Η αντίστασή μας δε σταμάτησε, η ιστορία γράφεται με το αίμα μας. Το μεξικάνικο έθνος στηρίζεται στα κόκκαλα μας. Αν μας καταστρέψουν, ολόκληρη η χώρα θα καταρρεύσει, θα περιπλανιέται χωρίς κατεύθυνση, χωρίς ρίζες. Φυλακισμένο στην ίδια του τη σκιά, το Μεξικό θα αρνηθεί το μέλλον του αν αρνηθεί το παρελθόν του.

Σήμερα είμαστε βασικό κομμάτι μιας χώρας που οι κυβερνήτες της έχουν το βλέμα προσκολλημένο στο εξωτερικό και κοιτάζουν το παρελθόν γεμάτοι περιφρόνηση και αποστροφή. Για αυτούς είμαστε ένα εμπόδιο, μια ενόχληση που πρέπει να καταστραφεί σιωπηλά. Η θηριωδία τους σήμερα εκδηλώνεται με την ελεημοσύνη, ο θάνατος αναζητά πιο ήσυχους δρόμους, αναζητά τη συνενοχή του σκοταδιού και την απόκρυψη της σιωπής. Παλιότερα προσπαθούσαν να μας αφανίσουν με δόγματα, χρησιμοποιούσαν διάφορα ιδεολογήματα για να ξεριζώσουν τις εθνότητές μας. Το αδέξιο πρόσχημα που σήμερα χρησιμοποιούν για να συγκαλύψουν το έγκλημά τους ονομάζεται νεοφιλελευθερισμός και σημαίνει το θάνατο και την εξαθλίωση των πρώτων κατοίκων αυτής της γης, όλων όσων έχουμε διαφορετικό χρώμα αλλά μια καρδιά ινδιάνικη και λεγόμαστε επίσης μεξικάνοι.

Σήμερα επαναλαμβάνονται οι διωγμοί των εξεγερμένων ινδιάνων από τους κονκισταδόρες. Οι σύγχρονοι εισβολείς βρίσκονται σήμερα στην κυβέρνηση. Καταδιώκουν τους ινδιάνους που συσπειρώθηκαν γύρω από τη σημαία με το κόκκινο αστέρι, τη σημαία του EZLN. Όχι μόνο οι ζαπατίστας, αλλά όλοι οι ινδιάνοι του Μεξικό, ακόμα και αυτοί που είναι λευκοί, σήμερα καταδιωκόμαστε από το θάνατο που υπακούει στις εντολές των ισχυρών. Τα αδέρφια μας στο Guerrero υποφέρουν από την αυθαιρεσία του τοποτηρητή της ηγεμονίας που η κεντρική εξουσία επιβάλλει με τα κέρδη από το εμπόριο ναρκωτικών. Στη Veracruz, στην Oaxaca, στο Hidalgo και στο San Luis Potosi οι σύγχρονοι "caciques", με το μανδύα του κυβερνήτη, καταδιώκουν το σκούρο αίμα. Στο βορρά οι

ινδιάνοι αδερφοί και αδερφές μας πληρώνουν με θάνατο και φτώχεια την αυτοκρατορία των ναρκωτικών που οικοδομήθηκε από την τυραννία. Στο κέντρο και στο νότο της χώρας η κτηνωδία και η περιφρόνηση προελαύνουν στο όνομα της προόδου.

Οι υπηρέτες της εξουσίας, με το πρόσωπο παραμορφωμένο από το σαρκασμό, εμπορεύονται στο εξωτερικό τη τιμή της χώρας. Γεμάτοι αλλαζονεία, νομίζουν πως έχουν πια κερδίσει και πως δεν υπάρχουν πλέον αξιοπρεπείς μεξικάνοι. Μας προσφέρουν ένα δουλοπρεπές και ταπεινωμένο έθνος των σκιών. Αναζητούν μια τιμή για κάτι που δεν είναι προς πώληση: την τιμή των μεξικάνων.

Το μεξικάνικο αίμα τρέφεται από το ινδιάνικο αίμα. Αυτό που ξεχωρίζει τους ινδιάνους δεν είναι το χρώμα του δέρματός τους, η αξιοπρέπεια και ο συνεχής αγώνας είναι αυτό που τους καθορίζει. Όλοι όσοι αγωνιζόμαστε είμαστε αδέρφια, το χρώμα του δέρματος ή η γλώσσα δεν έχουν καμμία σημασία.

Αυτό που έχει σημασία είναι μια σημαία που αναγνωρίζει το ινδιάνικο θεμέλιο του έθνους, που ως

τώρα ήταν καταδικασμένο στην απόγνωση. Σ' αυτή τη σημαία, σημασία έχει ο αετός που προειδοποιεί το φίδι της Εξουσίας για τη μοίρα του. Αυτό που έχει σημασία είναι η γη, που μας κουβαλάει μες στην ιστορία και δεν επιτρέπει τη λήθη των ιδίων μας των εαυτών. Αυτό που έχει σημασία είναι ο ουρανός πάνω από τους ώμους μας, σήμερα ένα βάρος που πονά, αύριο όμως μια χαρά για το βλέμμα μας. Αυτό που έχει σημασία είναι οι μεξικάνοι και όχι όσοι μας ξεπουλάν, χτυπώντας ξένες πόρτες.

Οι αρχαίοι μας πρόγονοι διηγούνται πως δέχτηκαν ως δώρα το λόγο και τη σιωπή για να φανερώνονται και να αγγίζουν την καρδιά των άλλων. Μιλώντας και ακούγοντας μαθαίνουν οι πραγματικοί άνθρωποι να πορεύονται. Ο λόγος είναι ο τρόπος για να ταξιδεύεις μέσα στην ίδια σου την ψυχή. Ο λόγος είναι ο τρόπος για να φτάνεις στον άλλον. Οι ισχυροί προσφέρουν στον πόνο μας τη σιγή για να μας κάνουν ασήμαντους. Στη δικιά μας σιωπή είμαστε όλοι ενωμένοι. Μιλώντας ο πόνος μας μετριάζεται. Μιλάμε και γεννιέται μια κοινωνία. Οι ισχυροί μιλούν για να επιβάλλουν την αυτοκρατορία της σιγής. Εμείς μιλάμε για να γίνουμε κάτι καινούριο. Οι ισχυροί σιωπούν για να αποκρύψουν τα εγκλήματά τους. Εμείς σιωπούμε για να ακούσουμε ο ένας τον άλλο, να αγγίζουμε, να νιώσουμε.

Αυτό είναι το όπλο, αδέρφια. Ας προφέρουμε το λόγο μες την απόλυτη σιγή. Ας μιλήσουμε το λόγο μας. Ας φωνάξουμε το λόγο μας. Ας υψώσουμε το λόγο μας, σπάζοντας τη σιωπή των ανθρώπων μας. Ας σκοτώσουμε τη σιγή. Ας ζήσουμε το λόγο μας. Ας αφήσουμε τους ισχυρούς μόνους τους μ' αυτά που λέει και μ' αυτά που αποσιωπά το ψέμα. Ας ενωθούμε στο λόγο και τη σιωπή που απελευθερώνουν.

Σαν σήμερα, 12 Οκτώβρη, πριν 503 χρόνια, άρχισε να πεθαίνει ο λόγος και η σιωπή των ισχυρών.

Σαν σήμερα, 12 Οκτώβρη, πριν 503 χρόνια, άρχισαν ο λόγος και η σιωπή μας να αντιστέκονται, να αγωνίζονται, να ζουν.

Σήμερα, 503 χρόνια από τότε που ξεκινήσαμε, είμαστε ακόμα εδώ. Είμαστε περισσότεροι και καλύτεροι, ήδη έχουμε πολλά χρώματα και ο λόγος μας μιλιέται σε πολλές γλώσσες.

Σήμερα, στη καρδιά μας δεν κατοικεί η ντροπή για το χρώμα του δέρματός μας ή για τη γλώσσα μας.

Σήμερα λέμε ότι είμαστε ινδιάνοι όπως θα λέγαμε ότι είμαστε γίγαντες.

Σήμερα, 503 χρόνια από τότε που ήρθε για να μας διατάξει ο ξένος θάνατος και η σιωπή του, αντιστεκόμαστε και μιλάμε.

Σήμερα, 503 χρόνια μετά, ζούμε.

Ζήτω οι ινδιάνοι του Μεξικό!
Δημοκρατία! Ελευθερία! Δικαιοσύνη!
Από τα βουνά του μεξικάνικου νότου,
Subcomandante Insurgente Marcos
Οκτώβρης 1995

Ανακοίνωση του EZLN

Αδέρφια,
η Παράνομη Επαναστατική Επιτροπή Ινδιάνων,
Γενική Διοίκηση του EZLN, δηλώνει τα ακόλουθα:

1. Στις 26 Οκτώβρη 1995 η συντρόφισσα Cecilia Rodriguez, πολίτης των ΗΠΑ και νόμιμος εκπρόσωπος του EZLN μέσω της NCDM, δέχτηκε την επίθεση μιας συμμορίας εγκληματιών που υπηρετούν τη τυραννία στην πολιτική της βίας και των εξευτελισμών ενάντια στους τίμιους ανθρώπους που υποστηρίζουν τον EZLN στον αγώνα του για μια ειρήνη δίκαια και αξιοπρεπή.

2. Η δειλή επίθεση ενάντια στη ζαπατίστα Cecilia Rodriguez αποτελεί μέρος μιας σειράς επιθέσεων και πράξεων εξευτελισμού ενάντια στις γυναίκες που αγωνίζονται για τη δημοκρατία στο Μεξικό, μιας σειράς εγκλημάτων ενάντια σε γυναίκες, ινδιάνες ή όχι, στην περιοχή της Chiapas.

3. Η τυραννία δεν μπορεί να εγγυηθεί την ασφάλεια κανενός στη Chiapas, παρά την παρουσία δεκάδων χιλιάδων στρατιωτών που μοναδικό στόχο έχουν την εξασφάλιση της ατιμωρησίας των ισχυρών.

4. Αφού οι νόμοι της τυραννίας δεν κάνουν τίποτα ενάντια σ' αυτές τις περιπτώσεις, ο EZLN δεσμεύεται να εντοπίσει και να συλλάβει τους δράστες αυτής και άλλων αντίστοιχων επιθέσεων ενάντια σε γυναίκες στη Chiapas και να τους δικάσει σύμφωνα με τους ζαπατιστικούς νόμους.

5. Ο EZLN ενώνει τη φωνή του και τη δράση του με τις χιλιάδες των ανθρώπων που απαιτούν την απόδοση δικαιοσύνης σε όλες τις περιπτώσεις βίας ενάντια σε γυναίκες. Καλούμε όλες τις γυναίκες και τους άντρες που στο Μεξικό και σε ολόκληρο τον κόσμο αγωνίζονται για δημοκρατία, ελευθερία και δικαιοσύνη να δραστηριοποιηθούν για αυτό το θεμελιώδες δικαίωμα κάθε ανθρώπινης ύπαρξης: το σεβασμό στη γυναίκα.

Από τα βουνά του μεξικάνικου νότου
Παράνομη Επαναστατική Επιτροπή Ινδιάνων,
Γενική Διοίκηση του EZLN,
Νοέμβρης του 1995

**“...μια πολιτική δύναμη
που δεν θα επιδιώκει
την κατάληψη της εξουσίας”**

IV ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΖΟΥΓΚΛΑΣ LACANDONA

Αδέρφια,

δεν θα πεθάνει ο ανθός του λόγου*. Μπορεί να πεθάνει το καλυμένο πρόσωπο που σήμερα τον προφέρει, αλλά ο λόγος που έρχεται από τα βάθη της ιστορίας και της γης δεν πρόκειται ποτέ πια να σβηστεί από την αλαζονεία της εξουσίας.

Γεννηθήκαμε από τη νύχτα. Μέσα της ζούμε. Μέσα της πεθαίνουμε. Όμως το φως θα είναι το αύριο για τους πολλούς, γι' αυτούς που σήμερα κλαίνει μέσα στη νύχτα, γι' αυτούς που τους αρνιούνται τη μέρα, γι' αυτούς που τους δωρίζουν το θάνατο, γι' αυτούς που τους απαγορεύουν τη ζωή. Το φως για όλους. Όλα για όλους. Για μας ο πόνος και η αγωνία, για μας η χαρούμενη ανυποταξία, για μας το μέλλον που μας αρνούνται, για μας η εξεγερμένη αξιοπρέπεια. Τίποτα για μας.

Ο αγώνας μας είναι για να μπορέσουμε να ακουστούμε, αλλά η τυραννία ουρλιάζει με αλαζονεία και σκεπάζει με βομβαρδισμούς τα αυτιά της.

Ο αγώνας μας είναι για την πείνα, αλλά η τυραννία ταΐζει τα παιδιά μας με μπαρούτι και διατάγματα.

Ο αγώνας μας είναι για αξιοπρεπείς κατοικίες, αλλά η τυραννία καταστρέφει τα σπίτια μας και την ιστορία μας.

Ο αγώνας μας είναι για τη γνώση, αλλά η τυραννία μοιράζει την άγνοια και την περιφρόνηση.

Ο αγώνας μας είναι για τη γη, αλλά η τυραννία προσφέρει νεκροταφεία.

Ο αγώνας μας είναι για μια εργασία δίκαια και αξιοπρεπή, αλλά η τυραννία αγοράζει και πουλά σώματα και συνειδήσεις.

Ο αγώνας μας είναι για τη ζωή, αλλά η τυραννία μας προσφέρει για μέλλον το θάνατο.

(...)

Το αίμα μας και τα λόγια μας άναψαν μια μικρή φωτιά πάνω στα βουνά, μια φωτιά που την κατεβάσαμε στο σπίτι της εξουσίας και του χρήματος. Αυτή τη φωτιά την προστάτησαν αδερφοί μας και αδερφές μας από άλλες φυλές και άλλες γλώσσες, με άλλο χρώμα αλλά με την ίδια καρδιά, από αυτή τη φωτιά ξεδίψασαν τις δικές τους φλόγες.

Ήρθαν οι ισχυροί και προσπάθησαν να σβήσουν τη φωτιά με μια ορμή τρομερή, όμως το δικό μας φως ήδη μεγάλωνε μέσα από άλλες φλόγες. Οι ισχυροί φαντάστηκαν πως θα μπορούσαν να σβήσουν την εστία της πυρκαγιάς. Γελάστηκαν. Οι εστίες είναι πια παντού.

Οι αλαζόνες θέλησαν να σβήσουν μια εξέγερση που η αγνοιά τους την τοποθετεί στις αρχές του

1994. Όμως η εξέγερση που σήμερα έχει χρώμα σκούρο και μιλάει τη γλώσσα της αλήθειας, δεν γεννήθηκε τώρα. Στο παρελθόν μιλούσε άλλες γλώσσες, σε άλλους τόπους. Σε πολλά βουνά και σε πολλές ιστορίες έχει βαδίσει η εξέγερση ενάντια στην αδικία (...) η εξέγερση δεν είναι ζήτημα γλώσσας, είναι υπόθεση αξιοπρέπειας και ανθρωπιάς.

Για να δουλέψουμε, μας σκοτώνουν. Για να ζήσουμε, μας σκοτώνουν. Δεν υπάρχει θέση για μας στον κόσμο της εξουσίας. Μας σκοτώνουν επειδή αγωνιζόμαστε, αλλά έτσι γινόμαστε ένας καινούριος κόσμος που μας χωράει όλους και όλοι ζούμε και πεθαίνουμε μέσα στο λόγο. Θέλουν να πάρουν τη γη μας ώστε να μην έχουν έδαφος τα βήματά μας. Θέλουν να μας πάρουν την ιστορία ώστε ο λόγος μας να πεθάνει στη λήθη. Δεν μας θέλουν ινδιάνους. Μας θέλουν νεκρούς.

Η επιθυμία των ισχυρών ήταν η σιωπή μας. Σιωπώντας πεθαίναμε, δεν υπήρχαμε χωρίς λόγο. Αγωνιζόμαστε για να μιλάμε ενάντια στη λήθη, ενάντια στο θάνατο, για τη μνήμη και για τη ζωή.
(...)

Σήμερα, με την καρδιά του Εμιλιάνο Ζαπάτα, έχοντας ακούσει τη φωνή όλων των αδερφών μας, καλούμε το λαό του Μεξικό να συμμετάσχει σε μια νέα εποχή του αγώνα για την εθνική απελευθέρωση και την οικοδόμηση μιας νέας χώρας, μέσα από αυτή τη...

Τέταρτη Διακήρυξη της Ζούγκλας Lacandona

...με την οποία καλούμε όλους τους τίμιους ανθρώπους να συμμετάσχουν στη νέα πανεθνική πολιτική δύναμη που γεννιέται σήμερα, στο...

Ζαπατιστικό Μέτωπο για την Εθνική Απελευθέρωση

(Frente Zapatista de Liberacion Nacional)

...μια οργάνωση πολιτών, ειρηνική, ανεξάρτητη, δημοκρατική, μεξικάνικη, πανεθνική, μια οργάνωση για τη δημοκρατία, την ελευθερία και τη δικαιοσύνη στο Μεξικό. Το FZLN γεννιέται σήμερα και καλούμε για να συμμετάσχουν σ' αυτό τους εργάτες, τους εργαζόμενους στην ύπαιθρο και την πόλη, τους ινδιάνους, τους έποικους, τους φοιτητές και τους καθηγητές, τις γυναίκες του Μεξικό, τους νέους όλης της χώρας, τους τίμιους διανοούμενους και καλλιτέχνες, τους συνεπείς θρησκευόμενους, όλους τους πολίτες του Μεξικό που θέλουν όχι την εξουσία, αλλά τη δημοκρατία, την ελευθερία και τη δικαιοσύνη για μας και τα παιδιά μας.

Καλούμε την πανεθνική κοινωνία των πολιτών, όσους δεν ανήκουν σε κόμματα, το κοινωνικό κίνημα των πολιτών, όλους τους μεξικάνους, για να οικοδομήσουμε μια νέα πολιτική δύναμη. Μια νέα πολιτική δύναμη που θα είναι πανεθνική. Μια νέα πολιτική δύναμη βασισμένη στον EZLN.

Μια νέα πολιτική δύναμη που θα αποτελεί τμήμα ενός ευρύτερου κινήματος αντίστασης, του Κινήματος για την Εθνική Απελευθέρωση, ένα πεδίο πολιτικής δράσης των πολιτών όπου θα συναντιούνται διαφορετικές επιθυμίες και ανεξάρτητες αντιστεκόμενες πολιτικές δυνάμεις, όπου θα συντονίζονται ενιαίες δραστηριότητες.

Μια νέα πολιτική δύναμη της οποίας τα μέλη δεν θα συμμετέχουν στην εκλογική διαδικασία, ούτε θα καταλαμβάνουν οποιοδήποτε κυβερνητικό πόστο σε οποιοδήποτε επίπεδο. Μια πολιτική δύναμη που δεν θα επιδιώκει την κατάληψη της εξουσίας. Μια πολιτική δύναμη που δεν θα είναι ένα πολιτικό κόμμα.

Μια πολιτική δύναμη που θα μπορεί να οργανώσει τα αιτήματα και τις προτάσεις των πολιτών ώστε όποιος διοικεί, να διοικεί υπακούοντας. Μια πολιτική δύναμη που θα μπορεί να οργανώσει την επίλυση των συλλογικών προβλημάτων χωρίς την παρέμβαση των πολιτικών κομμάτων και της κυβέρνησης. Δεν χρειάζεται να ζητήσουμε την άδεια για να είμαστε ελεύθεροι. Η άσκηση της διακυβέρνησης είναι δικαίωμα της κοινωνίας και αυτή θα επιλέξει τον τρόπο που θα ασκείται. Μια πολιτική δύναμη που θα αγωνίζεται ενάντια στη συγκέντρωση του πλούτου στα χέρια λίγων, ενάντια στο συγκεντρωτισμό της εξουσίας. Μια πολιτική δύναμη της οποίας τα μέλη δεν θα έχουν άλλη ανταμοιβή από την εκπλήρωση του καθήκοντος.

Μια πολιτική δύναμη με οργάνωση τοπική, περιφερειακή και πανεθνική που θα γεννηθεί από τη βάση, από την κοινωνική της στήριξη. Μια πολιτική δύναμη που θα γεννηθεί από τις επιτροπές διαλόγου των πολιτών.

Μια πολιτική δύναμη που λέγεται "Μέτωπο" γιατί θέλει να συνενώσει μη-κομματικές οργανωτικές προσπάθειες, γιατί θα έχει πολλά επίπεδα συμμετοχής και πολλές μεθόδους αγώνα.

Μια πολιτική δύναμη που λέγεται "Ζαπατιστική" γιατί γεννήθηκε με την ινδιάνικη καρδιά κι ελπίδα που μαζί με τον EZLN κατέβηκαν από τα μεξικάνικα βουνά.

Μια πολιτική δύναμη που λέγεται "για την Εθνική

Απελευθέρωση" γιατί αγωνίζεται για την ελευθερία όλων των μεξικάνων σε ολόκληρη τη χώρα.

Μια πολιτική δύναμη με πρόγραμμα αγώνα 13 αιτήματα, τα σημεία της Πρώτης Διακήρυξης της Ζούγκλας Lacandona όπως αυτά εμπλουτίστηκαν μετά από δύο χρόνια εξέγερσης. Μια πολιτική δύναμη που θα αγωνιστεί ενάντια στο σύστημα του κόμματος-κράτους. Μια πολιτική δύναμη που θα αγωνιστεί για τη δημοκρατία σε όλα τα ζητήματα και όχι μόνο στην περίπτωση των εκλογών. Μια πολιτική δύναμη που θα αγωνιστεί για ένα νέο σύνταγμα και μια νέα σύνταξη της χώρας. Μια πολιτική δύναμη που θα αγωνιστεί για να υπάρχει παντού δικαιοσύνη, ελευθερία και δημοκρατία. Μια πολιτική δύναμη που δεν θα αγωνιστεί για την κατάληψη της πολιτικής εξουσίας αλλά για μια δημοκρατία όπου όποιος διοικεί θα διοικεί υπακούοντας.

Καλούμε όλους τους άντρες και τις γυναίκες του Μεξικό, τους ινδιάνους και τους μη-ινδιάνους, όλες τις φυλές που συνθέτουν το έθνος, όσους συμφωνούν να αγωνιστούν για στέγη, γη, εργασία, ψωμί, υγεία, εκπαίδευση, πληροφόρηση, κουλτούρα, ανεξαρτησία, δημοκρατία, δικαιοσύνη, ελευθερία και ειρήνη. Όλους όσους αντιλαμβάνονται ότι το σύστημα του κόμματος-κράτους είναι το βασικό εμπόδιο για το πέρασμα στη δημοκρατία, όλους όσους ξέρουν ότι δημοκρατία δεν σημαίνει εναλλαγές της εξουσίας αλλά κυβέρνηση του λαού, από το λαό, για το λαό. Όλους όσους συμφωνούν ότι πρέπει να υπάρξει μια καινούρια Carta Magna που θα ενσωματώνει τα βασικά αιτήματα του μεξικάνικου λαού και θα δίνει υπόσταση στο άρθρο 39 με τη διεξαγωγή δημοψηφισμάτων και λαϊκών διαβουλεύσεων. Όλους όσους ούτε ελπίζουν ούτε επιδιώκουν να καταλάβουν δημόσιες θέσεις ή πόστα μέσω της εκλογικής διαδικασίας. Όλους όσους έχουν την καρδιά, τη θέληση και τη σκέψη στην αριστερή μεριά του στήθους, όσους θέλουν να σταματήσουν να είναι θεατές και δεν επιζητούν καμμία ανταμοιβή πέρα από την ανοικοδόμηση της χώρας. Καλούμε όλους όσους θέλουν να οικοδομήσουν κάτι καλό και καινούργιο για να σχηματίσουμε το Ζαπατιστικό Μέτωπο για την Εθνική Απελευθέρωση (FZLN).

Με την οργανωμένη ενότητα μέσα στο FZLN των πολιτών ζαπατίστας και των ζαπατίστας μαχητών, ο αγώνας που ξεκίνησε την 1η Γενάρη του 1994 θα περάσει σε μια νέα εποχή. Ο EZLN δεν θα εξαφανισθεί, αλλά οι σημαντικότερές του προσπάθειες θα αφιερωθούν στον πολιτικό αγώνα. Στην κατάλληλη στιγμή και με τους κατάλληλους όρους, ο EZLN θα συμμετάσχει ευθέως στη διαμόρφωση του FZLN.

Σήμερα, **1η Γενάρη του 1996**, ο EZLN υπογράφει αυτήν τη **Τέταρτη Διακήρυξη της Ζούγκλας Lacandona**. Καλούμε όλο το μεξικάνικο λαό να τη συνυπογράψει.

Αδέρφια,

πολλές είναι οι λέξεις που βαδίζουν στον κόσμο. Πολλοί είναι οι κόσμοι που γεννιούνται. Πολλοί είναι οι κόσμοι που μας γεννούν. Υπάρχουν λέξεις και κόσμοι που είναι ψεύτικοι και άδικοι. Υπάρχουν λέξεις και κόσμοι αληθινοί που είναι αλήθειες. Εμείς φτιάχνουμε κόσμους αληθινούς. Εμείς γεννιόμαστε από το λόγο της αλήθειας.

Στον κόσμο των ισχυρών χωράνε μόνο οι μεγάλοι και οι υπηρέτες τους. Στον κόσμο που εμείς θέλουμε χωράνε όλοι.

Ο κόσμος που θέλουμε είναι ένας κόσμος που χωράει πολλούς κόσμους. Η πατρίδα που θα οικοδομήσουμε χωράει όλους τους λαούς και τις γλώσσες τους, όλα τα βήματα τη διασχίζουν, γεννιέται από το γέλιο όλων, ανατέλλει από όλους.

Εκφέρουμε την ενότητα ακόμα και χωρίς να μιλάμε. Χαμηλόφωνα, μες στη βροχή προφέρουμε τις λέξεις της ενότητας που μας αγκαλιάζει μέσα στην ιστορία, για να ξεорκίσουμε τη λήθη που μας εναντιώνεται και μας καταστρέφει.

Ο λόγος, το τραγούδι και η οργή μας υψώνονται για να μην πεθαίνουν πια οι νεκροί, για να ζήσουν αγωνιζόμαστε, για να ζήσουν τραγουδάμε.

Ζήτω ο λόγος! Ζήτω το "Ya Basta!" (Φτάνει πια!). Ζήτω η νύχτα που γίνεται αυγή. Ζήτω το — αξιοπρεπές διάβα μας στο πλευρό όσων δακρύζουν. Αγωνιζόμαστε για να καταστρέψουμε το ρολόι του θανάτου των ισχυρών. Αγωνιζόμαστε για το χρόνο της ζωής.

Δεν θα πεθάνει ο ανθός του λόγου, αν και βαδίζουμε μες στη σιγή. Σιωπηλά σπέρνεται ο λόγος. Σωπαίνει για να μπορέσει να ανθίσει με ιαχές. Ο λόγος γίνεται στρατιώτης για να μην πεθάνει μέσα στη λήθη. Ο λόγος πεθαίνει για να ζήσει, σπαρμένος για πάντα στη μήτρα του κόσμου. Πεθαίνουμε καθώς γεννιόμαστε και ζούμε. Θα ζούμε για πάντα. Στη λήθη θα χαθούν μόνο όσοι ξεπουλάν την ιστορία τους.

Είμαστε εδώ. Δεν παραδινόμαστε. Ο Ζαπάτα ζει και, ενάντια σε όλα, ο αγώνας συνεχίζεται.

**Από τα βουνά του μεξικάνικου νότου,
Παράνομη Επαναστατική Επιτροπή Ινδιάνων,
Γενική Διοίκηση του EZLN
Μεξικό, Γενάρης του 1996**

* "Ανθός του λόγου": Έτσι αποκαλούνται η ποίηση, η λογοτεχνία και όλες οι φράσεις με "μαγική δύναμη" στις γλώσσες των περισσότερων εθνοτήτων των ινδιάνων του Μεξικό.

Η ιστορία του κόκκινου αλόγου

Απόσπασμα από τη χαιρετιστήρια ομιλία του *subcomandante Marcos* στο **Ινδιάνικο Φόρουμ του Μεξικό**, 9 Γενάρη 1996.

"Ήτανε μια φορά ένα κόκκινο άλογο που ζούσε στο σπίτι ενός χωρικού που ήτανε πολύ φτωχός. Ο πολύ φτωχός χωρικός μας ήταν παντρεμένος με μια πολύ φτωχή γυναίκα. Ο πολύ φτωχός χωρικός και η πολύ φτωχή γυναίκα του είχανε μια κοτούλα πολύ κοκαλιάρη και ένα μικρό γουρουνάκι το ίδιο μικροκαμωμένο. Μια μέρα, η πολύ φτωχή γυναίκα του πολύ φτωχού χωρικού είπε στον άντρα της: "Είμαστε πολύ φτωχοί και γι' αυτό δεν έχουμε τίποτα να φάμε. Το μόνο που μας μένει είναι να φάμε την κοκαλιάρη κοτούλα μας". Έτσι λοιπόν, σκότωσαν και μαγείρεψαν την κοκαλιάρη κοτούλα κι έφτιαξαν ένα φαγητό όλο κόκαλα και το έφαγαν. Πέρασε λίγος καιρός και ο πολύ φτωχός χωρικός είπε στην πολύ φτωχή γυναίκα του: "Είμαστε πολύ φτωχοί και γι' αυτό δεν έχουμε τίποτα να φάμε. Το μόνο που μας μένει λοιπόν είναι να φάμε το μικροκαμωμένο γουρουνάκι μας". Είχε έρθει λοιπόν η ώρα να σκοτώσουν και το γουρουνάκι. Έτσι σκότωσαν το μικροκαμωμένο γουρουνάκι κι έφτιαξαν ένα μικροκαμωμένο ψυτό και το έφαγαν.

Κάποτε ήρθε και η ώρα για το κόκκινο άλογο. Όμως το κόκκινο άλογο δεν περίμενε να τελειώσει το παραμύθι και την κοπάνησε και πήγε σε μια άλλη ιστορία. Αυτά."

—"Έτσι τελειώνει το παραμύθι;" ρώτησα τον Durito χωρίς να καταφέρω να κρύψω την απογοήτευσή μου.

—"Όχι βέβαια. Δεν άκουσες ότι το άλογο την κοπάνησε και πήγε σε μια άλλη ιστορία;" είπε ο Durito ενώ ετοιμαζόταν για να φύγει.

—"Και στη συνέχεια τι γίνεται;" τον ρώτησα με ανυπομονησία και περιέργεια.

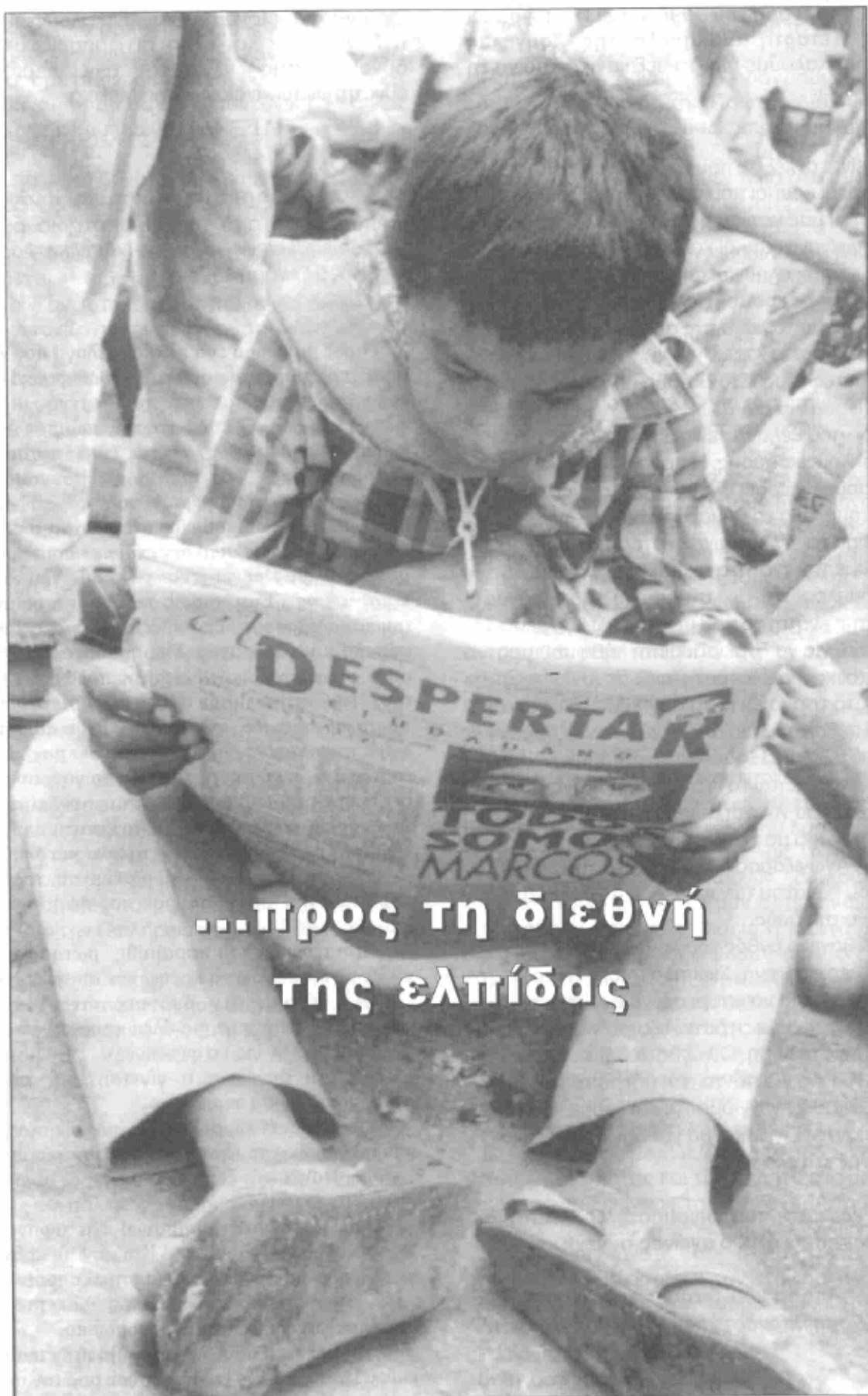
—"Και στη συνέχεια, τίποτα. Πρέπει να πας να βρεις το κόκκινο άλογο στην καινούρια του ιστορία".

—"Μα Durito..." ξεκίνησα να πω την ανώφελη διαμαρτυρία μου.

—"Ούτε κουβέντα παραπάνω! Να αφηγηθείς την ιστορία όπως σου την είπα! Και μην με καθυστερείς, γιατί πρέπει να φύγω για μια μυστική αποστολή".

—"Μυστική αποστολή; Περί τίνος πρόκειται;" ρώτησα μιλώντας χαμηλόφωνα και συνομωτικά.

—"Ανόητε!! Άμα σου έλεγα δεν θα ήταν πια μυστική!" είπε ο Durito καθώς ξεγλυστρώσε από την πόρτα.

**...προς τη διεθνή
της ελπίδας**

Προς όσους συμμετέχουν στην 5η Ευρωπαϊκή Συνάντηση Αλληλεγγύης στην Εξέγερση των Ζαπατίστας, Παρίσι, Γαλλία.

“Όλα αυτά φαίνονταν ανόητα στην Αλίκη, όμως δεν είχε τίποτα. Αντίθετα, άρχισε να προχωρά προς την Κόκκινη Βασίλισσα. Για μεγάλη της έκπληξη όμως, την έχασε αμέσως από τα μάτια της και βρέθηκε να περπατά ξανά προς την πόρτα.

Κάπως θυμωμένη, πισωπάτησε στα βήματά της και αφού έψαξε σε όλες τις κατευθύνσεις για τη Βασίλισσα (ανακαλύπτοντας ότι βρισκόταν πολύ μακριά της) σκέφτηκε αυτή τη φορά να προσπαθήσει να προχωρήσει προς την αντίθετη κατεύθυνση.

“Όλα εξελίχτηκαν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Δεν είχε περάσει ούτε ένα λεπτό που περπατούσε όταν βρέθηκε πρόσωπο με πρόσωπο με την Κόκκινη Βασίλισσα, μπροστά ακριβώς στο λοφάκι στο οποίο τόσο πολύ λαχταρούσε να ανέβει.

- Από πού έρχεσαι; - ρώτησε η Κόκκινη Βασίλισσα. Και πού πας; Κοίταξέ με, μίλα μου καθαρά και σταμάτα να κουνάς τα δάχτυλά σου.

Η Αλίκη άκουσε προσεχτικά αυτά που της είπε και προσπάθησε, όσο πιο καθαρά μπορούσε, να εξηγήσει ότι είχε χάσει το δρόμο της.

- Δεν καταλαβαίνω τι εννοείς όταν μιλάς για το δρόμο σου, είπε η Βασίλισσα. Εδώ όλοι οι δρόμοι είναι δικοί μου.”

“ΣΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ ΠΛΕΥΡΑ ΤΟΥ ΚΑΘΟΡΕΦΤΗ - και αυτά που η Αλίκη συνάντησε εκεί.”

(Κεφάλαιο II: Ο κήπος των ζωντανών λουλουδιών)

Lewis Carroll.

Αδέρφια,

εκ μέρους των συντρόφων μου, των ανδρών και των γυναικών, των παιδιών και των ηλικιωμένων, που αποτελούν τον ΕΖΛΝ, σας γράφω για να σας χαιρετίσω και να χαιρετίσω την 5η Ευρωπαϊκή Συνάντηση Αλληλεγγύης στην Εξέγερση των Ζαπατίστας. Πρέπει να γνωρίζετε ότι δεν έχουμε καταφέρει να στείλουμε κανέναν από τους συντρόφους μας Ζαπατίστας κι ότι κανείς δεν εκπροσωπεί τον ΕΖΛΝ σ' αυτή την 5η συνάντηση. Αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε σε εσωτερικές διαδικασίες συνελεύσεων στις ζαπατίστικες ιδιάνικες κοινότητες για να απαντήσουμε στις προτάσεις που διατυπώθηκαν στο διάλογο του San Andres Sacam chen de los pobres. Γι' αυτό το λόγο δεν μπορέσαμε να παραβρεθούμε σ' αυτή την

Συνάντηση. Δεν έχουμε ζητήσει από κανέναν (κι ούτε πρόκειται ποτέ να το κάνουμε) να μεταφέρει τη φωνή μας σε εσάς. Γι' αυτό, για μια ακόμη φορά, είναι απαραίτητο το μέσο της αλληλογραφίας για να μας ακούσετε.

Μαζί με αυτόν το χαιρετισμό, θα βρείτε τη λεγόμενη “Πρώτη Διακήρυξη της Realidad (Πραγματικότητας)” που καλεί για την πραγματοποίηση της “Πρώτης Διηπειρωτικής Συνάντησης για την Ανθρωπότητα και Ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό”. Σας ζητάμε να τη διαβάσετε, και, αν συμφωνείτε, να την υπογράψετε μαζί με τον ΕΖΛΝ, ώστε ενωμένοι να καλέσουμε στη συνάντηση την ανθρωπότητα, να συναντηθούμε και να συναντήσουμε το ανθρωπινό.

Γνωρίζουμε ότι έχετε πολλά θέματα για να συζητήσετε στη συνάντησή σας, όμως σας ζητάμε να αφιερώσετε λίγο από το χρόνο σας γι' αυτή τη συνάντηση που ο Durito την αποκαλεί “διαγαλαξιακή”.

Θέλουμε λοιπόν να σας πούμε τα ακόλουθα.

Προτείνουμε η ευρωπαϊκή προπαρασκευαστική συνέλευση της **Διηπειρωτικής Συνάντησης για την Ανθρωπότητα και Ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό**, να πραγματοποιηθεί την πρώτη βδομάδα του Απρίλη του 1996, στο Βερολίνο, στη Γερμανία.

Αυτό δεν είναι παρά μια πρόταση: προφανώς εσείς μπορείτε να επιλέξετε άλλη τοποθεσία. Σε κάθε περίπτωση, στο Βερολίνο ή αλλού, σας ζητάμε να βοηθήσετε την ομάδα που θα αναλάβει τη διοργάνωση. Πρέπει να αρχίσουμε να εφαρμόζουμε μια νέα πολιτική κουλτούρα όπου η ενότητα θα παράγει αποτελέσματα. Και ποια καλύτερη απόδειξη αυτής της νέας πολιτικής από

το ότι αυτή η συνέλευση (όπως και των άλλων ηπειρών) θα είναι αποτέλεσμα μιας διεθνούς προσπάθειας και όχι μόνο μιας χώρας; Έτσι κι αλλιώς, δεν πρόκειται για την προσπάθεια της δημιουργίας της διεθνούς της ελπίδας; Να σπάσουμε τα σύνορα και με άλλους τρόπους.

Θα ήθελα να επιχειρηματολογήσω πάνω στο λόγο για τον οποίο προτείνουμε ως τόπο της ευρωπαϊκής προπαρασκευαστικής συνάντησης το Βερολίνο. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι ο λόγος είναι πως η Παράνομη Επαναστατική Επιτροπή Ινδιάνων θα με στείλει ως εκπρόσωπο και πάντα ήθελα να κάνω ένα ταξίδάκι στη Γερμανία. Εξ' άλλου είναι μια επιλογή που τονώνει το ναρκισσισμό μου, αφού το νόμισμα της Γερμανίας είναι το μάρκο. Έτσι είναι, αυτά όμως δεν αποτελούν το θεμελιώδη λόγο.

Όπως αναφέρεται στην "Πρώτη Διακήρυξη της Realidad", η Εξουσία μας πλάσαρε σαν πραγματικότητα ένα ψέμα, το ψέμα της ήττας μας. Χωρίς να ενδιαφερθεί ιδιαίτερα να μας νικήσει πραγματικά, αφοσιώθηκε στο να μας κάνει να πιστέψουμε ότι έχουμε ηττηθεί. Ποιοι; Εμείς, εσείς, όλοι όσοι σκεφτόμαστε ότι είναι αναγκαίος και εφικτός ένας νέος κόσμος, ένας κόσμος όπου η δημοκρατία, η ελευθερία και η δικαιοσύνη θα εγκαταλείψουν τη βολική θέση τους στις ουτοπίες και τις βιβλιοθήκες και θα έρθουν να ζήσουν (και να αγωνιστούν, που είναι ένας υπέροχος τρόπος για να ζεις) μαζί μας.

Πάνω στο ψέμα της ήττας μας, η Εξουσία σκάρωσε το ψέμα της νίκης της. Και η Εξουσία επέλεξε την πτώση του τείχους του Βερολίνου ως σύμβολο της παντοδυναμίας και της αιωνιότητάς

της. Πάνω στα ερείπια του τείχους του Βερολίνου, η Εξουσία έχτισε ένα τείχος πιο μεγάλο και ισχυρό: το τείχος της απελπισίας.

Το τείχος συνεχίζει να υπάρχει, αποτελεί μέρος της ιστορίας, όμως δεν αποδεικνύει το θάνατο της ελπίδας, ούτε τη νίκη του κυνισμού. Στο Βερολίνο υπάρχει ένα κομματάκι από το σπασμένο καθρέφτη που κληρονομήσαμε ως ιστορία.

Όπως η Αλίκη ανακάλυψε ότι για να πλησιάσει την Κόκκινη Βασίλισσα έπρεπε να βαδίζει προς τα

πίσω, έτσι κι εμείς πρέπει να στραφούμε στο παρελθόν για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε και να είμαστε καλύτεροι. Στο παρελθόν μπορούμε να ανακαλύψουμε δρόμους για το μέλλον. Και εμείς, εσείς, όλοι, δεν έχουμε μεγαλύτερη προσδοκία από το μέλλον. Γι' αυτό είναι αναγκαίο το παρελθόν. Αν γεννιέται κάτι καινούριο, είναι γιατί κάτι παλιό πεθαίνει. Όμως μέσα στο καινούριο, το παλιό συνεχίζει να υπάρχει και μπορεί να καταστρέψει το μέλλον αν δεν το προσδιορίσουμε, δεν το γνωρίσουμε, δεν το μιλήσουμε και δεν το ακούσουμε, τελικά, αν δεν πάψουμε να φοβόμαστε.

Ένα σύμβολο; Ναι, ένα σύμβολο. Γιατί να μην γεννήσουμε κάτι καινούριο εκεί που πέθανε το παλιό; Τι έχουμε να χάσουμε; Τίποτα, εκτός από το

φόβο, τη ντροπή, το προσκύνημα... και τους εφιάλτες.

Γιατί να μην αρχίσουμε με ένα σύμβολο; Γιατί να μην αρχίσουμε να πορευόμαστε ξανά από εκεί όπου η Εξουσία ύψωσε το σύμβολο του τέλους της Ιστορίας και της αιωνιότητας της κυριαρχίας της; Γιατί να μην πάρουμε στα χέρια μας αυτό το σπασμένο κομμάτι του καθρέφτη; Μπορεί να κοπούμε, αλλά μπορεί και να αρχίσουμε να βλέπουμε μέσα από κάποιες από τις αντανakλάσεις του, το κρύσταλλο που αναζητούμε, που ποθούμε, που μας αξίζει.

Βερολίνο. Την πρώτη βδομάδα του Απρίλη του 1996. 7 χρόνια μετά. 7 φορές 7 βαδίζουν το 7(*). Βερολίνο. Γιατί όχι;

Λοιπόν, επαναλαμβάνω τους χαιρετισμούς μας και εύχομαι όλα να πάνε καλά στην **5η Πανευρωπαϊκή Συνάντηση Αλληλεγγύης στην Εξέγερση των Ζαπατίστας**. Αυτά. Σας εύχομαι υγεία και να μπορέσουμε, μαζί, να βρούμε την Κόκκινη Βασίλισσα.

**Από τα βουνά
του μεξικάνικου νότου
Subcomandante Insurgente Marcos,
Μεξικό, Γενάρης 1996.**

Υ.Γ. ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΗΣΥΧΕΙ ΤΟ ΝΑΤΟ. Ο Durito δεν εγκατέλειψε την ιδέα του για μια απόβασή με σκοπό την κατάκτηση της Ευρώπης. Με προσκάλεσε κι εμένα, αλλά έχω πολλές αμφιβολίες. Προς το παρόν ο στόλος αποτελείται από ένα σαρδελοκούτι. Επιπλέον φοβάμαι ότι με θέλει μαζί του για να τον υπηρετώ ως ιπποκόμος και εκτός αυτών, οποιαδήποτε υγρασία δεν προέρχεται από το γυναικείο σώμα μου προκαλεί ναυτία.

(*) Αναφέρεται στην "Ιστορία του Ουράνιου Τόξου", κείμενο που διάβασε ο Marcos στις 7 Γενάρη 1996, στο Φόρουμ των Ινδιάνικων Λαών, όταν εμφανίστηκε αιφνιδιαστικά στο San Cristobal της Chiapas. Η "Ιστορία του Ουράνιου Τόξου" είναι στηριγμένη σε ένα μύθο των mayas, σύμφωνα με τον οποίο υπάρχουν 7 ήλιοι. Ο έκτος ήλιος συμβολίζει τις ταραχές και ο έβδομος τη γέννηση του καινούριου. Για να γεννηθεί το καινούριο, ο κόσμος πρέπει πρώτα να περάσει εφτά φορές από τους εφτά ήλιους.

**ΠΡΩΤΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ
ΤΗΣ REALIDAD
ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ
ΝΕΟΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟ,
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ**

**"Έχω φτάσει,
είμαι εδώ,
εγώ που τραγουδώ.
Αρπάξτε την ευκαιρία,
ελάτε εδώ και παρουσιαστείτε
όλοι όσοι έχετε πόνο στην καρδιά.
Το τραγούδι υψώνεται."
(Ποίημα των ινδιάνων Nahuatl)**

Προς τους λαούς του κόσμου

Αδέρφια,
τα τελευταία χρόνια η Εξουσία του Χρήματος ύψωσε ένα νέο προσωπίο εμπρός από το εγκληματικό της πρόσωπο. Πέρα από σύνορα, χωρίς να ενδιαφέρεται για χρώματα ή φυλές, η Εξουσία του Χρήματος ταπεινώνει αξιοπρέπειες, προσβάλλει προσωπικότητες, δολοφονεί τις ελπίδες. Με το νέο όνομα του "νεοφιλελευθερισμού", το ιστορικό έγκλημα της συσσώρευσης προνομίων, αγαθών και ατιμωρησίας, εκδημοκρατίζει την αθλιότητα και την απελπισία.

Αποκαλούν "παγκοσμιοποίηση" αυτό το σύγχρονο πόλεμο που δολοφονεί και βυθίζει στη λήθη. Ο νέος παγκόσμιος καταμερισμός συνίσταται στη συσσώρευση εξουσιών στην Εξουσία και αθλιότητας στην Αθλιότητα.

Ο νέος παγκόσμιος καταμερισμός δεν έχει θέση για τις "μειονότητες": Ινδιάνοι, νέοι, γυναίκες, ομοφυλόφιλοι και ομοφυλόφιλες, έγχρωμοι, μετανάστες, εργάτες, αγρότες. Οι πλειονότητες που αποτελούν τα παγκόσμια θεμέλια, για την Εξουσία δεν είναι παρά αναλώσιμες μειοψηφίες. Δεν υπάρχει θέση για την πλειοψηφία στο νέο παγκόσμιο καταμερισμό.

Ο σύγχρονος στρατός του χρηματιστηριακού κεφαλαίου και των διεφθαρμένων κυβερνήσεων προελαύνει κατακτώντας με το μόνο τρόπο που γνωρίζει: καταστρέφοντας. Ο νέος παγκόσμιος καταμερισμός καταστρέφει την ανθρωπότητα. Στο νέο παγκόσμιο καταμερισμό υπάρχει θέση μόνο για το χρήμα και τους υπηρέτες του. Άνδρες, γυναίκες

και μηχανές εξισώνονται στην υποταγή, γίνονται επουσιώδη αντικείμενα. Ο καθρέφτης της Εξουσίας μας προσφέρει ένα αντίβαρο για εξισορρόπηση: το ψέμα της νίκης του κυνισμού, το ψέμα της νίκης της δουλοπρέπειας, το ψέμα της νίκης του νεοφιλελευθερισμού. Στη θέση του ανθρώπινου, μας προσφέρουν δείκτες των χρηματιστηρίων, στη θέση της ελπίδας, μας προσφέρουν το κενό, στη θέση της ζωής μας προσφέρουν τη διεθνή του τρόμου.

Ενάντια στη διεθνή του τρόμου που αντιπροσωπεύει ο νεοφιλελευθερισμός, πρέπει να υψώσουμε την διεθνή της ελπίδας. Την ενότητα, πέρα από σύνορα, γλώσσες, χρώματα, κουλτούρες, φύλα, στρατηγικές και συλλογισμούς όλων εκείνων που προτιμούν την ανθρωπότητα ζωντανή.

Τη διεθνή της ελπίδας. Όχι τη γραφειοκρατία της ελπίδας, όχι μια εικόνα αντεστραμμένη και κατά συνέπεια, πανομοιότυπη με αυτή που μας εξοντώνει. Όχι την Εξουσία κάτω από νέο όνομα ή αμφίεση. Μια ανάσα, ναι. Την ανάσα της αξιοπρέπειας. Ένα λουλούδι, ναι. Το λουλούδι της ελπίδας. Ένα τραγούδι, ναι. Το τραγούδι της ζωής.

Η αξιοπρέπεια είναι αυτή η Πατρίδα χωρίς εθνικότητα, αυτό το ουράνιο τόξο που είναι συγχρόνως πηγή, αυτό το σκίρτημα της καρδιάς που δεν νοιάζεται για το αίμα που το κρατάει

ζωντανό, αυτή η εξεγερμένη ασέβεια που ειρωνεύεται τα σύνορα, τα τελωνεία και τους πολέμους.

Η ελπίδα είναι αυτή η ανυποταξία που δεν αποδέχεται το συμβιβασμό και την ήττα.

Η ζωή είναι αυτό που μας οφείλουν. Το δικαίωμα να κυβερνούμε και να κυβερνιόμαστε, να σκεφτόμαστε και να δρούμε σε μια ελευθερία που δεν θα ασκείται πάνω στην υποδούλωση άλλων, το δικαίωμα να δίνουμε και να λαμβάνουμε αυτό που είναι δίκαιο.

Για όλα αυτά, μαζί με εκείνους που πέρα από σύνορα, φυλές και χρώματα μοιράζονται το τραγούδι της ζωής, τον αγώνα ενάντια στο θάνατο, το λουλούδι της ελπίδας και την ανάσα της αξιοπρέπειας...

Ο EZLN απευθύνεται...

...σε όλους εκείνους που αγωνίζονται για τις ανθρώπινες αξίες της δημοκρατίας, της ελευθερίας και της δικαιοσύνης.

Σε όλους όσους προσπαθούν να αντισταθούν στο παγκόσμιο έγκλημα που αποκαλείται "νεοφιλελευθερισμός" και ελπίζουν ότι η ανθρωπότητα και η ελπίδα πως μπορούμε να

είμαστε καλύτεροι θα είναι συνώνυμα του μέλλοντος.

Σε όλα τα άτομα, τις ομάδες, τις συλλογικότητες, τα κινήματα, τις κοινωνικές οργανώσεις, τις πολιτικές οργανώσεις και τις οργανώσεις πολιτών, στα συνδικάτα, τις ομάδες γειτονιάς, τις κοοπερατίβες, σε κάθε παρούσα και μέλλουσα αριστερά, στις μη κυβερνητικές οργανώσεις, στις ομάδες αλληλεγγύης στους αγώνες των λαών του κόσμου, σε συγκροτήματα, φυλές, διανοούμενους, ινδιάνους, φοιτητές, μουσικούς, εργάτες, καλλιτέχνες, δάσκαλους, αγρότες, πολιτιστικές ομάδες, νεανικά κινήματα, εναλλακτικά μέσα επικοινωνίας, οικολόγους, έποικους, λεσβίες, ομοφυλόφιλους, φεμινίστριες, ειρηνιστές.

Σε όλες τις ανθρώπινες υπάρξεις χωρίς σπίτι, χωρίς γη, χωρίς εργασία, χωρίς τροφή, χωρίς περίθαλψη, χωρίς εκπαίδευση, χωρίς ελευθερία, χωρίς δικαιοσύνη, χωρίς ανεξαρτησία, χωρίς δημοκρατία, χωρίς ειρήνη, χωρίς πατρίδα, χωρίς αύριο.

Σε όλους όσους, χωρίς να ενδιαφέρουν χρώματα, φυλές ή σύνορα, μετατρέπουν την ελπίδα σε όπλο και ασπίδα.

...και τους καλεί στην...

Πρώτη Διηπειρωτική Συνάντηση για την Ανθρωπότητα και Ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό, που θα πραγματοποιηθεί ανάμεσα στον Απρίλη και τον Αύγουστο του 1996 στις πέντε ηπείρους, σύμφωνα με το ακόλουθο πρόγραμμα:

Πρώτον

Προπαρασκευαστικές ηπειρωτικές συναντήσεις κατά τη διάρκεια του Απρίλη στα ακόλουθα σημεία.

1. Για την Ευρώπη: στο Βερολίνο, Γερμανία.
  2. Για την Αμερική: στην κοινότητα La Realidad, Μεξικό.
  3. Για την Ασία: στο Τόκυο, Ιαπωνία.
  4. Για την Αφρική: πρέπει να οριστεί.
  5. Για την Ωκεανία: στο Σίδνεϋ, Αυστραλία.
- Οι τοποθεσίες μπορούν να αλλάξουν, ανάλογα με

τις αποφάσεις των οργανωτικών ομάδων.

Δεύτερον

Διηπειρωτική Συνάντηση για την Ανθρωπότητα κι Ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό, 27 Ιούλη - 3 Αυγούστου 1996, στα "Aguascalientes" στην Chiapas, Μεξικό.

Οι συναντήσεις θα πραγματοποιηθούν ως εξής:

A. ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

1. Οικονομικές όψεις του πώς ζεις υπό το νεοφιλελευθερισμό, πώς αντιστέκεσαι, πώς αγωνίζεσαι και προτάσεις αγώνα ενάντια του και για την ανθρωπότητα.

2. Πολιτικές όψεις του πώς ζεις υπό το νεοφιλελευθερισμό, πώς αντιστέκεσαι, πώς αγωνίζεσαι και προτάσεις αγώνα ενάντια του και για την ανθρωπότητα.

3. Κοινωνικές όψεις του πώς ζεις υπό το

νεοφιλελευθερισμό, πώς αντιστέκεσαι, πώς αγωνίζεσαι και προτάσεις αγώνα ενάντια του και για την ανθρωπότητα.

4. Πολιτιστικές όψεις του πώς ζεις υπό το νεοφιλελευθερισμό, πώς αντιστέκεσαι, πώς αγωνίζεσαι και προτάσεις αγώνα ενάντια του και για την ανθρωπότητα.

B. ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Οι προπαρασκευαστικές συνελεύσεις στην Ευρώπη, Ασία, Αφρική και την Ωκεανία θα

οργανωθούν από τις επιτροπές αλληλεγγύης στην εξέγερση των ζαπατίστας, από συγγενικές οργανώσεις και ομάδες πολιτών που ενδιαφέρονται για τον αγώνα ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό και για την ανθρωπότητα. Καλούμε τις ομάδες όλων των χωρών να οργανώσουν και να πραγματοποιήσουν ενωμένες τις προπαρασκευαστικές συνελεύσεις.

Η **Διηπειρωτική Συνάντηση για την Ανθρωπότητα και Ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό** θα πραγματοποιηθεί από τις 27 Ιούλη ως τις 3 Αυγούστου στην Chiapas, Μεξικό· θα οργανωθεί από τον EZLN και από πολίτες και μη-κυβερνητικές μεξικάνικες οργανώσεις που θα γνωστοποιηθούν εγκαίρως.

Γ. ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ.

Υπεύθυνοι για τους συμμετέχοντες στις προπαρασκευαστικές συνελεύσεις των 5 ηπείρων θα είναι οι οργανωτικές επιτροπές που θα σχηματιστούν σε Ευρώπη, Ασία, Αμερική, Αφρική, Ωκεανία κατά περίπτωση.

Υπεύθυνοι για τους συμμετέχοντες στην Συνάντηση στην Chiapas, θα είναι οι **Επιτροπές Αλληλεγγύης στην Εξέγερση των Ζαπατίστας, στο λαό της Chiapas και του Μεξικό** των διαφόρων

χωρών και για το Μεξικό η οργανωτική επιτροπή που θα γνωστοποιηθεί εγκαίρως.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα κενά αυτού του γενικού καλέσματος θα αντιμετωπισθούν και θα επιλυθούν από τις οργανωτικές επιτροπές των πέντε ηπείρων σε ό,τι αφορά τις προπαρασκευαστικές συναντήσεις και από τη διηπειρωτική οργανωτική επιτροπή σε ό,τι αφορά το Μεξικό.

Η ανθρωπότητα ζει στο στήθος όλων μας, και, όπως η καρδιά, προτιμά την αριστερή πλευρά. Πρέπει να τη συναντήσουμε και να συναντηθούμε.

Δεν είναι απαραίτητο να κατακτήσουμε τον κόσμο. Αρκεί να τον φτιάξουμε από την αρχή. Εμείς. Σήμερα.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ - ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Από τα βουνά του μεξικάνικου νότου,
εκ μέρους της Παράνομης Επαναστατικής
Επιτροπής Ινδιάνων,
Γενικής Διοίκησης του EZLN, Subcomandante
Insurgente Marcos,
Μεξικό, Γενάρης του 1996.

**Μήνυμα του EZLN για την έναρξη της αμερικάνικης
προπαγανδαστικής συνάντησης για τη Διηπειρωτική Συνάντηση
για την Ανθρωπότητα κι ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό
Κοινότητα La Realidad ("Πραγματικότητα")
Αμερική, 4 Απρίλη 1996**

Ο Javier Elorriaga Berdegúé, ένας δημοσιογράφος που κάλυπτε την εξέγερση των ζαπατίστας από το Γενάρη του 1994, μας επισκέφθηκε μια μέρα ως εθελοντής για μια πολιτική και ειρηνική διέξοδο στη σύρραξη. Τον άκουσα, ανέφερε επιχειρήματα υπέρ της ειρήνης και κατά του πολέμου. Μου φάνηκε άνθρωπος που πίστευε σε αυτά που έλεγε, άνθρωπος συνεπής με τις ιδέες του. Του είπα ότι δεν θα χάναμε τίποτε αν δοκιμάζαμε τις προτάσεις του. Στις 16 Σεπτέμβρη του 1994, ημέρα της μεξικάνικης ανεξαρτησίας, επέστρεψε με την πρώτη μιας σειράς επιστολών του κυρίου Ernesto Zedillo Ponce de Leon. Από τη 1η Δεκέμβρη και ύστερα, πηγαινοερχόταν συνεχώς, μεταφέροντας μηνύματα του τότε υπουργού εσωτερικών Esteban Moctezuma Barragán. Οι ειρηνευτικές του επαφές κράτησαν έξι μήνες. Η τελευταία φορά που τον είδα ήταν στις 8 Φλεβάρη του 1995. Του είπα ότι δεν διακρίναμε καμία διάθεση για διάλογο από μεριά της κυβέρνησης. Στις 9 Φλεβάρη του 1995, ο Javier Elorriaga, βγαίνοντας από τη ζούγκλα Lacandon, συνελήφθη και κατηγορήθηκε για "τρομοκρατία". Η κυβέρνηση εξαπέλυσε στρατιωτική επίθεση ενάντια στις ινδιάνικες κοινότητες της ζούγκλας Lacandon και συνέλαβε δεκάδες μεξικάνους, σε διάφορα σημεία της χώρας. Τους κατηγορήσε για "τρομοκρατία", χρησιμοποιώντας ως αποδείξεις ένα "τρομερό" οπλοστάσιο: βόμβες από χαρτί και μερικά παλιά όπλα. Ενώ ο κυβερνητικός τύπος πανηγύριζε για την αποκατάσταση της "εθνικής κυριαρχίας", στη ζούγκλα Lacandon ελβετικά αεροπλάνα βομβάρδιζαν τις περιοχές γύρω από τις ινδιάνικες κοινότητες, βορειοαμερικάνικα ελικόπτερα πολυβολούσαν τις πλαγιές των βουνών, γαλλικά τεθωρακισμένα καταλάμβαναν τα σπίτια των ινδιάνων, ισπανοί αστυνομικοί ανέκριναν τους υπόπτους και βορειοαμερικάνοι στρατιωτικοί σύμβουλοι εξέταζαν με ιδιαίτερη προσοχή ένα μηχανισμό που πιθανότατα αποτελούσε ένα επικίνδυνο στρατιωτικό μυστικό. Ο μηχανισμός μεταφέρθηκε στο πεντάγωνο και εξετάστηκε με την πιο σύγχρονη στρατιωτική τεχνολογία. Μετά από μερικές μέρες, οι ειδικοί παρέδωσαν την αναφορά τους στην Ουάσιγκτον και από εκεί στάλθηκε στις μεξικάνικες στρατιωτικές αρχές, στην αστυνομία και το κυβερνητικό μέγαρο. Η αναφορά έλεγε πως σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, ο μηχανισμός που είχε ανακαλυφθεί στην περιοχή των παραβατών του νόμου... ήταν ένα παιδικό αυτοκινητάκι, από πλαστικό και μέταλλο. Η αναφορά έλεγε επίσης ότι είχε ανακαλυφθεί μια επιγραφή, πιθανώς από μαύρο μελάνι, που περιείχε το ακόλουθο μήνυμα: "αυτό το αυτοκινητάκι είναι του Heriberto"...

Πέρασαν 420 μέρες από τότε. Ο κύριος Zedillo βρίσκεται στον προεδρικό θώκο, ο Heriberto ζει στα βουνά γιατί στο σπίτι του τώρα μένουν στρατιώτες, ενώ ο Javier Elorriaga και άλλοι 17 μεξικάνοι βρίσκονται στη φυλακή, κατηγορούμενοι για "τρομοκρατία". Ένας από τους 17, ο Joel Martinez, έχει αναπνευστικά προβλήματα, εξ' αιτίας των βασανιστηρίων και θα έπρεπε να νοσηλεύεται σε νοσοκομείο. Αντίθετα, τον κρατάνε δεμένο χειροπόδαρα, σα λυσσασμένο ζώο, λες και θα μπορούσαν να αλυσσοδέσουν την αξιοπρέπεια.

Σήμερα, 420 μέρες αφότου οι πράξεις απέδειξαν ποιός είναι ο τρομοκράτης, θέλουμε να αφιερώσουμε αυτά τα λόγια...

**Στο Javier Elorriaga Berdegúé και,
μέσω αυτού,
σε όλους τους φυλακισμένους υποτιθέμενους ζαπατίστας.**

**Από το μέλλον τους
εξαρτώνται πολύ περισσότερα πράγματα
από όσα μπορούν να φανταστούν οι δεσμοφύλακές τους.**

Μιλώ εκ μέρους του EZLN.

Αδέρφια της Αμερικής,
σας καλωσορίζουμε στην ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.
Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τους άντρες, τις γυναίκες,
τα παιδιά και τους ηλικιωμένους της
"Πραγματικότητας" που μας επέτρεψαν και μας
βοήθησαν να πραγματοποιήσουμε αυτή τη
προπαρασκευαστική συνάντηση στην κοινότητά
τους. Θέλω να ζητήσω από όλους ένα χαιρετισμό
προς τα αδέρφια μας, τους ινδιάνους της
"Πραγματικότητας".

Καλωσορίζουμε τα αδέρφια μας από τον Καναδά,
τις ΕΠΑ, το Μεξικό, τη Γουατεμάλα, τη Κόστα-Ρίκα,
τον Ισημερινό, τη Βραζιλία, το Περού, τη Χιλή, την
Ουρουγουάη και την Αργεντινή. Καλωσορίζουμε
τους παρατηρητές από τη Γαλλία, τη Γερμανία και
την Ισπανία.

Καλωσορίζουμε τα αδέρφια μας της μεξικάνικης
Οργανωτικής Επιτροπής, αναγνωρίζοντας και
χαιρετίζοντας τις προσπάθειές τους που σήμερα
υλοποιούνται.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε όλους εσάς, που
αποδεχθήκατε την πρόσκλησή μας και ταξιδεύσατε
από τις χώρες σας μέχρι τη ζούγκλα Lacandona.

Φρουρούμενη από παραβάτες του νόμου και
αξιοπρεπής γωνιά της Αμερικής, η ζούγκλα

Lacandona έχει δεχτεί τις επισκέψεις πολλών
αντιπροσωπειών των κυβερνήσεων των χωρών σας.
Μας έχουν επισκεφθεί βομβαρδιστικά αεροπλάνα,
στρατιωτικά ελικόπτερα, άρματα μάχης,
κατασκοπευτικοί δορυφόροι, στρατιωτικοί
σύμβουλοι, μυστικοί και όχι τόσο μυστικοί
πράκτορες από όλες τις ανάλογες υπηρεσίες
πολλών χωρών. Όλες αυτές οι επισκέψεις είχαν τον
ίδιο στόχο: το φόνο και την αρπαγή. Διάφορες
κυβερνήσεις από ολόκληρο τον κόσμο συμμαχίσαν
με τη μεξικάνικη για να πολεμήσουν εναντίον μας. Η
πιο σύγχρονη και περίτεχνη πολεμική τεχνολογία
ενάντια στα ξύλινα τουφέκια, τα ξυπόλητα πόδια και
τη προγονική σκέψη των ζαπατίστας που
διακηρύσσει άφοβα ότι ο τόπος της σκέψης, του
λόγου και της αλήθειας βρίσκεται στην καρδιά. Ο
σύγχρονος θάνατος ενάντια στην προγονική ζωή. Ο
νεοφιλελευθερισμός ενάντια στο νεοζαπατισμό.
Γιατί μας φοβούνται; Γιατί τόσοσ θάνατος για τόσο
λίγους και τόσο ταπεινούς; Γιατί τους έχουμε
αψηφήσει και το χειρότερο μ' αυτό είναι ότι έτσι
αποτελούμε ένα παράδειγμα.

Στις 3 Απρίλη του 1911, δύο πολίτες της
αμερικάνικης ηπείρου που λέγονταν Ricardo και
Enrique Flores Magon, έγραψαν τα εξής:
"Σύντροφοι, σκεφθείτε καλά, συνεχίστε τον αγώνα
και δουλέψτε χωρίς να χάνετε χρόνο, γιατί αλλιώς η
βοήθειά σας μπορεί να φτάσει υπερβολικά αργά.
Προσπαθήστε να καταλάβετε τους κινδύνους που
μας απειλούν, αντιμέτωποι με όλες τις κυβερνήσεις
του πλανήτη, που
βλέπουν στο μεξικάνικο
κίνημα την εμφάνιση της
κοινωνικής επανάστασης,
της μοναδικής που
φοβούνται οι ισχυροί
ολόκληρου του κόσμου".

Σήμερα, 85 χρόνια μετά, η
ιστορία επαναλαμβάνεται.
Ο θάνατος, που
προηγουμένως μας
επισκεπτόταν με τη
μορφή της φτώχειας και
των ασθενειών, τώρα
έρχεται ντυμένος και με
τη χακί στολή, με
μπαρούτι και πολεμικές
μηχανές. Όλα αυτά είναι
προμηνύματα καταστρο-
φής. Μια πραγματικά
πολυεθνική ένοπλη δύ-
ναμη μας καταδιώκει και
προσπαθεί να καταστρέ-

ψει το παράδειγμά μας. Οι ισχυροί ολόκληρου του κόσμου ενοχλούνται από την ύπαρξή μας και μας τιμούν με τις απειλές τους. Όταν εμείς οι ζαπατίστας τους αψηφήσαμε, το παράδειγμά μας έγινε παγκόσμιο. Δεν το επιδιώξαμε, δεν το είχαμε φανταστεί. Αφού όμως βρεθήκαμε σ' αυτό το ρόλο, θα γίνουμε όσο πιο ενοχλητικοί μπορούμε.

Το παγκόσμιο σύστημα δημιουργεί το έγκλημα που κυβερνά στο Μεξικό. Το μεξικάνικο σύστημα δημιουργεί το έγκλημα που κυβερνά στη Chiapas. Αγωνιζόμενοι στα βουνά του μεξικάνικου νότου, αγωνιζόμαστε για όλο το Μεξικό, αλλά και για την ανθρωπότητα κι ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό. Γι' αυτό η παγκόσμια Εξουσία μας καταδιώκει, γι' αυτό μας φυλακίζει, γι' αυτό μας δολοφονεί, γι' αυτό θέλει να μας καταστρέψει.

Μετά τις επισκέψεις των αγγελιοφόρων του θανάτου, είναι τιμή για μας να δεχόμαστε τη δική σας επίσκεψη, την επίσκεψη αυτών που αγωνίζονται για τη ζωή και την ανθρωπότητα στην αμερικάνικη ήπειρο.

Είμαστε σίγουροι ότι το ταξίδι στην ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ δεν ήταν εύκολο. Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ποτέ δεν ήταν εύκολη, αλλά αξίζει τον κόπο να φτάσεις σ' αυτήν. Το ταξίδι στην ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ είναι μια πορεία με πόνο αλλά κι ελπίδα.

Σήμερα, στην ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, συναντιούνται διαφορετικές σκέψεις από διαφορετικά έθνη της Αμερικής. Έχουν συγκεντρωθεί όχι εξαιτίας της εθνικότητας, του χρώματος, του φύλου, της κουλτούρας ή της γλώσσας τους. Αυτό που τις συγκέντρωσε είναι ο αγώνας, ο αγώνας για την ανθρωπότητα κι ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό.

Πριν από 80 χρόνια, το 1916, ο Εμιλιάνο Ζαπάτα ονειρεύτηκε ότι η ζωή και η σκέψη θα μπορούσαν να είναι καλύτερες αν φτιαχνόταν μια άλλη πραγματικότητα. Το όνειρο της Εξουσίας ήταν η καταστροφή του.

Σήμερα, στα γραφεία των στρατηγών του Μεξικό και των ΕΠΑ υπάρχουν διάφορα σχέδια, πολύπλοκες στρατιωτικές επιχειρήσεις και 77 παραλλαγές δολοφονικών επιθέσεων, τόσες όσα και τα χρόνια που πέρασαν από τη δολοφονία του Ζαπάτα. Όλα αυτά τα σχέδια έχουν τον ίδιο στόχο: να καταστρέψουν την ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.

Γιατί; Επειδή ανακάλυψαν ότι στην ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ οι άνθρωποι είναι αξιοπρεπείς,

δηλαδή ζουν, και η εξουσία δεν μπορεί να ανεχτεί να ζουν οι άνθρωποι.

Αυτός είναι ο εχθρός που έχουμε απέναντί μας, που μας καταδιώκει, που μας δολοφονεί, που μας φυλακίζει, που μας βιάζει, που μας ταπεινώνει. Μια Εξουσία που προσπαθεί το παράλογο: να καταστρέψει την ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.

Αυτό είναι που επιδιώκουν... Αυτοί, που συγκεντρώνουν στην Εξουσία το έγκλημα και τον πλούτο, μετατρέποντάς τα σε σιαμαία αδέρφια, απολαμβάνοντας το ένα με τη δύναμη του άλλου. Αυτοί, που μονοπωλούν στην Εξουσία το αύριο, αποκλείοντας ό,τι δεν μετατρέπεται σε συνένοχο ή θύμα. Αυτοί, που ξεχνούν ότι συσσωρεύοντας Εξουσία στην Εξουσία, συσσωρεύουν και φόβο.

Αυτοί είναι που θέλουν να καταστρέψουν την ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ γιατί σήμερα στην ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ υπάρχουν ανθρώπινες υπάρξεις κι αυτό από μόνο του τους αψηφά και μπορεί να μετατραπεί σε παράδειγμα.

Αυτή είναι Η ΔΙΑΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ. Άλλοι θέλουν να την καταστρέψουν και άλλοι να τη δημιουργήσουν.

Αυτοί, μέσω του παραλογισμού της άρνησής της, με τη δύναμη της λήθης, της καταστροφής και του θανάτου.

Εμείς, μέσω του παραλογισμού της δημιουργίας της ξανά, με τη δύναμη της ιστορίας, της δημιουργικότητας και της ζωής.

Αυτό είναι το δίλημμα το οποίο πρέπει να σκεφθούμε και να αρχίσουμε να απαντάμε, το δίλημμα της ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ. Αυτό είναι το θεμελιώδες κι αποφασιστικό θέμα για την ανθρωπότητα κι ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό. Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ: το δίλημμα της αλλαγής της ή της καταστροφής της.

Για να απαντήσουμε σ' αυτό το δίλημμα πρέπει να αντιμετωπίσουμε ένα πολύ ισχυρό εχθρό, την Εξουσία που έχει φορέσει το μανδύα του νεοφιλελευθερισμού. Τα εγκλήματά της δεν γνωρίζουν σύνορα, αντιπροσωπεύει την παγκοσμιοποίηση της απελπισίας. Ο νεοφιλελευθερισμός προσφέρει μια νέα παγκόσμια θεωρία: η ενσωμάτωση είναι εφικτή μόνο μέσω της παραίτησης και της αδιαφορίας, ο θάνατος και η λήθη είναι το μοναδικό μέλλον για τους αποκλεισμένους, δηλαδή για την πλειοψηφία.

Η ηλιθιότητα και η υπεροψία ως κυβέρνηση όλων των εθνών του κόσμου. Το έγκλημα και η ατιμωρησία ως ανώτατος νόμος. Η αρπαγή και η διαφθορά ως βασική βιομηχανία. Η δολοφονία ως πηγή νομιμοποίησης. Το ψέμα ως υπέρτατος θεός.

Τάφοι και φυλακές για όσους δεν γίνονται συνένοχοι. Η διεθνής του θανάτου. Πόλεμος πάντοτε. Αυτό είναι ο νεοφιλελευθερισμός.

Η δύναμή της όμως στηρίζεται και στις δικές μας ελλείψεις. Απαντούν στην έλειψη προτάσεων απ' τη

πλευρά μας, προσφέροντας τη συνέχιση του εφιάλτη.

Πρέπει να ξεπεράσουμε τα δάκρυα και να προτείνουμε νέους δρόμους.

Δεν σας προσκαλέσαμε για να προσθέσουμε παράπονα. Δεν σας φωνάξαμε για να δώσουμε δύναμη στην κακομοιριά. Δεν σας καλέσαμε για να δώσουμε παγκόσμιες διαστάσεις στον εφιάλτη μας.

Σας προσκαλέσαμε για να πολλαπλασιάσουμε τις επιθυμίες. Σας φωνάξαμε για να ελαττώσουμε τον πόνο. Σας καλέσαμε για να δώσουμε παγκόσμιες διαστάσεις στην ελπίδα.

Η τρομερή και παράλογη εικόνα του εχθρού που αντιμετωπίζουμε, ας μη σκοτεινιάσει τον καθρέφτη που χρειαζόμαστε για να δούμε τη πορεία μας. Η παθητικότητα και η αυθαιρεσία, που στηρίζουν το καθημερινό έγκλημα ενός παγκόσμιου συστήματος που καταστρέφει έθνη, άτομα και την ιστορία, να μην βρουν ποτέ θέση ανάμεσά μας.

Δεν πρέπει να προσφέρουμε ένα νέο εφιάλτη με διαφορετικό όνομα. Η όλο και πιο σύνθετη πολιτική γεωμετρία, που πολλαπλασιάζει τα κέντρα και τις περιφέρειες στο άπειρο, δεν σημαίνει ότι πρέπει να αντικαταστήσουμε τα παλιά δόγματα με καινούργια ή ότι τα λάθη θα μένουν αναπάντητα.

Δεν συγκεντρωθήκαμε σήμερα για να αλλάξουμε τον κόσμο, αλλά με ένα στόχο πιο ταπεινό: να τον ξαναφτιάξουμε απ' την αρχή.

Εμείς.

Σήμερα.

Εδώ.

Στην Αμερική.

Στην ήπειρο των θρύλων, σ' αυτό το κομμάτι της γης όπου συνενώνεται το αίμα απ' όλες τις άκρες του κόσμου.

Ο μετανάστης στην Αμερική ονειρεύεται ότι μπορεί οπουδήποτε να δουλέψει και να ζήσει με ειρήνη και αξιοπρέπεια, αδιαφορώντας για τα σύνορα. Δεν συναντά όμως ούτε δουλειά ούτε ζωή, μόνο πόλεμο και ταπεινώσεις ανακαλύπτει σ' αυτά τα χώματα από τα οποία τίποτα δεν αρπάζει και όλα τους τα δίνει. Ο μετανάστης στην Αμερική είναι ένας ξένος. Δεν είναι μόνο το πέρασμα των διεθνών συνόρων που τον εισάγει στον εφιάλτη της ξενοφοβίας, αρκεί να διασχίσει, έστω και φευγαλέα, κάποια από τα άλλα, τα πολυάριθμα σύνορα: πολιτισμικά, πολιτικά, φυλετικά, θρησκευτικά, σύνορα ανάμεσα στα δύο φύλα, που κατατεμαχίζουν τους ουρανούς της Αμερικής, αφήνοντας χώρο στη συλλογική σκέψη για ένα μόνο τρόπο σκέψης. Ο μετανάστης στην Αμερική είναι η μεγάλη μοναξιά που αποτελείται από εκατομμύρια ανθρώπινες υπάρξεις. Ο μετανάστης στην Αμερική είναι ο διαρκής αγώνας, ο θρύλος...

Ανάμεσα σε πολλούς άλλους, υπάρχει ένας θρύλος που έγινε τραγούδι και επιβίωσε από την αδιαφορία των βιβλίων, του τύπου, της τηλεόρασης, του ραδιοφώνου. Ο θρύλος του Gregorio Cortéz, που οι "rinchers" του κυνηγούν συνεχώς χωρίς ποτέ να κατορθώνουν να τον πιάσουν, είναι ο θρύλος της ιστορίας που καταδιώκεται από τη λήθη, της ιστορίας που πάντοτε ξεφεύγει και γίνεται συλλογική μνήμη. Ο θρύλος έφτασε στην ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ εκπροσωπώντας όλους τους μετανάστες που πάλεψαν στη γη της Αμερικής, προσπαθώντας να φτιάξουν μια νέα κουλτούρα, χωρίς να χάσουν τη δική τους.

Όπως και στο θρύλο, η Εξουσία καταδιώκει τους μετανάστες γιατί αρνούνται να είναι αυτό που είναι, γιατί προσπαθούν να φτιάξουν κάτι καινούργιο αλλά διαφορετικό, κάτι που δεν θα καταστρέφει ούτε το παρελθόν ούτε το παρόν και θα μπορεί να βρει μια θέση στο βορειοαμερικάνικο μέλλον, ένα μέλλον με αξιοπρέπεια, ένα μέλλον που η κατάληξή του δεν θα είναι τα κάγκελα στο παράθυρο ενός κελιού ούτε η ταφόπλακα ενός νεκροταφείου. Όπως στο τραγούδι του Gregorio Cortéz, ο μετανάστης θα ξεφεύγει και θα συνεχίσει να φτιάχνει τη συλλογική μνήμη που η εξουσία προσπαθεί να ξεριζώσει από ολόκληρη την Αμερική, ιδιαίτερα από...

...μια χώρα που συνθέτει όσο καμία άλλη τις μεγάλες αντιθέσεις που χαρακτηρίζουν την αμερικάνικη ήπειρο. Οι ΕΠΑ, ένα έθνος που χτίστηκε από τις προσπάθειες μεταναστών από ολόκληρο τον κόσμο, ορθώνονται ως σύμβολο της

εξουσίας και του εκσυγχρονισμού. Η αλαζονεία της εξουσίας που φωλιάζει στα βορειοαμερικάνικα χώματα, έχει οδηγήσει την αποστροφή που γεννά διεθνώς η εξωτερική πολιτική των ΕΠΑ να στρέφεται και ενάντια στους κατοίκους αυτής της χώρας. Όμως η ύπαρξη αυτής της αλαζονείας έχει βαρύ κόστος για το λαό των ΕΠΑ. Η κρίση που μετατράπηκε σε παγκόσμιο οικονομικό σύστημα, ο νεοφιλελευθερισμός, εισπράττει το βαρύ φόρο του πόνου όχι μόνο από τις λεγόμενες μειονότητες των ισπανόφωνων, των ασιατών και των μαύρων αλλά και από τους λευκούς. Στις ΕΠΑ, η ανεργία φτάνει το 5,7% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού και στην Καναδά το 9,5%, σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη.

Ο λαός των ΕΠΑ, αυτό το σύνθετο αμάλγαμα από βρετανικό και ιρλανδέζικο, ισπανικό και μεξικάνικο, ευρωπαϊκό, αφρικάνικο, ασιατικό, λατινοαμερικάνικο και ινδιάνικο, αμερικάνικο αίμα. Ο λαός των ΕΠΑ, αυτός ο μεγάλος απών την ώρα της αλληλεγγύης και μόνιμα παρών την ώρα των διαφημίσεων. Ο λαός των ΕΠΑ, που παρά την κυβέρνησή του, ξέρει να κοιτάζει προς το νότο και να ανακαλύπτει εκεί όχι ένα θύμα, μα έναν αδερφό.

Ούτε θύματα, ούτε δήμιοι. Σαν αδέρφια χαιρετίζουμε το λαό των ΕΠΑ και τους άξιους εκπροσώπους του στην ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.

Αδέρφια της Αμερικής, σήμερα, εδώ, στην ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, οφείλουμε να δώσουμε χώρο στη μνήμη, στην ιστορία, σε αυτό τον καθρέφτη που μας θυμίζει τι είμαστε, μας δείχνει τι είμαστε και μας υπόσχεται αυτό που μπορούμε να γίνουμε.

Πριν από 30 χρόνια, το 1966, ένας άνθρωπος από το πουθενά προετοίμαζε τη μνήμη και την ελπίδα ώστε η ζωή να επιστρέψει στην Αμερική. Το στρατιωτικό του ψευδώνυμο ήταν "Ramon". Σε μια απ' τις πολλές γωνιές της αμερικάνικης ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, η μνήμη του είναι ζωντανή, μέσα της ζουν όλοι οι άντρες και οι γυναίκες που έζησαν και πέθαναν για τη ζωή στην Αμερική. Το όνομά του και η μνήμη του θάφτηκαν από τους νεκροθάφτες της ιστορίας. Για κάποιους, το όνομά του ήταν Ernesto και το επίθετο Guevara de la Serna. Για μας ήταν και θα είναι ο CHE.

Στη Punta del Este κατήγγειλε την πολιτική της Εξουσίας που από τα γραφεία της Παγκόσμιας Τράπεζας πρότεινε, ως απάντηση για τις άθλιες συνθήκες ζωής στις χώρες της Αμερικής, την

κατασκευή δημόσιων αποχωρητήριων. Από εκείνη την εποχή, η φτώχεια στην Αμερική αυξήθηκε όσο και τα πλούτη που συσσωρεύουν οι αιώνιοι πλούσιοι. Το σχέδιο "δημόσια αποχωρητήρια" άλλαξε, αλλά μόνο στο όνομα. Σε μια από τις χώρες της αμερικάνικης ηπείρου πήρε το παράδοξο όνομα "Αλληλεγγύη" (σ.τ.μ. πρόγραμμα "κοινωνικής πρόνοιας" στο Μεξικό). Αναμφίβολα, παρά τις αλλαγές στην ονομασία, το σχέδιο "δημόσια αποχωρητήρια" συνεχίζει να είναι το ίδιο. Σήμερα, όπως και χθες, οι πλούσιοι κάθονται πάνω στη λεκάνη ενώ οι φτωχοί βρίσκονται από κάτω.

Η κριτική του στην Εξουσία δεν μετατράπηκε σε προκάλυμμα των δικών του αδυναμιών και εγκωμιασμό ενός συστήματος. Κρίνοντας ότι στην Εξουσία αντιπαράτιθονταν ανάλογες λογικές, καμουφλαρισμένες κάτω από ένα νέο όνομα, το 1964 έγραψε τα εξής: "Δεν θεωρώ ότι το θέμα έχει λήξει, ούτε, πολύ περισσότερο, αναγνωρίζω την εγκαθίδρυση του αλάθητου του πάπα. Δυστυχώς, το μόνο που βλέπουμε είναι εγκωμιαστικές υπερασπίσεις ενός συστήματος και όχι αναλύσεις."

Ο Che, ως πολίτης ολόκληρου του κόσμου, μας θυμίζει αυτό που ξέραμε ήδη από την εποχή του Σπάρτακου, μα που μερικές φορές ξεχνάμε: η ανθρωπότητα ανακαλύπτει στον αγώνα ενάντια στην αδικία ένα σκαλί που την ανυψώνει, που την κάνει καλύτερη, που την κάνει πιο ανθρωπίνη.

Η μνήμη και η ελπίδα τον κρατούσαν από το χέρι όταν έγραφε το αποχαιρετιστήριό του γράμμα: "Μια μέρα πέρασαν για να ρωτήσουν ποιόν θα έπρεπε να ειδοποιήσουν σε περίπτωση θανάτου. Αυτή η προοπτική μας πάγωσε όλους. Όμως ξέραμε ότι έτσι ήταν, σε μια πραγματική επανάσταση ή νίκας ή πεθαίνεις (...) Άλλες γωνιές της γης ζητούσαν τη συνέχεια των ταπεινών μου προσπαθειών." Και ο Che συνέχισε το δρόμο του.

Αντί για αποχαιρετισμό, ο Che έλεγε "μέχρι τη νίκη!", σα να έλεγε "θα τα ξαναπούμε".

Τριάντα χρόνια μετά, σ' ένα από αυτά τα χαράματα που το φεγγάρι προσπαθεί να ξαναγεμίσει το φως που του είχε αφαιρέσει η προηγούμενη φάση του σεληνιακού μήνα, προσπαθούσα να βρω ένα απόσπασμα από κάποιο κείμενο, κατάλληλο για τον εισαγωγικό χαιρετισμό αυτής της συγκέντρωσης. Έψαξα από τον Pablo Neruda μέχρι το Julio Cortazar κι από το Walt Whitman μέχρι το Juan Rulfo. Ήταν ανώφελο, η μορφή του Che να ονειρεύεται στο Higuera επέστρεφε συνεχώς στα μάτια μου. Από τη Βολιβία έφταναν τα ορθάνοιχτα μάτια και το ειρωνικό του χαμόγελο που αφηγούνταν τι είχε συμβεί και υπόσχονταν το μέλλον.

Είπα "να ονειρεύεται"; Μήπως θα έπρεπε να πω η νεκρική μορφή; Για άλλους πέθανε, για άλλους απλά κοιμήθηκε. Ποιός είναι αυτός που κοροϊδεύει τον εαυτό του;

Πριν από 30 χρόνια ο Che προετοίμαζε την αλλαγή της αμερικάνικης ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ και η Εξουσία την καταστροφή του. Πριν από 29 χρόνια η Εξουσία μας ανήγγειλε ότι η ιστορία τελείωσε στο φαράγγι του Yuro. Είπαν ότι η πιθανότητα για μια άλλη πραγματικότητα είχε καταστραφεί. Είπαν ότι η εξέγερση τελείωσε.

Τελείωσε;

Μια γρήγορη ματιά στις εφημερίδες των τελευταίων ημερών, μπορεί να μας βοηθήσει να απαντήσουμε:

Στα τέλη του Μάρτη πραγματοποιήθηκαν διάφορες κινητοποιήσεις ενάντια στην οικονομική πολιτική και τις ιδιωτικοποιήσεις που βασιλεύουν σε ολόκληρη την ήπειρο. Ο νεοφιλελευθερισμός συναντά αντιστάσεις και εξεγέρσεις. Είναι εκατομμύρια αυτοί που αγνοούν το τέλος της ιστορίας και της αξιοπρέπειας.

Στις 28 Μάρτη, τα διεθνή

ειδησεογραφικά πρακτορεία AFP, DPA, EFE και ANSA, μετέδωσαν ότι στη La Paz, τη Cochabamba και τη Santa Cruz της Βολιβίας, χιλιάδες άτομα διαδήλωσαν, ζητώντας μισθολογικές αυξήσεις και ενάντια στην ιδιωτικοποίηση της Εκμετάλλευσης Πετρελαϊκών Κοιτασμάτων της Βολιβίας. Στη Cochabamba, η αστυνομία συνέλαβε 250 απεργούς πείνας, στην πλειοψηφία τους ηλικιωμένους, που διαμαρτύρονταν για τους ίδιους λόγους. Εξεγερμένοι ηλικιωμένοι! Ζήτω η Αμερική!

Την ίδια μέρα, στην Παραγουάη, κηρύχτηκε γενική απεργία, με αιτήματα μισθολογικές αυξήσεις της τάξης του 31% και την διεξαγωγή δημοψηφίσματος σε σχέση με τις ιδιωτικοποιήσεις. Ο εκδημοκρατισμός στη λήψη αποφάσεων ενάντια στην επιβολή οικονομικών μέτρων. Και εκπαιδευτικών... Τις ίδιες μέρες, πάνω από πέντε χιλιάδες φοιτητές που διαμαρτύρονταν για την πολιτική στον τομέα της παιδείας του προέδρου Fernando Henrique Cardoso, δέχτηκαν την επίθεση της αστυνομίας.

Στη Χιλή, χιλιάδες αγρότες έκλεισαν τους αυτοκινητόδρομους, στο νότιο μέρος της χώρας, διαμαρτυρόμενοι για την επικείμενη είσοδο της χώρας στην Κοινή Αγορά του Νότου (Mercosur) που θα σημάνει την απόλυση 800.000 εργατών γης. Το πρόγραμμα οικονομικής αναδιάρθρωσης που εφαρμόζεται στη Βενεζουέλα έχει ήδη δημιουργήσει ένα "κίνημα της κατσαρόλας" και αυξανόμενη κοινωνική δυσарέσκεια. Η-οικονομική παγκοσμιοποίηση, το σύγχρονο έγκλημα, αντιμετωπίζει αντιστάσεις από τους υποψήφιους πελάτες του θανάτου που εμπορεύεται.

Εκατοντάδες μικροπωλητές συγκρούστηκαν με την αστυνομία, που προσπαθούσε να τους απομακρύνει από το ιστορικό κέντρο της Λίμα του Περού. Πάνω από είκοσι άτομα τραυματίστηκαν. Πολλοί φτωχοί στην Αμερική, για να μην καταφύγουν στην κλοπή, προσπαθούν να επιβιώσουν με το πολύ-πολύ-μικρό-εμπόριο. Είναι μάταιο, για το νεοφιλελευθερισμό το μόνο νόμιμο κέρδος είναι αυτό που ο ίδιος αποκτά από τη λεηλασία και τις αρπαγές. Στην Αμερική οι αθώοι βρίσκονται στις φυλακές και οι ένοχοι στις υπουργικές πολυθρόνες.

Στην πόλη Santa Ana της Κόστα-Ρίκα, ειδικές δυνάμεις της αστυνομίας επιτέθηκαν στους κατοίκους που διαμαρτύρονταν για την εγκατάσταση ενός σκουπιδότοπου. Πάνω από χίλιους τόνους απορριμάτων σχεδιάζει ο νεοφιλελευθερισμός να ξεφορτώνεται στην Κόστα-

Ρίκα, αλλά δεν θα το πετύχει έτσι εύκολα.

Ακόμα και η γη μοιάζει να διαμαρτύρεται. Συγχρόνως με την ανακοίνωση της αύξησης του φόρου προστιθέμενης αξίας, ένας σεισμός συντάραξε το Κίτο, την πρωτεύουσα του Ισημερινού.

Όλα αυτά μέσα σε δύο μόνο μέρες... 30 χρόνια μετά. Τελείωσε η εξέγερση;

Πριν από 30 χρόνια ο Che ονειρεύτηκε και επανέλαβε το όνειρο μιας άλλης πραγματικότητας, καινούργιας, καλύτερης. Το όνειρο της εξέγερσης. Αυτό το όνειρο διέσχισε τα χρόνια και τα βουνά και επαναλήφθηκε, το ίδιο αλλά και διαφορετικό, στα βουνά του μεξικάνικου νότου. Το όνειρο που σήμερα μας συγκεντρώνει είναι συνέχεια αλλά και τομή του ονείρου του Che Guevara, όπως και το δικό του ήταν συνέχεια και τομή του ονείρου που κρατούσε ξάγρυπνους το Simon Bolivar και τη Manuelita Saenz. Το 1816, ο Simon Bolivar και η Manuelita Saenz ξαγρυπνούσαν με τον πόθο μιας ενωμένης Αμερικής. Στην ιστορία της Εξουσίας, η γόνιμη ξαγρύπνια τους που απελευθέρωσε την Κολομβία, τη Βενεζουέλα, τον Ισημερινό, το Περού και τη Βολιβία απέτυχε μερικά χρόνια μετά, καθώς τα σύνορα που υψώθηκαν έκαναν κομμάτια το όνειρό τους. Απέτυχε; Το 1862, ο Bolivar οραματιζόταν μια παναμερικάνικη συνάντηση, το Συνέδριο του Παναμά. Σήμερα, 170 χρόνια μετά, στην αμερικάνικη ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ το όνειρο του επαναλαμβάνεται.

Κρύσταλλο και καθρέφτης, το όνειρο μιας καλύτερης Αμερικής βρίσκεται σήμερα στον καλύτερο τόπο για να ονειρεύεσαι, στην ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.

Οι πνευματικοί αυτουργοί του παραληρήματος που σήμερα μας συγκεντρώνει, οι τρελλοί που πριν απο μας τόλμησαν να ονειρευτούν τους πόθους μας, είναι η Manuelita Saenz, ο Simon Bolivar, ο Ricardo και ο Enrique Flores Magon, ο Emiliano Zapata και ο Ernesto CHE Guevara.

180 χρόνια, 85 χρόνια, 80 χρόνια, 30 χρόνια μετά, είμαστε και δεν είμαστε οι ίδιοι.

Είμαστε το τέλος, η συνέχεια και η αρχή.

Είμαστε ο καθρέφτης που είναι κρύσταλλο που είναι καθρέφτης που είναι κρύσταλλο.

Είμαστε η εξέγερση.

Είμαστε η ανόητη ιστορία που επαναλαμβάνεται για να μην ξαναεπαναληφθεί, η ματιά προς το παρελθόν για να μπορέσουμε να βαδίσουμε προς τα εμπρός.

Είμαστε η μέγιστη πρόκληση για το νεοφιλελευθερισμό, ο πιο χαρούμενος παραλογισμός, το πιο αναιδές παραλήρημα, η πιο ανθρώπινη τρέλλα.

Είμαστε άνθρωποι που κάνουμε αυτό που πρέπει να κάνει κάποιος στην ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, να ονειρεύεται.

Τώρα πάλι σκέφτομαι ότι πιο σημαντικό κι απ' το να ονειρεύεσαι στην ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ είναι να γνωρίζεις τί είναι αυτό που τελειώνει, τί είναι αυτό που συνεχίζεται και, πάνω απ' όλα, τί είναι αυτό που αρχίζει...

180 χρόνια μετά τη ξαγρύπνια του Bolívar και της Manuelita Saenz, 85 χρόνια μετά την προφητεία των Flores Magon, 80 χρόνια μετά το όνειρο του Emiliano Zapata, 30 χρόνια μετά το όνειρο του Che που ονειρευόταν τη ξαγρύπνια όλων των τίμιων κι

αληθινών αμερικάνων, σήμερα, 4 Απρίλη του 1996, στην αμερικάνικη ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ανακοινώνω επίσημα, εκ μέρους του EZLN, την έναρξη της αμερικάνικης προπαρασκευαστικής συνάντησης της Διηπειρωτικής - Συνάντησης για την Ανθρωπότητα κι ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό.

Αδέρφια της Αμερικής, η παγκόσμια Εξουσία δεν κατόρθωσε ακόμα να βρει το όπλο που καταστρέφει τα όνειρα. Μέχρι να το ανακαλύψει, θα συνεχίσουμε να ονειρευόμαστε, δηλαδή να θριαμβεύουμε...

Καλωσορίσατε αδέρφια της Αμερικής. Εδώ, στην ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, τελειώνουμε, συνεχίζουμε, αρχίζουμε... το όνειρο. Και το όνειρό μας για ολόκληρη την Αμερική είναι αυτό:

Δημοκρατία! Ελευθερία! Δικαιοσύνη!

**Από τα βουνά του μεξικάνικου νότου,
Subcomandante Insurgente Marcos,
La Realidad Americana, Απρίλης 1996**

Ο Subcomandante Marcos σχετικά με τη Διηπειρωτική Συνάντηση του καλοκαιριού και την κατάσταση στη Chiapas

αποσπάσματα συνέντευξης-άρθρου της Guiomar Rovira,
κοινότητα Realidad, Chiapas, Μεξικό, Απρίλης 1996

Ο Marcos ξεκίνησε λέγοντας τα εξής:

Ο θάνατος, που κάθε χρόνο τέτοια εποχή διαλέγει τα θύματά του από τους πιο αδύναμους, από τα παιδιά των ινδιάνων, φέτος ήρθε αποφασισμένος να διεκδικήσει μεγαλύτερο μερτικό. Τα χρήματα για την αγορά καλαμποκιού εξαντλούνται, η πείνα εξαπλώνεται σταδιακά στις εξεγερμένες περιοχές. Εδώ και πάνω από ένα χρόνο, οι εξεγερμένοι αγρότες δεν μπορούν να καλλιεργήσουν σωστά τα χωράφια εξ'αίτίας του στρατιωτικού κλοισμού.

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στη Διηπειρωτική Συνάντηση για την Ανθρωπότητα κι ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό που θα πραγματοποιηθεί το καλοκαίρι στη Chiapas.

Η Διηπειρωτική Συνάντηση κρύβει πολλούς κινδύνους. Μπορεί εύκολα να μετατραπεί σε ένα είδος τουριστικής περιοδείας, σε ένα "Zapatour", όπως έχει ήδη αρχίσει να αποκαλείται διεθνώς. Μπορεί επίσης να αποτελέσει την αφετηρία για τη δημιουργία μιας διεθνούς γραφειοκρατίας ή το ξεκίνημα μιας γελοίας απόπειρας για "μετατροπή του "ζαπατισμού" σε μια νέα παγκόσμια ιδεολογία, προς αντικατάσταση των ήδη φθαρμένων ή τετριμμένων.

Πρέπει να αντιμετωπίσουμε απλά και ρεαλιστικά τις προοπτικές αυτής της συνάντησης. Γι' αυτό άλλωστε την πραγματοποιούμε στην κοινότητα Realidad (=Πραγματικότητα). Δεν πρέπει να είναι ούτε μια συνάντηση ακτιβιστών, ούτε ένα forum ακαδημαϊκών. Δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί για εφελτήριο της δημιουργίας μιας νέας διεθνούς γραφειοκρατίας, ούτε να οδηγήσει στη διεθνή διάδοση ενός νέου μύθου, είτε αυτός θα είναι ο Marcos, είτε οι ζαπατίστας, είτε ο ζαπατισμός.

Θέλουμε πραγματικά να συμβάλλουμε στο να συναντηθούν διαφορετικές απόψεις για ένα

πρόβλημα κοινό σε εκατομμύρια ανθρώπους: το νεοφιλελευθερισμό και τις διαφορετικές προτάσεις αγώνα για μια ανθρώπινη ζωή. Θέλουμε να ακουστούν απόψεις για το ανθρώπινο που να προέρχονται από διαφορετικές χώρες, από διαφορετικές κοινωνικές τάξεις.

Ξέρουμε τους κινδύνους που κρύβει μια τέτοια συνάντηση, αλλά είμαστε διατεθειμένοι να την αναλάβουμε, γιατί πιστεύουμε ότι έχουμε να κερδίσουμε πολύ περισσότερα από όσα πιθανόν θα χάσουμε.

Στις ερωτήσεις σχετικά με τις διάφορες προσωπικότητες (Oliver Stone, Edward Olmos, D. Mitterand, Regis Debray) που επισκεύθηκαν τον Απρίλη του '96 τη Chiapas, ο Marcos απάντησε ως εξής:

Όταν αποφασίσαμε να καλέσουμε αυτές τις προσωπικότητες, είχαμε κατά νου τα ακόλουθα πράγματα:

Πρώτ' απ' όλα, οι ινδιάνικες κοινότητες χρειάζονταν μια ελάφρυνση της στρατιωτικής πίεσης για να μπορέσουν να φροντίσουν τις στοιχειώδεις ανάγκες τους. Οι συνεχείς διωγμοί δεν επιτρέπουν τη σωστή καλλιέργεια της γης.

Έπειτα, όλοι τους μίλησαν για την αναγκαιότητα της αλληλεγγύης και γνωστοποίησαν τον αγώνα μας.

Φοβόμαστε ότι τους επόμενους μήνες θα εμφανιστεί λιμός στην περιοχή, γιατί όλο το τελευταίο χρόνο οι αγρότες δεν μπόρεσαν να δουλέψουν σωστά. Η παρουσία των προσωπικοτήτων τους έδωσε τη δυνατότητα να σπείρουν. Αν δε λύσουμε το πρόβλημα της σοδειάς, θα μετράμε τους νεκρούς κατά δεκάδες. Ήδη, μέσα στον Απρίλη, υπήρξαν περιπτώσεις παιδιών που πέθαναν από την πείνα. Δεν συζητήσαμε με τις προσωπικότητες για κοσμικά ζητήματα, τους εξηγήσαμε πώς έχει η κατάσταση. Δεν τους καλέσαμε για να μιλήσουμε για πόλεμο, δεν το κάναμε αυτό ούτε καν με το Regis Debray, που, όπως και να το κάνουμε, έχει κάποιες γνώσεις πάνω στο ζήτημα. Μιλήσαμε για την ειρήνη και τις υποχρεώσεις μας απέναντι στις κοινότητες. Δεν ζητάμε όπλα ή πολεμοφόδια, αυτό που χρειαζόμαστε είναι καλαμπόκι, φάρμακα, ρούχα, αυτά που έχουν ανάγκη οι κοινότητες. Στη χειρότερη περίπτωση, οι συναντήσεις με τις προσωπικότητες θα καταγραφούν ως ανοησίες του Marcos, όμως στην καλύτερη, μπορεί να αυξηθεί η βοήθεια που λαμβάνουν οι ινδιάνικες κοινότητες, να μάθει περισσότερος κόσμος για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες ζουν. Δεν θέλουμε να ξαναχρηαστεί να έχουμε νεκρούς στα πεδία των μαχών, όπως συνέβη το Γενάρη του 1994, για να μπορέσει να πληροφορηθεί ο κόσμος για τις συνθήκες ζωής των ινδιάνων, για να αναγνωρίσει ότι δικαιούνται μια καλύτερη ζωή.

Ειδικά για τον παλιό συναγωνιστή του Τσε Γκεβάρα και τώρα επικοινωνιολόγο Regis Debray, ο Marcos έδωσε την ακόλουθη εξήγηση:

Θέλαμε να διαπιστώσουμε αν ισχύει αυτό που θεωρούσαμε για τον εαυτό μας. Θέλαμε τη γνώμη κάποιου που βρίσκεται σε απόσταση, κι έτσι δεν χάνει την προοπτική, για το αν αποτελούμε συνέχεια των παλιότερων αντάρτικων ή κάτι καινούργιο. Δεν αναφέρομαι μόνο στο Τσε Γκεβάρα, αλλά και σε όλα τα πολιτικοστρατιωτικά κινήματα της Λατινικής Αμερικής. Μετά από τις συνομιλίες με το Debray, πιστεύω ότι βρισκόμαστε στο σωστό δρόμο. Μπορούμε να αποφύγουμε τα λάθη και τις ελλείψεις αυτών των κινήματων, ενώ συγχρόνως μοιραζόμαστε το ίδιο ιδανικό, το όνειρο μιας ζωής ελεύθερης και δημοκρατικής, άσχετα από "-ισμούς" και ταμπέλες. Θέλαμε επίσης να του εξηγήσουμε τα βασικά χαρακτηριστικά του ζαπατιστικού στρατού, δηλαδή τα ινδιάνικα στοιχεία και τις σχέσεις του με την κοινωνική του βάση.

Πρωτομαγιάτικο μήνυμα από τη φυλακή

Εφτασε μια ακόμα πρωτομαγιά. Αυτή η ημέρα δεν είναι μέρα γιορτής, είναι μια ακόμα μέρα αγώνα των εργατών. Είναι μια ημέρα που η κραυγή του αγώνα για την ελευθερία ακούγεται πιο δυνατά, καθώς όλοι οι εργάτες του κόσμου στρέφουμε τη ματιά μας στο παρελθόν για να αρχίσουμε να οικοδομούμε το μέλλον. Είναι η ημέρα κατά την οποία οι εργάτες όλου του κόσμου, οι εργάτες της υπαίθρου και οι εργάτες των πόλεων, αγκαλιαζόμαστε αδελφικά στον αγώνα ενάντια στη σκλαβιά των μηχανισμών της αυτοκρατορίας του χρήματος.

Είναι η ημέρα που η εξέγερση έγινε πραγματικότητα και κράτησε, στο πέρασμα των χρόνων, την ελπίδα ζωντανή. Είναι η ημέρα που ο κόσμος στρέφει το βλέμμα του στο εσωτερικό των εργοστασίων, στην αχανή γεωγραφία των φυτειών, στα εργασιακά κέντρα του τριτογενή τομέα: νοσοκομεία, σχολεία, μέσα μεταφοράς, εταιρείες ηλεκτρισμού, ύδρευσης... είναι η ημέρα που βλέπουμε στους δρόμους αυτούς που αγωνίζονται εκεί για την επιβίωση. Είναι η ημέρα που όλος ο κόσμος πρέπει να καταλάβει ότι οι εργάτες είμαστε εδώ, αποφασισμένοι να αγωνιστούμε για να διατηρήσουμε και να διευρύνουμε αυτά που έχουμε κατακτήσει, αλλά και να αγωνιστούμε για να κάνουμε καλύτερο τον κόσμο που μας άρπαξαν οι ισχυροί, αποφασισμένοι να αλλάξουμε τον κόσμο, να οικοδομήσουμε ένα καινούργιο κόσμο. Αυτός ο κόσμος πρέπει να μας προσέξει, γιατί ήδη η φλόγα της ελπίδας φωτίζει όλες τις καθαρές καρδιές, που χτυπούν στον ίδιο ρυθμό σε όλες τις γωνιές της γης.

Σήμερα, οι εργάτες όλου του κόσμου τιμούμε τη μνήμη όσων, με αξιοπρέπεια κι αποφασιστικότητα, μας απέδειξαν πως όταν οι εργάτες αποφασίζουν ότι δεν θέλουν πια να είναι σκλάβοι, η αυτοκρατορία του χρήματος δεν είναι και τόσο ανίκητη. Τιμούμε τη μνήμη τους, αποδεικνύοντας ότι ο αγώνας δεν τελείωσε μια πρωτομαγιά του περασμένου αιώνα, αλλά και σήμερα συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε για να υπερασπιστούμε τις κατακτήσεις για τις οποίες εκείνοι έδωσαν τη ζωή τους, συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε για να καλυτερεύσουμε τον κόσμο όπως κι εκείνοι το ονειρεύτηκαν, συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε για να μην είμαστε σκλάβοι των μηχανών.

Τιμούμε τη μνήμη των νεκρών του Σικάγο, τραγουδάμε γι'αυτούς τους ύμνους της ελπίδας και της ελευθερίας, αποδεικνύουμε πως όλες οι μέρες είναι ίδιες με την πρωτομαγιά, πως όλες τις μέρες

αγωνιζόμαστε για να είμαστε καλύτεροι, πως η δύναμη των εργατών μεγαλώνει κάθε μέρα, πως κάθε μέρα που περνά τα οράματά μας γίνονται όλο και λιγότερο οράματα, μέχρι που το όνειρο να γίνει πραγματικότητα. Όλες τις μέρες θρεφόμαστε από την ελπίδα που εκείνοι γέννησαν.

Τιμούμε τη μνήμη εκείνων των ανθρώπων που προτίμησαν το θάνατο από μια εξευτελιστική ζωή, που μας δίδαξαν ότι ο αξιοπρεπής θάνατος είναι προτιμότερος από μια ζωή υποταγμένη. Τιμούμε τη μνήμη εκείνων των ανθρώπων αποδεικνύοντας πως, παρ'όλο που η τυφλή εξουσία του χρήματος προσπαθεί να φимώσει και να δολοφονήσει την τίμια φωνή της ανθρωπότητας, δεν θα καταφέρει ποτέ να σβήσει την εξέγερση και την οργή από τις φλογισμένες καρδιές που έχουν πια ανάψει σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Δεν θα μπορέσει ποτέ ούτε να φимώσει ούτε να φυλακίσει τα όνειρα.

Δεν θα μπορέσει ποτέ να συγκρατήσει τη φλόγα της ελπίδας, που προχωρά ασταμάτητη ενάντια στις αλυσίδες που σήμερα μας δένουν αλλά που σύντομα θα σπάσουμε. Η τυφλή εξουσία του χρήματος δεν θα μπορέσει ποτέ να σταματήσει τη συντριπτική ορμή του λαού και των εργατών που οργανώνονται και αγωνίζονται για έναν καλύτερο κόσμο, "έναν κόσμο που θα χωράει πολλούς κόσμους", έναν κόσμο όπου όλοι θα μπορούμε να ΖΗΣΟΥΜΕ.

Σήμερα, ο λόγος αυτών που ποτέ δεν τους άκουσαν, πλημμυρίζει τα παλάτια των ισχυρών, αντηχεί στ'αυτιά τους, τους τρομάζει. Σήμερα, η φωνή αυτών που οπλίζονται με λόγο και αλήθεια, αρχίζει να ρέει σαν κρυστάλλινο νερό, σαν ηλιαχτίδα, και μετατρέπεται σε ορμητικό ποτάμι που διασχίζει τους ωκεανούς μεταφέροντας το μήνυμα της εξέγερσης σε όλους τους εργάτες, σε όλες τις ηπείρους.

Σήμερα, ξαναλέμε ότι ο αγώνας συνεχίζεται και τίποτα δεν θα τον σταματήσει, μέχρι να οικοδομήσουμε ένα καινούργιο κόσμο, γεμάτο από πολλούς κόσμους. Σήμερα είναι η ημέρα που οι ωκεανοί φτάνουν με τα μηνύματά τους μέχρι εμάς.

Περιμένουμε το μήνυμα, οργανωμένοι κι ενωμένοι. Ελευθερία, δικαιοσύνη, δημοκρατία κι αξιοπρέπεια για όλους.

**Φυλακές ανδρών,
Πόλη του Μεξικού, 1η Μάη 1996**

**Οι συλληφθέντες στη Yanga της Veracruz:
Hilario Martinez Hernandez, Ricardo Hernandez
Lopez, Luis Sanchez Navarrete, Alvaro Castillo
Granados, Martin Trujillo Barajas, Rosa
Hernandez Hernandez, Hermelinda Garcia
Zapagua.**

Μήνυμα των κρατούμενων στις φυλακές Reclusorio Norte προς τις επιτροπές αλληλεγγύης στον αγώνα των ζαπατίστας.

Χθες, 2 Μάη του 1996, ο Jorge Javier Elorreaga Verdegué καταδικάστηκε σε 13 χρόνια φυλάκισης για τα αδικήματα της τρομοκρατίας, της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση και της συννομωσίας. Όπως θα ξέρετε, αυτές οι κατηγορίες του είχαν αποδοθεί σε μια απόπειρα να τον παρουσιάσουν ως μέλος της διοίκησης του EZLN. Την ίδια στιγμή που ο Javier Elorreaga καταδικάστηκε ως "τρομοκράτης-μέλος του EZLN", η κυβέρνηση πραγματοποιεί επίσημες συνομιλίες με τον EZLN, αναζητώντας υποτίθεται μια ειρηνική, πολιτική επίλυση των ζητημάτων που αναδείχθηκαν με την ένοπλη εξέγερση που ξέσπασε εδώ και δύο χρόνια και τέσσερεις μήνες.

Ο Javier Elorreaga Verdegué καταδικάστηκε χωρίς κανένα απολύτως στοιχείο. Η σύλληψή του είχε δικαιολογηθεί με βάση την υποτιθέμενη κατάθεση κάποιου Salvador Morales Garibay, ο οποίος όμως ουδέποτε εμφανίστηκε σε δικαστήριο ή και οπουδήποτε αλλού για να την επιβεβαιώσει. Η εις βάρος του Javier Elorreaga Verdegué κατάθεση της γυναίκας του, της Maria Gloria Benavides Guevara, δεν ισχύει, γιατί το ίδιο το δικαστήριο που δίκασε την Maria Gloria Benavides αναγνώρισε πως η κατάθεσή της ήταν προϊόν ψυχολογικής βίας και βασανιστηρίων και επομένως δεν την έλαβε υπόψη. Τώρα όμως, η κατάθεση που στην περίπτωση της Maria Gloria Benavides είχε θεωρηθεί άκυρη, με άμεση συνέπεια την απελευθέρωσή της, στην δίκη του άντρα της θεωρείται έγκυρη. Ο Javier καταδικάστηκε χωρίς στοιχεία, γιατί η μεν κατάθεση της Gloria έχει επίσημα θεωρεί άκυρη, ενώ ο Salvador Morales

Garibay παραμένει άφαντος και η κατάθεσή του δεν έχει επιβεβαιωθεί. Ένα φάντασμα κατηγορήσε το Javier. Ένα φάντασμα κατηγορεί τους συλληφθέντες υποτιθέμενους ζαπατίστας.

Η κυβέρνηση, μέσω της δικαστικής εξουσίας, καταδικάζοντας το Javier θέλει να καταδικάσει τον EZLN. Βαφτίζοντας τρομοκράτη το Javier, αυτό που θέλει είναι τα μέλη του EZLN να θεωρούνται ως τρομοκράτες. Μετά το Javier, έρχεται η σειρά των κρατούμενων στο Reclusorio Norte: Alvaro, Luis, Hilario, Ricardo, Martin, Rosa και Hermelinda. Ύστερα, οι κρατούμενοι της Almoloya: Fernando, Joel, Gerardo, Patricia, Brenda, Cecilia και Ofelia. Μετά, ο Gonzalo που κρατείται στις φυλακές ανηλίκων. Και ύστερα, ο κρατούμενος του Coatzacoalcas, ο Francisco Alejandro. Και μετά, ποιός άλλος; Πόσους ακόμα πολίτες θα κατηγορήσουν ως τρομοκράτες στην προσπάθειά τους να σβήσουν τη φλόγα της ελπίδας που έχει ήδη ανάψει σε όλα τα μέρη του κόσμου;

Αδέρφια, αυτή τη στιγμή που το σκοτάδι προσπαθεί να καταβροχθίσει το αύριο, σας ζητάμε εσείς, στον τόπο σας, να κάνετε αυτό που κάνουμε κι εμείς εδώ στο Μεξικό, να δείξετε την οργή σας για τις ενέργειες της μεξικάνικης κυβέρνησης ενάντια στην αξιοπρέπεια του λαού του Μεξικό. Απαιτούμε μια πολιτική καταδίκη του δικαστή που καταδίκασε το Javier. Θα υψώσουμε τη φωνή μας ώστε ο άνεμος να τη μεταφέρει σε κάθε γωνιά της χώρας μας, να ακουστεί παντού η κραυγή της εξέγερσης, να αναζητήσουμε παντού την ελευθερία. Τι μπορείτε να κάνετε εσείς; Μαζέψτε υπογραφές, διαδηλώστε στη μεξικάνικη πρεσβεία της χώρας σας, στείλτε επιστολές διαμαρτυρίας στις μεξικάνικες αρχές, στείλτε γράμματα στους κρατούμενους στις φυλακές, ώστε οι αρχές να καταλάβουν ότι παρά τη γεωγραφική απόσταση στεκόμαστε ο ένας δίπλα στον άλλο, διαδηλώστε στα γραφεία των οργανισμών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καταγγέλοντας ότι στο Μεξικό η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι ψωμοτύρι.

Είναι πολλά αυτά που μπορούμε να κάνουμε για την ελευθερία. Μπορούμε να γεννήσουμε χίλιες ιδέες για να δείξουμε στον κόσμο ότι δεν υπάρχει δικαιοσύνη στο Μεξικό. Μην καθυστερείτε, σας ζητάμε να συνεχίσετε τον αγώνα για την ελευθερία. Περιμένουμε γρήγορα νέα σας.

**Αδερφικά, οι κρατούμενοι υποτιθέμενοι
ζαπατίστας στις φυλακές Reclusorio Norte: Hilario
Martínez Hernández, Ricardo Hernández López,
Luis Sánchez Navarrete, Alvaro Castillo Granados,
Martín Trujillo Barajas, Rosa Hernández Hernández,
Hermelinda García Zapagua.**

Ανακοίνωση του EZLN

Στις 3 Μάη του 1996 πληροφορηθήκαμε από το ραδιόφωνο ότι ο δικαστής Juan Alcantera θεώρησε τους Jorge Javier Elloriaga Berdegue και Sebastian Entzin Gomez ένοχους για τα αδικήματα της συννομωσίας, εξέγερσης και τρομοκρατίας.

Ο Juan Alcantera καταδίκασε το Jorge Javier Elloriaga Berdegue σε 13 χρόνια φυλάκιση, πρόστιμο ίσο με 75 ημερομίσθια κατώτατου βασικού μισθού και 4 χρόνια στέρησης των πολιτικών του δικαιωμάτων και το Sebastian Entzin Gomez σε 6 χρόνια φυλάκισης, πρόστιμο ίσο με 40 ημερομίσθια κατώτατου βασικού μισθού και 2 χρόνια στέρησης των πολιτικών του δικαιωμάτων.

Ο EZLN θεωρεί την καταδίκη των υποτιθέμενων ζαπατίστας ως σαφές προμήνυμα πολέμου.

Οι Jorge Javier Elloriaga Berdegue και Sebastian Entzin Gomez κατηγορήθηκαν ως ζαπατίστας και καταδικάστηκαν για συννομωσία, εξέγερση και τρομοκρατία.

Αυτό σημαίνει ότι για τη μεξικάνικη κυβέρνηση οι ζαπατίστας είμαστε τρομοκράτες, εγκληματίες που πρέπει να φυλακιστούμε και να εξοντωθούμε. Αυτό δίνει ένα αποφασιστικό χτύπημα στη διαδικασία διαλόγου ανάμεσα στον EZLN και την ομοσπονδιακή κυβέρνηση.

Οι καταδίκες των υποτιθέμενων ζαπατίστας έχουν πολλούς παραλήπτες. Ένας από αυτούς είναι και η Cocopa (Ειρηνευτική Επιτροπή). Η καταδίκη του Elloriaga και του Entzin αποτελεί καταδίκη των ειρηνευτικών προσπαθειών μιας ομάδας νομοθετών που, στην πλειοψηφία τους, κράτησαν μια στάση έντιμη κι αξιοπρεπή, καταβάλλοντας κάθε προσπάθεια για να καταστεί δυνατή η διαδικασία ενός επιτυχούς διαλόγου, δηλαδή για την επίτευξη μιας ειρήνης με δικαιοσύνη κι αξιοπρέπεια που δικαιούμαστε όλοι οι μεξικάνοι.

Η καταδικαστική απόφαση του Juan Alcantera ακυρώνει όλες τις ειρηνευτικές προσπάθειες της Cocopa και χλευάζει τη νομοθετική εξουσία.

Η Conai (Εθνική Επιτροπή Διαμεσολάβησης), πάντοτε αφιερωμένη στην αναζήτηση διαλόγου και μόνιμος αποδέκτης των κυβερνητικών επιθέσεων, έλαβε την επικύρωση της περιφρόνησης με την οποία την αντιμετωπίζει η εξουσία.

Ένας ακόμα παραλήπτης της καταδικαστικής απόφασης είναι το "Συμβουλευτικό Σώμα για μια Ειρήνη με Αξιοπρέπεια και Δικαιοσύνη" που συγκάλεσε ο EZLN, στα πλαίσια του Διαλόγου του San Andres Sacam'chen de los Pobres, για να τον βοηθήσει στην αναζήτηση της ειρήνης και να αποτρέψει την επανέναρχη των ένοπλων συγκρού-

σεων. Η καταδικαστική απόφαση του Juan Alcantera, καταδικάζει όλους/ες τους/τις μεξικάνους/ες που αγωνίζονται για την ειρήνη στο Μεξικό και τους κατηγοριοποιεί ως τρομοκράτες. Επώνυμοι μεξικάνοι και οργανώσεις πέραν κάθε υποψίας κατηγορούνται σήμερα ως τρομοκράτες από το μοναδικό τρομοκράτη στο Μεξικό: την κυβέρνηση. Η καταδίκη των υποτιθέμενων ζαπατίστας είναι επίσης μια απόπειρα τρομοκράτησης των εργαζόμενων στο μεξικάνικο Τύπο. Ο δημοσιογράφος Elloriaga βλέπει τη δημοσιογραφική του δουλειά να χρησιμοποιείται ως καταδικαστικό στοιχείο εναντίον του. Η δημοσιογραφία στο Μεξικό σήμερα ταυτίζεται με την τρομοκρατία.

Η εθνική και διεθνής κοινωνία των πολιτών, αυτή η δύναμη χωρίς όνομα ούτε πρόσωπο που αναζητά το πέρασμα στη δημοκρατία μέσα από οδούς νόμιμες και πολιτικές, βλέπει τις προσπάθειές της να καταδικάζονται και να επιβεβαιώνονται οι φόβοι της πως στο Μεξικό ο ειρηνικός δρόμος για την αλλαγή δεν έχει ακόμη ανοίξει.

Τέλος, ο κύριος παραλήπτης της καταδικαστικής απόφασης είναι ο EZLN. Ταυτίζοντας το δίκαιο αγώνα μας για μια αξιοπρεπή ζωή με την τρομοκρατία, η κυβέρνηση μας ανακοινώνει πως δεν υπάρχει χώρος για μας στην ειρηνική πολιτική ζωή. Το μοναδικό μέλλον που μας προσφέρει η κυβέρνηση, μετά τη διαδικασία του διαλόγου και των διαπραγματεύσεων, είναι η φυλακή και ο θάνατος. Όλες οι προσπάθειες για διάλογο και ειρηνικό αγώνα που κατέβαλε ο EZLN από την εμφάνισή του, το Γενάρη του 1994, στις οποίες κάλεσε το μεξικάνικο λαό, καταδικάστηκαν μαζί με τους υποτιθέμενους ζαπατίστας.

Θέλουμε να σας πούμε ότι λάβαμε το μήνυμα και το καταλάβαμε καλά. Αυτή τη στιγμή, τα αδέρφια μας της CCRI-CG του EZLN, συζητούν για να εκτιμήσουν την κατάσταση και να αναθεωρήσουν τη συμμετοχή τους στο Διάλογο του San Andres. Ως διοικητής των τακτικών και άτακτων δυνά-

μεων, όπως και των ομάδων κομάντος του EZLN, εκπληρώνοντας τις αποφάσεις της CCRI-CG του EZLN, έχω ήδη ζητήσει από όλες τις ζαπατιστικές μονάδες να βρίσκονται σε επιφυλακή, περιμένοντας τις αποφάσεις της ανώτερής μας διοίκησης.

Η κυβέρνηση χρησιμοποίησε το Διάλογο του San Andres για να κερδίσει χρόνο και να προετοιμαστεί για την επανέναρξη του πολέμου. Όσα επανειλημμένα κατήγγειλαν οι εκπρόσωποί μας, τώρα επιβεβαιώνονται. Η κυβέρνηση ουδέποτε εγκατέλειψε την ιδέα της πολέμικης επίλυσης της σύρραξης. Η διαδικασία του διαλόγου ήταν μια ακόμα κοροϊδία, από τις πολλές που αντιμετωπίζει καθημερινά ο λαός μας. Ο πόλεμος έρχεται ξανά από αυτούς απ' όπου πάντα εκπορευόταν, από τους ισχυρούς.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε τους αληθινούς εργαζόμενους στα μέσα επικοινωνίας για το ενδιαφέρον που έδειξαν αυτά τα δύο χρόνια των προσπαθειών μας για την ειρήνη και θέλουμε να τους ζητήσουμε να γίνουν, για μια ακόμα φορά, το μέσο για να ευχαριστήσουμε την εθνική και διεθνή κοινωνία των πολιτών για τη βοήθειά της για μια αξιοπρεπή ειρήνη, ενάντια στον πόλεμο. Ευχαριστούμε όλους για όλες τους τις προσπάθειες.

Ελπίζουμε ότι η Cocopa και η Conai θα καταβάλλουν αποφασιστικές προσπάθειες για να επιστρέψουμε στην οδό της πολιτικής επίλυσης, που η κυβέρνηση έχει εγκαταλείψει.

**Από τα βουνά του μεξικάνικου νότου,
Subcomandante Insurgente Marcos,
Μάης 1996.**

Πρόσκληση στη Διηπειρωτική Συνάντηση για την Ανθρωπότητα κι ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό

Το κείμενο που ακολουθεί στάλθηκε από τον EZLN στην Πανευρωπαϊκή Συνάντηση για την Ανθρωπότητα κι ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό, που πραγματοποιήθηκε στο Βερολίνο (30 Μάη-2 Ιούνη). Την περασμένη βδομάδα πραγματοποιήθηκε στο Τόκιο της Ιαπωνίας η αντίστοιχη συνάντηση της Ασίας και στη Μελβούρνη της Αυστραλίας η αντίστοιχη της Ωκεανίας. Η Παναμερικήνικη Συνάντηση πραγματοποιήθηκε στη Chiapas, στις αρχές Απριλίου.

Α' τύπος πρόσκλησης Πρόσκληση με σχετική θεωρητική σοβαρότητα (για όσους επιζητούν επιχειρήματα και αιτιολογήσεις)

Βλέπουμε ότι η εξουσία αρνείται να κατονομάσει την πορεία της. Για την εξουσία, αυτοί που την υφίστανται δεν δικαιούνται να γνωρίζουν το μέλλον τους, η θανάσιμη διαδρομή που υποχρεώνονται να πραγματοποιήσουν δεν κατονομάζεται. Η εξουσία σκέφτεται ότι αν ο λήθαργος που προσφέρει κατονομαστεί, θα πάψει να είναι αποτελεσματικός. Η εξουσία διαθέτει σοφούς μάγους και ψυχρούς υπολογιστές που αναλαμβάνουν να βαφτίζουν τα πράγματα και τις καταστάσεις. Όταν τα εγκλήματα κατονομάζονται, τότε υποδεικνύονται και οι δράστες και έτσι παύουν να είναι απλά ιστορικά ατυχήματα. "Ο Νεοφιλελευθερισμός δεν υπάρχει -επιμένουν οι αποχαυνωμένοι σοφοί- πρόκειται για μια απόπειρα της καθυστερημένης αριστεράς που κάτω από αυτό το όνομα αναζητεί το βολικό υποκατάστατο των παλιών θεωριών. Οι επικρίσεις του Νεοφιλελευθερισμού περιορίζονται σε ηθικού και ηθικολογικού τύπου αξιώσεις -λένε οι σοφοί- και δεν στηρίζονται σε κάποια σοβαρή θεωρητική ανάλυση, που θα επέτρεπε να ταξινομηθούν, να καταμετρηθούν, να αποσπηνισθούν, να οριοθετηθούν... και να αχρηστευθούν οι απόψεις". Ο Νεοφιλελευθερισμός δεν πρέπει να κρίνεται σύμφωνα με την ηθική και τις ανθρωπινες αξίες, όχι μόνο γιατί έτσι η καταδίκη του είναι βέβαιη, αλλά επίσης γιατί στοχεύει ακριβώς στην εξαφάνιση κάθε ηθικής και ανθρωπινής αξίας.

Οι μεγάλοι σοφοί φωνάζουν, διαρρηγνύουν τα ιμάτιά τους, τραβάνε τα αξιότιμα μαλλιά τους (ή ότι απέμεινε στη θέση τους) προσπαθώντας να μας πείσουν: "Παρατήστε τις ενδείξεις κακού γούστου όπως η ελπίδα, τις λεπτομέρειες όπως η υπεράσπιση της ζωής, τις ηλιθιότητες όπως η δημοκρατία, τους αναχρονισμούς όπως η ελευθερία, τη "νοσταλγία

για το παρελθόν" όπως ο αγώνας για αλλαγή, τις παραβομάρες όπως η δικαιοσύνη. Ο Νεοφιλελευθερισμός είναι η απάντηση, γιατί η εξουσία είναι η απάντηση. Αποδεχθείτε τους ρόλους που σας προσφέρουμε, μπειτε στη θέση σας, μην είστε αταίριαστοι, μην αρνείστε να ταξινομηθείτε. Ό,τι δεν ταξινομείται δεν αξίζει, δεν μετράει, δεν υπάρχει. Μπορεί να σας προσφέρουμε ψίχουλα, αλλά κι αυτό κάτι είναι. Αποδεχθείτε το ποσοστό της εξουσίας που σας προσφέρει η ελεημοσύνη μας. Ασπασθείτε την ανώτερη θρησκεία που συνθέτει το νέο θεό με τη λατρεία, τα μυστήρια με την τελετουργία, τον ιερέα με τον πιστό, τις ιερές εικόνες με τους λατρευτικούς χώρους, που δεν χρειάζεται λατρευτικές πράξεις για να αποδειχθεί η ιερότητά της, αφού διαθέτει τον καθρέφτη που της προσφέρουν οι στατιστικές του θριάμβου της".

"Επαναστάτες όλου του κόσμου, ενωθείτε στις ήττες σας! Δεν υπάρχει καμία νίκη στο παρελθόν σας. Δεν μπορείτε να ποθείτε τίποτε άλλο εκτός από εμένα. Είμαι αυτό που υπάρχει, η αέναη επανάληψη. Πάρτε το ανακυκλωμένο παρελθόν, μμηθείτε με, θα έχω πάντοτε την τελευταία λέξη, είμαι το παλιό που ανανεώνεται, ο ατέρμονος εφιάλτης, τώρα με το επιπλέον προνόμιο της παγκοσμιοποίησης. Σας αποδέχομαι ως αιώνιους αντίπαλους και όταν θα ξαναέχετε τα όπλα που στο παρελθόν αποδείχθηκαν άχρηστα, θα σας επιτρέψω να επαναλάβετε τα ίδια λάθη. Το αποδέχομαι ως ταπεινό φόρο τιμής στους θριάμβους μου του παρελθόντος. Μην προσπαθήσετε το καινούργιο, επαναλάβετε το παλιό, μην ξεφεύγετε από το δικό μου τρόπο σκέψης, δεν θα ανεχθώ να συνεχίσετε να είστε αταίριαστοι. Υιοθετείστε το παλιό, καλό μου σύνθημα: Μεταμέλεια ή θάνατος! Θα ηττηθούμε!"

Σύμφωνα με την εξουσία, η ηλικία του ανθρώπου διαιρείται στην παιδικότητα και την ενηλικίωση. Η εξουσία είναι η ενηλικίωση. Η εξουσία μας λέει ότι για να βγούμε από την παιδικότητα πρέπει να ποθή-

σουμε την ενηλικίωση, δηλαδή να γίνουμε κομμάτι της εξουσίας. "Ακολουθήστε τους κανόνες, παρατήστε τους συναισθηματισμούς και τις εξεγέρσεις, αποδεχθείτε την ύπαρξή μου, μην την αμφισβητείτε", επαναλαμβάνει η εξουσία, μέσα από τον πικρό σκεπτικισμό των μεταμελημένων που επιβεβαιώνουν την ήττα του διαφορετικού, μέσω των επιζήσαντων του ιστορικού ναυαγίου, που αντιμετωπίζουν το όνειρο να είμαστε καλύτεροι σαν συναισθηματική καρικατούρα.

Στα βουνά του μεξικάνικου νότου, στο 91ο γεωγραφικό μήκος και 16ο γεωγραφικό πλάτος της παγκόσμιας υπεραγοράς, μια εξέγερση με αίμα κυρίως ινδιάνικο, έχοντας το ένα πόδι στο παρελθόν και το άλλο στο μέλλον, αμφισβήτησε την κυριαρχία της απογοήτευσης. Οι σοφοί της Εξουσίας έσπευσαν να βγάλουν ταμπέλες και ετικέτες: "είναι χιλιαστές, αναχρονιστικοί μαρξιστοειδείς, υπολείμματα του τείχους του Βερολίνου, φανατικοί που θέλουν να αντιστρέψουν τους δείκτες του ρολογιού της ιστορίας, παραμελημένοι από την πρόοδο, εύλογο κατάλοιπο της διαρκούς εκστρατείας για την εξότωση των αποκλεισμένων".

Όμως οι ταμπέλες δεν αποδίδουν, οι ετικέτες αποδεικνύονται ανεπαρκείς και έτσι οι σοφοί αναρωτιούνται:

"Ποιοί είναι αυτοί οι ινδιάνοι, που ούτε πουλούν ούτε αγοράζουν τίποτα; Ποιόν ενδιαφέρουν; Γιατί να νοιαστούμε να τους εξοντώσουμε; Δεν είχε αναλάβει να τους εξαλείψει η υπέροχη μηχανή της εξουσίας που αποκαλείται πρόοδος; Τι δουλειά έχουν αυτοί οι ιθαγενείς, να μιλάνε για αξιοπρέπεια στους διαδρόμους του κυβερνοχώρου; Και τι πράγμα είναι αυτή η αξιοπρέπεια; Γιατί τόσο ενδιαφέρον γι' αυτούς στο εξωτερικό; Τί βλέπουν σε αυτή τη μικροσκοπική εξέγερση άνθρωποι από την Αυστραλία, την Ιαπωνία, τη Βόρεια Αμερική, την Αργεντινή, την Αγγλία, την Αφρική, την Ιταλία, τον Ισημερινό, τη Γαλλία, τη Χιλή, την Παλαιστίνη, την Ισπανία, το Ισραήλ, τον Καναδά, την Ελβετία, το Περού, τη Γερμανία, τον Άγιο Δομήνικο, τη Βασκία, το Κουρδιστάν, τη Δανία, τη Βραζιλία, την Ολλανδία, την Ελλάδα, την Κολομβία, την Ιρλανδία, την Καταλωνία, τη Βενεζουέλα, τη Σκωτία, τη Γουατεμάλα, την Ταϊλάνδη, ακόμα και από το Μεξικό; Τί είναι αυτή η διεθνής της ελπίδας; Πόσα μαχητικά αεροσκάφη, πολεμικά πλοία, άρματα μάχης και πυρηνικές κεφαλές διαθέτουν; Ποιές οικονομικές αγορές

ελέγχουν; Ποιός τους διατάζει; Και, το σημαντικότερο, πόσο κοστίζουν;”.

Η ζαπατιστική εξέγερση αποτελεί ένα ενοχλητικό εμπόδιο στην ιλιγγιώδη πορεία του εκσυγχρονισμού, που μετατρέπει τις κυβερνήσεις σε διαχειριστικούς μηχανισμούς, τους εθνικούς πλούτους σε εμπόρευμα στα ράφια των χρηματιστηρίων, την αξιοπρέπεια σε εμπόρευμα που προσφέρεται σε τιμές ευκαιρίας, την ιστορία σε άχρηστο διακοσμητικό, με συλλεκτική μονάχα αξία.

Πρέπει να φτιάξουμε μια νέα πολιτική κουλτούρα. Αυτή η νέα πολιτική κουλτούρα μπορεί να προκύψει από μια νέα αντίληψη για την εξουσία. Όχι κατάληψη της εξουσίας, αλλά επαναστατικοποίηση των σχέσεων αυτών που την ασκούν με αυτούς που την εκχωρούν.

Ο ζαπατισμός δεν είναι μια νέα πολιτική ιδεολογία, ούτε ένα ξαναμαγείρεμα παλιών. Ο ζαπατισμός δεν υπάρχει. Χρησιμοποιεί μόνο σε αυτό που χρησιμοποιούν οι γέφυρες, για να διασχίζεις πλευρές. Γι' αυτό στο ζαπατισμό χωρούν όλοι, όλοι όσοι θέλουν να περάσουν σε μια άλλη πλευρά. Αυτές οι πλευρές υπάρχουν μέσα στον καθένα μας. Δεν υπάρχουν

παγκόσμιες συνταγές, στρατηγικές, τακτικές, γραμμές, νόμοι, ρυθμίσεις ή οδηγίες. Υπάρχει μόνο ένας κοινός πόθος: το φτιάξιμο ενός καλύτερου κόσμου, δηλαδή ενός καινούργιου.

Συνοψίζοντας: ο ζαπατισμός δεν ανήκει σε κανέναν, επομένως ανήκει σε όλους.

Αυτές είναι οι βασικές ιδέες πάνω στις οποίες συγκαλείται η Διηπειρωτική Συνάντηση για την Ανθρωπότητα κι ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό. Είναι μια συνάντηση, όχι ένα συνέδριο. Θα συναντηθούμε και θα δούμε τι μπορεί να βγει απ' αυτό. Δεν πρόκειται για μια συνάντηση μόνο των ζαπατίστας ή όσων συμπαθούν το ζαπατισμό. Είναι μια συνάντηση όλων όσων είπαν ή θέλουν να πουν το δικό τους “Φτάνει πια!” στο δικό τους εφιάλτη.

Έτσι έχουν τα πράγματα, τακτοποιείστε το δικό σας “Φτάνει πια!” στις αποσκευές σας και ειδοποιείστε, όσους πρέπει να ειδοποιήσετε, ότι από τις 27 Ιούλη ως τις 3 Αυγούστου του 1996 θα βρίσκεστε στα βουνά του μεξικάνικου νότου, συναντώντας άλλα “Φτάνει πια!” για να δούμε πως θα καταφέρουμε να κάνουμε ξανά την ιστορία να κινηθεί.

Αυτά.

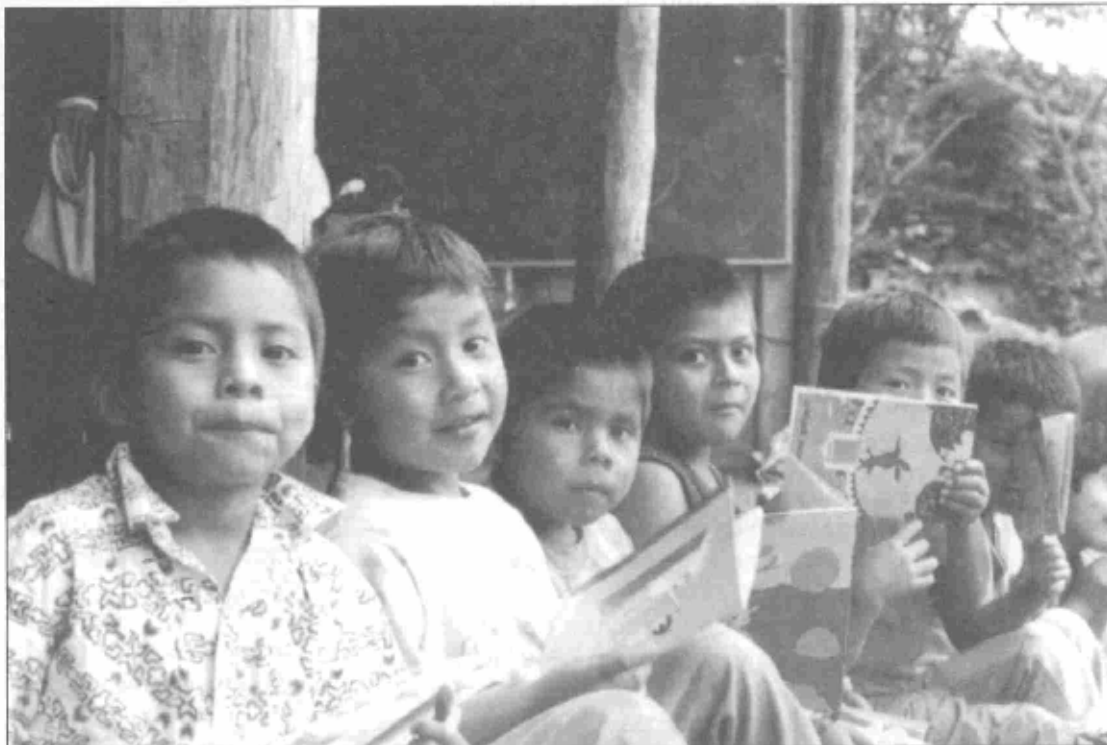
Β' τύπος πρόσκλησης **Πρόσκληση επίσημη και σοβαρή** **(για ανάλογα άτομα)**

Έχουμε πει το δικό μας "Φτάνει πια!" και θέλουμε να συναντηθούμε με το δικό σας. Μη δίνετε προσοχή στους βραδυπόρους διανοούμεενους και τους μεταμελημένους, αγνοήστε τις συμβουλές και τις ειρωνείες τους. Μια συνάντηση είναι μια γιορτή, έτσι μπορείτε να πείτε στη δουλειά σας, στο σπίτι σας, στο σχολείο ή την ανεργία σας, ότι σας προσκάλεσαν σε μια γιορτή και ότι δεν θα λείψετε πολύ, μονάχα μερικές από τις υγρές μέρες του Ιούλη και του Αυγούστου, και ότι δεν μπορούσατε να πείτε όχι, πώς θα μπορούσατε να αρνηθείτε την πρόσκληση, αφού σας κάλεσαν για να συναντήσετε... για να συναντηθείτε... με άλλους!

Οι οικοδεσπότες λένε πως δεν θά 'ναι μια συνάντηση για να δούμε ποιός θα κερδίσει και ποιός θα χάσει, ποιός είναι πιο δυνατός και ποιός αδύναμος, ποιός ξέρει περισσότερα και ποιός λιγότερα ή ποιός είναι περισσότερο το ένα ή το άλλο. Θά 'ναι μια συνάντηση, λένε οι οικοδεσπότες, μια συνάντηση για να... για να... λοιπόν, οι οικοδεσπότες λένε ότι πρέπει να βρεθούμε στη συνάντηση για να δούμε τι θα συναντήσουμε. Λένε επίσης ξεκάθαρα ότι αυτή η συνάντηση είναι για την ανθρωπότητα, κι αυτή η κυρία τα απαιτεί όλα, και η συνάντηση είναι ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό, κι αυτό το τέρας επίσης τα απαιτεί όλα.

Το μόνο λοιπόν που έχετε να κάνετε, είναι να πάρετε μια χτένα, την οδοντόβουρτσα και τις παντόφλες σας, και σε όποιον σας ρωτήσει σε τι χρειάζονται η χτένα, η οδοντόβουρτσα και οι παντόφλες, να του απαντήσετε με κάθε σοβαρότητα ότι στην πρόσκληση έλεγε ξεκάθαρα ότι χρειάζονται η χτένα, η οδοντόβουρτσα και οι παντόφλες και κάποιος λόγος πρέπει να υπήρχε που το έλεγε αυτό η πρόσκληση, και είναι βέβαιο πως η πρόσκληση είναι πολύ σοβαρή, γι' αυτό πριν ξεκινήσετε σιγουρευτείτε

ότι έχετε πάρει μαζί σας χτένα, οδοντόβουρτσα και παντόφλες, και σίγουρα κι εσείς θα αναρωτιέστε σε τι χρειάζονται στα βουνά του μεξικάνικου νότου η χτένα, η οδοντόβουρτσα και οι παντόφλες, όμως μην ανησυχείτε γι' αυτό, καλύτερα νοιαστείτε για το πλοίο-αεροπλάνο-λεωφορείο-ποδήλατο-τρίκυκλο-πατίνι-ή-ό,τι-άλλο που είναι έτοιμο να αναχωρήσει, και θά 'ταν κρίμα να χάσετε αυτή τη συνάντηση, όχι μόνο γιατί είναι μια συνάντηση για να συναντηθούμε και όχι για να χαθούμε, αλλά και γιατί αλλιώς δεν θα μάθετε ποτέ τι στο διάολο χρειάζονταν η χτένα, η οδοντόβουρτσα και οι παντόφλες στα βουνά του μεξικάνικου νότου και αν θυμάστε, οι ζαπατίστας είχαν ζητήσει να φέρετε στην παναμερικάνικη συνά-

ντηση μερικές κόλλες χρωματιστού χαρτιού και κλωστή, όμως τώρα αυτή η συνάντηση θα είναι διηπειρωτική και τα πράγματα είναι σοβαρότερα, έτσι ζητάνε χτένα, οδοντόβουρτσα και παντόφλες και οι εγκεφαλοι των στρατιωτικών και αστυνομικών μυστικών υπηρεσιών, που διακρίνονται για την έλλειψη εγκεφάλου, ήδη αναρωτιούνται τι είδους όπλα και εκρηκτικά μπορούν να κατασκευαστούν από τις χιλιάδες χτένες, οδοντόβουρτσες και παντόφλες...

-Για μια στιγμή! Είπες χιλιάδες;

-Ναι, βέβαια, χιλιάδες, οι ζαπατίστας στοχεύουν να προκαλέσουν κρίση στην αγορά χτένας, οδοντόβουρτσας και παντόφλας...

-Για μια στιγμή! Εννοείς ότι οι ζαπατίστας προσκαλούν χιλιάδες άτομα σε αυτή τη διηπειρωτική συνάντηση για την ανθρωπότητα κλπ, κλπ;

-Φυσικά όχι! Στην πραγματικότητα, προσκαλούν εκατομμύρια. όμως τον τελευταίο καιρό η δημοτικότητα τους είναι πεσμένη κι έτσι αναμένεται μειωμένη συμμετοχή...

Είναι βέβαιο ότι θα αισθανθήκατε μια ελαφριά ανησυχία όταν διαβάσατε αυτό για τα χιλιάδες άτομα, όμως δεν έχει σημασία, γιατί ήδη ταξιδεύετε με το πλοίο-αεροπλάνο-λεωφορείο-ποδήλατο-τρικυκλο-πατίνι-ή-ό,τι-άλλο, και ο ουρανός από ψηλά σας γνέφει πως ναι, το αύριο υπάρχει...

Έχετε ήδη ελέγξει αν πήρατε μαζί σας την εισήγηση που ετοιμάσατε για οποιαδήποτε από τις πέντε ομάδες εργασίες, που όπως ξεκάθαρα λέει στην πρόσκληση θα ονομάζονται...

**Ταπεινές προτάσεις
για ν' αλλάξουμε τον κόσμο
ή πώς θα τελειώνουμε μια και καλή
με το Νεοφιλελευθερισμό,
μέσα από πέντε διηπειρωτικές
ομάδες εργασίας.**

**1η ομάδα εργασίας.
Τί είδους πολιτική έχουμε
και τί είδους πολιτική χρειαζόμαστε;**

Σε αυτή την ομάδα εργασίας μπορούν να συζητηθούν θέματα όπως η παγκόσμια Εξουσία, τι μπορεί να καταφέρει και τι όχι, ή Ένας πλατύς κόσμος, γεμάτος από τους μικρούς δικούς μας. Στη συζήτηση χωράν ιδέες **Ενάντια στη δικτατορία, πολιτικά κόμματα, εκλογικός αγώνας ή άλλες μορφές αγώνα;** Επίσης, σχετικά με τα Τείχη που ύψωσε η πτώση του τείχους του Βερολίνου ή όλα αυτά που χρειάζεται να διδαχθούμε ή **Τί να κάνουμε με τις ιδεολογίες; Προτάσεις για να τις τακτοποιήσουμε, να τις αρχειοθετήσουμε, να τις φυλάξουμε και να τις ανανεώσουμε. Διεκπεραιώνονται ενταφιασμοί.** Σε αυτή την ομάδα εργασίας μπορείτε να αναρωτηθείτε **Από αντίσταση σε αντίσταση, από άνθρωπο σε άνθρωπο, πώς μπορούμε να αντισταθούμε στο νεοφιλελευθερισμό;** Πρέπει να αποτελέσει σημείο προβληματισμού **Η εξουσία, αυτό το πρόβλημα.** Για ένα κόσμο όπου όποιος διοικεί θα διοικεί υπακούοντας, που με τη σειρά του οδηγεί στη συζήτηση **Για τον αυτοδιαχειριζόμενο αγώνα, για την κοινωνία που οργανώνεται και για το ιδιαίτερα σημαντικό ζήτημα που αποτελούν οι Νέοι**

τρόποι άσκησης και άρθρωσης της πολιτικής. Μπορεί επίσης να υπάρξει το ακόλουθο πάνελ: **Η πραγματική δημοκρατία είναι η εκλογική ελευθερία; η ελεύθερη αγορά; ή η ελευθερία της συνείδησης; της γνώμης; Και ποιος παίρνει τις αποφάσεις;**

**2η ομάδα εργασίας.
Το οικονομικό ζήτημα: ιστορίες τρόμου.**

Αυτή η ομάδα εργασίας είναι, εκ των πραγμάτων, μια ομάδα τρόμου. Γιατί εδώ μπορούμε να αναρωτηθούμε **Αν ο νεοφιλελευθερισμός είναι ο κοινός μας εχθρός, με ποιο συγκεκριμένο τρόπο τον υφίσταται ο καθένας;** Πιθανόν από αυτή την ομάδα να προκύψουν **Χρήσιμες εξηγήσεις για το τι είναι ο νεοφιλελευθερισμός ή πώς μπορούμε να αποκαλύψουμε τα πολλά του πρόσωπα ή εκείνη η ιστορία με Τα καινούργια ρούχα του αυτοκράτορα ή η εξουσία απογυμνωμένη.** Και, μια και αυτή είναι η ομάδα που θα ασχοληθεί με την οικονομία, **Το πρόβλημα του Χρέους. Ποιος χρωστάει σε ποιόν; Πότε θα πληρώσουν οι μεγάλες εταιρείες, οι τράπεζες και οι κυβερνήσεις για τα πλούτη που καταλήστευσαν από τον πλανήτη και από τους λαούς, που πάντοτε βγαίνουν χαμένοι; Ο τρόμος δεν έχει τελειωμό, έτσι ακολουθεί Το ελεύθερο εμπόριο (αλυσίδων);, Η εκμετάλλευση των εξαγωγών, ή το**

άλλο, Η δικτατορία της ελεύθερης αγοράς: η νεοφιλελεύθερη βαρβαρότητα. Και τί καλύτερο από ένα πέρασμα μέσα από τον κόσμο των ανταλλαγών: Η πολεμική βιομηχανία και οι αγορές της. Το ναρκο-εμπόριο: η εξουσία που συνιστά. (Η νομιμότητα ως αντανάκλαση της virtual reality). Η νομιμότητα διαχειριζόμενη από εγκληματίες. Η λεηλασία των φυσικών πόρων (πετρέλαιο, ουράνιο, νερό, φως, δάση, έρημοι, πόλοι, ποτάμια, λίμνες, ωκεανοί, άνθρωποι). Το εμπόριο της υγείας. Η διαφθορά ως ανώτερος οικονομικός μηχανισμός. Στην οικονομία υπάρχει επίσης μια virtual reality, έτσι προκύπτουν ως θέμα Οι μακροοικονομικοί δείκτες, έντεχνοι τεχνοκρατικοί μύθοι; Επίσης, Τί να κάνουμε με το χρήμα; Μπορούν, για παράδειγμα, να εξεταστούν Τα αυτοσυντηρούμενα συστήματα και οι εναλλακτικές μορφές παραγωγής, εμπορίου και ανταλλαγών, φορολογικής πολιτικής και ανθρωπισμού. Είναι απαραίτητο να γνωρίζουμε σε ποιον ανήκει Η ευθύνη για τη φτώχεια στο μεγαλύτερο μέρος του πλανήτη, (ή αλλιώς, Το χρηματιστηριακό κεφάλαιο, το βασίλειο της τοκογλυφίας) και να δούμε Πώς θα λαμβάνεται υπ' όψη η ανθρώπινη αξιοπρέπεια στην οικονομική πολιτική και πώς θα μπορέσουμε να καταστρώσουμε Στρατηγικές ενάντια στη δασμολόγηση της σκέψης ώστε να εξαφανισθεί Η πλεονεξία: μητέρα κάθε σκλαβιάς. Πρέπει να αναρωτηθούμε αν η απάντηση είναι Η μετοχοποίηση της φτώχειας, αφού ο πλούτος δεν φτάνει για όλους και να εξεταστεί Η πτώση

της Ανατολικής Ευρώπης στην οικονομία της αγοράς και τα νέα τείχη της φτώχειας. Ίσως να φτιάξουμε το ακόλουθο πάνελ: Η οικονομική πολιτική στην υπηρεσία των λαών και όχι το αντίστροφο. Ίσως να ισχύει το "small is beautiful", νέα επίσκεψη στις παλιές σκέψεις.

3η ομάδα εργασίας.

Όλες οι κουλτούρες για όλους.

Και τα media;

Από τις εικόνες στο κυβερνοδιάστημα

Και αν όλες οι κουλτούρες είναι για όλους, τότε είναι απαραίτητη Η ελευθερία του λόγου και θα πρέπει να φωνάξουμε Ζήτω όλες οι γλώσσες του κόσμου!, που είναι ένας άλλος τρόπος για να γεφυρωθούν Η ποίηση και η επανάσταση. Και, μια και μιλάμε για γέφυρες και ουράνια τόξα, ας μιλήσουμε για χρώματα κι ας δούμε αν πράγματι **Black is beautiful**. Ξέρουμε ότι σκεφτήκατε τη jazz και το blues, αλλά εμείς θέλουμε να μιλήσουμε Για τη μουσική για όλους. Για τους ήχους του πλανήτη. Για τη βιομηχανία του rock και τους πολυάριθμους τρόπους για να το απελευθερώσουμε και να φτιάξουμε Μια ειδική σκηνή για τη μουσική που θα υπάρξει, για τη μουσική που θα είναι μουσική και χαρά για τις καρδιές μας. Προσκαλούμε όλα τα φυσικά όργανα που ηχούν όμορφα. Όμως η κουλτούρα δεν είναι μόνο λόγος και μουσική, πρέπει επίσης να περιληφθούν Οι οπτικές αναπαρα-

στάσεις της πραγματικότητας. Στατικές και κινητικές καλές τέχνες. Χαρακτικά και βίντεο, ζωγραφική και κινηματογράφος, γλυπτική και συμμετοχική τέχνη, χωρίς όμως να ξεχνάμε Το μεγάλο θέατρο του κόσμου και τα μικρά θέατρα που το περιβάλλουν. Πρέπει να μιλήσουμε Για τη φιλοσοφία και τους λαούς, για όσα αφορούν Η επιστήμη, η ανάπτυξη και η ελευθερία: το know how για την ειρήνη για όλους. Η επιστήμη δεν είναι θρησκεία: όλοι οι δρόμοι που οδηγούν στη γενική και προσωπική υγεία είναι καλοί, η επιστημονική ανάπτυξη πρέπει να υπακούει στις ανάγκες των λαών. Είναι απαραίτητο να αναγνωρίσουμε ότι υπάρχουν Δημιουργικές αντιστάσεις ενάντια στην πολιτιστική ισοπέδωση. Λίθοι για το λιθοβολισμό της ηγεμονίας (τα εναλλακτικά μέσα πληροφόρησης). Πρέ-

πει να ανακτηθεί Το δικαίωμα στην απόλαυση, την ελεύθερη εργασία, την τεμπελιά, την ευγνώμονα και γενναιόδωρη λογοκλοπή. Ένα άλλο ζήτημα είναι Οι διανοούμενοι υπό/κατά/στην/εντός/σύμφωνα/υπέρ/περί/άνευ/από/προς/μέσω/ενάντια/χωρίς την Εξουσία. Και δεν είναι μόνο αυτά. Πρέπει να μιλήσουμε για τα μέσα επικοινωνίας και αυτό το ζήτημα είναι τεράστιο. Θα συμφωνήσετε για τη μεγάλη σημασία που έχει Η σχέση των media και της πληροφορίας. Αν η πραγματικότητα μπορεί να παράγει κέρδος, τότε το παράγει. Η αλήθεια ως εμπόρευμα. Ετοιμαστείτε να ψωνίσετε από Το σούπερ-μάρκετ της επικοινωνίας. Πόση αλήθεια και πόσο ψέμα αγοράσατε; Δεν πρέπει μόνο να ξεδομάστε, Να μάθουμε να κατακτούμε χώρους. Τα media δεν είναι παντοδύναμα. Ένα ψέμα που ε-

παναλήφθηκε χίλιες φορές, εξακολουθεί να είναι ψέμα. Να αναζητήσουμε τη δική μας

Τεχνολογία και εξουσία: η λεωφόρος της πληροφορίας ως δρόμος για την ελευθερία. Μηχανές που οι άνθρωποι μπο-

ρούν να αγαπήσουν (η γνώση είναι δύναμη). Να εξετάσουμε αν μπορούν

να υπάρξουν Μέσα επικοινωνίας

στην υπηρεσία της τέχνης και όχι

το αντίστροφο, μια τηλεόραση

του πνεύματος, πώς θα ανάψου-

με τους προβολείς για να φωτι-

στεί Η κοινωνία του θεάματος:

χειραγώγηση ή απελευ-

θέρωση. Ένας κόσμος

όπου όλοι θα διασκεδάζουν.

Και φυσικά αυτό θα είναι πιο

εύκολο μέσα σε ένα Ανθρώπι-

νο σπίτι: ζητήματα αρχιτε-

κτονικής και πολεοδομίας.

Α! και να μην το ξεχάσουμε:

Οι τοίχοι μιλάνε: grafitti και

συνθήματα. Πολλοί ίσως

σκεφθούν πως όλα αυτά

δεν είναι παρά Επιστημονι-

κή φαντασία ή φουτουρι-

στική ενόραση. Χωρίς αμφι-

βολία, θα πραγματοποιή-

σουμε το ακόλουθο πάνελ:

Παγκοσμιοποίηση της

κουλτούρας: ισοπέδωση ή

αρμονία της διαφορετι-

κότητας; Όλες οι κουλ-

τούρες για όλους και

θα ανοίξουμε ένα

ειδικό χώρο για την

υποδοχή και πα-

ρουσίαση γλωσ-

σών: Προσκα-

λούμε όλες τις γραπτές και προφορικές γλώσσες. Αν αυτοί που τις μιλούν δεν μπορούν να έρθουν οι ίδιοι, μπορούν να στείλουν γράμματα, κασέτες ή να χρησιμοποιήσουν το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Η απελευθέρωση της Βαβέλ.

4η ομάδα εργασίας.

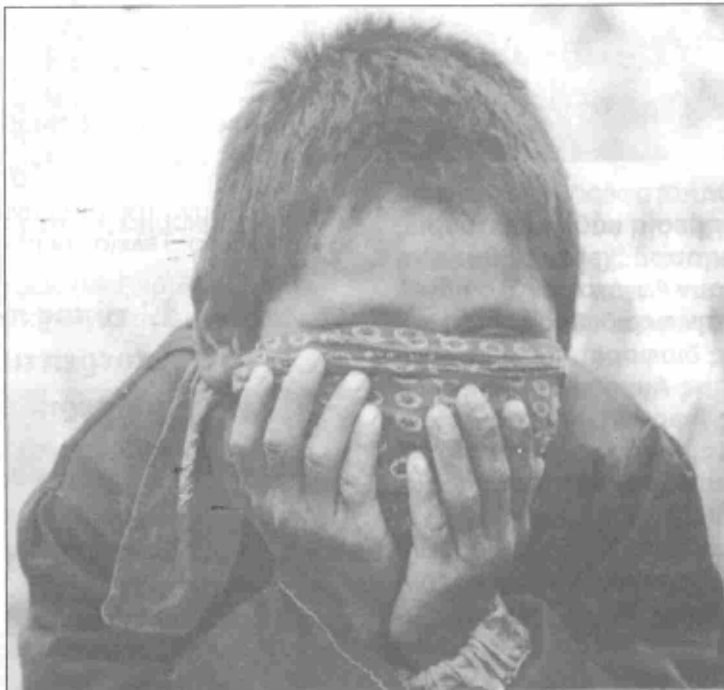
Ποιά κοινωνία, αν όχι των πολιτών;

Και αν ναι, γιατί να μην την οργανώσουν οι πολίτες αντί για τους πολιτικούς και τους στρατιωτικούς; Ποτέ πια ένας κόσμος χωρίς ανθρώπινα δικαιώματα. Για μια κοινωνία όπου θα εξασφαλίζεται Το δικαίωμα στην απόλαυση και τη διαφορετικότητα, το δικαίωμα του ν' αγαπάς όπως θέλεις, όπου θα βρίσκουν τη θέση τους Όλες οι απελευθερώσεις: των ομοφυλόφιλων και των λεσβιών και φυσικά Οι γυναίκες και

ο φεμινισμός, αυτοί οι ατελείωτοι αγώνες. Να είσαι γυναίκα, πόνος ή χαρά; Για μια αξιοπρεπή ζωή με ισότητα στη δουλειά, την πολιτική και την καθημερινότητα. Τί ενώνει τις γυναίκες ολόκληρου του κόσμου; Συνεχείς καταπίεσεις και συνεχείς εξεγέρσεις. Δεν πρέπει να ξεχνιέται Ο αναχρονισμός της πατριαρχικής κοινωνίας και της εξουσίας. Να δώσουμε χώρο στο νέο, στην ελπίδα στην Παιδικότητα. Να μιλήσουμε Για τη φρίκη του να είσαι νέος στην πόλη και την

ύπαιθρο και επίσης για την Τρίτη ηλικία: τα δικαιώματα των ηλικιωμένων, το σεβασμό στους μεγαλύτερους. Για το σύγχρονο τρόπο που μας ενώνει με όσους ζουν Χωρίς στέγη, χωρίς γη. Εμπειρίες εισβολών, εκμετάλλευσης κι απελευθέρωσης. Πώς να ξανακερδίσουμε το χώρο που μας έκλεψαν, σε κάθε χώρο. Και, μαζί με όλους, θέλουμε ένα κόσμο με Εκπαίδευση για όλους. Μια εκπαίδευση που θα είναι πρακτική εφαρμογή της ελευθερίας. Σχολεία σε όλες τις γλώσσες. Πρέπει να αφουγκραστούμε τα πάντα, Τις θρησκείες, το φανατισμό και την κυριαρχία, την ανεκτικότητα και την απελευθέρωση, να μιλήσουμε για την Προστασία της φύσης, χωρίς αυτή δεν υπάρχει μέλλον. Να μιλήσουμε για οδυνηρά θέματα, όπως Η εμπειρία της πολιτικής και οικονομικής εξορίας. Οι εσώτε-

ρες εξορίες. Επίσης, Για τους πολιτικούς κρατούμενους, τις φυλακές, τα τρελοκομεία και άλλους ευνουχισμούς. Για τις γυναίκες, τους άντρες και τα παιδιά στο εμπόριο της σεξουαλικότητας, χωρίς να ξεχνάμε Το AIDS και τις υπόλοιπες επιδημίες του νεοφιλελευθερισμού. Για τους φορείς, τους νέους αποκλεισμένους. Και στη συνέχεια, να μιλήσουμε Για τη υγεία και τη διατροφή, για τη χαρά και τις πικρίες του ανθρώπινου σώματος. Θα ήταν καλό να υπήρχε ένα πάνελ Για τις νέες μορφές οργάνωσης των πολιτών. Μη-Κυβερνητικές Οργανώσεις: το καλό, το κακό και το άσχημο. Αντιστάσεις των πολιτών στις γειτονιές, τα χωριά, τα ejidos, την περιφέρεια. Ο συνδικαλισμός, το δικαίωμα της απεργίας και άλλες αρχαιότητες. Από την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, στην ιδιοκτησία της εργασίας και των προϊόντων της.

5η ομάδα εργασίας.

Σε αυτό τον κόσμο, χωρούν πολλοί κόσμοι.

Μέσα από τα σύνορα, έξω από τα σύνορα, βαδίζει ο εφιάλτης. Ο εμφύλιος πόλεμος. Πώς θα αποφύγουμε την κόλαση; Πώς θα ξεφύγουμε από την κόλαση; Είναι αναγκαίες Νέες συμμαχίες μεταξύ οργανώσεων, λαών και εθνών, ή Για να είσαι ο εαυτός σου χωρίς να εμποδίζεις ούτε να σε εμποδίζουν πρέπει Να φτιάξουμε νέους δεσμούς στους

παραδοσιακούς ιστούς. Ίσως να είναι εφικτό Να ζεις στη χώρα σου ή να είσαι ξένος χωρίς να θρηνεύεις. Δεν πρέπει το χαρακτηριστικό του αύριο να είναι Η γενοκτονία, η εθνοκτονία και άλλες πανούκλες, πρέπει να ανοίξουμε ένα χώρο Για τις επανοικειοποιημένες ταυτότητες στα τέλη του αιώνα: νέες προκλήσεις για το λαϊκό αγώνα και να μας απασχολήσουν Οι νέες ταυτότητες, επιστροφή στο παρελθόν; Σταδιακά ανοίγεται η πιθανότητα για Ένα πλουραλιστικό μέλλον, ή πώς πρέπει να αντιλαμβανόμαστε την ισότητα στον 21ο αιώνα, να κοιτάξουμε προς κάθε κατεύθυνση και να αναγνωρίσουμε Τα κοινοτιστικά έθιμα και συνήθειες. Η επικαιρότητά τους. Διατηρούνται στη ζωή, δεν πρόκειται για απολιθώματα, όπως θέλει η προπαγάνδα της παγκόσμιας εξουσίας. Οι αντιστάσεις

Γ' τύπος πρόσκλησης
Συγκεχυμένη
πρόσκληση
(για να μπερδέψουμε
τον εχθρό)

Αυτό το... ή μάλλον... δηλαδή... δεν είμαι σίγουρος... πώς θα σας φαινόταν; ίσως αν... θα γίνει στις...

Δ' τύπος πρόσκλησης
Συντομευμένη
πρόσκληση
(για τους βιαστικούς)

Διαγαλαξιακή συνάντηση.
 Stop. Είστε καλεσμένοι.
 Stop. 27 Ιούλη με 3 Αυγούστου.
 Stop. Έτος 1996.

Stop. Βουνά του μεξικάνικου νότου. Stop. Μην λείψετε. Stop. Τελεία και παύλα.

- Ε' τύπος πρόσκλησης
Αποτρεπτική πρόταση
(για χασομέρηδες, αστυνομικούς,
χαφιέδες και κολλημένους)

Δεν είστε καλεσμένοι. Μην έρθετε. Ούτε να το σκέφτεστε.

***

Ελπίζουμε ότι οι όποιες ελλείψεις αυτής της πρόσκλησης θα αντιμετωπιστούν με κάποιο τρόπο.

Αυτά. Σας περιμένουμε στη Διηπειρωτική Συνάντηση για την Ανθρωπότητα κι ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό.

Κάντε γρήγορα! Η ιστορία βιάζεται (έτσι λένε).

Από τα βουνά
του μεξικάνικου νότου,
Subcomandante Insurgente Marcos,
Μεξικό, Μάης του 1996

Υ.Γ. Που προσπαθεί να αντισταθμίσει την έλλειψη σοβαρότητας όλων των προηγούμενων.

σε ολόκληρο τον κόσμο θα καταφέρουν να οργανώσουν ένα πάνελ **Στην υπηρεσία κάθε κουλτούρας και πολιτισμού που δεν αποδέχεται το θάνατο**, παρόλο που τη σκοτώνουν και ένα μεγάλο πάνελ **Ενάντια στο ρατσισμό, την περιθωριοποίηση και τις φοβίες απέναντι στις διαφορετικές ανθρώπινες υπάρξεις**. Ινδιάνοι της Αμερικής, της Ευρώπης, της Ωκεανίας, της Αφρικής και της Ασίας. Πλειοψηφικές κοινωνίες, μιγάδες, μετανάστες. Εκθέστε ελεύθερα τη διαφορετικότητά σας. Χωρίς αμφιβολία, θα ανοίξουμε ένα ειδικό παράθυρο σε **Προτάσεις και τοπικές εμπειρίες με παγκόσμιο ενδιαφέρον: αγώνες για την αυτονομία, την εθνική απελευθέρωση, την επανάκτηση της γης, για τα πολιτικά δικαιώματα, τη γλώσσα κλπ.** Και πιστεύω πως πρέπει να φτάσουμε σε **Προτάσεις κοινής δράσης...**

Σημείωση: Είναι λογικό να αισθάνεστε κάπως άβολα μετά την ευχάριστη παρουσίαση της απίθανης θεματολογίας των διαφόρων ομάδων εργασίας. Μην ανησυχείτε, σε κάθε ομάδα θα υπάρχει ένας ειδικός τομέας που θα ονομάζεται **"όλα τα υπόλοιπα"**, όπου, είναι βέβαιο, θα υπάρχει το θέμα που πιστεύετε ότι λείπει (έτσι δεν χρειάζεται να ολοκληρώσετε την επιστολή διαμαρτυρίας που αρχίσατε να γράφετε). Επιπλέον, είναι βέβαιο πως την ημέρα έναρξης της συνάντησης θα υπάρχει μια πιο σοβαρή θεματολογία.

(...)

Λοιπόν; Να σας περιμένουμε;

Βάσεις για τη συμμετοχή στη Διαγαλαξιακή Συνάντηση (η πρόσκληση δηλαδή)

1. Η Διηπειρωτική Συνάντηση για την Ανθρωπότητα κι ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό θα πραγματοποιηθεί από τις 27 Ιούλη ως τις 3 Αυγούστου στα ζαπατιστικά Aguascalientes, στις κοινότητες Realidad, Morelia, La Garrucha, Oventik και Roberto Barrio, στη Chiapas, στο Μεξικό.

2. Το δικαίωμα συμμετοχής αποκτιέται μέσω πρόσκλησης του EZLN. Θα υπάρξει περιορισμένος αριθμός συμμετοχών από κάθε χώρα, συμπεριλαμβανομένου και του Μεξικό. Τα σημεία δήλωσης συμμετοχής θα είναι τα ακόλουθα:

Ευρώπη: Για τη συμμετοχή των επιτροπών, των συλλογικοτήτων και των πλατφόρμων αλληλεγγύης, όπως και για τη συμμετοχή εκπροσώπων κοινωνικών, πολιτικών και μη-κυβερνητικών οργανώσεων και προσωπικοτήτων, θα εγγραφούν οι Εθνικές Επιτροπές για τη Διηπειρωτική Συνάντηση κάθε χώρας, που θα δημοσιοποιήσουν τα σημεία δήλωσης συμμετοχής.

ΗΠΑ: Εθνική Επιτροπή για τη Δημοκρατία στο Μεξικό (ΗΠΑ).

Διεθνής Επιτροπή Επαφών (Μεξικό).

Καναδάς: Εθνική Επιτροπή για τη Διηπειρωτική Συνάντηση.

Λατινική Αμερική, Ασία, Αφρική και Ωκεανία: Διεθνής Επιτροπή Επαφών (Μεξικό).

Μεξικό: Εθνική Επιτροπή Επαφών.

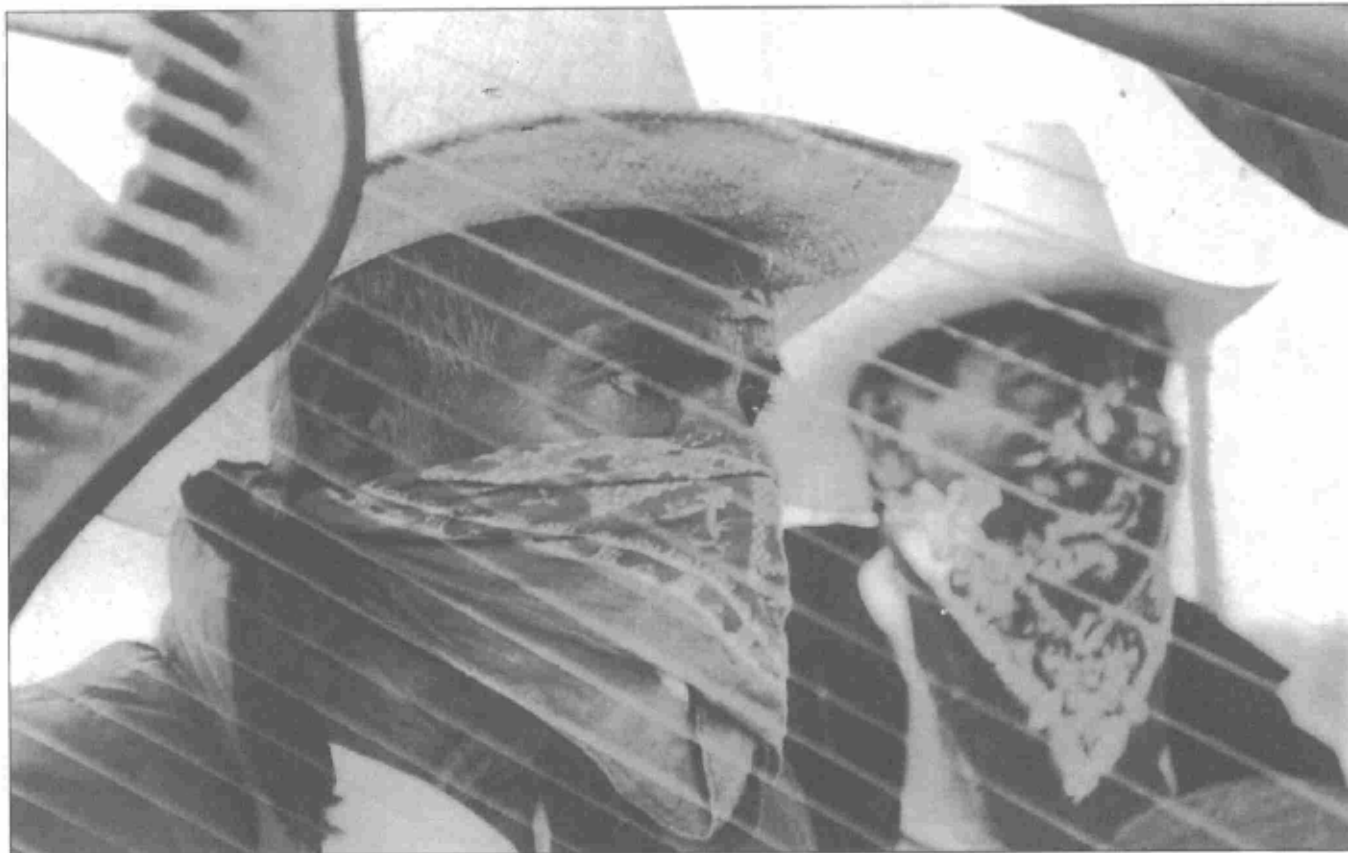
Οι ειδικοί προσκεκλημένοι πρέπει να έρθουν σε επαφή με τη Διεθνή Επιτροπή Επαφών, ζητώντας πληροφορίες από τη Paulina Fernandez C.

3. Η τελική ημερομηνία δήλωσης συμμετοχής είναι η 7η Ιούλη 1996. Η επικύρωση των συμμετοχών θα γίνει στο Μεξικό, από τις 20 ως τις 26 Ιούλη.

4. Μαζί με τη δήλωση συμμετοχής, πρέπει να δηλώνεται και η συμμετοχή σε μια ομάδα εργασίας. Σε κάθε Aguascalientes θα υπάρχει μόνο μία ομάδα εργασίας.

5. Στα πλαίσια της Διηπειρωτικής Συνάντησης, προτείνεται η πραγματοποίηση, σε κάθε χώρα, πολιτικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων (συναυλίες, ανοιχτές συζητήσεις, κινηματογραφικές προβολές, θεατρικές παραστάσεις, βιντεοπροβολές, εκθέσεις φωτογραφίας και ζωγραφικής), πριν, μετά ή κατά τη διάρκεια της Συνάντησης. Στο Μεξικό, μια Ειδική Επιτροπή θα αναλάβει να οργανώσει παράλληλες εκδηλώσεις σε διάφορα σημεία της χώρας.

**Από τα βουνά του μεξικάνικου νότου,
εκ μέρους της Οργανωτικής Επιτροπής της
Διηπειρωτικής Συνάντησης για την Ανθρωπότητα
κι ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό,
Subcomandante Insurgente Marcos,
Μεξικό, Μάης 1996**

Για όλους όσους έχουμε παρακολουθήσει την υπόθεση των Ζαπατίστας μέσα από μια αντιεξουσιαστική ματιά, ήταν από την αρχή εύκολο να διαπιστώσουμε μια σειρά από ταυτόσεις, αλλά και διαφοροποιήσεις, γεγονός που από τη μια μεριά μας ωθεί να ενισχύσουμε την εξέγερση των Ζαπατίστας και να ταχθούμε στο πλευρό τους, ενώ από την άλλη μας αναγκάζει να αναπτύξουμε μια δημιουργική κριτική στα σημεία που εντοπίζουμε αντιφάσεις και αδιέξοδα. Με άλλα λόγια, έχουμε χρέος να αναπτύξουμε μια κριτική αλληλεγγύη στο ζαπατίστικο κίνημα, που χωρίς να μας απομακρύνει από τις αρχές μας, θα μας θέτει σε γενικές γραμμές και σύμφωνα με τις προτεραιότητες μας στο πλευρό τους, σε αυτό τον κοινωνικό πόλεμο που διεξάγεται ενάντια στους εχθρούς της ανθρωπότητας, ενάντια στο κράτος και το κεφάλαιο. Το κεφάλαιο, όπως εκφράζεται από την Παγκόσμια Τράπεζα και το ΔΝΤ και το κράτος, που στο Μεξικό εμφανίζεται με τη μορφή του κόμματος-κράτους, του PRI.

Εντοπίζουμε τα σημεία ταύτισης στα χαρακτηριστικά μιας επανάστασης **αντιπρωτοποριακής, συλλογικής, αμεσοδημοκρατικής, για την ινδιάνικη αυτονομία και την κοινοκτημοσύνη της γης**. Οι α-

μεσοδημοκρατικές διαδικασίες στη λήψη των αποφάσεων στις ινδιάνικες κοινότητες, οι ελεύθεροι δήμοι, η άρνηση του EZLN να μετατραπεί σε πολιτικό κόμμα, που θα κυνηγήσει την κατάληψη της εξουσίας, η καταγγελία από τη μεριά τους των σχεδίων των εξουσιαστών παγκόσμια και το κάλεσμά του για ένα κοινό αγώνα σε όλο τον πλανήτη -ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό και για την ανθρωπότητα- αποτελούν οπωσδήποτε στοιχεία που μας τοποθετούν στο πλευρό τους. Από την άλλη, στον αγώνα των ζαπατίστας και στον EZLN δεν βλέπουμε τους "εξ ουρανού σωτήρες", την "αντικειμενική καθοδήγηση" του παγκόσμιου αγώνα.

Τα σημαντικότερα ζητήματα, που εστιάζουμε την κριτική μας, είναι η επίκληση του EZLN στην εθνική επαναστατική παράδοση στο Μεξικό, το πώς λαμβάνεται τη σχέση του με τους ειδικούς της πολιτικής, με ποιους όρους και ποιες οργανώσεις θα ενωθεί τελικά για τη συγκρότηση ενός -όχι μόνο τοπικού, αλλά και παγκόσμιου- μετώπου αντίστασης.

Εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα για μας η μη ξεκάθαρη κατάσταση, μέχρι στιγμής, από τη μεριά του EZLN, της θέσης του για την αυριανή κοινωνική οργάνωση, για το τι επιθυμεί να αντικαταστήσει το

κόμμα-κράτος στο Μεξικό. Από τη στιγμή που προτείνει τη δημιουργία ενός ανοικτού μετώπου αντίστασης στο Μεξικό, εκεί που χωράνε πιθανά και κάποιιοι, που οι βλέψεις τους είναι προς τη σοσιαλδημοκρατία (την καλύτερευση του εκμεταλλευτικού συστήματος, για να το πούμε απλά, και όχι την ανατροπή του) δεν μπορούμε παρά να είμαστε επιφυλακτικοί.

Ενστάσεις υπάρχουν και ως προς τη μελλοντική στάση του EZLN μέσα σε αυτό το ευρύ μέτωπο αγώνα. Θα αυτοδιαλυθεί μέσα σε αυτό; Θα θέσει τα όπλα του στην υπηρεσία των αποφάσεων του μετώπου; Μήπως, έχοντας την πολιτική ηγεμονία θα καθορίσει με πολιτικούς ή στρατιωτικούς χειρισμούς, πέρα και έξω από το μέτωπο, τις εξελίξεις, είτε προς την κατεύθυνση της σοσιαλδημοκρατίας, είτε προς τον ολοκληρωτικό έλεγχο της κοινωνίας;

Όλα τα παραπάνω τα καταθέτουμε, έχοντας επίγνωση της διαφορετικότητας των συνθηκών ζωής και των κοινωνικών αναγκών, ανάμεσα στο Μεξικό και την Ευρώπη. Ο EZLN ξεκίνησε τον αγώνα του βάζοντας μπροστά **13 αρχαικά αιτήματα**: ΚΑΤΟΙΚΙΑ, ΕΡΓΑΣΙΑ, ΔΙΑΤΡΟΦΗ, ΥΓΕΙΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ και ΕΙΡΗΝΗ για όλους. Πιστεύουμε ότι φροντίδα κάθε ανθρώπου που απαιτεί την απελευθέρωση της κοινωνίας από τους δυνάστες της, πρέπει να είναι εφαρμογή των παραπάνω 13 αξιών-αρχών, στην υπηρεσία του αγώνα του και με μορφή που να προάγει τον αγώνα αυτό και **μόνο**. Όσοι, ακόμη και αλληλέγγυοι με τους ζαπατίστας, προφέρουν αυτές τις έννοιες αφαιρετικά και διαταξικά, μας προξενούν τουλάχιστον καχυποψία.

Για μας, μοναδική αντίσταση, με κατεύθυνση την κοινωνική απελευθέρωση, είναι η αυτόνομη οργάνωση των εκμεταλλευόμενων, για τη διαχείριση των αναγκών τους σε όλα τα επίπεδα, χωρίς διαμεσολάβηση, ούτε οικονομική, ούτε ιδεολογική, ούτε πολιτική.

Η αλληλεγγύη δεν είναι θεωρητική έννοια, δεν είναι φιλανθρωπία. Η αλληλεγγύη είναι αναπόσπαστο μέρος της ηθικής και του αγώνα των ανθρώπων, που αντιστέκονται στη βαρβαρότητα, που αγωνίζονται παγκόσμια για μια ζωή ελευθερίας και αξιοπρέπειας.

Η αλληλεγγύη μας στους εξεγερμένους του μεξί-

κάνικου νότου πηγάζει, πρώτα απ' όλα από την κατανόηση ενός πράγματος. Την κατανόηση της παγκόσμιας διάστασης του πολέμου, που μας έχουν κηρύξει τα αφεντικά. Ο καπιταλισμός, μόνος κυρίαρχος πια στον πλανήτη, ξεφορτώνεται κάθε πρόσχημα για κράτος πρόνοιας, δημοκρατικά και εργασιακά δικαιώματα, προσπαθώντας ακόμα να διατηρήσει στους εκμεταλλευόμενους την ψευδαίσθηση, ότι η περίοδος των ισχνών αγελάδων που διανύουμε θα είναι σύντομη και ότι μέσα από την ανάπτυξη που θα φέρει ο νεοφιλελευθερισμός, θα δημιουργηθούν οι ευημερούσες δημοκρατικές κοινωνίες. Η διάψευση, βέβαια, τέτοιων ψευδαισθήσεων είναι μια διαδικασία γρήγορη και επώδυνη. Επώδυνη, φυσικά, για τους εκμεταλλευόμενους, που καλούνται να υποστούν τις συνέπειες της κρίσης. Τα παραδείγματα στην Ελλάδα, την Ευρώπη, τη Λατινική Αμερική, την Ασία, το Μεξικό... είναι πολλά.

Αντιλαμβανόμαστε, λοιπόν, τον αγώνα των ζαπατίστας, ως ένα κομμάτι του παγκόσμιου κοινωνικού πολέμου και έτσι στεκόμαστε αλληλέγγυοι. Με αυτή την αντίληψη θεωρούμε αναγκαία την ανάπτυξη ενός παγκόσμιου επαναστατικού κινήματος, συνδεδεμένου με τις πραγματικές ανάγκες των καταπιεσμένων, την ανάπτυξη ενός εξεγερσιακού αισθήματος, που θα προκύπτει από μια άμεση αντιπαράθεση με την κυριαρχία, κάνοντας εφικτό ένα πεδίο ενότητας των αγώνων για την απελευθέρωση, βασισμένο στις βιωμένες εμπειρίες των καταπιεσμένων μέσα από τους αγώνες, απορρίπτοντας κάθε "φωτισμένη" ηγεσία και ιδεολογία.

Δικό μας χρέος, πέρα από την αλληλεγγύη και την προπαγάνδα, είναι η δημιουργία αμεσοδημοκρατικών και ριζοσπαστικών θεσμών - στους χώρους της δουλειάς, της γειτονιάς, της καθημερινότητας... - θεσμών που θα συγκροτούνται με την κυριαρχία και θα προωθούν τον αγώνα για την κοινωνική απελευθέρωση. Η ουσιαστικότερη αλληλεγγύη στους ζαπατίστας, εξάλλου, είναι οι αγώνες που οργανώνουμε και δίνουμε στις κοινωνίες μας. Και να έχουμε πάντα οδηγό στη σκέψη μας ότι η παγκόσμια κυριαρχία μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο στις ίδιες διαστάσεις και την τελική απάντηση στην επέλαση του καπιταλισμού θα την δώσει η τελευταία Διεθνής - δεν θα τη δώσει κανένας.

**Πρωτοβουλία αλληλεγγύης
στον αγώνα των ζαπατίστας
Θεσ/νίκη, Μάρτης '96**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σύντομο χρονικό του αγώνα των Ζαπατίστας	5
Ανακοίνωση του EZLN 10 Μάη 1995	9
«...να βαδίσουν όλες οι θελήσεις μαζί»	11
Για την Consulta	26
«...μια πολιτική δύναμη που δεν θα επιδιώκει την κατάληψη της εξουσίας...»	42
IV Διακήρυξη της ζούγκλας Lacandona	43
Προς τη Διεθνή της Ελπίδας	46
Πρώτη Διακήρυξη της Realidad ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό για την Ανθρωπότητα.....	49
Μήνυμα του EZLN για την έναρξη της παναμερικανικής προπαρασκευαστικής συνάντησης για τη Διηπειρωτική Συνάντηση για την Ανθρωπότητα και ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό.....	53
Ο Subcomandante Marcos σχετικά με τη Διηπειρωτική Συνάντηση του καλοκαιριού και την κατάσταση στην Chiapas	61
Πρόσκληση στη Διηπειρωτική Συνάντηση για την Ανθρωπότητα και ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό.....	66
Για την αλληλεγγύη στους Ζαπατίστας (από την <i>Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης στον Αγώνα των Ζαπατίστας Θεσσαλονίκης</i>)	76

